

2020-08-20

Tid 2020-09-01, kl 19:00

Plats Kommunhuset i Tumba, plan 2, rum 3 – Digitalt i Teams

Ärenden

Justering

- 1 Ekonomisk uppföljning januari-juni 2020
- 2 Teknik- och fastighetsnämndens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024
- 3 Effektiviseringsåtgärder 2021 med flerårsplan 2022-2024
- 4 Uppdrag om att ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnadseffektivt som möjligt
- 5 Uppdrag om att inventera kommunens lokalbestånd och säga upp eller avyttra verksamhetslokaler som kommunen inte har behov av
* Handlingar sänds ut senare
- 6 Återrapportering av projekt Allégården
- 7 Anmälningsärenden
- 8 Delegationsbeslut

9 Teknik- och fastighetsdirektören informerar

Stefan Dayne
Ordförande

Elisabeth Persson
Sekreterare

Gruppmöten:

Gruppmöten kallas till separat

Anmäl eventuellt förhinder till Elisabeth Persson, tfn 0708 90 40 56 eller
elisabeth.persson@botkyrka.se

1**Ekonomisk uppföljning januari-juni 2020 (TEF/2020:98)****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen för perioden januari till och med juni 2020 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska driftutfall för perioden mellan januari och juni samt en prognos för helår. Teknik- och fastighetsförvaltningen lämnar en prognos som är lika med budget.

I prognosen ligger också de uppskattade effekterna som Corona medfört för vår förvaltning. Den största prognospåverkan har ersättning för sjuklönekostnaden, minskade transportuppdrag för transportservice samt ökade kostnader för hygienprodukter samt desinfektionsmedel.

Nämndadministrationens prognos ligger på budget.

Gemensam verksamhet lämnar en prognos med ett mindre överskott med 12 tkr mot budget på grund av lägre verksamhetskostnader.

Lokalförsörjning och fastighet prognostiserar ett underskott med 0,7 miljoner till följd av högre kostnader för personal, energimedier, lokalhyra, städkostnader och avhjälpande underhåll.

Driftservice prognostiserar ett överskott med 0,4 miljoner med anledning av lägre personalkostnader och övriga verksamhetskostnader.

VA prognostiserar ett överskott med 0,2 miljoner på grund av högre anslutnings- och brukningsavgifter samt tidsskrivning mot projekt.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-08-10.

2020-08-10

Dnr TEF/2020:98

Referens

Mikael Henning

Inger Larsson

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Ekonomisk uppföljning januari - juni 2020

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen för perioden januari till och med juni 2020 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska driftutfall för perioden mellan januari och juni samt en prognos för helår. Teknik- och fastighetsförvaltningen lämnar en prognos som är lika med budget. Redovisning av investeringar lämnas inte i juniprognosen

I prognosen ligger också de uppskattade effekterna som Corona medfört för vår förvaltning. Den största prognospåverkan har ersättning för sjuklönekostnaden, minskade transportuppdrag för transportservice samt ökade kostnader för hygienprodukter samt desinfektionsmedel.

Nämndadministrationens prognos ligger på budget.

Gemensam verksamhet lämnar en prognos med ett mindre överskott med 12 tkr mot budget på grund av lägre verksamhetskostnader.

Lokalförsörjning och fastighet prognostiserar ett underskott med 0,7 miljoner till följd av högre kostnader för personal, energimedia, lokalhyra, städkostnader och avhjälpande underhåll. Underskottet har dämpats då intäkterna prognostiseras högre än budget på grund av erhållen förlikningsintäkt samt ökad tidsskrivning mot byggprojekt. Verksamheten har i juni-prognosen tagit hänsyn till den handlingsplan som togs fram i samband med delårsrapport 1.

Driftservice prognostiserar ett överskott med 0,4 miljoner med anledning av lägre personalkostnader och övriga verksamhetskostnader. Verksamheten har prognostiserat lägre intäkter främst beroende på uteblivna persontransporter till andra förvaltningar.

2020-08-10

Dnr TEF/2020:98

VA prognostiserar ett överskott med 0,2 miljoner på grund av högre anslutnings- och brukningsavgifter samt tidsskrivning mot projekt.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Inger Larsson
tf chef ekonomienheten

Expedieras till
Text

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Teknik och fastighetsnämnden Ekonomisk junirapport med helårsprognos

Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2019	Utfall period 2020	Budget 2020	Prognos helår 2020	Avvikelse 2020
Intäkter (+)	1 047,4	539,4	1076,2	1088,9	12,7
Kostnader (-)	-1 095,3	536,0	-1076,8	-1089,5	-12,7
Netto (+/-)	-47,9	3,4	-0,6	-0,6	0
Nettoinvesteringar (+/-)					

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska driftutfall för perioden mellan januari och juni samt en **prognos för helår**. Redovisning av investeringar lämnas inte i juniprognosen.

Teknik- och fastighetsförvaltningen lämnar en prognos likt budget.

Prognosen tar hänsyn till uppskattade effekterna som Corona medför vår förvaltning. Den största påverkan har ersättning för sjuklönekostnaden, minskade transportuppdrag för transportservice samt ökade kostnader för hygienprodukter samt desinfektionsmedel.

Nämndadministrationens prognos ligger på budget.

Gemensam verksamhet lämnar en prognos med ett mindre överskott med 12 tkr mot budget på grund av lägre verksamhetskostnader.

Lokalförsörjning och fastighet prognostiserar ett underskott med 0,7 miljoner till följd av högre kostnader för personal, energimedia, lokalhyra, städkostnader och avhjälpande underhåll.

Underskottet har dämpats då intäkterna prognostiseras högre än budget på grund av erhållen förlikningsintäkt samt ökad tidsskrivning mot byggprojekt. Verksamheten har i juniprognosen tagit hänsyn till handlingsplanen som togs fram i samband med delårsrapport 1.

Driftservice prognostiserar ett överskott med 0,4 miljoner med anledning av lägre personalkostnader och övriga verksamhetskostnader. Verksamheten har prognostiserat lägre intäkter främst beroende på uteblivna persontransporter till andra förvaltningar.

VA prognostiserar ett överskott med 0,2 miljoner på grund av högre anslutnings- och brukningsavgifter samt tidsskrivning mot projekt.

Ekonomisk uppföljning och analys

Driftuppföljning

Uppföljning och analys

	UTFALL Jan 20 - Juni 20	UTFALL Jan 19 - Juni 19	UTFALL Jan 19 - Mån 13 19	BUDGET	PROGNOS	AVVIKELSE BUDGET - PROGNOS
NÄMND						
Intäkter						
Kostnader	-201	-275	-577	-600	-600	0
Netto	-201	-275	-577	-600	-600	0
GEMENSAM VERKSAMHET						

	UTFALL Jan 20 - Juni 20	UTFALL Jan 19 - Juni 19	UTFALL Jan 19 - Mån 13 19	BUDGET	PROGNOS	AVVIKELSE BUDGET - PROGNOS
Intäkter	8 250	5 717	11 933	16 501	16 512	11
Kostnader	-7 850	-6 793	-14 163	-16 500	-16 499	1
Netto	400	-1 076	-2 230	1	13	12
LOKALFÖRSÖRJNING OCH FASTIGHET						
Intäkter	369 475	315 577	703 473	745 534	759 754	14 220
Kostnader	-371 473	-380 131	-746 800	-745 535	-760 410	-14 875
Netto	-1 997	-64 556	-43 327	-1	-656	-655
DRIFTSERVICE						
Intäkter	88 187	100 166	201 701	176 004	172 448	-3 556
Kostnader	-83 696	-100 205	-199 640	-176 004	-172 004	4 000
Netto	4 490	-39	2 062	0	444	444
VA-VERKSAMHET						
Intäkter	73 487	64 354	130 275	138 185	140 158	1 973
Kostnader	-72 737	-64 327	-134 094	-138 185	-139 959	-1 774
Netto	750	27	-3 819	0	199	199
TOTALT						
Intäkter	539 400	485 814	1 047 382	1 076 224	1 088 872	12 648
Kostnader	-535 958	-551 731	-1 095 274	-1 076 824	-1 089 472	-12 648
Netto	3 442	-65 917	-47 892	-600	-600	0

Nämndadministration

Nämndens prognos är enligt budget.

För denna period uppvisar nämnden dock ett överskott med ungefär 0,1 miljoner. Överskottet uppstår då nämnden haft lägre kostnader än budget för perioden.

Gemensam verksamhet

Verksamheten prognostiserar ett marginellt överskott då verksamhetskostnader prognostiseras lägre än budget.

För denna period uppvisar verksamheten även ett överskott med 0,4 miljoner då verksamheten haft lägre verksamhetskostnader än budget.

Lokalförsörjning och fastighet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott med 0,7 miljoner. Underskottet uppstår till följd av högre prognostiserade kostnader för personal, energimedia, lokalhyra, städkostnader och avhjälpande underhåll än budget.

Intäkterna prognostiseras högre än budget till följd av en förväntad förlikningsintäkt, ökad tidsskrivning mot byggprojekt och ersättning för sjuklönekostnader från staten. De ökade prognostiserade intäkterna är dock lägre än de prognostiserade kostnaderna och därav bedömer lokalförsörjning och fastighet ett underskott med 0,65 miljoner.

För perioden redovisar lokalförsörjning och fastighet ett underskott med 2 miljoner. Underskottet uppstår då intäkterna är lägre än budget samt att personalkostnaderna är högre än budget. Verksamhetskostnaderna för lokalförsörjning och fastighet är dock lägre än budget för perioden.

Driftservice

Verksamhetsområdet prognostiserar ett nettoöverskott med 0,4 miljoner. Överskottet uppstår på grund av lägre prognostiserade kostnader för externa entreprenörer samt lägre personalkostnader.

Intäkterna prognostiseras lägre för driftservice trots att städenheterna prognostiserar högre intäkter. Detta eftersom transportservice sänkt sina intäkter då antalet persontransporter har avbokats eller minskats.

För perioden visar driftservice ett överskott med 4,5 miljoner på grund av lägre kostnader. Största kostnadsavvikelse finns för transporter, leasing och lokalhyra. Transportkostnaderna är lägre än budget eftersom transportservice beställt färre transporter från externa leverantörer då enheten utför egna körningar. Leasingkostnaderna för bilar är lägre än budgeterat då fordonsservice ännu inte fått leverans av flera fordon. Lokalhyran är lägre än budget då hyreskostnaden till driftservice inte är erhållen.

Utöver detta är även effektiviseringsåtgärderna inom städenheten en förklaring till driftservice överskott. Åtgärderna som utfördes har lett till högre beläggningsgrad av egen person och färre kostnader för vikarier. Valet att inte återbesätta pensionsavgångar och vakanser ger också en pluseffekt. Städoobjekt som inneburit svår bemanning har även på effektivt sätt överlåtits till extern leverantör.

VA

VA-verksamheten prognostiserar ett överskott med ungefär 0,2 miljoner på helår till följd av ökade intäkter för anslutnings- och brukningsavgifter samt ökad tidsskrivning mot projekt. Intäkterna prognostiseras öka med 2 miljoner medan kostnaderna förväntas öka med 1,8 miljoner. Kostnaderna prognostiseras högre än budget eftersom verksamheten tagit höjd för högre verksamhetskostnader.

För denna period syns ett överskott med 0,75 miljoner eftersom VA-verksamheten sålt mer vatten än budgeterat. Verksamheten har även haft högre kostnader än budgeterat då mer arbete har utförts. Den höga arbetstakten har lett till ökade kostnader för inköp av material, grävmaskin- och lastbilstjänster samt konsultkostnader. Utöver detta har verksamheten även köpt in fler LTA-stationer då fler abonnenter har anslutit sig.

Differenser för motsvarande period mellan nuvarande år samt föregående år

I tabellen ovan kan vi utläsa att de största differenserna mellan innevarande år och föregående år finns hos lokalförsörjning och fastighet, driftservice samt VA. Differenserna kan studeras på både intäkts- och kostnadssidan.

Under 2019 eftersläpade intäkterna för lokalförsörjning och fastighet och i år är intäkterna mer i fas, därav stor differens. Kostnaderna för denna period var högre under 2019 än 2020 och detta förklaras genom att verksamheten hade höga rivningskostnader.

Differenserna för driftservice förklaras genom effektiviseringsåtgärderna som verksamheten genomförde under 2019. Effektivitetsåtgärderna har bland annat lett till lägre personalkostnader under 2020 jämfört med 2019. En annan orsak till differenserna avser lägre erhållna intäkter. Transportservice har för denna period under 2020 erhållit lägre intäkter till följd av uteblivna persontransporter.

Under 2020 har VA-verksamheten höjt VA-taxan samt debiterat fler kubikmeter vatten än 2019 vilket förklarar differenserna på intäkterna. Under 2020 har VA-Verksamheten dock haft högre kostnader för personal, inköp av elkraft och vatten samt konsulttjänster.

Åtgärder med anledning av budgetavvikelse

Övrig betydelsefull ekonomisk information

Analys med anledning av coronaviruset.

Teknik och fastighetsförvaltningen har liksom resten av omvärlden blivit drabbade av coronaviruset, vilket har lett till att verksamheterna inom förvaltningen varit tvungna att förändra sitt arbetssätt.

Stadenheterna inom driftservice har köpt in mer handsprit, ytdesinfektion och annat förbrukningsmaterial än normalfallet. Transportservice har erhållit betydligt lägre intäkter än budget eftersom andra förvaltningar valt att helt avboka eller minska antalet persontransporter. För att reglera intäktsbortfallet har transportservice valt att utföra flera körningar i egen regi där verksamheten vanligtvis köper in tjänsten från extern entreprenör. Transportservice har även lånat ut personal till annan förvaltning under våren samt försommaren vilket har lett till lägre prognostiserade personalkostnader.

Inom lokalförsörjning och fastighets har driftenheten prognostiserat lägre intäkter på grund av färre felanmälningar. Förvaltningen har tecknat överenskommelser med hyresgäster som enligt Boverkets regler uppfyller kraven för hyresrabatt, vilket påverkat intäkterna. Internservice har fått arbeta med flera informationsbeställningar istället för andra typer av beställningar.

VA-Verksamheten har till följd av coronaviruset beslutat att hyra in byggbodarna till sin personal som arbetar ute på fält. Byggbodarna används för att minimera risken för smittspridning där varje arbetslag har en egen byggbod.

I juni-prognosen har förvaltningen prognostiserat statens ersättning för fyra månaders sjuklönekostnader inklusive arbetsgivaravgift.

2

Teknik- och fastighetsnämndens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 (TEF/2020:68)

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 med tillhörande bilagor.

Sammanfattning

Teknik- och fastighetsnämndens preliminära budget uppgår till 600 000 kronor. Anslaget avser kostnader för politisk verksamhet. All verksamhet i övrigt ska finansieras av intäkter från lokaluthyrning samt andra ersättningar för uppdrag som beställs av andra kommunala verksamheter. Botkyrka kommuns va-verksamhet ska finansieras genom avgifter och taxor inom anslutna brukare inom verksamhetsområdena.

Teknik- och fastighetsförvaltningen är en av de förvaltningar som har stora utmaningar inom ekonomi 2021 och under planperioden. Nämndens bokslut för 2018 och 2019 har visat underskott. Prognosen för 2020 ser i dagsläget ut att ge en budget i balans. För att möta utmaningarna framåt kommer förvaltningen behöva dra ner på kostnaderna samt även jobba med effektiviseringsåtgärder under planperioden.

Under september och oktober bereder kommunstyrelsens budgetberedning nämndens förslag till *Mål och budget 2021 med plan 2022-2024* som sedan fastställs av kommunstyrelsen den 23 oktober och av kommunfullmäktige den 26 november. Under hösten pågår också förvaltningens arbete med att analysera och ta fram ett förslag till internbudget 2021.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2019 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla kommunens målstyrning och i det arbetet beakta majoritetens politiska plattform. Förslaget skulle vara klart senast mars 2020 för att kunna beslutas i april av kommunfullmäktige i ”*Förutsättningarna till nämndernas yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024*”.

2020-08-21

Dnr TEF/2020:68

Förvaltningen har i sitt arbete med målstyrning utgått ifrån den politiska plattformen 2019-2022. Den tidigare benämningen målområden benämns nu som områden i dokumentet.

Fokus för nämnden kommer att från och med 2021 och framåt vara följande fem områden:

1. Kommunens fastigheter samt vatten och avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande.
2. Lokalförsörjning och långsiktig underhållsplan för fastighet samt vatten och avlopp.
3. Projektorganisation som arbetar utifrån fastställda processer med hög kvalitet.
4. Minska påverkan på klimat och miljö med hållbarhet i fokus.
5. Effektiv organisation med innovationskraft, resultatstyrning och rätt kompetens.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-08-11.

2020-08-11

Dnr TEF/2020:68

Referens

Mikael Henning

Inger Larsson

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Teknik- och fastighetsnämndens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 med tillhörande bilagor.

Sammanfattning

Teknik- och fastighetsnämndens preliminära budget uppgår till 600 000 kronor. Anslaget avser kostnader för politisk verksamhet. All verksamhet i övrigt ska finansieras av intäkter från lokaluthyrning samt andra ersättningar för uppdrag som beställs av andra kommunala verksamheter. Botkyrka kommuns va-verksamhet ska finansieras genom avgifter och taxor inom anslutna brukare inom verksamhetsområdena.

Teknik- och fastighetsförvaltningen är en av de förvaltningar som har stora utmaningar inom ekonomi 2021 och under planperioden. Nämndens bokslut för 2018 och 2019 har visat underskott. Prognosen för 2020 ser i dagsläget ut att ge en budget i balans. För att möta utmaningarna framåt kommer förvaltningen behöva dra ner på kostnaderna samt även jobba med effektiviseringsåtgärder under planperioden.

Under september och oktober bereder kommunstyrelsens budgetberedning nämndens förslag till *Mål och budget 2021 med plan 2022-2024* som sedan fastställs av kommunstyrelsen den 23 oktober och av kommunfullmäktige den 26 november. Under hösten pågår också förvaltningens arbete med att analysera och ta fram ett förslag till internbudget 2021.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2019 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla kommunens målstyrning och i det arbetet beakta majoritetens politiska plattform. Förslaget skulle vara klart senast mars 2020 för att kunna beslutas i april av kommunfullmäktige i "*Förutsättningarna till nämndernas yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024*".

2020-08-11

Dnr TEF/2020:68

Förvaltningen har i sitt arbete med målstyrning utgått ifrån den politiska plattformen 2019-2022. Den tidigare benämningen målområden benämns nu som områden i dokumentet.

Fokus för nämnden kommer att från och med 2021 och framåt vara följande fem områden:

- 1.Kommunens fastigheter samt vatten och avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande.
- 2.Lokalförsörjning och långsiktig underhållsplan för fastighet samt vatten och avlopp.
- 3.Projektorganisation som arbetar utifrån fastställda processer med hög kvalitet.
- 4.Minska påverkan på klimat och miljö med hållbarhet i fokus.
- 5.Effektiv organisation med innovationskraft, resultatstyrning och rätt kompetens.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Inger Larsson
tf chef ekonomi

Bilagor:

Investeringsplan TFF

Investeringsplan TFF VA

Förvaltningsspecifik omvärldsanalys

Expedieras till

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Teknik och fastighetsnämndens yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

Innehållsförteckning

1 Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024.....	3
1.1 Inledning	3
1.2 Väsentliga områden.....	3
1.3 Nämndens mål och mått 2021	5
2 Det ekonomiska läget 2021-2024	14
3 Investeringsplan 2021-2024	16

Bilagor

Bilaga 1: Forvaltningspecifik Omvärldsanalys 2021-2024

Bilaga 2: TFN investeringsplan

Bilaga 3: TFN VA investeringsplan

1 Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

1.1 Inledning

Teknik- och fastighetsförvaltningen (TFF), ansvarar för vatten och avlopp, ny- och ombyggnation, förvaltning och underhåll av kommunens fastigheter och lokaler samt driftservice så som städning, skötsel av tomtmark, transporter och fordonservice. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättning för utförda tjänster.

Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer till 2021 göra en omorganisation som syftar till att skapa ökad nöjdhet hos medborgare, brukare och interna förvaltningar. Vi vill möjliggöra tydligare styrning och uppföljning samt högre resurseffektivitet, det vill säga att ekonomi, personal och anläggningstillgångar hanteras på ett hållbart sätt. Vi vill bli en attraktiv arbetsgivare som har lätt att rekrytera och bibehålla kvalificerad personal.

Vi optimerar våra resurser genom att till 2021 samla all driftservice. Vi får exempelvis en bättre överblick över beläggningsgrad för maskiner och fordon och det skapas ökade möjligheter för flexibilitet, samarbete och intern rörlighet. Något som kan komma att påverka kommunen är det pågående arbetet kring utvecklingen av en gemensam internserviceorganisation för Munkhättevägen 45 och 49 samt Ekvägen 28 och 30.

De kommande åren kommer det att ställas stora krav på lokalförsörjningen i Botkyrka kommun både genom ökade lokalbehov och stramare ekonomi. Botkyrkas invånare ökar samtidigt som många befintliga fastigheter har stora underhållsbehov. En viktig del för förvaltningens ekonomi är internhyresmodellen som till 2021 kommer granskas och revideras.

En stor del av nämndens ekonomi är teknik- och fastighetsförvaltningens projektenhet som till 2021 blir större och mer kraftfull än i dagsläget, vilket skapar ökad effektivitet vad gäller till exempel organisationsstruktur, personell kompetens och ekonomiska fördelar.

1.2 Väsentliga områden

Bakgrund

Den politiska plattformen beskriver majoritetens politiska prioriteringar och viljeinriktningarna under mandatperioden 2019 - 2022. Plattformen fungerar som en riktlinje för kommunens utvecklingsarbete under mandatperioden. Den politiska plattformen ligger till grund för kommunens nya målstyrning och blir också styrande i att ta fram nämndens väsentliga områden. Teknik- och fastighetsnämnden har inför yttrande till mål och budget 2021 gjort en omvärldsanalys som tydliggör hur förvaltningen kommer påverkas utifrån yttre faktorer under 2021 och framåt. Tillsammans med historiken från förra årets verksamhetsberättelse och nämnda faktorer ovan kommer nämnden att fokusera kring fem följande utvecklingsområden:

Kommunens fastigheter samt vatten och avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande.

Till 2021 skapas två verksamheter som blir tillgångsägare för Fastighet och VA vilket ska ge tydligare förutsättningar för uppdraget och det ekonomiska ansvaret inom dessa områden.

Fastighet

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska vara en fastighetsägare med fokus på ett långsiktigt

Teknik- och fastighetsnämnden

ägande där låga livscykelkostnader ska balanseras mot låga investeringskostnader.

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska tillgodose övriga verksamheters behov av ändamålsenliga och kvalitetsmässiga fastigheter och lokaler till långsiktigt lägsta möjliga kostnader.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta för en god lokaleffektivitet.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska förvalta lokalbanken så att den hanteras kostnadseffektivt, en uppsagd lokal från verksamheterna ska bidra till en effektivisering på kommunnivå.

Vatten och avlopp

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta för en jämn framtida utveckling av VA-taxan.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta för att rusta sig för ökade lagkrav som kommit för fysisk säkerhet samt nätverks- och informationssäkerhet.

Lokalförsörjning och långsiktig underhållsplan för fastighet samt vatten och avlopp.

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska utveckla den långsiktiga förvaltningen av våra fastigheter och skapa underhållsplaner för samtliga fastigheter.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska tydliggöra storleken på de investeringar som krävs på längre sikt i befintliga lokaler för att upprätthålla en god lokalhållning.

Projektorganisation som arbetar utifrån fastställda processer med hög kvalitet.

Förvaltningen ser en ökad efterfrågan av Botkyrka kommuns vattenförsörjning samt ett ökat behov av fastighetsinvesteringar och behöver därför planera och rusta förvaltningen för ett ökat investeringsbehov.

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska kartlägga och kvalitetssäkra byggprojektprocessen för VA- och fastighetsprojekt.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska bygga energi- och resurseffektivt med klimat och hållbarhetsfokus.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska ha systemstöd som stödjer en ökad efterfrågan.

Minska påverkan på klimat och miljö med hållbarhet i fokus.

- Teknik- och fastighetsförvaltningen har inför 2021 föreslagit ett flertal målsatta mått inom alla verksamhetsområden för att bidra till minskad miljöpåverkan.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta för att bidra till Botkyrkas klimatstrategi.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer att testa och utvärdera andra typer av fordon än vad kommunen har idag, exempelvis eldrivna arbetsfordon och transportbilar för minskas miljöpåverkan.

Effektiv organisation med innovationskraft, resultatstyrning och rätt kompetens.

- Teknik- och fastighetsförvaltningen arbetar med att utveckla tjänstemannaorganisationen.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska fortsatt minska verksamheternas kostnader med 2 procent.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta för god ordning som underlättar vid prioritering och uppföljning.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska se över möjligheten att optimera verksamheterna med en mix av extern och intern utförare.

Teknik- och fastighetsnämnden

- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska arbeta med innovation, vara pålästa och följa med i utvecklingen för att vara konkurrenskraftiga mot privata aktörer.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen ska se över systemstöd, hitta smarta arbetsätt och vara uppdaterade på den senaste tekniken.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer satsa på ledarskap för att vara en attraktiv arbetsgivare.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen behöver med en ökad efterfrågan vara rustade med kunniga och erfarna medarbetare.

1.3 Nämndens mål och mått 2021

Enhetsanpassad anvisning

Mål och mått inför 2021 är omarbetade och mer anpassade för förvaltningens huvuduppdrag. Därför saknas utfall på vissa mått från tidigare och vid yttrande till mål och budget har vi ännu inte fått fram utgångsvärden(utfall 2020) för att kunna sätta måttal för 2021-2024. Under hösten 2020 kommer förvaltningen ta fram utgångsvärden och precisera målvärden där det idag saknas.

Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt

Skola

Att alla barn ska ges rätt förutsättningar för att lyckas i skolan ska vara en självklarhet.

Vi ser att det är skillnader i kvaliteten på utbildning beroende på vilken skola Botkyrkaeleven går på. Vi ser också att det idag finns en strukturell skolsegregation i Botkyrka. Skolor i områden med socioekonomiska utmaningar har generellt mycket lägre resultat.

Dessa skolor blir ofta bortvalda till förmån för andra skolor i andra områden eller till och med kommuner. Ingen ska känna sig tvungen att välja bort en av kommunens skolor. Det finns attraktiva skolor och förskolor i alla våra stadsdelar.

Vi ser att utvecklingen börjar redan i förskolan, den lägger grunden för hela skolgången. Men även i förskolan finns det stora skillnader. Dessa kvalitetskillnader måste vi bryta för annars riskerar de att påverka hela skolgången.

Botkyrka kommun har ett stort ansvar i att stärka upp det kompensatoriska arbetet på strukturell nivå och se till att alla skolor och förskolor har rätt förutsättningar för att ta tag i sina utmaningar. Sanningen är att hela samhället misslyckas om Botkyrkas barn och elever inte lyckas med studierna.

Jobb

Det är Mittenmajoritetens tro att alla Botkyrkabor vill arbeta och göra rätt för sig. För att skapa fler arbetstillfällen och en starkare samhällsutveckling behöver Botkyrka kommun möjliggöra för fler företag och entreprenörer att etablera sig i kommunen samt ge möjlighet för fler Botkyrkabor att kompetensutvecklas och ta nya jobb.

Genom utveckling av större företagsområden, såsom Södra porten, kan fler företag flytta till kommunen och Botkyrka kan bli en central plats i Stockholmsregionen. Samtidigt behöver Botkyrka kommun arbeta för kompetensutveckling, för att Botkyrkaborna ska kunna bli vad de vill

Teknik- och fastighetsnämnden

och arbeta med vad de vill. Kommunen behöver också arbeta för att matcha arbetssökande med jobb i Botkyrka. Botkyrka kommun ska även arbeta för ökad anställningsbarhet genom hela livet, med kompetensutveckling via bland annat Komvux.

Med näringsliv kommer också fokus på god hållbar infrastruktur, såsom utvecklingen av Hågelbyleden och förbifart Tullinge. Infrastrukturen behöver möta framtidens företagande så att det kan ha bra och hållbara transporter. En sådan tillväxt kommer generera många vinster för Botkyrkas kortsiktiga och långsiktiga utveckling.

Botkyrkabor kan få jobb lokalt och infrastruktur byggs ut. Näringsliv drar till sig mer aktivitet och skapar kluster för mer levande stadsdelar. Fler arbetstillfällen i Botkyrka innebär också att fler pendlar till kommunen och får därmed en annan bild av Botkyrka.

Delaktighet

I Botkyrka bor över 93 000 invånare och lika många experter på hur Botkyrka ska bli en bra och trivsamt plats att bo och verka i. Detta ska synas i hur Botkyrka utformas och i hur livet mellan husen ska se ut.

Mittenmajoriteten ser problemet med att förtroendet för Botkyrka kommun och politiken är lägre på vissa platser i kommunen. För att kunna öka detta förtroende behöver fler kunna involveras i och vara med i utvecklingen av sitt område och hela Botkyrka.

Målet är att engagemang ska spela roll och vara en positiv kraft för Botkyrkas utveckling. Kommunen behöver bli bättre på att ta tillvara på Botkyrkabornas tankar och idéer och hitta nya, kreativa sätt att mötas. Samtidigt ska det starka föreningslivet involveras i utvecklingen av kommunen.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska utveckla ett arbetssätt för att medverka, hantera och följa upp kommunens dialogmöten och andra kanaler där medborgare kan vara med och utveckla Botkyrka kommun.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andelen synpunkter som besvaras av teknik- och fastighetsförvaltningens verksamheter inom 10 dagar ökar.	51 %	70 %	80 %	90 %	100 %	100 %
Förvaltningen ska vid varje dialogmöte som anordnas av dialogkommissionen ha minst en representant närvarande.	0 %	30 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunens politiker och tjänstemän

Nämndens mål: Botkyrka ska ha en VA-taxa som utvecklas jämt över tid.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Procentuella höjningen av VA-taxan ska utvecklas jämt över tid.	3,09 %	6,5 %	3 %	3 %	3 %	3 %

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska arbeta utifrån långsiktig strategi och arbetssätt som främjar utveckling av ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Det långsiktiga, strategiska arbetet sker i samarbete mellan politik och tjänstemän.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Driftkostnad (Kr/kvm) för hyrd lokal ska minska.	0	178	178	178	178	178
Fastighet ska öka nöjdhetsindex (NKI).	36 %	40 %		55 %		75 %

Fastighet ska öka nöjdhetsindex (NKI). Utfall 2019 är resultat från mätning 2018. Mätning sker vartannat år, därför saknas mål 2021 och 2023.

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska ha en resurseffektiv projektorganisation som arbetar utifrån givna processer och med hög kvalitet.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Projektgruppen ska använda kommunens projektmodell.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vid byggnation ska förvaltningen göra klimatberäkningar.	0 %	20 %	70 %	100 %	100 %	100 %

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Område 2 - Botkyrkaborna är trygga

Omsorg

Vi har en åldrande befolkning i Botkyrka och det är fantastiskt, men vi har fortfarande problem med att många Botkyrkabor inte är nöjda med omsorgen. Att som kommun lyckas ha nöjda och trygga Botkyrkabor börjar i den första kontakten och i det första mötet.

Livet slutar inte för att man blir äldre, livskvaliteten måste värnas genom att omsorg kan ges med en guldkant. Därför ska omsorgen utgå från individen och delaktighet och inflytande över omsorgsinsatser ska vara centrala. Ett omfattande arbete har satts igång med mer valmöjligheter inom omsorgen, men det finns mycket kvar att göra.

Det är svårt att rekrytera personal och intresset för omsorgsyrket är lägre än behovet som finns. Därför måste det tas nya tag för att tillgodose både personal och kompetens. Svårigheten i att rekrytera och utbilda personal är inte specifikt för Botkyrka, men det är en bidragande orsak till den låga graden av nöjdhet.

Botkyrkaborna är värda en bra omsorg.

Trygghet och trivsel

I Botkyrka ska alla vara och känna sig trygga. Trygghet handlar både om reella hot och om känsla. Ett problem är att många Botkyrkabor inte känner sig trygga i kommunen. I Botkyrka ska man kunna vara trygg. Man ska dessutom trivas i sitt område. Trygghet och trivsel är grundläggande för att man ska vilja bo i Botkyrka och för att man ska vilja ta hand om sitt område.

Därför ska arbetet mot kriminalitet vara högt prioriterat. Trygghet och trivsel handlar även om att ha levande och moderna stadsdelar där människor möts, där det är rent och snyggt, där det är upplyst och mycket mer. Botkyrkabor skapar tillsammans sina områden och gemenskap genom bland annat

grannsamverkan.

Varje område ska utvecklas utifrån sin egen karaktär. Vissa områden ska ha mer stadskänsla medan andra ska ha mer natur och lantkänsla. Det ska också vara enkelt att resa inom och mellan stadsdelarna, för att kunna möta olika människor och ta till vara det som är bra i respektive område.

Kriminalitet

I Stockholm verkar kriminella organisationer som starkt påverkar Botkyrka och oss Botkyrkabor. Att bekämpa de kriminella organisationerna och det faktum att kriminalitet finns, är inte Botkyrkas ensamma ansvar, utan hela Sveriges. Botkyrka ska däremot göra allt i sin makt för att motverka de kriminella organisationerna och den kriminalitet som påverkar oss Botkyrkabor. Detta ska göras i mycket nära samarbete med polisen, både aktivt och i det långsiktiga arbetet.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga

Nämndens mål: Kommunen ska ha välskötta fastigheter och parker med trivsamt utemiljö.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Alla skol- och förskolegårdar ska besiktigas årligen	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Minst 50 förslag om förbättringar lämnas till Samhällsbyggnadsförvaltningen per år.	0	50	50	50	50	50

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Nämndens mål: Kommunens fastigheter samt vatten och avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel fastigheter som har en långsiktig (10-20-30 år) underhållsplan ska öka.	0 %	5 %	20 %	40 %	60 %	80 %
Andel ronderingar av fastigheter per år ska öka utifrån teknisk standard.	0%	20%	100%	100%	100%	100%
Engagemanget för uppdraget hos medarbetaren ska öka.	0%	20%	40%	60%	80%	100%
Förnyelsetakt på VA-ledningsnät (%).	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %
Minska avhjälpande underhåll för fastighet drift. (miljoner kronor)	30,8	29	28,5	27	25,5	24

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:3 Botkyrkaborna trivs i kommunen

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska ha en gemensam felanmälanprocess för att skapa en tydlig väg in, effektiv åtgärdsprocess samt snabb återkoppling för anmälaren.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
NKI, nöjdare kund från år till år gällande felanmälan.	0%	20%	35%	50%	65%	75%

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet

Boende

Botkyrka ska vara en attraktiv plats att bo, verka och arbeta i. Intresset för att etablera sig i Botkyrka har varit högt under de senaste åren och vi ser att intresset från exploatörer är fortsatt högt. Därför fortsätter linjen, om att bygga på rätt plats, med rätt boendeform och på rätt sätt, att gälla. Vi ska också fortsätta bygga utifrån att tillföra den boendeformen som det finns minst av i berörd stadsdel. En utmaning är att Botkyrkabor ska kunna bo bra och ha råd att bo. Vissa bor trångt, andra bor under osäkra former. Därför ska kommunen fortsätta att bygga och ha billiga bostäder, samt systematiskt påverka region och stat för att minska bostadsbrist och segregation. Bostäder ska kunna prioriteras till grupper som har det svårt på bostadsmarknaden som unga vuxna och pensionärer.

Botkyrka har några av länets billigaste bostäder. Kan man inte bo i Botkyrka kan man inte bo alls i regionen. Detta har inneburit ett problem med trångboddhet och svartkontrakt. Ett problem som EBO (lagen om eget boende) också starkt bidragit till. Tillgången till billiga bostäder behöver hela regionen jobba med.

Ett annat problem Mittenmajoriteten identifierat är att det inte finns bostäder för Botkyrkabor som vill bo kvar i sin stadsdel när det börjar gå bra, familjen växer, barnen vill flytta hemifrån eller man bara vill ha större och finare. Resursstarka Botkyrkabor kan därför tvingas flytta från kommunen. Därför måste det byggas blandat, i alla stadsdelar för att Botkyrkaborna ska ha möjlighet att bo kvar i sin stadsdel oavsett hur livet ser ut. Det ger mer frihet åt Botkyrkaborna och kommunen blir en allt mer attraktiv plats. Detta kommer i sin tur ökaskattekraften i kommunen.

Klimat och miljö

Klimatet är en av de största utmaningarna mänskligheten står inför. Miljö- och klimathot påverkar människors hälsa och välbefinnande. Tillsammans kan vi bemöta miljö- och klimathot genom små och stora åtgärder. Dessa åtgärder vill Mittenmajoriteten möjliggöra och kommer att jobba för genom Botkyrkas mål i klimatstrategin.

Botkyrka är och ska vara en framgångsrik kommun i miljö- och klimatomställningarna, både för den kommunala organisationen samtidigt som man möjliggör för Botkyrkabor att vara klimatsmarta. Det handlar både om klimathotet, men också om vår gemensamma miljö såsom rent vatten och odlingsbar mark. Det ska vara enkelt att göra en insats.

Botkyrka ska nå hållbarhetsmålen. Botkyrka klimatstrategi ska vara ledande i hela kommunens arbete. Botkyrkas organisation ska 2025 vara klimatneutral och Botkyrka som plats ska vara fossilbränslefri 2030. Det ska bli enklare för Botkyrkabor att resa klimatsmart, exempelvis med kollektivtrafik eller cykel.

Botkyrka ska fortsätta att vara en ledande kommun i klimatomställningarna och vara ett föredöme i att rädda våra naturvärden och skapa giftfria miljöer. Vi ska skapa möjligheter för Botkyrkaborna att vara klimatsmarta. Vi vill både minska Botkyrkas klimatpåverkan och ha bra beredskap för de klimatförändringar som kan komma.

Kultur och fritid

Teknik- och fastighetsnämnden

Kultur i alla dess former bidrar till en levande demokrati. Den ger oss perspektiv på oss själva, våra medmänniskor, samhället vi lever i och vår gemensamma historia och kulturarv. Kultur gör världen lite större. Genom idrott, kultur, föreningsliv och folkbildning bygger människors förtroende för varandra. Det stärker samhället och demokratin. Kommunen ska därför möjliggöra för ett starkt och fritt civilsamhälle.

Tillgång till bra kultur- och fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor för barn och unga, vilket kan bidra till att kompensera för svagare förutsättningar under uppväxten i övrigt. Många Botkyrkabor engagerar sig inom kultur, idrott, friluftsliv och folkbildning. Mer än hälften av befolkningen gör varje år någon ideell insats i föreningslivet. Med kontaktnät, förankring i lokalsamhället och sin roll som mötesplats och skola i demokrati, kan föreningarna spela en avgörande roll för att motverka segregation och kriminalitet och stärka trygghet och trivsel.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 3:3 Botkyrka har ett aktivt miljö- och klimatarbete

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska verka för att Botkyrkaborna har tillgång till ett hälsosamt och rent dricksvatten

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel godkända prover inom egenkontrollprogrammet för dricksvatten ska öka.	97 %	98 %	98 %	99 %	100 %	100 %

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska verka för ett klimatsmart samhälle.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal fastigheter som har möjlighet till sopsortering ökar	0	5	10	15	20	25
Antal fastigheter som har bytt till lågenergialternativ belysning för att sänka energiförbrukningen i kommunen.	0	5	5	5	5	5
Antal fläktar/ventilation som byts ut till direktdrivna.	21	10	10	10	10	10
Antal gamla fjärrvärmecentraler som är bytta till nya.	0	5	5	5	5	5
Förbrukad energi i fastigheter(KWh/m2/år) minskar (klimatkompenserad)	249	243	238	233	228	228
Installera återvinning i minst 1 ventilationssystem per år.	3	1	1	1	1	1
Solceller, installerade (kW) (exklusive solfångare) ökar	598	796	1 049	1 296	1 546	1 700
Sålt vatten (debiterad vattenmängd)/levererat vatten (inköpt + egenproducerat) ökar (%)	91 %	84 %	85 %	86 %	86 %	86 %

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska verka för ett samhälle som är fritt från utsläpp och farliga gifter med hänsyn till både människor, djur och natur.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Akkumulerat Co2 utsläpp för fordonsflottan i förhållande till ackumulerat antal körda kilometer för fordonsflottan ska minska	0 %	5%	10%	15%	20%	25%
Andelen (%) inköpt drivmedel i form av bensin minskar	18,3 %	13 %	12 %	11 %	10 %	10 %
Antal eldrivna arbetsfordon ska öka.	2	3	3	5	8	8
Antalet kemikalieprodukter minskar inom daglig städverksamhet	27	16	7	5	3	3

Akkumulerat Co2 utsläpp för fordonsflottan i förhållande till ackumulerat antal körda kilometer för fordonsflottan ska minska.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 3:4 Infrastrukturen i kommunen ska vara hållbar och utvecklas för att passa medborgarnas behov

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska bygga hållbart, där byggande sker med fokus på människors behov, god hälsa och hushållning med resurser.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel projekt (större ombyggnation eller nybyggnation) som uppnår klassificeringen svensk miljöbyggnad.	0 %	10 %	50 %	70 %	90 %	100 %
Vid nyanläggning ska VA-verksamhetens tekniska standard följas. (% av total)	0 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Vid nyanläggning ska VA-verksamhetens tekniska standard följas. (% av total). Teknisk standard beslutades i nämnd 2019 och har inte mätts innan.

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska vid etablering av ny- och ombyggnation samnyttja resurser.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal träffar i forum för samverkan ska öka.	0	3	6	9	12	15

Vi har inte mätt detta innan, därav utfall 0.

Område 4 - Kommunens organisation

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt. Det är medborgarens fokus som ska avgöra hur vi spenderar våra gemensamma skattemedel och vår tid. Det handlar om att göra rätt saker vid rätt tillfälle på rätt sätt. Den kommunala organisationen ska vara öppen, modig, energisk och ansvarstagande. Alla Botkyrkabor ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare

Teknik- och fastighetsnämnden

som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen. Målet är att alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning, 100% tjänstgöringsgrad. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och det positiva effekter för yrkenas attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov, tydliga prioriteringar ska ske så att pengar används till det som ger mest effekt för Botkyrkaborna. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden arbetar för en hållbar och resurseffektiv organisation.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Varje år ska minst 2 system utvärderas.	0	1	2	2	2	2

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska arbeta strategiskt med innovation samt främja innovation och utveckling i samarbete med medarbetarna.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Arbetsutskotten ska lyfta fram minst 2 förslag till beslut per arbetsutskott och år.	0	2	4	4	4	4
Förvaltningen ska verkställa minst 2 stycken förbättringsförslag per år.	0	1	2	2	2	2

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska ha ett välfungerande systematiskt arbetsmiljöarbete.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal registrerade tillbudsanmälningar ökar.	3	5	10	15	20	25

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska ha kompetenta och engagerade medarbetare och ledare.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel chefer på teknik- och fastighetsförvaltningen som har gått arbetsmiljöutbildningen	0 %	30 %	70 %	100 %	100 %	100 %

Teknik- och fastighetsnämnden

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel chefer på teknik- och fastighetsförvaltningen som har gått kurs i kompetensbaserad rekrytering	0 %	30 %	70 %	100 %	100 %	100 %

Utfall 0 2019 beror på att vi inte mätt målet tidigare och därför saknar resultat.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt

Nämndens mål: Digitalisering ska hjälpa Teknik- och fastighetsnämnden att lösa behov och utmaningar

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Möjlighet att följa energimedia i system ska öka i fastigheterna.	0%	3%	6%	9%	12%	15%

Vi har inte mätt detta innan därav o i utfall 2019.

Nämndens mål: Teknik- och fastighetsnämnden ska kartlägga och utveckla förvaltningens digitalisering för att nyttja digitaliseringens möjligheter optimalt.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Varje enhet skall kartlägga 1 process per år för att se om det går att digitalisera.	0	2	11	11	11	11

2 Det ekonomiska läget 2021-2024

Teknik- och fastighetsförvaltningen är en av de förvaltningar som har stora utmaningar inom ekonomi 2021 och under planperioden. Nämndens bokslut för 2018 och 2019 har visat underskott. Prognosen för 2020 ser i dagsläget ut att ge en budget i balans. För att möta utmaningarna framåt kommer förvaltningen behöva dra ner på kostnaderna samt även jobba med effektiviseringsåtgärder under planperioden.

En stor del av förvaltningens ekonomi bygger på den nuvarande internhyresmodellen som började gälla från budgetåret 2019. I modellen ligger det så kallade "friutrymmet" som har att göra med den ändrade redovisningsmetoden för materiella anläggningstillgångar som började tillämpas under 2017. Stora delar av de underskott som förvaltningen haft i boksluten för 2018 och 2019 kan förklaras av ökade kostnadsmassor inom "friutrymmet" så som kostnader av engångskaraktär, utredningar (till följd av investeringar, tekniska utredningar mm), sanering, rivning, förgävesprojektering, avetablering, återställning, överhyra och nedskrivningar. Förvaltningen har tillsammans med KPMG påbörjat en översyn av nuvarande internhyresmodell för att framöver få en stabilare och tydligare modell för den ekonomiska rapporteringen.

Den nya reviderade internhyresmodellen som arbetats fram visar att teknik och fastighetsförvaltningen behöver få en kompensation från övriga verksamhetsförvaltningar med 13 mnkr. Modellen visar också att det finns engångskostnader och kostnader under en länge tidsperiod som behöver hanteras budgetmässigt för att teknik och fastighetsnämnden ska få full kostnadstäckning.

Engångskostnader, (låg tidigare inom friutrymmet) kopplade till investeringar och anläggningstillgångar bör inte ingå i verksamhetsförvaltningarnas internhyra. En lösning är en övergång till en budgetfinansiering av dessa kostnader.

Botkyrka har ett åldrande fastighetsbestånd med många fastigheter byggda på 60- och 70-tal med stora underhållsskulder. De investeringsmedel vi idag har till fastighetsunderhållet täcker inte det behov som finns i våra fastigheter. Vi behöver bli bättre på att tydliggöra storleken på de investeringar som krävs på längre sikt i de befintliga lokalerna. Fastighetsförvaltningen kommer därför att ha stort fokus på underhållsarbetet framåt. Då den tekniska och ekonomiska livslängden i många av kommunens fastigheter har passerat sitt bäst före datum ser vi stora utmaningar i hur vi förnyar våra arbetssätt och rutiner samt arbetar förebyggande. Stora kostnader i det avhjälpande underhållet ligger i att bibehålla funktion och kvalitet för framförallt värme och ventilationsanläggningar.

Va-verksamheten är inne i en period där ett flertal utredningar och undersökningar behöver göras liksom att planera för kommande investeringsbehov. Lägg därtill ökade lagkrav inom fysisk säkerhet samt nätverks- och informationssäkerhet. Här behöver förvaltningen arbeta aktivt med styrning av ekonomin för att hitta möjligheter att effektivisera resursanvändning och organisera verksamheten på bästa möjliga sätt.

Under planperioden ser vi en ökad takt i utbyte av kommunens fordonspark då flera av fordonen närmar sig åldern 5 år eller mer. Under kommande planperiod intensifieras arbetet med att testa och utvärdera andra typer av fordon, exempelvis eldrivna arbetsfordon och transportbilar. Priserna för dessa fordon är ibland dubbelt så höga som motsvarande modeller med bensin eller dieseldrift. Kostnaderna för kommunens fordonsflotta kommer därmed öka under de kommande åren och som behöver beaktas vid planering av kommunens verksamheter och ekonomi.

Ytterligare översyn av internt städade lokaler kontra städning av extern part kommer genomföras i

Teknik- och fastighetsnämnden

syfte att ytterligare optimera mixen mellan interna utförare kontra extern leverantör. Möjligheten att optimera de andra verksamheterna med en mix av extern och intern utförare kommer ses över på förvaltningen.

3 Investeringsplan 2021-2024

Sammanfattning av förändringar i investeringsplanen 2021-2024 i jämförelse med tidigare investeringsplan 2020-2023

Projekt med **lägre upparbetningsgrad** 2021 än vad som är upptaget i Mål och budget 2020:

Kommunstyrelsen

Nytt kommunhus har upparbetad budget för 2021 sänkts med 129.609 tkr då nya alternativ för projektet utreds.

Utbildningsnämnden

Projektet Tullingegymnasium 20.000 tkr, Björkhagaskola 30.000 tkr, Kvarnhagsskolan om- och tillbyggnation 26.600 tkr, Investering till följd av Gymnasieutredningen, Skyttbrink 35.000 tkr, Ny Hallundaskola 9.000 tkr, Gullvivans förskola 2.794 tkr, Förskola Riksten nr 4, 1.000 tkr, Förskola Prästviken 1.400 tkr och Förskola Riksten nr 2, 7.000 tkr.

Kultur och fritidsnämnden

Tumba bibliotek 3.000 tkr, Fritidsklubben Gulan 500 tkr, Sporthall och idrottsytor Riksten 3.000 tkr och Ny Fritidsklubb Riksten 1.900 tkr.

Vård och omsorgsnämnden

Vård och omsorgsboende Vårsta 73.000 tkr och Gruppboendest LSS B 2.000 tkr.

Arbetsmarknads och Vuxenutbildningsnämnden

Ny Daglig verksamhet Annexet Brunnaskolan 5.000 tkr.

Projekt med **högre upparbetningsgrad** 2021 än vad som är upptaget i Mål och budget 2020:

Kommunstyrelsen

Nytt Skyddsrum under Falkbergsskolan 16.000 tkr högre upparbetningsgrad för 2021 eftersom det skett tidsförskjutningar i huvudprojektet. Skyddsrum under Björkagaskolan 5.000 tkr.

Utbildningsnämnden

Banslättskolans paviljonger 3.799 tkr, Malmsjö hemkunsapsal 500 tkr, Köksombyggnad Björkstugan 2.000 tkr och Köksombyggnad Karlavagnen 2.000 tkr högre.

Kultur och fritidsnämnden

Upprustning Kårsby Sporthall 2.000 tkr och utökad besöksparkering Brantbrink 4.000 tkr.

Arbetsmarknads och Vuxenutbildningsnämnden

Resurscenter Alhagsvägen 1.327 tkr.

Övriga

Hågelby upprustning 20.411 tkr, Ekvägen upprustning 13.607 tkr, Investeringar Hågelbyparken AB 300 tkr, Verksamhetsinvestering UBAB 3.500 tkr, Rulltrappor Tumba station 9.000 tkr och Alby gård renovering 12.000 tkr.

Borttagna projekt

Projekt som fanns med i Mål och budget 2020 men som nu är borttagna är:

Teknik- och fastighetsnämnden

Utbildningsnämnden

Förskola Slagsta Strand med en budget på 64.800 tkr är inte aktuell då en privat aktör skall bygga på platsen och Nya Hallundaskolan 236.228 tkr är inte längre aktuell.

Vård och omsorgsnämnden

Vård och omsorgsboendet i Storstreten med en budget på 148.000 tkr är inte aktuellt då vård och omsorgsförvaltningen inte ser sig ha något behov av investeringen.

Kultur och fritidsnämnden

Projektet Tullinge Bibliotek med en budget på 57.000 tkr är borttaget.

Nya projekt och budgetförändringar

Projekt som tillkommer i Mål och budget 2021 är:

Utbildningsnämnden

Ombyggnad Trädgårdsstadsskolan - Myrstacken budget 12.000 tkr är ett nytt projekt. Projektet Nya skolan i Hallunda ersätter projekten Borgskolan och Nya Hallunda skola och har en budget på totalt 515.228 tkr. I budgeten görs även ett tilläggsäskande på 29.772 tkr.

Opalen förskola har 10.000 tkr lägre budget och Vallmons förskola har 10.000 tkr lägre budget.

Kultur och fritidsnämnden

Projektet Botkyrka crickethalls återuppbyggnad är ett nytt projekt som avser återuppbyggnad av tidigare nedbrunna byggnaden med en total budget på 8.000 tkr.

Arbetsmarknads och Vuxenutbildningsnämnden

För projektet Resurscenter Alhagsvägen kommer budgeten ökas med 14.000 tkr då en tilläggsbudget kommer att äskas vid delårsrapport 2. Detta ger en totalbudget på 81.000 tkr för projektet.

Socialnämnden

Projekt som har en lägre totalbudget än beslutad är Boende med särskild service A där budgeten minskat med 49.600 tkr till en totalbudget på 32.000 tkr och Boende med särskild service Slättmalm där budgeten minskat med 17.600 tkr till en totalbudget på 64.000 tkr.

Teknik och fastighetsnämnden

Nya projekt är: UBAB Lida parkering budget 16.000 tkr, kortskärare budget 60 tkr.

Ekvägen ombyggnad hus A budget 9.600 tkr som är en utökning av det tidigare beslutade projektet för ombyggnation av Ekvägen, Projektet har gjorts till ett separat projekt då detta projekt både har en annan tidplan och entreprenör än det i det tidigare beslutade projektet. Kommer också tas upp som ett eget ärende på septembernämnden.

VA-projekt med högre upparbetningsgrad för 2021 mot vad som nu är upptaget i Mål och budget 2020.

Projektet Dagvattenledning Norra Botkyrka med 40 930 tkr, Segersjö Dagvattenanläggning 5 111 tkr, projektet Dagvatten Riksten 45.741 tkr. Storstretens vattentorn 3.000 tkr, Sandviken utbyggnad VA 5.000 tkr.

Nya VA projekt

Kommande Dagvattendammar 1,2,3 och 4 med en budget på 5.000 tkr för vardera projekt. Tullinge vattenverk med en budgetkostnad på 30.000 tkr. Projektet finansieras fullt ut av Försvarmakten.

Borttagna VA projekt

Projekt som tagits bort i Mål och budget 2021 är Storvretsparken dagvattenanläggning med en budget på 5.200 tkr och Malmsjön dagvattenanläggning med en budget på 3.350 tkr.

VA-projekt som har fått en tilläggsbudget i samband med delårsrapport 1

Projektet Skårdal VA Utbyggnad har efter det att en annan arbetsmetod valts för både vatten- och spillvattenledningarna vilka kommer att anläggas djupare än i det ursprungligt projekterade förslaget detta har medfört en tilläggsbudget på 1 500 tkr för projektet.

Projektet Segersjö Dagvattenanläggning har fått en tilläggsbudget på 3 200 tkr eftersom det råder svåra markförhållanden och en tillkommande väg kommer att behövas för att kunna sköta om anläggningen.

Projektet Dagvatten Riksten har efter det att tidigare kalkyler fördjupats fått en tilläggsbudget på 57 000 tkr.

Investeringsplan Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

(tkr)

Teknik- och fastighetsnämnden																				
Bilaga, nr	Förvaltning	Status	Projekt-nr	Investering (benämning)	Beslutat år	Beslutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030-	Ny totalbudget	Ev. TB

Pågående/planerade projekt

				Fastighetsinvesteringar																
				Kommunstyrelsen																
KS 3.2	KLF	B	6149	Nytt kommunhus och parkeringshus	2017	-645 000	-6 079	-1 000	-1 000	-1 000	-50 000	-130 000	-130 000	-125 000	-125 000	-75 921			-645 000	0
TN 6.71	KLF	B	6066	Skyddsrum under Falkbergsskolan	2019	-31 000		-10 000	-16 000	-5 000									-31 000	0
KS 3.1	KLF	B20	6231	Skyddsrum under Björkhagaskolan	2019	-10 000			-5 000	-5 000									-10 000	0
				Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden																
TN 6.2	AVUX	B	6154	Resurscenter Alhagsvägen	2016	-67 000	-1 820	-30 000	-30 180	-19 000									-81 000	-14 000
AVUXN 3.1	AVUX	P	6063	Ny daglig verksamhet om 782m2, Annexet Brunnaskolan.	2019	-50 000	0			-5 000	-25 000	-20 000							-50 000	0
				Kultur- och fritidsnämnden																
TN 6.4	KoF	B	6111	Rödstu Hage	2017	-43 000	-42 006	-2 994											-45 000	-2 000
TN 6.10	KoF	B	6107	Ridanläggning Skrefsta	2018	-20 000	-3 034	-16 966											-20 000	0
KFN 3.08	KoF	B	6106	Björkhaga sporthall, nyetablering	2018	-68 700	0	-2 740	-14 520	-37 745	-13 695								-68 700	0
TN 6.12	KoF	B	6105	Botkyrka Cricketanläggning	2018	-8 000	-3 187	-4 813											-8 000	0
KFN 3.16	KoF			Botkyrka Cricketanläggning återuppbyggnad					-8 000										-8 000	0
KFN 3.06	KoF	B20	6xxx	Tumba bibliotek	2018	-12 000		-10 000	-2 000										-12 000	0
KFN 3.04	KoF	P	6263	Fritidsklubben Gulan	2018	-10 046				-500	-9 546								-10 046	0
KFN 3.13	KoF	P	6087	Sporthall och idrottsytor Riksten	2018	-77 000						-3 000	-36 000	-38 000					-77 000	0
KFN 3.12	KoF	P	6265	Ny fritidsklubb/fritidsgård Riksten	2018	-14 400						-1 900	-7 500	-5 000					-14 400	0
KFN 3.10	KoF	P	6086	Kultur- fritids- och idrottslokaler i Hallundaområdet	2018	-113 000				-2 000	-6 000	-36 000	-39 000	-30 000					-113 000	0
KFN 3.14	KoF	B	6071	Upprustning Kärsby sporthall	2019	-23 400	-769	-20 631	-2 000										-23 400	0
KFN 3.29	KoF	B20	6xxx	Utökad besöksparkering Brantbrink	2020	-7 000		-3 000	-4 000										-7 000	0
				Socialnämnden																
SN 3.2	SOC	P	6266	Boende med särskild service A	2018	-81 600				-1 000	-16 000	-15 000							-32 000	49 600
SN 3.3	SOC	P	6244	Boende med särskild service Slättmalm	2019	-81 600				-2 000	-32 000	-30 000							-64 000	17 600
				Utbildningsnämnden																
TN 6.20	UF	B	6121	Gullivans förskola	2017	-75 000	-2 794	-5 000	-47 206	-20 000									-75 000	0
TN 6.21	UF	B	6122	Vallmons förskola	2017	-75 000	-48 391	-16 609											-65 000	10 000
TN 6.22	UF	B	6123	Opalens förskola	2017	-75 000	-46 761	-18 239											-65 000	10 000
UN 3.6	UF	P	6150	Förskola Riksten nr. 4	2016	-67 700	0			-1 000	-28 000	-38 700							-67 700	0
TN 6.25	UF	B	6158	Ramavtalsupphandling förskolor	/2015:733	-14 200	-2 974	-1 000	-4 735	-2 491	-3 000								-14 200	0
TN 6.26	UF	B	6183	Falkbergsskolan	2017	-197 000	-33 974	-93 026	-70 000										-197 000	0
UN 3.24	UF	B	6200	Förskola Riksten nr 3-Vega	2015	-75 678	-1 781	-5 000	-30 000	-38 897									-75 678	0
TN 6.28	UF	B	6206	Björkhaga skola	2016	-323 600	-25 575	-15 000	-50 395	-90 247	-92 875	-49 508							-323 600	0
TN 6.29	UF	B	6104	Förskola Måsen	2018	-75 000	-31 459	-43 541											-75 000	0
TN 6.30	UF	B	6147	Anpassning träningsår	2018	-46 800	-45 959	-841											-46 800	0
TN 6.31	UF	B	6145	Banslättskolans paviljonger	2018	-70 000	-2 023	-13 000	-54 977										-70 000	0
UN 6.43.1	UF	B	6083	Fittja hemkunsapsal	2019	-3 000	-103	-2 897											-3 000	0
UN 6.43.2	UF	B	6084	Malmsjö hemkunsapsal	2019	-2 000	0	-1 500	-500										-2 000	0
TN 6.70	UF	B	6074	Köksombyggnad Bjökstugan	2017/2018	-10 000	-228	-7 772	-2 000										-10 000	0
TN 6.72	UF	B	6073	Köksombyggnad Karlavagnen	2017/2018	-11 000	-307	-8 693	-2 000										-11 000	0
TN 6.66	UF	Å	3844	Köksombyggnad/matsal	2018					-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000			
TN 6.67	UF	Å	3815	Markinvesteringar/utegårdar förskola och skola	2018			-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500			
TN 6.68	UF	Å	3816	Övervakningskameror	2018			-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000			
UN 3.8	UF	P	6232	Förskola Prästviken	2018	-63 800				-1 400	-30 000	-32 400							-63 800	0
UN 3.4	UF	B20	6070	Förskola Anemonen	2018	-73 700		-5 000	-36 850	-31 850									-73 700	0
UN 3.9	UF	P	6234	Förskola Örtagården	2018	-75 800			-5 000	-37 900	-32 900								-75 800	0

Investeringsplan Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

(tkr)

Teknik- och fastighetsnämnden																				
Bilaga, nr	Förvaltning	Status	Projekt-nr	Investering (benämning)	Beslutat år	Beslutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030-	Ny totalbudget	Ev. TB
TN 3.13	TEF	B20	3799	Ångvält	2020			-600												
TN 3.14	TEF	B20	3800	Asfaltläggare	2020			-600												
TFN 3.15	TEF	P	3xxx	Maskiner/bussar	2020					-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000		
Summa pågående/planerade projekt						-5 854 036	-577 711	-638 251	-702 781	-793 930	-767 620	-885 254	-981 540	-824 750	-468 850	-220 421	-132 500	-118 500	-5 820 608	41 428

Investeringsplan Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

(tkr)

Teknik- och fastighetsnämnden																						
Bilaga, nr	Förvaltning	Status	Projekt-nr	Investering (benämning)	Beslutat år	Beslutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030-	Ny totalbudget	Ev. TB		
Nya projekt																						
				Fastighetsinvesteringar																		
				<i>Utbildningsnämnden</i>																		
UN 3.29	UF		6328	Ombyggnad TGS Myrstacken				-12 000												-12 000		
																					0	
																					0	
				Övriga fastighetsinvesteringar																	0	
				<i>Teknik- och fastighetsnämnden</i>																		
TFN 3.28	TEF		3794	Kortskärare					-60												-60	
TFN 3.31	TEF		6xxx	Ekvägen Uppr hus A				-2 000	-7 600												-9 600	
TFN 3.29	TEF		6327	UBAB Lida Parkering					-16 000												-16 000	
Summa nya projekt								-2 000	-35 660	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-37 660
Summa investeringsutgifter								-5 854 036	-577 711	-640 251	-738 441	-793 930	-767 620	-885 254	-981 540	-824 750	-468 850	-220 421	-132 500	-118 500	-5 858 268	41 428

Investeringsplan Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

(tkr)

Tekniska nämnden - VA verksamhet																				
Bilaga, nr	Förvaltning	Status	Projekt-nr	Investering (benämning)	Beslutat år	Beslutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Därefter	Ny totalbudget	Ev. TB

Avgiftsfinansierad verksamhet

Pågående/planerade projekt

Övriga fastighetsinvesteringar																				
			6287	Kagghamra		-90 000	-117 132	-2 400											-119 532	-29 532
TFN VA 6.3	TEF	B	6288	Sibble	2014	-53 900	-580	-20 000	0	0									-20 580	33 320
TFN VA 6.4	TEF	B	6289	Överföringsledning Grödinge	2014	-108 900	-92 809	-4 701	0	0									-97 510	11 390
TFN VA 3.2	TEF	B	6284	Dagvattenhantering norra Botkyrka		-169 297	-4 262	-3 200	-55 930	-23 597	-43 100	-39 208							-169 297	0
TFN VA 3.2	TEF	I	6284	Boverket			9 197			10 403										
TFN VA 3.3	TEF	B	6280	Storvretens vattentorn	2017/2018	-17 000	-4 118	-9 882	-3 000										-17 000	0
TN VA 3.4	TEF	B	6282	Dagvattenrening Riksten	2017	-75 000	-2 292	-4 000	-47 741	-20 967									-75 000	0
TN VA 6.7	TEF	Å	3906	Uppgradering av pumpstation	2018			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000			
TN VA 6.9	TEF	Å	3917	Sektionering och ventiler	2018			-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000			
TN VA 6.10	TEF	Å	3919-3920	Serviser	2018			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000			
TN VA 6.12	TEF	Å	3940-3959	Förnyelse av va-ledn	2018			-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000			
TN VA 3.5	TEF	B	6283	Segersjö dagvatteanläggning	2018	-6 000	-889	0	-5 111										-6 000	0
TN VA 6.14	TEF	B	6295	Uttran och Utterkalven dagvatteanläggning	2018	-4 000	-586	-3 414											-4 000	0
TN VA 6.15	TEF	B20	6293	Storvretsparken dagvatteanläggning	2018	-5 200	0	0	0										0	0
TN VA 6.16	TEF	B	6279	Hans Stahles väg dagvatteanläggning	2018	-4 290	0	0	0										0	0
TN VA 6.17	TEF	B	6291	Tuna Industriområde dagvatteanläggning	2018	-4 500	0	0	0										0	0
TN VA 6.18	TEF	B	6xxx	Malmsjön dagvatteanläggning	2018	-3 350		0	0										0	0
TN VA 6.19	TEF	B	6285	Skårdal - utbyggnad VA	2018	-6 000	-2 253	-3 747											-6 000	0
TFN VA 3.1	TEF	B20	6xxx	Sandviken - utbyggnad VA		-200 000		-5 000	-10 000	-15 000	-42 500	-42 500	-42 500	-42 500	-42 500	-42 500	-42 500		-200 000	0
Summa pågående/planderade projekt						-747 437	-215 724	-70 344	-135 782	-63 161	-77 100	-100 708	-61 500	-61 500	-61 500	-19 000	-19 000	0	-714 919	15 178
Bidrag						0	9 197	0	0	10 403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa exkl bidrag						-747 437	-224 921	-70 344	-135 782	-73 564	-77 100	-100 708	-61 500	-61 500	-61 500	-19 000	-19 000	0	-714 919	15 178

Nya projekt

TFN VA 3.6				Kommande dagvattenanläggningar 1				-2 500	-2 500										-5 000	
TFN VA 3.7				Kommande dagvattenanläggningar 2						-2 500	-2 500								-5 000	
TFN VA 3.8				Kommande dagvattenanläggningar 3							-2 500	-2 500							-5 000	
TFN VA 3.9				Kommande dagvattenanläggningar 4								-2 500	-2 500						-5 000	
TFN VA 3.10				Tullinge vattenverk				-5 000	-12 500	-12 500									-30 000	
TFN VA 3.10				Försvarmakten sponsrar				5 000	12 500	12 500									30 000	
Summa nya projekt								0	0	-2 500	-5 000	-5 000	-5 000	-2 500	0	0	0	0	-20 000	

Summa investeringsutgifter						-747 437	-224 921	-70 344	-135 782	-76 064	-82 100	-105 708	-66 500	-64 000	-61 500	-19 000	-19 000	0	-734 919	15 178
-----------------------------------	--	--	--	--	--	-----------------	-----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------	-----------------	---------------

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021

Teknik- och fastighetsförvaltningen

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021	4
1.1 Sammanfattning	4
1.2 Global nivå.....	6
1.3 EU	8
1.4 Botkyrka kommun.....	9

1 Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021

1.1 Sammanfattning

Teknik- och fastighetsförvaltningen har utmaningar inom ekonomi, en utmaning som vi delar med många andra förvaltningar i Botkyrka kommun. För att möta dessa utmaningar kommer vi behöva analysera resursbehoven men även titta på om vi är organiserade på det mest effektiva sättet. I och med detta behöver förvaltningen se över det administrativa resurserna och dess organisation för att möta verksamheternas behov.

Teknik- och fastighetsförvaltningen ska vara en inlyssnande och närvarande organisation, förvaltningen har för att förbättra dialog och finnas närvarande infört teknikens dag samt deltar aktivt i Botkyrkadialogen. Förvaltningen strävar efter att uppfylla kontaktlöftet.

Vi måste vara innovativa, pålästa och följa med i utvecklingen för att vara konkurrenskraftiga mot privata aktörer. Med ansträngd ekonomi och effektiviseringskrav behöver förvaltningen se över systemstöd, hitta smarta arbetssätt och vara uppdaterade på den senaste tekniken. Den digitala utvecklingen är ett måste för att på lång sikt vara konkurrenskraftig i dagens samhälle. Förvaltningen har en utmaning i att bli mer digital, digitaliseringen är idag eftersatt och mycket arbete återstår för att minska pappersanvändningen och samla dokumentation i systemstöd. Förvaltningen kan se hur andra har gjort både inom kommunala och privata verksamheter för att ta lärdom från andra som ligger längre fram i digitaliseringen.

Förvaltningen har utmaningar inom varje enhet att hitta kvalificerad personal. I synnerhet där mångårig erfarenhet med både djup och bred kompetens behövs för att vi ska kunna leverera tjänster både kostnadseffektivt och med hög kvalitet. Vi ser en utmaning i att vara en attraktiv arbetsgivare i förhållande till den privata sektorn och behöver därför fortsätta se över vilka mervärden och drivkrafter som bidrar till att medarbetare trivs och växer i kompetens i sin anställning i Botkyrka. Ett steg för att bli en attraktiv arbetsgivare är en satsning som kommer startas under 2020 för alla chefer där fokus kommer vara ledarskap. Ledarskap värderas högt upp i många undersökningar för att en arbetsplats ska vara en attraktiv arbetsplats.

Behovet från förvaltningarna visar på en stor mängd investeringar de kommande åren. Det gäller samtliga offentliga lokaler men med fokus på förskolor, skolor samt vård- och omsorgslokaler. Bostadsbyggandet är en investering i framtiden och vi ska bygga utifrån Botkyrkas riktlinjer för boendepianering. Genom att välja klimatsmarta byggmetoder och klimatsmarta materialval kan vi bygga energisnåla hus med sunda inne- och utemiljöer, fria från skadliga kemikalier. På det sättet bidrar bostadsbyggandet till en hållbar framtid.

Det kommer ställas stora krav på lokalförsörjningen i Botkyrka kommun de kommande åren både genom ökade lokalbehov och stramare ekonomi. Botkyrkas invånare ökar samtidigt som många befintliga fastigheter har stora underhållsbehov. Vi har ett åldrande fastighetsbestånd med många fastigheter byggda på 60- och 70-tal med stora underhållsskulder. Ett fokusområde inom lokalförsörjning och fastighet kommer vara underhållsarbete de kommande åren för att säkerställa en god lokalhållning. Förvaltningen arbetar med att byta ut de äldre tekniska system som idag finns i byggnaderna för att minska energianvändningen och minska förvaltningens klimatavtryck. En arbetsgrupp är tillsatt 2020 för att få lokalförsörjningen att bli mer användarvänlig och mer effektiv.

Städ- och kontorsservice i kommunhuset samt röda huset behöver utvecklas mot en gemensam serviceorganisation. Denna serviceorganisation skulle innebära en effektivisering för alla då det möjliggör för samtliga förvaltningar att mer fokusera på sin kärnverksamhet.

Teknik för mer preciserad snöröjning ska ses över i syfte att minska miljöbelastningen och gynnande av verksamhetens ekonomi. En utmaning som driftservice upplever är bristande samordning, onödiga kostnader, dubbel kompetens och dåligt utnyttjande av interna utförarresurser. Ett utökat samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen skulle göra oss mer effektiva.

Under planperioden ser vi en ökad takt i utbyte av kommunens fordonspark då flera av fordonen närmar sig åldern 5 år eller mer. Brytpunkten mellan ekonomi kontra reparationer samt miljöprestanda närmar sig och en plan för utbyte är upprättad. Under kommande planperiod intensifieras arbetet med att testa och utvärdera andra typer av fordon, exempelvis eldrivna arbetsfordon och transportbilar. Många fordonstillverkare börjar i allt högre utsträckning kunna erbjuda el-drivna transportbilar med god prestanda och räckvidd. Dock är priserna för dessa fordon ibland dubbelt så höga som motsvarande modeller med bensin eller dieseldrift. Att kostnaderna för kommunens fordonsflotta kommer öka markant under de kommande åren är en realitet som måste beaktas vid planering av kommunens verksamheter och ekonomi.

Ytterligare översyn av internt städade lokaler kontra städning av extern part kommer genomföras i syfte att ytterligare optimera mixen mellan interna utförare kontra extern leverantör. Möjligheten att optimera de andra verksamheterna med en mix av extern och intern utförare kommer ses över på förvaltningen. Det börjar även bli vanligt med städrobotar vilket är intressant att titta närmare då en hel del av kommunens lokaler utgörs av ytor där en städrobot kan vara ett bra alternativ.

Flertalet vattenfrågor diskuteras och beslutas på EU och global nivå vilket gör det viktigt att verksamheten är uppdaterad på de senaste besluten som fattas, ett exempel på en global fråga är PFAS-föreningar som är en aktuell fråga. I och med en ökad befolkning kommer VA-verksamheten behöva bygga ut Botkyrka kommuns vattenförsörjning och planera för kommande investeringsbehov. Vattentjänstlagens lydelse att kommunen ska ordna vattentjänster om behovet finns ur hälso- och miljösynpunkt kan också komma att ställa krav på utbyggnad av VA till nya områden som idag saknar dessa tjänster. Förvaltningen ser i och med detta ett ökat framtida behov och efterfrågan på VA. För att uppfylla de ökade lagkrav som kommit för fysisk säkerhet samt nätverks- och informationssäkerhet kommer verksamhetens kostnader stiga. Verksamheten kommer behöva effektivisera och hitta smarta arbetssätt för att minska kostnaderna.

Vattenprogrammet Botkyrkas blå värden syftar till att skapa förutsättningar för naturliga ekosystem i sjöar, vattendrag och hav samt god tillgång till rent grundvatten. Arbetet bedrivs i ett förvaltningsövergripande samarbete som samordnas av miljöenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen. Ett åtgärdsprogram upprättas årligen där va-verksamheten ansvarar för en stor del av åtgärderna. Åtgärderna kan vara av kunskapsuppbyggande natur så som provtagningar, förebyggande åtgärder i form av informationsinsatser eller investeringsåtgärder som medför att näringsbelastningen på sjöar och vattendrag minskar.

1.2 Global nivå

Barnkonventionen

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020. Det betyder att barnet som rättighetsbärare får en stärkt ställning och att de som arbetar med barn som befinner sig i utsatta situationer får ett skarpare juridiskt verktyg. Därför är det viktigt att teknik- och fastighetsförvaltningen i samråd med beställande förvaltningar arbetar för att projekt uppfyller barnkonventionen. Som beställare är det viktigt att även upplysa och styra externa konsulter i vårt barnkonventionsarbete. Vid utformningen av utemiljöer både vid ny- och ombyggnation på skolor och förskolor är Botkyrkas barn, unga och skolors elevråd med och påverkar utformningen.

Globala målen

Teknik- och fastighetsförvaltningens uppdrag har stor bäring på de globala målen.

Lokalförsörjning och fastighet är ansvariga för att förse verksamheterna med ändamålsenliga lokaler. Det innebär att man bidrar till bland annat målen om god utbildning för alla, hållbar konsumtion och produktion samt bekämpa klimatförändringar.

VA-verksamhetens främsta uppdrag är att leverera hållbara vatten- och avloppstjänster till Botkyrkaborna. De globala målen om rent vatten och sanitet för alla liksom hållbara städer och samhällen och bekämpa klimatförändringar. Ett exempel på en global fråga är också PFAS-föroreningen som finns i Tullinge vattentäkt. Där pågår forskning och utveckling på global nivå som är viktig att Botkyrka kommun följer.

Driftservice har genom sin breda verksamhet bäring på flera av de globala målen, till exempel hållbara städer och samhällen samt ekosystem och biologisk mångfald. Driftservice tar också inom sin verksamhet ansvar för att bidra till målen om ingen fattigdom, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt genom att man erbjuder praktikplatser.

Klimat och miljö

Samhället ställer högre och högre miljökrav på olika aktörer i samhället, människan blir mer och mer medveten om vikten av att sköta och ta hand om vår jord. En viktig del i Botkyrkas arbete för en långsiktig hållbar utveckling är klimatfrågan och ett av förvaltningens väsentliga områden att arbeta med. Förvaltningen ska aktivt arbeta för att bidra till Botkyrkas klimatstrategi.

Botkyrka kommun har ett åldrande fastighetsbestånd med stort underhållsbehov där behov finns av att utveckla vår energi- och miljöpåverkan, skapa strategier för underhållsplaner på lång sikt och fastighetsstrategi. Ett pågående projekt i kommunen är att ersätta våra förskolor byggda i början av 70-talet till nya, moderna och energieffektiva byggnader. Vi arbetar också för att energieffektivisera samtliga av våra fastigheter genom att äldre installationer byts ut mot nya energieffektiva lösningar med effektiv återvinning, till exempel genom att installera solceller och använda miljösmart el. Framåt ser vi digitalisering och omvärldsspaning på andra kommuner som något vi måste arbeta vidare med och utveckla. Vi ska bygga på rätt sätt utifrån Botkyrkas riktlinjer. Genom att välja klimatsmarta byggmetoder och klimatsmarta materialval kan vi bygga energisnåla fastigheter med sunda inne- och utemiljöer, fria från skadliga kemikalier.

En del i arbetet för att minska utsläppen består av att se över vår kemikalieanvändning inom

städverksamheten. Planering för eget tvätteri av dukar och moppar i kommunen skulle vara en stor fördel för oss eftersom vi då skulle kunna få tillgång till städklara moppar. Om detta genomförs kommer vi både minska vår kemikalieanvändning och också kunna ta bort de tvättmaskiner vi idag använder i huset. Det skulle det även bidra till att vi kan minska vårt avfall i form av flaskor och förpackningar. Vi ser ett stort behov av att införa källsortering i kommunens fastigheter vilket skulle minska avfallet markant och då främst blandsopor.

Bil- och maskinbranschen är i ständig rörelse, den utvecklas i stor sett hela tiden och orsaken till detta är bland annat de miljökrav som ställs på branschen. Botkyrka äger ca 200 fordon varav ca 130 av dessa är personbilar och drivs av antingen biogas eller el, övriga maskiner och tyngre fordon drivs på Eco-Par bio 100. Eco-par bio 100 är ett fossilfritt bränsle som utvinns från slakteriavfall. I dagsläget har Botkyrka kommun en väl fungerande fordonsflotta som under noggrann uppsikt underhålls och servas av kommunens fordonsverkstad. Trots verkstadens goda insats i att underhålla fordonen finns det inget fordon som håller för alltid. Under planperioden ser vi en ökad takt i utbyte av kommunens fordonspark då flera av fordonen närmar sig åldern 5 år eller mer. Brytpunkten mellan ekonomi kontra reparationer samt miljöprestanda närmar sig och plan för utbyte är upprättad.

Under kommande åren intensifieras arbetet med att testa och utvärdera andra typer av fordon, exempelvis eldrivna arbetsfordon och transportbilar främst avsedda för driftpersonal. Vi ser redan idag stora svårigheter med att införskaffa biogasdrivna transportfordon i lämplig storlek eftersom övriga marknaden oftast använder sig av bensin eller dieseldrivna fordon i den storleksklassen. Detta gör att fordonstillverkarna inte kan erbjuda lämpliga biogasdrivna alternativ. Ett alternativ som ofta läggs fram är att i efterhand konvertera till biogasdrift något som erfarenheten visar på sällan blir särskilt lyckat.

Många fordonstillverkare börjar i allt högre utsträckning kunna erbjuda el-drivna transportbilar med god prestanda och räckvidd. Tyvärr är priserna för dessa fordon ibland dubbelt så höga som motsvarande modeller med bensin eller dieseldrift. Att kostnaderna för kommunens fordonsflotta kommer öka markant under de kommande åren är en realitet som måste beaktas vid planering av kommunens verksamheter och ekonomi.

1.3 EU

Lagar, regler och riktlinjer

Under perioden fram till 2024 är det många vattenfrågor som diskuteras och beslutas i EU. Det finns ett förslag till nytt dricksvattendirektiv framtaget, det görs översyn av grundvattendirektivet, prioriterade ämnesdirektivet, avloppsvattendirektivet, ramdirektivet för vatten och badvattendirektivet. Dricksvattendirektivet säkerställer att material som kommer i kontakt med dricksvatten är säkra och att folkhälsan är skyddad. Vidare diskuteras skärpta regler kring PFAS. I översynen av avloppsvattendirektivet diskuteras krav på läkemedelsrening, krav på rening av mikroplaster och krav på rening av bräddat avloppsvatten. En översyn innebär att det gällande direktivet utvärderas och därefter tas beslut om direktivet ska arbetas om.

Ramdirektivet för vatten ses också över och där diskuterar man bland annat den så kallade Weserdomen som innebär att direktivets mål och undantag ska tillämpas på varje enskild verksamhet och samhällsprojekt och att statusen inte får tillåtas försämrats på någon kvalitetsfaktor. Det riskerar att sätta stopp för befolkningsutvecklingen i Sverige och Europa.

Det är viktigt att vi löpande omvärldsbevakar för att uppfylla nya lagar och regler som berör verksamheterna.

Bidrag

Ansökan om statligt stöd kan göras för projekt som avser om- eller nybyggnation av särskilda boendeformer för äldre enligt socialtjänstlagen. När vi står inför denna typ av byggnation söker vi de bidrag som finns att tillgå. Projekt som har ansökt och fått statligt stöd kan som ett exempel vara vård och omsorgsboendet Allégården.

I dagsläget söker vi även statligt investeringsstöd för installation av solceller från Länsstyrelsen. Boverket kommer även under 2020 ut med "Gröna och trygga samhällen" som är en fortsättning på "Grönare städer" som infördes 2017. Mer info förväntas komma inom kort men förberedelser pågår för att arbeta med bidraget.

Vi bevakar vilka bidrag som kommer men behöver utveckla processen så att bidrag hanteras så effektivt som möjligt.

1.4 Botkyrka kommun

Fastigheter

Behovet från övriga förvaltningar visar på en stor mängd investeringar de kommande åren. Det gäller samtliga offentliga lokaler men med fokus på förskolor, skolor samt vård- och omsorgslokaler. Vi ser att byggbranschen fortfarande har ett intresse av att bygga offentliga lokaler vilket underlättar för oss att hitta lämpliga entreprenörer till våra projekt. En tidskrävande del i byggprocessen är att hitta lämpliga tomter till fastighetsinvesteringar.

För att möta den stora mängden investeringar är det viktigt att projektenheten är rustad med kunniga och erfarna medarbetare vilket ställer krav på framtida rekryteringar. Vi ser en utmaning i att vara en attraktiv arbetsgivare i förhållande till den privata sektorn och behöver därför fortsätta se över vilka mervärden och drivkrafter som bidrar till att medarbetare trivs och växer i kompetens i sin anställning i Botkyrka. En översyn av byggprojektprocessen behöver göras med målet att effektivisera och kvalitetssäkra processen. Förvaltningen behöver vara rustade inför en ökad investeringstakt.

Fastighetsförvaltningen behöver utveckla den långsiktiga förvaltningen av våra fastigheter och skapa långsiktiga underhållsplaner så att resurserna prioriteras rätt. Vi behöver även tydliggöra storleken på de investeringar som krävs på längre sikt i befintliga lokaler för att upprätthålla en god lokalhållning.

Vid årsskiftet 2018/2019 infördes en ny internhyresmodell och lokalbank med tanken att förenkla hyresförhållandet och tydliggöra lokalkostnaderna. Under 2020 kommer det göras en revision på internhyresmodellen för att följa upp och förbättra modellen. Lokalbanken ska möjliggöra en ökad lokaleffektivitet då verksamheterna får det enklare att säga upp lokaler internt. De lokaler som tillkommer i lokalbanken behöver hanteras på ett kostnadseffektivt sätt med uthyrning till en ny hyresgäst eller avyttring. En uppsagd lokal från verksamheterna ska bidra till en effektivisering på kommunnivå. Strategier för hantering av lokalbanken och djupare analyser kring verksamheternas lokalbehov på längre sikt håller på att arbetas fram, men det kvarstår fortfarande mycket arbete för att komma i mål.

Lokalförsörjning och fastighetsdrift hanterar all felanmälan som berör kommunens fastigheter. I och med införandet av internhyresmodellen ökade mängden felanmälningar med 15% mot tidigare år. Vi ser ökade förväntningar i att snabbt åtgärda fel och brister. Detta har inneburit en ökad arbetsbelastning och rutiner och organisationen för felanmälan behöver ses över.

Under de senaste åren har vi sett en markant ökning av personer som står utanför arbetsmarknaden med behov av olika jobbinsatser. Vi tar löpande emot dessa och andra praktikanter för arbetsträning under året för att på så sätt få fler människor i arbete. Inom våra arbetsområden ser vi möjlighet att ta emot praktikanter och vara ett kvalitativt bidrag till meningsfull sysselsättning, samtidigt som vi får möjlighet att visa upp kommunen som arbetsplats.

Vatten och avlopp

Befolkningsutvecklingen i Botkyrka kommun påverkar VA-verksamheten då en ökad befolkning medför ökade krav på att kunna leverera dricksvatten och kunna avleda dag- och spillvatten. Verksamheten är delaktiga i kommunens planprocess och i dessa sammanhang görs behovsbedömningar och kapacitetsbedömningar.

En aktuell fråga är skyddet av kommunens vattenresurser. En kommunövergripande

dricksvattenutredning är framtagen av teknik- och fastighetsnämnden i samverkan med närliggande nämnder. Den utredningen slår fast vikten av att arbeta för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. På kort sikt behöver riskbedömningar göras för att identifiera vilka områden som är särskilt viktiga att bevara för grundvattenbildning och vilka områden där det kan gå att kombinera grundvattenskydd med bebyggelse.

Vattentjänstlagens lydelse att kommunen ska ordna vattentjänster om behovet finns ur hälso- och miljösynpunkt kan också komma att ställa krav på utbyggnad av VA till nya områden som idag saknar dessa tjänster, till exempel inväntar vi nu beslut från mark- och miljööverdomstolen gällande eventuell VA-utbyggnad till Sandviken.

Ekonomiska förutsättningar

VA-verksamheten finansieras av avgifter från fastighetsägare i VA-kollektivet. Taxan beslutas av kommunfullmäktige och ska täcka nödvändiga kostnader för att ordna och driva va-anläggningen. Brukningsavgifterna i Botkyrka kommun har inför 2020 höjts med 6,5 procent, vilket är en höjning som är ungefär dubbelt så stor som den index-justering som gjorts årligen sedan 2011. En fortsatt ökning av va-taxan kommer behövas för att täcka de kostnader som uppstår inom verksamheten, förvaltningen ska arbeta för en jämn framtida utveckling av taxan. Vi är inne i en period av där ett flertal utredningar och undersökningar behöver göras liksom att planera för kommande investeringsbehov. Lägg därtill ökade lagkrav inom fysisk säkerhet samt nätverks- och informationssäkerhet. Verksamheten arbetar aktivt med styrning av ekonomin för att hitta möjligheter att effektivisera resursanvändning och organisera verksamheten på bästa möjliga sätt.

Beslutad Mål och budget är ett byggprojekts förutsättning. Eftersom beviljad budget endast är en prisindikation är det viktigt att projektet tar fram närmare kostnadsbedömning när projekteringsarbete har genomförts. När projekteringsarbetet är genomfört och en mer detaljerad kostnadsbedömning har fastställts ska detta jämföras med beviljad budget för att bedöma budgetens rimlighet. Det är också viktigt att analysera om kostnadsbedömningen och budget skiljer sig då det idag är en stor utmaning är att få första kostnadsbedömningen så rätt som möjligt. Det är därför viktigt att se beviljad budget som endast en prisindikation. Framöver bör rutinen för beställningar förtydligas och om möjligt bör mål och budget endast ha beslut som har en korrekt kostnadsbedömning, inte en prisindikation.

Teknik- och fastighetsförvaltningens friutrymme används för bland annat rivning, utredning, sanering, tillfällig paviljonetablering. Det är viktigt att friutrymmes listan är komplett och har ett tydligt konsekvenstänk så att omprioritering kan göras om det behövs.

Botkyrka har ett åldrande fastighetsbestånd med många fastigheter byggda på 60- och 70-tal med stora underhållsskulder. De investeringsmedel vi idag har till fastighetsunderhållet täcker inte det behov som finns i våra fastigheter. Vi behöver bli bättre på att tydliggöra storleken på de investeringar som krävs på längre sikt i de befintliga lokalerna. Fastighetsförvaltningen kommer därför att ha stort fokus på underhållsarbetet framåt.

Då den tekniska och ekonomiska livslängden i många av kommunens fastigheter har passerat sitt bäst före datum behöver vi utveckla våra arbetssätt och rutiner samt arbeta förebyggande. Stora kostnader i det avhjälpande underhållet ligger i att bibehålla funktion och kvalitet för framförallt värme och ventilationsanläggningar. Löpande kompetensutveckling är viktigt för att enheten ska kunna ta hand om ny teknik som installeras i fastigheterna.

I och med effektiviseringskrav, nu och framåt, ser vi att en gemensam internserviceorganisation kan vara en del i det kommunövergripande effektiviseringsarbetet. Genom att samla ihop

Teknik- och fastighetsnämnden

arbetsuppgifter, som idag ligger per förvaltning, får vi ett mer effektivt kommunövergripande arbetssätt. Ett hot mot eller en ytterligare effektivisering av vår verksamhet skulle kunna vara de privata aktörer som bedriver verksamheter som denna. Vi ser att den gemensamma internserviceorganisationen alltid måste vara uppdaterad och ha koll på de andra förvaltningarnas behov och önskemål samt ha ett proaktivt arbetssätt. Genom detta kommer vi kunna vara konkurrenskraftiga gentemot de privata utförarna. Kommunens interna tryckeri som ingår i den gemensamma internserviceorganisationen måste vara det första alternativet för de interna trycksaker som produceras. Genom ett ökat samarbete med kommunikation och upphandling kommer arbete för att rutiner för detta tas fram.

Digitalisering

En utmaning i digitaliseringen är att fortsätta bli mer digitala och hitta en lämplig digital plattform för våra olika verksamhetsprocesser. En stor utmaning för att kunna bli mer digitala är också att de befintliga underlag som finns i pappersform måste omvandlas digitalt. Projekt som genomförs nu och som har genomförts inom närtid har digitala underlag, men äldre projekt har oftast dokumenterats i pappersformat.

Förvaltningen har en stor utmaning med arbetet kring digitaliseringen av den fastighetsanknutna informationen. Mycket av informationen finns fortfarande bara i pärmar och den information som är digitaliserad har många gånger lagrats på flera olika sätt. Målsättningen är att föra in all information i vårt fastighetssystem men mycket arbete återstår.

I och med digitaliseringen ser vi en minskning av volymen pappersbrev och färre beställningar till tryckeriet. Kontorsservice kommer från och med 2020 att arbeta aktivt med statistik vi har på alla utgående externa brev och paket för att på så sätt mäta volymen och hur den förändras över tid. Vi ser att vår posthantering går att effektivisera till viss del.

Även städbranschen påverkas av digitaliseringen genom de robotar som städar på olika platser. Vi behöver hålla oss uppdaterade kring robotutvecklingen inom städ och se över hur städningen i våra hus utförs på bästa och mest effektiva sätt.

Digitalisering och bättre struktur på systemen skulle bidra till en ökad effektivitet på teknik- och fastighetsförvaltningen.

3

Effektiviseringsåtgärder 2021 med flerårsplan 2022-2024 (TEF/2020:100)

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens rapportering av ärendet effektiviseringsåtgärder 2021 med flerårsplan 2022-2024.

Sammanfattning

Effektiviseringsåtgärder är i många fall svåra att mäta i pengar i ett kortsiktigt perspektiv. Det är ett långsiktigt arbete som ibland resulterar i åtgärder som i inledningsskedet blir en fördröjning men som ger effekter längre fram. Effektiviseringar ska ske för att vi som organisation ska vara effektiva och använda våra resurser på ett hållbart sätt. Det kan handla om att organisera om, digitalisera eller på annat sätt förändra hur vi arbetar.

I förvaltningens nya organisation från och med 2021 blir tillgångsägarna på VA och fastighetssidan ansvariga för värdeutveckling, ekonomi och prestanda samt tydlig kravställning på både investeringar i VA- och fastighetsutveckling, utöver att effektivisera drift och underhåll långsiktigt hållbart.

En av teknik- och fastighetsförvaltningens stora utmaningar är "en ekonomi i balans". För att klara det måste vi göra flera förändringar, bland annat effektivisera våra förvaltningsprocesser. Vi kommer behöva dra ner på kostnaderna samt effektivisera inom verksamheterna varje år under perioden 2021-2024 för att klara det ekonomiska läget.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i anvisningarna till mål och budget för 2020 med flerårsplan 2021-2023 angett att samtliga nämnder ska ta fram förslag till möjlig effektivisering motsvarande omkring 2 % av budgetomslutningen samt krav på effektiviseringar inom central administration. Redovisning görs i samband med förvaltningens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024.

2020-08-20

Dnr TEF/2020:100

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse
2020-06-26.

2020-06-26

Dnr TEF/2020:100

Referens

Mikael Henning
Inger Larsson

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Effektiviseringsåtgärder 2021 med flerårsplan 2022-2024

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens rapportering av ärendet effektiviseringsåtgärder 2021 med flerårsplan 2022 - 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i anvisningarna till mål och budget för 2020 med flerårsplan 2021 - 2023 angett att samtliga nämnder ska ta fram förslag till möjlig effektivisering motsvarande omkring 2% av budgetomslutningen samt krav på effektiviseringar inom central administration. Redovisning görs i samband med förvaltningens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 – 2024.

Ärendet

Effektiviseringsåtgärder är i många fall svåra att mäta i pengar i ett kortsiktigt perspektiv. Det är ett långsiktigt arbete som ibland resulterar i åtgärder som i inledningsskedet blir en fördyring men som ger effekter längre fram. Effektiviseringar ska ske för att vi som organisation ska vara effektiva och använda våra resurser på ett hållbart sätt. Det kan handla om att organisera om, digitalisera eller på annat sätt förändra hur vi arbetar.

I förvaltningens nya organisation från och med 2021 blir tillgångsägarna på VA och fastighetssidan ansvariga för värdeutveckling, ekonomi och prestanda samt tydlig kravställning på både investeringar i VA- och fastighetsutveckling, utöver att effektivisera drift och underhåll långsiktigt hållbart.

En av teknik- och fastighetsförvaltningens stora utmaningar är "en ekonomi i balans". För att klara det måste vi göra flera förändringar, bland annat effektivisera våra förvaltningsprocesser. Vi kommer behöva dra ner på kostnaderna samt effektivisera inom verksamheterna varje år under perioden 2021 - 2024 för att klara det ekonomiska läget.

2020-06-26

Dnr TEF/2020:100

Förvaltningens yttrande till mål och budget 2021 innehåller både tidigare åtgärder och nya åtgärder för att vi 2021 och under flerårsplanperioden (2022 - 2024) ska få en trovärdig och hållbar ekonomi i balans.

1.Förvaltningen har tillsammans med KPMG påbörjat en översyn av nuvarande internhyresmodell för att framöver få en stabilare och tydligare modell för den ekonomiska rapporteringen.

2.Stort fokus på underhållsarbete då Botkyrka har ett äldre fastighetsbestånd.

3.VA-verksamheten arbetar aktivt med styrning av ekonomin för att hitta möjligheter att effektivisera resursanvändning och organisera verksamheten på bästa möjliga sätt. VA-taxan ska vara skälig och rättvis och den ska täcka nödvändiga kostnader.

4.Förvaltningen arbetar för en jämn framtida utveckling av VA-taxan.

5.En permanent hopslagning av verksamhetsområdena teknik och logistik samt städ- och kontorsservice samt en omorganisation inom städverksamheten – från dagens fem städområden till tre områden samt uppstart av en så kallad specialstädenhet.

6.Vi optimerar våra resurser genom att till 2021 samla all driftservice. Därigenom en bättre överblick över beläggningsgrad för maskiner och fordon och det skapas ökade möjligheter för flexibilitet, samarbete och intern rörlighet.

7.Gemensam internserviceorganisation för Munkhättevägen 45 och 49 samt Ekvägen 28 och 30.

8.Organisationsförändringen innehåller ingen utökning av antal tjänster.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Inger Larsson
tf chef ekonomi- och administration

Expedieras till
Text

4**Uppdrag om att ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnadseffektivt som möjligt (TEF/2020:73)****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner och överlämnar teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till riktlinjer till kommunstyrelsens budgetberedning.

Sammanfattning

Det strategiska arbetet med industriell byggnation med kostnadseffektiv produktion har blivit ett allt viktigare instrument för att möta framtida lokalbehov och för att arbeta med ekonomisk och ekologisk hållbarhet. En effektiv produktion och flexibilitet innebär ett stort fokus på såväl kvalitet som samordning och leder i sin tur till en god ekonomi för kommunen.

Ärendet

Teknik- och fastighetsnämnden fick i mål och budget 2020 av kommunfullmäktige i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnadseffektivt som möjligt. Styrdokumentet ska redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-06-23.

Referens

Mikael Henning

mikael.henning@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Uppdrag om att ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnads-effektivt som möjligt

Diarienummer: TEF/2020:73

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner och överlämnar teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till riktlinjer till kommunstyrelsens budgetberedning.

Sammanfattning

Det strategiska arbetet med industriell byggnation med kostnadseffektiv produktion har blivit ett allt viktigare instrument för att möta framtida lokalbehov och för att arbeta med ekonomisk och ekologisk hållbarhet. En effektiv produktion och flexibilitet innebär ett stort fokus på såväl kvalitet som samordning och leder i sin tur till en god ekonomi för kommunen.

Ärendet

Teknik- och fastighetsnämnden fick i mål och budget 2020 av kommunfullmäktige i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnadseffektivt som möjligt.

Styrdokumentet ska redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Genom att följa bifogade riktlinjer kommer Botkyrka kommun över tid nå kostnadseffektivitet, flexibilitet och hållbar resurseffektiv byggproduktion.

Mikael Henning

Teknik- och fastighetsdirektör

Bilaga

Byggnations och kostnadseffektivitet gällande lokalförsörjningen i Botkyrka kommun

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Byggnations och kostnadseffektivitet gällande lokalförsörjningen i Botkyrka kommun

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: skriv nummer exempelvis KS/xxx:xx

Dokumentet är beslutat av: skriv namn på högsta beslutade funktion/organ

Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet gäller för: skriv vilka som omfattas exempelvis alla nämnder

Dokumentet gäller till den: skriv datum så här xx månad 20xx

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: skriv dokumentnamn samt diarienummer. Om inget tidigare dokument, ta bort text i fältet

Dokumentansvarig är: skriv namn på funktion eller politiskt organ

För revidering av dokumentet ansvarar: skriv namn på funktion eller politiskt organ

För uppföljning av dokumentet ansvarar: skriv namnet på funktion eller politiskt organ

Relaterade dokument: skriv namn på dokument som hänger ihop med detta. Om inga relaterad dokument, ta bort text i fältet

Inledning

Denna riktlinje fastställs av kommunfullmäktige och omfattar byggnation och kostnadseffektivitet i lokalförsörjningen i kommunen.

Det strategiska arbetet med industriell byggnation med kostnadseffektiv produktion har blivit ett allt viktigare instrument för att möta framtida lokalbehov och för att arbeta med ekonomisk och ekologisk hållbarhet. En effektiv produktion och flexibilitet innebär ett stort fokus på såväl kvalitet som samordning och leder i sin tur till en god ekonomi för kommunen.

Bakgrund

Kommunens tillväxt innebär att många samhällsfastigheter behöver byggas, samtidigt innebär förändringar i befolkningsstrukturen att vi får allt större behov av en flexibel struktur kring kostnadseffektiv byggprocess. Botkyrka som expansiv kommun har ett behov av att pröva varje investering för att möta det utökade lokalbehovet vilket kräver en effektiv fastighetsutveckling.

Denna riktlinje fastställs av kommunfullmäktige och med riktlinjen som grund utarbetas kommunala anvisningar för flexibel byggproduktion kopplat till behov av Fastighetsutveckling i Botkyrka kommun.

I Lokalbehovsplanen ska det framgå förvaltningens behov av verksamhetslokaler och boenden de kommande tio åren, år 2020 – 2029. Det utgör underlag för byggprocessen vidare kring genomförandemetod och kostnadseffektivitet. Redovisning av förändringar av verksamhetslokaler och boenden gäller hela tioårsperioden.

Omfattning, roller och ansvar

Teknik- och fastighetsnämnden har genom teknik- och fastighetsförvaltningen och dess verksamhet Lokalförsörjning och fastighet, ett uppdrag från kommunfullmäktige att utöva det samlade ägaransvaret för kommunens byggnader samt att vara huvudansvarig för kommunens lokalförsörjning och lokalanvändning. Uppdraget inbegriper förvaltningen, upplåtelse och uppsägning av byggnader samt lokaler inom nämndens förvaltningsområde, samt ansvara för genomförandet av beslutade nybyggnationer och andra husbyggnadsåtgärder. Teknik- och fastighetsförvaltningen har uppdraget att vara lokalförsörjare dvs. anskaffa, förädla, utveckla och anpassa, förvalta och avveckla kommunens fastighetsbestånd.

De kommunala bolagen i Botkyrka kommun samverkar i Fastighetsutvecklingen för att maximera koncernnyttan av lokaler och bostäder.

Riktlinje för kostnadseffektiv och flexibel byggnation.

Följande punkter i riktlinjen ska berörda förvaltningar förhålla sig till.

- Kommunen ska koncentrera sitt ägande och förvaltande dels till de lokaler och byggnader som nyttjas för kommunal verksamhet med ett långsiktigt behov, dels till de fastigheter som bedöms vara av strategisk betydelse.
- Kommunen ska tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga och kvalitetsmässiga bra fastigheter och lokaler till långsiktigt lägsta möjliga kostnader.
- Kommunen ska bygga energi- och resurseffektivt med klimat och hållbarhetsfokus. Det innebär att göra klimatkalkyler vid behov och även pröva klimatcertifiering av utvalda fastigheter.
- En kommunövergripande Fastighetsutveckling och lokalförsörjningsplan ska revideras årligen och ha ett både kortsiktigt och långsiktigt (10 år) perspektiv.
- Kommunens fastighetsinvesteringar ska tydligt kopplas till, och motiveras utifrån verksamhetens behov.
- Botkyrka kommun är en fastighetsägare med fokus på ett långsiktigt ägande där låga livscykelkostnader (LCC) ska balanseras mot låga investeringskostnader.
- För att säkerställa en långsiktig och driftsäker funktion ska robusta och enkla lösningar eftersträvas. LCC-perspektiv ska tillämpas, d.v.s. byggkostnaden ska ställas i relation till framtida drifts- och förvaltningskostnader.
- Möjligheter att påverka hållbart effektiv byggproduktion inkluderar industriellt plattformstruktur, vilket innebär att söka lösningar för att kunna standardisera och vid behov prefabricera byggteknisk produktion.

Byggprocessen

Botkyrka behöver dela in sin process i förslagsvis tre olika tidsperioder för sitt nybyggnationsbehov för att uppnå ovan nämnda punkter.

- Byggnader som ska produceras för användning 1-10 år.

Byggnader ska då produceras med enklare grundläggning, lättbyggnadsteknik, prefabricerad flexiblare konstruktion och installationer som är så kostnadseffektiva och möjliga att montera och demontera så de kan återanvändas.

- Byggnader som ska produceras för användning 10-25 år.

Byggnader ska produceras med normal grundläggning, klimatskalkonstruktion för att uppnå energieffektivitet.

Prefabricerad stomme med längd ca 17 meter spännvidd för att få ett flexibelt nyttjande av planlösningen så att byggnaden kan anpassas efter skiftande behov som en scen där dekoren ska kunna skifta utifrån användningsområdet. Prefabricerade installationer, flexibel och utbyggbar, skalbar som möjliggör högre nyttjandegrad vid omställning av lokaler utifrån verksamhetsbehov.

- Byggnader som ska produceras för användning 25-50 år

Byggnader ska produceras med förstärkt grundläggning för att kunna hantera tillbyggnader och påbyggnader med en kraftfull stomme.

Prefabricerad stomme med längd ca 17 meter spännvidd för att få ett flexibelt nyttjande av planlösningen så att byggnaden kan anpassas efter skiftande behov som en scen där dekoren ska kunna skifta utifrån användningsområdet. Prefabricerade installationer, flexibel och utbyggbar, skalbar som möjliggör högre nyttjandegrad vid omställning av lokaler utifrån verksamhetsbehov.

Hållbarhet

I enlighet med klimatstrategin där de miljömål och miljöambitioner som Botkyrka kommun satt upp behöver byggprocessen präglas av ett tydligt miljöansvar.

Kontinuerlig energibesparing och åtgärder för att minska kommunens klimat-påverkan ska ständigt pågå. Årliga mål sätts och uppföljning genomförs.

Lorem ipsum

Dolor sit

6**Återrapportering av projekt Allégården (TEF/2019:177)****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner rapporteringen av projektet Allégården och översänder den till kommunstyrelsen.

Ärendet

I kommunstyrelsens beslut 2019-06-03, § 110, anmodas tekniska nämnden att fortlöpande återrapportera progressionen av Allégårdsprojektet till kommunstyrelsen.

Projektet följs upp veckovis. Senaste rapporten är daterad 2020-08-10.

Investeringsbudget	285 mnkr
Utfall 2020-08-14 investeringsprojekt	247,6 mnkr
Prognos investeringsprojektet	248,8 mnkr

I investeringsprognosen 248,8 mnkr finns inkluderat en reservpost på cirka 1,4 mnkr.

Utöver investeringsprojektet finns kostnader som förts mot resultatet. Detta är kostnader för i huvudsak rivning men även för förgävesprojektering.

Prognos kostnad 2019 mot resultat	27 mnkr
Projektet har beviljade statliga bidrag	11 mnkr

Projektet har godkänd slutbesiktning.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-08-14.

Referens

Mikael Henning

mikael.henning@botkyrka.se**Mottagare**

Teknik- och fastighetsnämnden

Återrapportering av projekt Allégården

Diarienummer: TEF/2019:177

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner rapporteringen av projektet Allégården och översänder den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I kommunstyrelsens beslut 2019-06-03, § 110, anmodas tekniska nämnden att fortlöpande återrapportera progressionen av Allégårdsprojektet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Projektet följs upp veckovis. Senaste rapporten är daterad 2020-08-10.

Investeringsbudget	285 mnkr
Utfall 2020-08-14 investeringsprojekt	247,6 mnkr
Prognos investeringsprojektet	248,8 mnkr

I investeringsprognosen 248,8 mnkr finns inkluderat en reservpost på cirka 1,4 mnkr.

Utöver investeringsprojektet finns kostnader som förts mot resultatet. Detta är kostnader för i huvudsak rivning men även för förgävesprojektering.

Prognos kostnad 2019 mot resultat	27 mnkr
Projektet har beviljade statliga bidrag	11 mnkr

Projektet har godkänd slutbesiktning.

Mikael Henning

Teknik- och fastighetsdirektör

7

Anmälningsärenden (TEF/2020:140, TEF/2020:139, TEF/2020:138, TEF/2020:137, TEF/2020:135, TEF/2020:134, TEF/2020:133, TEF/2020:126, TEF/2020:108, TEF/2020:104, TEF/2020:57, TEF/2015:83)

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden har tagit del av anmälda handlingar.

Handlingar

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-08, § 90, uppdaterade riktlinjer för Idéburna och offentliga partnerskap (IOP) (TEF/2020:126).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-08, § 91, modell för politisk insyn i upphandlingar (TEF/2020:134).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-08, § 92, uppföljning och analys av nämndernas aktivitetsplaner för strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka samt värdegrund (TEF/2020:137).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-08, § 93, ny samordningsstruktur för att förverkliga Strategi för ett jämlikt Botkyrka (TEF/2020:135).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-08, § 94 mål och riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter (TEF/2020:140).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-05-28, § 43, återrapportering av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige (TEF/2020:108).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-06-16, § 54, delårsrapport 1 2020 – Kommunen (TEF/2020:138).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-06-16, § 55, ny grundskola på fastigheten Borgskolan 2 (TEF/2020:139).

2020-08-20

Dnr

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-06-16, § 56, utökning av verksamhetsområdet för Botkyrka kommuns allmänna VA-anläggning (TEF/2020:57)

Krisledningsnämndens protokollsutdrag 2020-05-29, § 29, beslut om att överta beslutanderätt avseende införande av hyresreducering utifrån Förordning (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran (TEF/2020:104).

Förslag till detaljplan för Hallunda gård, stadsdelen Hallunda i Norsborg, Botkyrka kommun (TEF/2020:133).

Teknik- och fastighetsnämndens protokollsutdrag 2020-06-17, § 58, förlikningsavtal mellan Botkyrka kommun och Stenhus Tumba Samariten 1 AB (TEF/2015:83).

§ 90

Uppdaterade riktlinjer för Idéburna och offentliga partnerskap (IOP) (KS/2019:441)

Beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Reservation

Mats Einarsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har med stöd av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen tagit fram förslag till riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Riktlinjerna svarar mot ett behov av sammanhållen riktning i kommunen kring hur initiativ om överenskommelser av idéburet offentligt partnerskap ska hanteras.

Idéburet offentligt partnerskap som samverkansmodell stöds av bland annat Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och har fått bred förankring i landets kommuner. Den praxis som har utvecklats är underlag för de kriterier som gäller för Botkyrka kommuns riktlinjer om idéburet offentligt partnerskap.

Den lokala överenskommelsen om samverkan mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer innehåller principer om dialog, demokrati, öppenhet och insyn, självständighet och oberoende, kvalitet, långsiktighet, mångfald och utveckling. Alla IOP-överenskommelser ska grunda sig i den gemensamma värdegrunden som utgörs av principerna.

Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap har skickats på remiss till kommunens förvaltningar.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-02-11.

Yrkande

Ebba Östlin (S) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

Mats Einarsson (V) lämnar ett ändringsyrkande, bilaga 7.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

AB Botkyrkabyggen

Botkyrka Stadsnät AB

Mångkulturellt centrum

Tillväxt Botkyrka AB

Upplev Botkyrka AB

Hållbarhetsdirektör Elif Koman André, kommunledningsförvaltningen

Utvecklingsledare Lumnije Mehmeti, kommunledningsförvaltningen

Utredare Rana Dyab, kommunledningsförvaltningen

Utvecklingsledare Christina Grefveberg, kommunledningsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

YRKANDE

Uppdaterade riktlinjer för idéburna och offentliga partnerskap (IOP)

I de hittills gällande riktlinjerna för idéburet-offentligt partnerskap (IOP), antagna av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 2017-08-31, anges som ett av villkoren för IOP att verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen. Villkoret är hämtat från organisationen Forum – Idéburna organisationer med social inriktning, vars rekommendationer Botkyrka i riktlinjerna uttryckligen ansluter sig till.

I det nu föreliggande förslaget har den första villkorspunkten ändrats till: ”Den specifika verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen *eller av kommunen.*” (sid 6, vår kursivering)

Detta en väsentlig förändring. Den ursprungliga formuleringen, dvs kravet att initiativet ska komma från den idéburna organisationen, syftar till att stärka civilsamhällets position i förhållande till kommunen när en överenskommelse diskuteras och motverka att kommunen tar egna initiativ i syfte att föra över verksamhet och ansvar till en idéburen organisation utan att denna själv sett behovet av det.

Jag yrkar
Att orden ”eller av kommunen” stryks

Mats Einarsson (V)

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer idéburet offentligt partnerskap

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2019:441

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 8 juni 2020

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och kommunala bolag

Dokumentet gäller till den: Tillsvidare, senast 2024

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Ersätter Riktlinjer Idéburet offentligt partnerskap antagna av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 2017-08-31 (AVUX/2017:41)

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

Relaterade dokument: Strategi för arbetsmarknad, näringsliv och idéburen sektor (KS /2016:275), Policy för arbetsintegrerade sociala företag, Strategi för ett jämlikt Botkyrka (KS/2014:612)

Riktlinjer

Innehållsförteckning

Inledning	4
Samverkan med idéburna organisationer	4
Idéburet offentligt partnerskap (IOP) som modell för samarbete.....	5
När kan ett partnerskap ingås?	6
Juridiska aspekter	6
Uppföljning	7
Begrepp	7
Referenser	7
Bilaga: Handledning till riktlinjerna	8

Inledning

Samverkan med idéburna organisationer är en förutsättning för lokal hållbar utveckling. Idéburna organisationer är verksamma nära de individer de stödjer. De lyssnar in och förmedlar människors erfarenheter och har möjlighet att utveckla arbetssätt och metoder som bättre svarar mot de behov som finns lokalt. Föreningarnas närhet till individers vardag bidrar till att bredda analysen om de livsvillkor och förutsättningar som olika grupper lever med. Genom samverkan kan kommunen stödja idéburet engagemang som formar den lokala utvecklingen i hållbar riktning. Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en modell för stärkt samverkan mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer.

Riktlinjerna beskriver vad som är viktigt när vi utformar en överenskommelse om IOP mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer. Riktlinjerna är en vägledning för hur vi kan forma och utveckla samverkan genom partnerskap. Riktlinjerna beskriver den balans som eftersträvas i relationen mellan kommunen och idéburna organisationer som beslutat att tillsammans ta ansvar för lokal hållbar utveckling.

Idéburet offentligt partnerskap som samverkansmodell stöds av bland annat Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och har fått bred förankring i landets kommuner¹. Den praxis som har utvecklats är underlag för de kriterier som gäller för Botkyrka kommuns riktlinjer om idéburet offentligt partnerskap.

Samverkan med idéburna organisationer

Samverkan med idéburen sektor är ett prioriterat område. De idéburna organisationernas roll och funktion är nödvändig för förverkligandet av ett hållbart och jämlikt Botkyrka.

Den lokala överenskommelsen i Botkyrka beskriver de gemensamma utgångspunkterna för samverkan mellan idéburna organisationer och Botkyrka kommun.² Den är en gemensam samverkansförklaring som syftar till att skapa strukturer för ömsesidigt samarbete och partnerskap mellan idéburna organisationer och kommunen. Den lokala överenskommelsen innehåller principer om dialog, demokrati, öppenhet och insyn, självständighet och oberoende, kvalitet,

¹Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner, landsting och regioner, SKL Rapport 2017.

²Överenskommelsen Botkyrka, Idéburna organisationer och Botkyrka kommun i samverkan för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Botkyrka (AVUX/2016:55 KS/2016:639)

långsiktighet, mångfald och utveckling. Alla IOP-överenskommelser ska grunda sig i den gemensamma värdegrunden som utgörs av principerna.

Den lokala överenskommelsen säkerställer idéburna organisationers roll och funktion som jämbördiga parter i samarbetet med kommunen. Det innebär att arbetet som planeras och utvecklas ska genomföras på ett sätt som ser till att jämlikt inflytande, mandat och lika villkor präglar hela arbetsprocessen.

Idéburet offentligt partnerskap som modell för samarbete

Idéburet offentligt partnerskap är en samverkansmodell mellan offentlig och idéburen sektor. Det är en modell som syftar till att stödja en specifik verksamhet som hanterar en komplex samhällsutmaning. IOP ger verksamheten möjlighet att aktivt delta och bidra till en lösning som stärker en positiv och hållbar samhällsutveckling.

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap:

- Adresserar komplexa samhällsutmaningar som ingen aktör kan lösa ensam,
- bygger på ett gemensamt identifierat samverkansbehov, där kommunen och den idéburna organisationen har ett delat engagemang, ägarskap och styrning,
- är inte en beställning i syfte att tillgodose behov som kommunen på förhand definierat utan att involvera idéburna organisationer,
- kommunen ska inte ensidigt och i detalj ange vad som ska utföras och hur,
- är inte villkorat med sanktioner om överenskommelsen tar annan form än det som bestämts initialt,
- är en längre samfinansierad insats med gemensam uppföljning, utvärdering och beslut,
- kännetecknas av ömsesidigt förtroende där oförutsedda händelser löses i god anda,
- utformas inte som ett kommersiellt avtal,
- formaliseras i skrift och handling och definieras av samfinansiering och ömsesidighet i samverkansrelationen
- bedömning om IOP är lämplig görs utifrån varje enskild situation.

När kan ett partnerskap ingås?

För att en idéburen organisation ska bli aktuell för dialog om idéburet offentligt partnerskap ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Den specifika verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen eller av kommunen.
- Den specifika verksamheten är inte en del av det normerande föreningsbidraget.
- Det finns ingen marknad eller konkurrenssituation att vårda.
- Bägge parterna är med och finansierar insatser i verksamheten, via pengar eller andra resurser.
- Den idéburna organisationen och kommunen avser att driva verksamheten under längre tid.

Ett idéburet offentligt partnerskap bör tillämpas när:

- Verksamheten bidrar till lokal hållbar utveckling i kommunen och de idéburnas delaktighet skapar positiva mervärden för Botkyrkaborna.
- Varken kommunen eller den idéburna organisationen vill göra den verksamhetsbedrivna delen till en leverantör på den fria marknaden.

Juridiska aspekter

Den lagstiftning som samverkansmodellen idéburet offentligt partnerskap behöver förhålla sig till är i huvudsak Kommunallagen, Lagen om offentlig upphandling och EU:s statsstödsregler. IOP som modell för att nå gemensamma samhällsmål, enligt de kriterier som gäller för dessa, är vanligtvis förenliga med allmänintresset och i enlighet med Kommunallagen.³

Överenskommelse om partnerskap handlar inte om ett kommersiellt kontrakt utifrån ett av beställaren framtaget upphandlingsdokument. Ett IOP är ett partnerskap med gemensamma och avgränsade åtaganden under en given tidsperiod. Det är viktigt att vid varje enskild överenskommelse om partnerskap göra en bedömning om IOP är den lämpliga formen för den verksamhet som ska utföras. De juridiska förutsättningarna ska bedömas vid varje enskilt fall och varje IOP ska förankras med jurister på demokrati- och kansliavdelningen på kommunledningsförvaltningen.

IOP ersätter inte föreningsbidrag. Den organisation som utformar en överenskommelse om IOP kan fortfarande få föreningsbidrag eller delta i upphandlingar där kommunen köper en tjänst.

³ SKL rapport 2017 sid 15 ff

Uppföljning

Uppföljning av överenskommelsen om idéburet offentligt partnerskap sker inom ramen för det specifika partnerskap som tas fram.

Riktlinjerna för idéburet offentligt partnerskap ska följas upp av kommunledningsförvaltning för att säkerställa att de är praktiskt användbara och förenliga med närliggande regelverk. Riktlinjernas aktualitet prövas vid nya lagförslag eller nationella rekommendationer.

Definition av begrepp

Civilsamhället räknas som den tredje sektorn där offentliga och privata är de övriga två sektorerna. Flera olika benämningar används för att beskriva civilsamhällets organisationer. Inom ramen för den lokala överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och civila samhällets sektor har vi valt att använda begreppet idéburna organisationer⁴.

Idéburna organisationer är till exempel en förening, studieförbund, folkhögskola, ekonomisk förening, arbetsintegrerade sociala företag, stiftelse, kooperativ, icke-vinstdrivna sociala företag och aktieföretag.

Ett begrepp som används i vår kommun är den sociala ekonomin. Med det menar vi föreningar, organisationer och sociala företag som bidrar till service och där kommunen inte med självklarhet är ensam utförare. Verksamheten har allmännyttan eller medlemsnytta och vinstintresset är inte den främsta drivkraft.

Referenser

Överenskommelsen Botkyrka, Idéburna organisationer och Botkyrka kommun i samverkan för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Botkyrka (AVUX/2016:55, KS/2016:639)

EU:s direktiv 2014/24/EU

Idéburet offentligt partnerskap – vilka möjligheter erbjuder EU-rätten? Forum idéburna organisationer med social inriktning, Front Advokater -www.socialforum.se

Kommunallagen (2017:725)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

⁴ Beskrivning finns bland annat i Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor (KS/2016:275).

Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner, landsting och regioner, Rapport från utvecklingsarbetet 2017. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Palett för ett stärkt civilsamhälle, SOU 2016:13

Ordning och reda i välfärden, SOU 2016:78

Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället, SOU **2019:35**

En tydlig definition av idéburna aktörer i välfärden, dir 2018:46

Bilaga:Handledning till riktlinjerna

Till riktlinjerna finns som separat bilaga en handledning för idéburet offentligt partnerskap. Handledningen är ett stöd för att forma en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap och säkerställa att regelverk och riktlinjer följs.

STYRDOKUMENT

I BOTKYRKA KOMMUN

Handledning till Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Dokumenttyp: Bilaga till Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Diarienummer: KS/2019:441

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 8 juni 2020

Dokumentet gäller för: samtliga nämnder och kommunala bolag

Dokumentet gäller till den: Tillsvidare, dock senast 2024

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Ersätter Riktlinjer Idéburet offentligt partnerskap antagna av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 2017-08-31 (AVUX/2017:41).

Dokumentansvarig är: Kommunledningsförvaltningen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

Relaterade dokument: Riktlinjer idéburet offentligt partnerskap (KS/2019:441), Strategi för arbetsmarknad, näringsliv och idéburen sektor (KS/2016:275), Strategi för ett jämlikt Botkyrka (KS/2014:612), Policy för arbetsintegrerade sociala företag

BILAGA

INNEHÅLL

HANDLEDNING TILL RIKTLINJER FÖR IDÉBURET OFFENTLIGT PARTNERSKAP (IOP).....	4
REKOMMENDERAD PROCESS FÖR SAMARBETE I PARTNERSKAP	4
LATHUND	7
BEGREPP	9
REFERENSLÄNKAR.....	9
REKOMMENDERAD MALLTEXT IOP	10

Handledning till Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Handledning syftar till att ge stöd i att arbeta fram en överenskommelse om partnerskap med en idéburen organisation.

Rekommenderad process för samarbete i partnerskap

Steg 1 – Att initiera ett partnerskap

Ett idéburet offentligt partnerskap kan initieras av en idéburen organisation eller av kommunorganisationen. Det viktiga är inte vem som tar initiativet utan hur arbetet utvecklas och att det sker i samverkan. För att ett partnerskap ska uppnås är det viktigt att processen präglas av en öppen dialog.

Initiering av ett partnerskap bör förankras internt i den egna organisationen så snart samtal med idéburna organisationer påbörjas. Det är viktigt för partnerskapets utveckling att det finns förståelse och stöd för det arbete kommunen och idéburna organisationer kommer att göra tillsammans.

I detta steg görs en första bedömning om IOP är en lämplig lösning för det gemensamma samarbetet. Det innebär att nödvändiga juridiska avvägningar behöver göras. Till stöd finns sakkunniga på avdelning hållbar samhällsutveckling, kommunjurist och/eller upphandlingsenheten på kommunledningsförvaltningen. Det är viktigt att alla överenskommelser om IOP förankras med jurist på demokrati- och kansliavdelningen på kommunledningsförvaltningen.

Steg 2 – Att komma överens om innehållet i partnerskapet

Att definiera den samhällsutmaning som partnerskapet handlar om är den viktigaste uppgiften i arbetsprocessen. Det kräver ofta många samtal tillsammans med organisationen. Bjud in till medskapande idémöte i syfte att föra en dialog om en gemensam målbild. Det är endast i dialogen med organisationen vi kan få svar på vad organisationen gör, vad vi skulle kunna göra tillsammans, vilket mervärde och vilka effekter det kan ge.

Ett nästa steg i arbetsprocessen är att komma överens om mål, målgrupp och de aktiviteter som ska göras. Här är det viktigt att tydliggöra vem som gör vad och lyfta de mervärden som partnerskapet innebär.

Formulera partnerskapets samfinansiering, organisering och förankring. Samfinansiering är helt avgörande för att samarbetet mellan kommun och idéburna organisationer ska kunna betraktas som ett idéburet offentligt partnerskap.

I samfinansiering kan kommunens ekonomiska resurser vara en del av budgeten. Men det är lika viktigt att idéburna organisationer beskriver vilka resurser som de bidrar med. Exempel på egenfinansiering från organisationerna kan vara lokaler, utrustning och frivilligt arbete. Dessa resurser bör omräknas i ekonomiska termer och läggas i budget. En volontärtimme har alltså ett värde i faktiska kronor och bör räknas in i den totala budgeten.

Steg 3 – Att skriva överenskommelsen om idéburet offentligt partnerskap

När dokumentet ”Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap” skrivs är det viktigt att formulera det på ett sådant sätt att det inte kan misstas för ett sedvanligt kommersiellt avtal. De val av begrepp som används för att beskriva partnerskapet och relationen mellan kommunen och den idéburna organisationen har betydelse för om överenskommelsen i juridisk mening betraktas som ett kommersiellt avtal eller ett samarbete som inte omfattas av upphandlings- eller statsstödsreglerna. Det är därför viktigt att använda den terminologi som beskrivs nedan.

Välj att använda:

Projekt
Överenskommelse
Partnerskap
Utbetalning
Samfinansiering
Partner
Rätt att lämna projektet/överenskommelsen
Återbetalning

Undvik att använda:

Uppdrag
Kontrakt
Anskaffning
Ersättning
Fakturering
kontraktspart
Rätt att häva
Skadestånd

Kom ihåg att samarbete bygger på ömsesidigt förtroende, tillit och transparens mellan parterna. Detta ska framgå i formuleringarna. På sista sidan i handledningen finns exempel på en malltext som kan användas för att skriva en överenskommelse om partnerskap.

Överenskommelsen måste förankras hos alla parter som ingår i samarbetet. Det är därför lämpligt att respektive nämnd anger i sin delegationsordning på vilken nivå en överenskommelse om IOP kan beslutas.

Överenskommelse om IOP - dokumentet är en allmän handling och ska alltid diarieföras i kommunens ärendehanteringssystem.

Steg 4 – Att följa upp ett partnerskap

Uppföljning av idéburet offentligt partnerskap sker genom en styrgrupp eller samverkansgrupp med representanter från respektive organisation.

Kommunen och den idéburna organisationen väljer själva vilka personer som ska sitta i styrgruppen eller samverkansgruppen.

Uppföljning bör ske kontinuerligt under perioden. Styrgruppen eller samverkansgruppen bestämmer hur ofta och på vilket sätt uppföljningen ska dokumenteras.

I slutet av varje partnerskap ska en effektrapport som visar vilka resultat som uppnåtts genom partnerskapet sammanställas.

Perioden för ett IOP bör generellt vara minst tre år och maximalt fem år. Inför varje ny period krävs att den idéburna verksamheten och kommunen gemensamt för en dialog om eventuella förändrade förutsättningar och enas om en ny eller reviderad överenskommelse inför kommande period.

Dialogen om förnyelse av IOP bör ske med god framförhållning, eftersom den samverkande processen tar tid. Dialog bör därför inledas under de två första kalendermånaderna det år som är överenskommelsens sista år.

Lathund

Uppfyller verksamheten följande:	Stöd från Botkyrka kommun:
Är förslaget ett initiativ från en idéburen organisation?	Berörd förvaltning prövar förslaget mot de stödformer som finns. IOP är ett av dem. IOP ska tillämpas när det är mest lämpligt utifrån båda parternas perspektiv. IOP är inte ett mål i sig utan ett medel att uppnå önskad effekt med en verksamhet.
Ligger verksamheten utanför det normerande föreningsbidraget eller verksamhetsbidraget?	Om den verksamhet som ska ingå partnerskap är utformad på ett sätt där lämpligaste samverkansformen är med stöd av föreningsbidragets villkor, ska den formen föredras. Se de riktlinjer för föreningsbidrag som gäller för respektive nämnd.
Är den planerade verksamheten i linje med kommunens politiska program eller långsiktiga mål?	I Botkyrka utvecklas arbetet kring samverkan med idéburna organisationer genom den lokala överenskommelsen (KS/2016:639) Den värdegrund som finns i överenskommelsen är kommunens bas. Idéburna organisationer som vill teckna IOP bör ansluta sig till den lokala överenskommelsen i Botkyrka.
Riktas sig verksamheten till en samhällsutmaning?	IOP ska i första hand handla om en samhällsutmaning som kommunen och idéburna organisationer gör gemensam sak av. Innan överenskommelse om partnerskap behöver parterna dela bilden av utmaningen som ska adresseras, dess orsaker och lösningar.
Är IOP förenligt med gällande lagstiftning?	En bedömning görs med stöd av Kommunallagen, lagen om offentlig upphandling (LOU) och rekommendationer enligt SKL. Om verksamheten är kompetensnlig enligt Kommunallagen, inte konkurrerar med LOU, om ersättningen är av mindre omfattning (max 500 000 euro på tre år), om verksamheten är icke-kommersiell karaktär och det inte finns någon risk för snedvridning av konkurrensen kan IOP upprättas. ¹
Vad räknas inte som en marknad eller kommersiellt kontrakt?	En förening kan ha en kommersiell verksamhet men deras huvudsyfte är inte att generera vinst med den verksamheten. För att verksamheten ska kunna bedrivas kan både volontärer och andra former av stöd behöva ingå i verksamheten. Den kommersiella verksamheten är ett verktyg i en verktygslåda. Exempel är secondhandbutiker som drivs av flera olika idéburna organisationer. Ett annat är idrottsföreningarnas caféverksamhet. Organisationerna skulle kunna ses som konkurrenter på grund av de finns i flertal men det är inte

¹ <http://www.upphandlingsmyndigheten.se/hallbarhet/Sociala-tjanster-och-reserverade-kontrakt/>

Uppfyller verksamheten följande:	Stöd från Botkyrka kommun:
	den formen av konkurrens som Lagen om offentlig upphandling avser.
Är båda parterna med och finansierar verksamheten?	Finansiering av verksamhet kan ske via ekonomiska medel eller andra insatser, t.ex. ideella insatser. Finansieringen omfattar därför inte enbart ekonomi utan även andra mer värdesinsatser.
Ska verksamheten detaljregleras av kommunen?	Om kommunen detaljreglerar verksamheten är det inte längre fråga om IOP. IOP bygger på samverkan. Ett IOP reglerar övergripande vem som ska göra vad, varför samt hur det ska följas upp och dokumenteras. Kontinuerlig dialog ska finnas under hela perioden för partnerskapet.

Definition av begrepp

Civilsamhället räknas som den tredje sektorn där offentliga och privata är de övriga två sektorerna. Flera olika benämningar används för att beskriva civilsamhällets organisationer. Inom ramen för den lokala överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och civila samhällets sektor har vi valt att använda begreppet idéburna organisationer².

Idéburna organisationer är till exempel en förening, studieförbund, folkhögskolor, ekonomisk förening, arbetsintegrerade sociala företag, stiftelse, kooperativ, icke-vinstdrivna sociala företag och aktiebolag.

Ett begrepp som används i vår kommun är den sociala ekonomin. Med det menar vi föreningar, organisationer och sociala företag som bidrar till service och där kommunen inte med självklarhet är ensam utförare. Verksamheten har allmännyttan eller medlemsnytta, vinstintresse är inte deras främsta drivkraft.

Referenslänkar

Civos – civilsamhällets organisationer i samverkan <https://civos.se>

Famna, Riksorganisationen för idéburen vård och omsorg
www.famna.org

Forum för idéburna organisationer med social inriktning www.socialforum.se

Upphandlingsmyndigheten <https://www.upphandlingsmyndigheten.se>

Sveriges Kommuner och Regioner <https://skl.se/demokratiledningstyrning/medborgardialogdelaktighet/samverkancivilsamhallet.373.html>

² Beskrivning finns bland annat i Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor (KS/2016:275).

Rekommenderad malltext IOP

Nedanstående texter rekommenderar vi ska finnas med i en överenskommelse om partnerskap.

Överenskommelse om Idéburet Offentligt partnerskap (IOP) namn på insatsen/aktiviteten/ och organisationen

Bakgrund

Beskriv kort bakgrund varför ett samverkansbehov. Vilka samhällsutmaningar står i fokus för samarbete? Vilka reella samverkansbehov ligger till grund för samarbete?

Värdegrund

Med partnerskapet bidrar vi tillsammans för att stärka och utveckla Botkyrkabornas möjligheter till delaktighet och inflytande i lokalsamhället. Vårt gemensamma arbete möjliggör ett inkluderande arbete och skapar förutsättningar för ett hållbart Botkyrka.

Följande principer: dialog, demokrati, öppenhet och insyn, självständighet och oberoende, kvalitet, långsiktighet, mångfald och utveckling, är vår gemensamma värdegrund och finns utförligt beskrivet i *Överenskommelsen Botkyrka, Idéburens organisationer i samverkan för ett socialt, ekonomisk och hållbart Botkyrka*.³

Mål och Syfte

Beskriv mål och syfte med partnerskapet och synliggör vilken samhällsutmaning parterna adresserar tillsammans.

Överenskommelsen syftar till att

Här är det möjligt att även beskriva vilken nytta partnerskapet innebär för båda parterna.

Målgrupp/er

Vilken/vilka målgrupp/er vänder sig partnerskapet till

Kommunens åtagande/bidrar med

Beskriv kommunens åtagande i partnerskapet

XX organisation åtagande/bidrar med

Beskriv organisationens åtagande i partnerskapet

³ Diarienummer AVUX/2016:55, KS/2016:639

Gemensamma åtaganden

Parterna ansvarar tillsammans för att förberedelse, genomförande och kvalitetsuppföljning görs och utvecklas.

Samverkan och uppföljning

Beskriv hur ni tillsammans ska följa upp överenskommelsen
Här kan ni med fördel skriva in om det ska finnas en styrgrupp som följer upp och hur ofta och om det ska finnas andra samverkansgrupper i form av referens/arbetsgrupper. Förtydliga gärna att beslut fattas i samsyn.

Samverkansparterna kan kalla till samråd vid behov. Eventuella förändringar eller utvecklingsbehov tas i första hand upp i någon av samverkansgrupperna.

Budget för överenskommelsen

Beskriv budget för såväl kommunen som för den idéburna organisationens om möjligt.

Botkyrka kommun och xx organisation finansierar gemensamt samarbetet.

Botkyrka kommun bidrar med...

XX organisation bidrar med...

Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska vara skriftligt undertecknade av behöriga företrädare från Botkyrka kommun och xx organisation för att vara bindande.

Rätt att lämna samarbetet

Undertecknande parter i denna överenskommelse betraktas som självständiga och jämbördiga aktörer. Varje parts integritet och oberoende ska respekteras. Parterna ansvarar var för sig för sin insats i arbetet och varje parts särart och mervärde ses som en tillgång för partnerskapet.

Parterna har rätt att lämna samarbetet om betydande avvikelser för vad som är överenskommet görs. Innan samarbetet kan avslutas ska parterna i god tid föra en dialog kring de omständigheter som föranlett en önskan att avsluta samarbetet i förtid. I sista hand har partner rätt att lämna partnerskapet. Samma sak gäller också om förändrade omständigheter sker utom parternas kontroll. Det ska dokumenteras skriftligen.

Eventuellt avbrott i samverkan ska göras med sådan framförhållning att deltagare i pågående aktiviteter inte kännbart missgynnas.

Botkyrka kommun har rätt att kräva sin finansiering helt eller delvis om detta används felaktigt eller inte avsett för ändamålet.

Parter

Detta partnerskap är upprättat mellan:

Offentlig sektor: Botkyrka kommun, xx förvaltning/enhet, organisationsnummer 212000-2882

Idéburen sektor: xx organisation, organisationsnummer, fyll gärna organisationens adress.

Period för överenskomna partnerskapet

Giltighetstid 201x-xx-xx -202z-zz-zz

Eventuell förlängning av perioden

Beskriv hur utbetalningen ska gå till och hur ofta utbetalning ska ske eller se nedan.

Utbetalning av ekonomiska resurser från Botkyrka kommun görs i förskott och anspråk på medel görs enligt särskilda anvisningar.

Denna överenskommelse har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna har tagit var sitt.

Ort den _____

Ort den _____

Chef /
Kommunen

chef/ordförande
idéburen organisation

§ 91

Modell för politisk insyn i upphandlingar (KS/2019:43)

Beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer förslaget till modell där prioriteringar av upphandlingar för politisk insyn görs årligen utifrån upphandlingsplan för att ange vilka upphandlingar där upphandlingsstrategier ska fastställas av nämnd.
2. Kommunstyrelsen beslutar att ändra delegationsordningen i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga 2.
3. Kommunstyrelsen anmodar övriga nämnder att ändra sina respektive delegationsordningar i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga 3.
4. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att stödja övriga förvaltningar i deras arbete att ändra delegationsordningar i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga 3.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattning

Här beskrivs en modell för hur de förtroendevaldas insyn och påverkan i strategiskt viktiga upphandlingar kan öka. I arbetet har vi analyserat förutsättningar för att göra detta möjligt på bästa sätt samt identifierat andra åtgärder till förbättringar i kommunens arbetssätt.

Den modell för politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar som presenteras består av följande:

1. Årligen görs en prioritering utifrån upphandlingsplanen av respektive nämnd vilka upphandlingar där politisk insyn ska ske. Normalt baseras urvalet på de upphandlingar som klassificerats A.
2. För de utpekade upphandlingarna beslutar nämnden att fastställa förslag till upphandlingsstrategi som tas fram av upphandlingsenheten i samarbete med ansvariga verksamhetschefer.
3. Kommungemensamma upphandlingar hanteras inom ramen för utskottet Botkyrka som organisation (UBO). Förvaltnings specifika upphandlingar hanteras inom respektive nämnd.
4. Nämnden fattar i normalfallet inte beslut att godkänna upphandlingsdokument.
5. Då upphandlingen överstiger förvaltningsdirektörens delegation tas tilldelningsbeslut av nämnden, som tidigare.

Utöver detta har tydliggörande gjorts av formerna för då upphandlingsärenden hanteras i nämnd samt hur nämndernas delegationsordningar är utformade kopplat till dessa frågor.

Utskottet Botkyrka som organisation behandlade ärendet 2020-05-27, § 12.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-04-23.

Yrkande

Ebba Östlin (S) yrkar avslag på samtliga yrkanden.

Stina Lundgren (M) yrkar i enlighet med inlämnad protokollsanteckning samt avslag på Mats Einarssons (V) ändringsyrkande.

Martin Inglot (SD) och Anne Rosensvärd (SD) lämnar ett tilläggsyrkande, bilaga 8.

Mats Einarsson (V) lämnar ett ändringsyrkande, bilaga 9.

Propositionsordning

Ordföranden ställer ordförandeförslaget mot respektive yrkande från (M), (SD) och (V) och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Protokollsanteckning

Den föreslagna modellen för politisk insyn för upphandlingar är bra. Moderaterna förutsätter att samtliga förtroendevalda ska ha samma möjlighet till insyn, så att den styrande majoriteten inte har ensamrätt till informationen. Vi yrkar på att det i bilaga 2, punkterna X2 och X7 samt i bilaga 3, punkterna E2, E3 och E7 framgår tydligt att det skall anmälas till delegationsbeslut och inte som det står idag.

Stina Lundgren (M)

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

Bitr. kommundirektör Helena Karlsson, kommunledningsförvaltningen

Upphandlingschef Peter Norén, kommunledningsförvaltningen

Kommunjurist Ann-Kristin Vesterlund, kommunledningsförvaltningen

Kommunjurist Ann Gustafsson, kommunledningsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

YRKANDE

Modell för politisk insyn i upphandlingar

Det har sedan länge funnits ett uttalat önskemål ökad politisk insyn i och beslutanderätt över upphandlingsärenden och tidigare former för detta har inte fungerat. Många upphandlingar är till sin natur politiska eftersom deras utformning och inriktning påverkar sådant som miljö, jämställdhet, mänskliga rättigheter, principen om barnets bästa, lokalt näringsliv etc. De förtroendevalda får ta ansvar för upphandlingars konsekvenser, även när de helt och hållet utformats och genomförts inom förvaltningen. Det är därför välkommet att en modell för politisk insyn i upphandlingar nu har presenterats.

Den föreslagna modellen förefaller rimlig och väl värd att pröva, men den bör utvärderas efter att ha tillämpats en tid. Vänsterpartiet föreslår dock en mindre förändring. I likhet med hur det föreslås fungera på nämndnivå, bör beslut enligt punkt 1 (beslut om vilka upphandlingar där politisk insyn ska ske) och 2 (fastställa förslag till upphandlingsstrategi), när det gäller kommunövergripande upphandlingar, fattas av kommunstyrelsen, inte ”hanteras inom ramen för utskottet Botkyrka som organisation (UBO”.

Jag yrkar

att beslutspunkt 1 ändras enligt följande:

Kommunstyrelsen fastställer förslaget till modell där prioriteringar av upphandlingar för politisk insyn görs årligen utifrån upphandlingsplan för att ange vilka upphandlingar där upphandlingsstrategier ska fastställas av nämnd. *Motsvarande beslut gällande kommunövergripande upphandlingar bereds av utskottet för Botkyrka som organisation (UBO) och fattas av kommunstyrelsen.*

att modellen utvärderas senast 2022-12-31.

Mats Einarsson (V)

2020-06-08

Kommunstyrelsen

Tilläggsyrkande

91 Modell för politisk insyn i upphandlingar (KS201943)

Sverigedemokraterna välkomnar den nya modellen för politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar. Vi delar Kommunledningsförvaltningens bild att det är av vikt och samhällsnytta att Botkyrkas förtroendevalda får en bättre insyn i kommunens upphandlingar.

Den svenska modellen har länge byggt på transparens och demokratisk förankring. Den föreslagna höjningen i *bilaga 2* för när kommungemensamma ramavtal ska anmälas till Kommunstyrelsen avviker från detta. Det är därför Sverigedemokraternas uppfattning att den bör ligga kvar på nuvarande nivå som är 100 000 kronor och inte höjas till 25 miljoner kronor.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunstyrelsen besluta:

- **Att** gränsen för när kommungemensamma ramavtal ska anmälas till Kommunstyrelsen inte höjs från 100 000 kronor till 25 miljoner kronor.

För Sverigedemokraterna Botkyrka,

Martin Inglot

Anne Rosensvärd

Referens

Peter Norén

peter.noren@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Utskottet Botkyrka som organisation

Modell för politisk insyn i upphandlingar

Diarienummer: KS/2019:43

Förslag till beslut

Utskottet Botkyrka som organisation föreslår åt kommunstyrelsen att;

1. Kommunstyrelsen fastställer förslaget till modell där prioriteringar av upphandlingar för politisk insyn görs årligen utifrån upphandlingsplan för att ange vilka upphandlingar där upphandlingsstrategier ska fastställas av nämnd.
2. Kommunstyrelsen beslutar att ändra delegationsordning i enlighet med bilaga 2.
3. Kommunstyrelsen anmodar övriga nämnder att ändra sina respektive delegationsordningar i enlighet med bilaga 3.
4. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att stödja övriga förvaltningar i deras arbete att ändra delegationsordningar i enlighet med bilaga 3.

Sammanfattning

Här beskrivs en modell för hur de förtroendevaldas insyn och påverkan i strategiskt viktiga upphandlingar kan öka. I arbetet har vi analyserat förutsättningar för att göra detta möjligt på bästa sätt samt identifierat andra åtgärder till förbättringar i kommunens arbetssätt.

Den modell för politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar som presenteras består av följande:

1. Årligen görs en prioritering utifrån upphandlingsplanen av respektive nämnd vilka upphandlingar där politisk insyn ska ske. Normalt baseras urvalet på de upphandlingar som klassificerats A.
2. För de utpekade upphandlingarna beslutar nämnden att fastställa förslag till upphandlingsstrategi som tas fram av upphandlingsenheten i samarbete med ansvariga verksamhetschefer.
3. Kommungemensamma upphandlingar hanteras inom ramen för utskottet Botkyrka som organisation (UBO). Förvaltnings specifika upphandlingar hanteras inom respektive nämnd.

4. Nämnden fattar i normalfallet inte beslut att godkänna upphandlingsdokument.
5. Då upphandlingen överstiger förvaltningsdirektörens delegation tas tilldelningsbeslut av nämnden, som tidigare.

Utöver detta har tydliggörande gjorts av formerna för då upphandlingsärenden hanteras i nämnd samt hur nämndernas delegationsordningar är utformade kopplat till dessa frågor.

Ärendet

Bakgrund

I januari 2019 gavs biträdande kommundirektör och upphandlingschef ett beredningsuppdrag av kommunstyrelsens ordförande som formulerades:

”Många av de politiska beslut som kommunledningen tar hamnar i slutskedet av genomförandet på en upphandling av någon form. Beroende på hur upphandlingarna görs kan effekten och slutprodukten bli mycket olika. I och med att kommunledningen kommer göra en hel del förändringar och vilja kunna följa beslutet behövs att den politiska ledningen involveras i upphandlingarna och i upphandlingarnas slutprodukt så som förfrågningsunderlag med mera.

- Att utreda hur politiken kan involveras i framtagandet av upphandlingsunderlag som är av stor politisk vikt.”

Detta arbete har letts av upphandlingschefen och påbörjades under våren samma år och slutfördes under hösten 2019. I detta arbete presenterades såväl analys som förslag både för förvaltningarnas representanter inom SPUG anskaffa varor och tjänster samt för de förtroendevalda i utskottet Botkyrka som organisation. I arbetet har lärdomar dragits utifrån de ärenden som har hanterats för beslut i flera av nämnderna.

Analys

Strategiskt viktig upphandling

I vårt arbete har vi utgått från den förväntan som kommunens förtroendevalda har uttryckt att få ökad insyn i upphandlingar som de upplever politiskt viktiga. Följande egenskaper kännetecknar dessa upphandlingar:

- Stor påverkan på Botkyrkaborna
- Av stor betydelse för den kommunala organisationen
- Stort ekonomiskt värde.

Att enbart utgå från ekonomiskt värde vore för snävt och risk att då förbise upphandlingar som är av stort intresse för de förtroendevalda. Det kan finnas nog så viktiga upphandlingar, även om de inte omsätter stora monetära belopp.

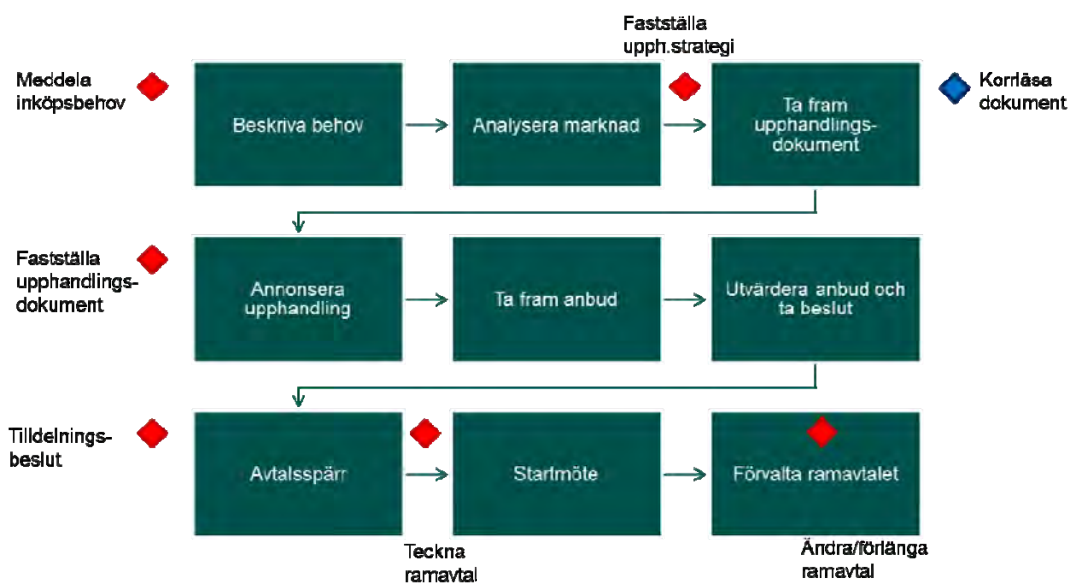
Upphandlingsenheten har redan påbörjat ett arbete att prioritera upphandlingar och ramavtal utifrån klassificering A/B/C där A utgör de mest prioriterade upphandlingarna och C omfattar mindre viktiga upphandlingar. Denna klassificering ska anges i den upphandlingsplan som tas fram årligen.

Sannolikt är det i gruppen A som upphandlingar av politiskt intresse finns. Vår bedömning är dock att det inte är alla upphandlingar av typ A som genererar ett politiskt intresse.

Politisk påverkan i upphandlingsärenden

Det finns en önskan att som förtroendevald bli mer involverad i dessa upphandlingar som vi kallar strategiskt viktiga upphandlingar, typ A med den modell som beskrivs innan. Kommunledningsförvaltningen har då utgått från kommunens anskaffningsprocess för att analysera närmare i vilka skeenden den politiska insynen kan ske och vad det får för konsekvenser.

Nedan beskrivs kommunens upphandlingsprocess på övergripande nivå där de mest centrala besluts punkterna illustreras med röda romber:

I skriften Förtroendevald i upphandlingsprocessen¹ från SKR beskrivs detta närmare. I tabellen nedan finns en sammanfattning av förvaltningens bedömning av möjligheter till påverkan och konsekvenser för arbetet sett till när i processen det sker.

1

<https://skr.se/tjanster/merfranskl/rapporterochskrifter/publikationer/fortroendevaldiupphandlingsprocessen.30093.html>

	Tidigt	Mitti	Sent
Exempel i figuren ovan	Upphandlingsstrategi	Upphandlingsdokument	Tilldelningsbeslut
Typ av dokument	Översiktligt	Detaljerat	Översiktligt
Typ av påverkan	Vägval Stor påverkan	Detaljer Liten påverkan	Minimal påverkan
Konsekvenser	Påverkan innan arbete lagts ned i fel riktning	Stora konsekvenser för nedlagt arbete och tidplan	Lagbrott att bryta mot upphandlingsrättsliga principer

Rekommendationen ur detta hänseende är att det mest lämpliga är insyn i ett tidigt skede genom att nämnden får ta del av och i vissa fall fastställa upphandlingsstrategier. I fallet med kommungemensamma upphandlingar som faller under kommunstyrelsens ansvar hanteras dessa ärenden enklast via utskottet Botkyrka som organisation (UBO).

Det är mer lämpligt att i den politiska processen fastställa upphandlingsstrategier än att godkänna upphandlingsdokument. De senare är mycket detaljerade i sin natur. Ändringar sent i arbetet skulle få stor påverkan på tidplaner och nedlagt arbete som går till spillo.

Det är vidare viktigt att inse att för de tilldelningsbeslut som fattas i nämnd sett till stora ekonomiska värden, så är möjligheten att påverka utfallet av upphandlingen i det skedet obefintlig. Tilldelningsbeslut baseras på den utvärderingsmodell som är beskriven i upphandlingen och får inte påverkas av godtycke.

Politisk insyn i upphandlingsärenden

I detta arbete och i löpande kontakter med de förtroendevalda har förvaltningen konstaterat ett behov att tydliggöra arbetsformerna då upphandlingsärenden ska avgöras i nämnd. Många av nämndledamöterna upplever idag att det är svårt att sätta sig in i upphandlingsärenden med kort varsel.

En försvårande omständighet vid hantering av upphandlingsärenden är att de omgärdas av sekretess från det att upphandlingsarbetet inleds till dess att tilldelningsbeslut är fattat. Många gånger har nämndledamöterna därför först i sammanträdet fått resultatet av en upphandling presenterat för sig då det varit svårt att dela informationen i förväg. Detta upplevs ofta som svårt och upplever som förtroendevald att man inte ges de bästa förutsättningarna i beslutsfattandet.

I vissa fall då upphandlingsdokument gjorts tillgängliga i förväg så att ledamoten kan läsa igenom materialet noggrant har man känt en större nöjdhet med hanteringen. Det har till dags dato saknats en enhetlig rutin för hur dessa frågor ska hanteras. Genom att tydliggöra detta och sprida goda exempel mellan nämnderna så kan arbetet underlättas framöver.

Behov att ensa delegationsordningar

I arbetet har vi konstaterat att nämndernas delegationsordningar idag sett till upphandlingsärenden är spretiga och har flera luckor sinsemellan. Det är dessutom angeläget att

samordna innehållet i kommunstyrelsens delegationsordning i förhållande till de övriga nämnderna. Detta eftersom det är upphandlingsenheten vid kommunledningsförvaltningen som genomför samtliga upphandlingar.

I arbetet att ensa delegationsordningar har förslag tagits fram i bilaga 2 och 3. Utgångspunkten med denna genomgång sammanfattas nedan:

- En genomgång har gjorts för att tydliggöra när upphandlingsärenden ska beslutas av nämnden, anmälas till nämnden i form av delegationsbeslut och när det ska ses som verkställighet. En väsentlig skillnad är att gränsen för när kommungemensamma ramavtal ska anmälas till Kommunstyrelsen har höjts från 100 000 kronor till 25 miljoner kronor.
- Det ska vara enhetligt mellan nämnderna hur upphandlingsärenden hanteras. Undantag kan gälla högre beloppsgränser i samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.
- Samordning behöver finnas mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder vad gäller mandat för upphandlingschef och upphandlare.
- Komplettering av hur förekommande beslut i upphandlingar hanteras då det tidigare visat sig finnas luckor rörande exempelvis avbrytande av upphandling, utlämnande av handlingar, företräda kommunen i domstol, ingå i inköpsarbeten med andra organisationer mm.

Förslag till modell för politisk insyn i upphandling

Nedan sammanfattas den modell för politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar som tagit fram:

1. Årligen görs en prioritering utifrån upphandlingsplanen av respektive nämnd vilka upphandlingar där politisk insyn ska ske. Normalt baseras urvalet på de upphandlingar som klassificerats A.
2. För de utpekade upphandlingarna beslutar nämnden att fastställa förslag till upphandlingsstrategi som tas fram av upphandlingsenheten i samarbete med ansvariga i förvaltningen.
3. Kommungemensamma upphandlingar hanteras inom ramen för utskottet Botkyrka som organisation UBO. Förvaltnings specifika upphandlingar hanteras inom respektive nämnd.
4. Nämnden fattar i normalfallet inte beslut att godkänna upphandlingsdokument.
5. Då upphandlingen överstiger förvaltningsdirektörens delegation tas tilldelningsbeslut av nämnden, som tidigare.

Utöver ovanstående modell har en beskrivning tagits fram i bilaga 1 för en arbetsform vid nämndsammanträden så att ledamöterna ges bättre förutsättningar att sätta sig in i upphandlingsärenden.

För att tydliggöra förvaltningarnas arbete i upphandlingsärenden så har också förslag utarbetats i bilaga 2 och 3 för delegationsordningar som ska vara mer ändamålsenliga än dagens.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Förslagen i denna tjänsteskrivelse syftar till att tydliggöra arbetsgången men påverkar inte resursåtgången i arbetet totalt sett så att det skulle uppstå ekono-miska konsekvenser. Med de nya arbetssätten kommer i viss mån mer arbete läggas på förankring i nämnd och att dokumentera ställningstaganden i upp-handlingen. En förväntan är dock att detta lilla merarbete ska kompenseras med mer effektivt genomförda upphandlingar.

Inte heller själva implementeringen bedöms kräva särskilda resurser, utan kan hanteras i förvaltningarnas löpande utvecklingsarbete.

Helena Karlsson

Bitr. kommundirektör

Peter Norén

Upphandlingschef

Bilagor

1. Rutin för upphandlingsärenden vid nämndsammanträden
2. Ändringar i delegationsordning för kommunstyrelsen
3. Ändringar i delegationsordning för övriga nämnder
4. Mall för upphandlingsstrategi

Expedieras till

Kommunstyrelsens ordförandeberedning,

Kommunstyrelsen,

Utskottet Botkyrka som organisation,

Helena Karlsson, btr. kommundirektör

Peter Norén, upphandlingschef

Bilaga 1 - Rutin för upphandlingsärenden vid nämndsammanträden

Nedan beskrivs de olika momenten i arbetet att hantera upphandlingsärenden som ska beslutas i nämnd. Det gäller både eventuella upphandlingsstrategier och då tilldelningsbeslut ska fattas.

Sekretess- och jävsförbindelse

Samtliga personer¹ som tar del av dokument i upphandlingsärenden ska skriva under en sekretess- och jävsförbindelse i syfte att klargöra det personliga ansvaret innan man tar del av sekretessbelagd information.

- Upphandlingsenheten tillhandahåller dessa båda blanketter.
- Ifyllda blanketter diarieförs i upphandlingsärendet.

Muntlig föredragning vid ordförandeberedning

Muntlig föredragning för nämndordförande vid ordförandeberedning inför sammanträdet.

- Verksamhetschef ansvarar för att ta fram tjänsteskrivelse inför beslut.
- Upphandlare ansvarar för att ta fram tilldelningsbeslut och utvärderingsrapport som ingår som bilaga i tjänsteskrivelse.
- Verksamhetschef ansvarar för att bjuda in upphandlare.

Handlingar tillgängliga för genomläsning i förväg²

Handlingar görs tillgängliga för genomläsning under en timme före gruppmöten i syfte att ledamöter ska ges tillräcklig tid att förbereda sig och bli pålästa inför beslut.

- Nämndsekreterare bokar lokal och kallar ledamöter till mötet.
- Kan om det är mer lämpligt också förläggas till annan dag förenämnds-sammanträdet
- Nämndsekreterare och upphandlare deltar.
- Skriftligt material ska vara numrerat och får ej tas från lokalen.
- Fotografering, avskrift och liknande är inte tillåtet.
- Vid dessa möten får inte frågor om sakinnehåll ställas eftersom alla ledamöter ska ha samma information.

Föredragning vid nämndsammanträden

Muntlig föredragning av ärende och frågor i nämndsammanträde före beslut.

¹ Omfattar tjänstepersoner, politiska förtroendevalda, politiska sekreterare samt i förekommande fall också fackligt förtroendevalda.

² Utgår vid digitala nämndsammanträden som exempelvis vid smittspridning.

- Sammanträdet genomförs utan allmänheten
- Verksamhetsansvarig chef och upphandlare deltar.

Omedelbar justering av protokoll

Om det gäller tilldelningsbeslut så ska omedelbar justering göras av protokoll.

- Nämndsekreterare meddelar upphandlare när justering är klar.

Bilaga 2 - Ändringar i delegationsordning för kommunstyrelsen

X. Upphandling			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
X 1 Genomföra upphandling av varor/tjänster som är kommun-gemensam med ett värde över 25 miljoner (25 000 000) kro-nor	LOU mfl	Upphandlingschef	Delegationsbeslut Behörigheten innefattar rätten att initiera en upphandling där behov av vara/tjänst finns i flera förvaltningar.
X 2 Genomföra upphandling av varor/tjänster som är kommun-gemensam med ett värde un-der 25 miljoner (25 000 000) kronor	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd) Behörigheten innefattar rätten att initiera en upphandling där behov av vara/tjänst finns i flera förvaltningar.
X 3 Genomföra upphandling av varor/tjänster som är kommun-gemensam	LOU mfl	Upphandlare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd). Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsun-derlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna ramavtal efter av-slutad upphandling.
X 4 Delta i upphandlingssamar-beten	LOU mfl	Upphandlingschef	Delegationsbeslut Omfattar anslutning till inköps-centraler samt enskilda upphand-lingar där samarbete sker med andra kommuner.
X 5 Föra talan i förvaltnings-domstol och avge yttranden till tillsynsmyndigheter i upphand-lingsärenden	LOU mfl	Upphandlingschef eller kommunju-rist	Delegationsbeslut

X 6 Sekretessbelägga i handlingar rörande inköp och upphandling	OSL	Upphandlingschef eller kommunjurist	Delegationsbeslut Omfattar alla inköpsrelaterade handlingar såsom: upphandlingsdokument, anbud, avtal, beställningar och fakturor.
X 7 Avbryta pågående upphandling	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)
X 8 Övergå i förhandlat förfarande	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd) Kan tillämpas i speciella fall som framgår av LOU.
X 9 Genomföra ändringar i ingångna ramavtal som avser kommungemensamma varor/tjänster	LOU mfl	Upphandlingschef eller upphandlare	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd) Behörigheten gäller samma befattningsområde som beslutade om upphandlingen då den inleddes. Avser avtalsförlängningar, prisjusteringar och andra ändringar i ingångna ramavtal.

Bilaga 3 - Ändringar i delegationsordningar för övriga nämnder

E. Upphandling			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
E 1 Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde tio miljoner (10 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU mfl	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut (ska anmälas till nämnden). Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Denna typ av förvaltningsspecifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
E 2 Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde tre miljoner (3 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU mfl	Verksamhetschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd) Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Denna typ av förvaltningsspecifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
E 3 Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde en miljoner (1 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU mfl	Enhetschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd) Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter

			avslutad upphandling. Denna typ av förvaltnings-specifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
E 4 Fatta beslut om avsteg från kommunens policy, riktlinjer och regler avseende upphandling/anskaffning	LOU mfl	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut Förvaltningsdirektör ansvarar för att fatta beslut om avsteg från kommunens interna inköps- och upphandlingspolicy samt tillhörande riktlinjer.. Sådana avsteg ska rapporteras till nämnd och Upphandlingsenheten på Kommunledningsförvaltningen
E 5 Föra talan i förvaltningsdomstol och avge yttranden till tillsynsmyndigheter i upphandlingsärenden	LOU mfl	Upphandlingschef eller kommunjurist	Delegationsbeslut
E 6 Sekretessbelägga i handlingar rörande inköp och upphandling	OSL	Upphandlingschef eller kommunjurist	Delegationsbeslut Omfattar alla inköpsrelaterade handlingar såsom: upphandlingsdokument, anbud, avtal, beställningar och fakturor.
E 7 Avbryta pågående upphandling	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)
E 8 Genomföra ändringar i ingångna ramavtal som avser förvaltnings-specifika varor/tjänster	LOU mfl	Förvaltningsdirektör, verksamhetschef, enhetschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)

			Behörigheten gäller samma be- fattning som beslutade om upp- handlingen då den inleddes. Av- ser avtalsförlängningar, prisju- steringar och andra ändringar i ingångna ramavtal. Genomförs av Upphandlingsenheten.
--	--	--	--

Bilaga 4 - Mall för upphandlingsstrategi

Nedan redovisas innehållet i den mall för upphandlingsstrategier som används av upphandlingsenheten.

UPPHANDLINGSSTRATEGI – [ANGE NAMN PÅ UPPHANDLINGEN]	2
BAKGRUND	2
MÅLBESKRIVNING FÖR UPPHANDLING	2
MÅLGRUPP OCH ANDRA INTRESSENTER	2
BEHOVSANALYS	2
MARKNADS- OCH OMVÄRLDSANALYS	2
PAKETERING AV UPPHANDLING	2
ANBUDSOMRÅDEN OCH EV OPTIONER	2
SAMBAND MED NÄRLIGGANDE OMRÅDEN	3
SÄRSKILT VIKTIGA KRAVOMRÅDEN	3
HÅLLBARHETSKRAV	3
PRISSÄTTNING	3
UPPHANDLINGENS GENOMFÖRANDE	3
UPPHANDLINGSFORM OCH EV OM LEVERANTÖRSDIALOG/REMISS	3
ANTAL LEVERANTÖRER	3
AVTALSTIDER	3
UTVÄRDERINGSKRITERIER	3
AVROPSMEKANISMER	3
E-HANDELSKRAV	3
IMPLEMENTERING AV AVTAL	3
AVTALSUPPFÖLJNING	3
INFÖR FÖRVALTNINGSFASEN	4
PLANERING FORTSATT ARBETE	4
ORGANISERING OCH RESURSER	4
TIDS- OCH AKTIVITETSPLAN	4
RISKER OCH MÖJLIGHETER	4

Kommunstyrelsens delegationsordning

DELEGATIONSFÖRTECKNING OCH VERKSTÄLLIGHETSFÖRTECKNING (BILAGA), DNR KS/2019:43
ANTAGEN AV KOMMUNSTYRELSEN I BOTKYRKA KOMMUN 8 JUNI 2020.

Innehåll

Generella regler för delegation från kommunstyrelsen.....	3
Förord	3
Delegation av beslutanderätt.....	3
Direkt delegation och vidaredelegation	3
Syfte.....	3
Aktuella lagrum	4
Beslut som inte får delegeras.....	4
Beslut i kommunallagens mening och verkställighetsåtgärder	4
Jäv.....	5
Kommunstyrelsen får återkalla delegation och även överta ett ärende trots delegation.....	5
Hänskjutande av ärende till kommunstyrelsen.....	5
Villkorad delegation	6
Ersättare för delegat.....	6
Utformning av delegationsbeslut.....	6
Anmälan av delegationsbeslut	6
Överklagande.....	7
MBL-förhandling.....	7
Medelstäckning för beslut.....	7
Uppdelning av inköp.....	7
I delegationsförteckningen förekommer följande beslutsfattare:.....	8
Förkortningar.....	9
Delegationsförteckning	10
A Delegation till kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande	10

Delegation till anställda och andra förtroendevalda än kommunstyrelsens ordförande samt 1:e vice.....	11
ordförande.....	11
B. Allmänna ärenden – beslut internt inom kommunledningsförvaltningen	11
C. Allmänna ärenden – kommunövergripande beslut	14
D. Personalärenden– beslut internt inom kommunledningsförvaltningen	15
Anställning m.m.....	15
Resor, konferenser m.m.	16
Övrigt.....	16
Arbetsmiljö	17
Omplacering, disciplinära åtgärder och avstängning	18
Uppsägning m.m.....	18
E. Personalärenden – kommunövergripande beslut.....	20
F. Ekonomiärenden - både interna och kommunövergripande beslut	21
G. Upphandling – både interna och kommunövergripande beslut.....	25
Kommunledningsförvaltningens verkställighetsförteckning (bilaga).....	28
Ledning/styrning.....	28
Ekonomi.....	31
Verksamhet	32
Personuppgiftshantering.....	34
Personalärenden	37

Generella regler för delegation från kommunstyrelsen

Förord

Kommunstyrelsen är den nämnd som utgör kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen har ett ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter, bland annat genom aktiverande och normerande styrning, i syfte att främja en hållbar samhällsutveckling och en verksamhet som utgår från kommunmedlemmarnas rättigheter och behov. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Delegation av beslutanderätt

Med delegation av beslutanderätt avses kommunstyrelsens rätt att låta någon annan fatta beslut å kommunstyrelsens vägnar. Nämnden kan endast delegera beslut som faller inom dess verksamhetsområde enligt lag och reglemente. Mottagaren av delegerad beslutanderätt benämns delegat.

Direkt delegation och vidaredelegation

Kommunstyrelsen kan delegera beslutanderätt direkt till förtroendevalda och anställda, 6 kap. 37 § och 7 kap. 5 § kommunallagen (2017:725).

Kommunstyrelsen kan också delegera beslut till kommundirektören, som sedan delegerar vidare till tjänstemän (så kallad "vidaredelegation"), 7 kap. 6 § KL.

Det av stor vikt att vissa grupper av tjänstemän, framförallt kommunjurister, har en oberoende ställning i förhållande till andra tjänstemän. Detta för att säkerställa att kommunjuristerna kan agera objektivt och rättssäkert i sin tjänsteutövning. Kommunjuristernas oberoende ställning är stärkt genom direkt delegation från kommunstyrelsen, som innebär att kommunjuristernas delegerade beslutanderätt inte kan ändras på tjänstepersonnivå, utan endast av kommunstyrelsen.

Syfte

Syftet med att kommunstyrelsen kan delegera sin beslutanderätt är att ge de förtroendevalda möjlighet att ägna mer tid och uppmärksamhet åt planering, riktlinjer och andra frågor av större betydelse. Vidare är syftet att åstadkomma en effektivare verksamhet genom kortare beslutsvägar och snabbare handläggning och att därigenom uppnå bättre service och ökad effektivitet. Delegationsordningen är också ett arbetsinstrument som reglerar de anställdas befogenheter.

Aktuella lagrum

I 6 kap. 37–40 §§ samt 7 kap. 5–8 §§ KL framgår de regler som gäller för delegering av beslutsrätten, det vill säga rätten att besluta på en nämnds vägnar. En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en anställd, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Nämnden kan inte besluta om en så kallad "blandad delegering", det vill säga till anställd och förtroendevald i förening. Nämnden ska även besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till den. Delegation kan göras såväl i hela ärendegrupper som i enskilda ärenden. Ett ärende kan också delegeras helt eller delvis. Läget i ett ärende kan vara det att nämnden har tagit ställning i sak men att det krävs vissa formella kompletteringar som hindrar nämnden från att slutligen avgöra ärendet. I stället för att ta upp ärendet på nytt kan nämnden delegera den slutliga beslutanderätten.

Beslut som inte får delegeras

Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats. Beslutanderätten får inte heller delegeras i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och inte heller i ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden. Beslutanderätten får inte heller delegeras när det gäller ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Beslut i kommunallagens mening och verkställighetsåtgärder

Med beslut i delegeringsbestämmelserna avses endast beslut i kommunallagens mening. Kännetecknande för ett beslut i kommunallagens mening är att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar. I den kommunala förvaltningen vidtas en mängd åtgärder som inte kan anses som beslut i lagens mening. Dessa brukar kallas för "rent förberedande åtgärder" eller "rent verkställande åtgärder". Några klassiska exempel på rent verkställande åtgärder är avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa och tilldelning av daghemsplats enligt en klar turordningsprincip. Det får alltså inte finnas utrymme för självständiga bedömningar. Sådan verksamhet ankommer normalt på de anställda. Rätten för de anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Praktiskt sett kan en mycket stor del av den kommunala verksamheten antas höra till området ren verkställighet även om gränsen mellan vad som hör till beslut i lagens mening och vad som är ren verkställighet kan vara svår att dra. Den förändring som den kommunala verksamheten genomgår genom ökad målstyrning och decentralisering kan leda till att gränsen förskjuts. Fler åtgärder än tidigare kan därigenom komma att hänföras till ren verkställighet. Finns det klara målsättningar för verksamheten är det mycket som talar för att många vardagliga åtgärder inom förvaltningen som tidigare rättsligt sett har ansetts som beslut kan hänföras till ren verkställighet även om de innefattar ett visst mått av självständigt ställningstagande och inte bara är ett rent mekaniskt verkställande av beslut. Det kan till exempel gälla interna frågor om inköp, fastighetsförvaltning och personaladministration där intresset av laglighetsprövning inte kan vara särskilt stort. Det är av central betydelse att delegationsbeslut är överklagbara. Beslut som är att anse som rent verkställande och förberedande, det vill säga beslut där utrymmet för egen självständig

prövning är mycket begränsat och verkställande och förberedande åtgärder kan inte överklagas. I flera rättsfall har slagits fast att utrymmet för vad som är rent verkställande eller förberedande ska tolkas restriktivt.

Syftet med att redovisa vissa verkställighetsåtgärder i delegationsförteckningen är att genom exemplifiering ge en hänvisning om vem som får vidta olika verkställighetsåtgärder. Verkställighetsåtgärderna fastställs inte av kommunstyrelsen. För fullständig verkställighetsförteckning, se separat verkställighetsförteckning (bilaga) för kommunledningsförvaltningen.

Jäv

En delegat får inte delta i handläggning av ärenden och i beslut där hon eller han är jävig.

En delegat är jävig om:

- saken angår honom eller henne själv eller hans eller hennes make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för den förtroendevalde själv eller någon närstående,
- han eller hon eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
- ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till,
- han eller hon har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
- det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet i ärendet.

I fall då delegaten bedöms vara jävig ska ärendet omedelbart överlämnas till närmast överordnad chef eller till kommunstyrelsen. Reglerna om jäv finns i 6 kap. 28 – 32 §§ kommunallagen. Kommunens policy och riktlinjer avseende jäv ska efterlevas i alla situationer.

Kommunstyrelsen får återkalla delegation och även överta ett ärende trots delegation

Nämnden kan när som helst återkalla delegering. Det kan göras generellt men det kan också göras i ett särskilt ärende. Kommunstyrelsen har också rätt att utan vidare ta över ett delegerat ärende och fatta beslut i ärendet. Det kan tänkas förekomma när ett ärende oförmodat har fått en principiell vikt och det därför är påkallat att nämnden själv beslutar i ärendet.

Hänskjutande av ärende till kommunstyrelsen

Ett ärende kan i ett enskilt fall vara av sådan beskaffenhet att nämnden bör besluta i ärendet, trots att ärendet har delegerats. I nedan angivna fall ska delegaten inte nyttja sin beslutanderätt, utan hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beslut:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,

- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Villkorad delegation

Kommunstyrelsen får uppställa villkor i samband med att ärenden delegeras, till exempel att beslut ska fattas efter samråd.

Ersättare för delegat

Vid förfall för ordinarie delegat övertas delegatens beslutanderätt av en tjänsteförordnad eller tillförordnad ersättare, om en sådan är utsedd. Om ingen tjänsteförordnad eller tillförordnad ersättare är utsedd, övertas delegatens beslutanderätt av närmast överordnad chef om inte en särskild ersättare är utpekad i delegationsordningen eller delegationsförteckningen. Om en särskild ersättare är utpekad i delegationsordningen eller delegationsförteckningen övertar den särskilda ersättaren delegatens beslutanderätt istället för närmast överordnad chef. Vid förfall även för den tjänsteförordnade eller tillförordnade ersättaren (om en sådan är utsedd) eller den särskilt utpekade ersättaren övertar den ursprunglige delegatens närmast överordnade chef beslutanderätten.

Utformning av delegationsbeslut

I princip gäller samma regler för delegerade beslut som för beslut i nämnden. Det innebär att beslut alltid måste dokumenteras och följa befintlig mall för delegationsbeslut. Ett beslut ska innehålla uppgifter om:

Ärendet (ärendeidentifiering)

Beslut

Beslutsdatum

Motivering

Delegat

Beslut ska **alltid** vara undertecknat av delegaten.

Anmälan av delegationsbeslut

När ett beslut fattats med stöd av delegation ska det anmälas till kommunstyrelsen. Alla delegationsbeslut ska anmälas, oavsett om beslutet kan överklagas genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsrättsligt överklagande. Anmälan är viktig för att kunna beräkna överklagandetiden för laglighetsprövning.

Däremot behöver verkställighetsåtgärder (det vill säga sådant som inte är beslut i kommunstyrelsens mening, där det inte finns utrymme för självständiga bedömningar) inte anmälas till kommunstyrelsen. Verkställighetsåtgärder kan anmälas till kommunstyrelsen om det är av informationsintresse för styrelsen. Till exempel ska beslut i fråga om att lämna ut PIN-kod till betalkortskortinnehavare i de fall det anses nödvändigt (F 12), som är en verkställighetsåtgärd, alltid anmälas eftersom det är av informationsintresse för styrelsen.

Delegationsbeslut ska anmälas till kommunstyrelsen vid kommunstyrelsens nästa sammanträde. Respektive delegat ansvarar för att beslutet lämnas till nämnden för anmälan. Delegat ska lämna anmälan av delegationsbeslut till administratör vid kommunkansliet, som tillser att delegationsbeslut anmäls till kommunstyrelsen. En mall för anmälan av delegationsbeslut finns tillgänglig på kommunens intranät Botwebb, i kommunens ärende- och dokumenthanteringssystem samt i kommunens ärendehandbok.

Överklagande

Delegationsbeslut kan överklagas på samma sätt och enligt samma regler som för beslut fattade av kommunstyrelsen. Det sker med stöd av regler i kommunallagen och speciallagstiftning.

MBL-förhandling

Delegat svarar i förekommande fall för att förhandlingsskyldighet enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet och/eller befintliga samverkansavtal fullgörs innan beslut fattas.

Medelstäckning för beslut

Innan ett beslut fattas är delegaten skyldig att kontrollera att planerat beslut ryms inom ramen för egen budget, det vill säga att medelstäckning finns för avsett ändamål.

Uppdelning av inköp

Uppdelning av inköp för att komma under lagstadgade beloppsgränser och kommunen beslutade beloppsgränsningar får inte förekomma.

I delegationsförteckningen förekommer följande beslutsfattare:

Arkivarie
Avdelningschef
Biträdande enhetschef
Biträdande kommundirektör
Ekonomidirektör
Enhetschef
Enhetschefen för IT- och telefonistöd
Enhetschefen för IT-utvecklingsenheten
Förhandlingschef
HR-direktör (Human Resource-direktör)
IT-chef
Kanslidirektör
Kommundirektör
Kommunikations- och digitaliseringsdirektör
Kommunjurist
Kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande
Kommunstyrelsens presidium
Registrator
Säkerhetschef
Upphandlare (tjänsteperson anställd på kommunens upphandlingsverksamhet)
Upphandlingschef
Utskottet Botkyrka som organisation
Utskottet Botkyrka som plats

När det i förteckningen anges obestämd chef, till exempel avdelningschef och enhetschef, avser beslutanderätten den chef som ansvarar för berörd verksamhet/enhet. Samtliga beslut som enligt förteckningen får fattas av enhetschefen vid kommunledningsförvaltningens it-enhet får även fattas av den biträdande enhetschefen vid kommunledningsförvaltningens it-enhet.

Förkortningar

Benämning	Förkortning
Allmän dataskyddsförordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG	DSF
Allmänna bestämmelser	AB
Förvaltningslag (2017:900)	FL
Förordning (1982:270) om allmänna flaggdagar	Förordning (1982:270)
Lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	Lag (1970:498)
Kameraövervakningslag (2013:460)	Lag (2013:460)
Kommunallag (2017:725)	KL
Tryckfrihetsförordningen (1949:105)	TF
Lag (1982:80) om anställningsskydd	LAS
Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet	MBL
Lag (2016:1145) om offentlig upphandling	LOU
Lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	Lag (1970:498)
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)	OSL
Semesterlag (1977:480)	SemL

Delegationsförteckningen gäller fr.o.m. 2019-06-03 och tills vidare.

Delegationsförteckning

A Delegation till kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande

A			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
A 1 Beslut i fråga om sponsring upp till ett värde av maximalt femtiotusen (50 000) kronor		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Beslut ska fattas i enlighet med kommunens policy för sponsring.
A 2 Beslut i fråga om förtroendevaldas tjänsteresor utanför Sverige		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Beslutanderätten gäller endast för tjänsteresor utanför Sverige som genomförs som del i förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen. Beslut ska föregås av samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen. Beslut om förtroendevaldas resor inom Sverige hanteras som verkställighet.
A 3 Beslut i fråga om kommundirektörens tjänsteresor utanför Sverige.		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Beslut ska föregås av samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen.
A 4 Beslut i fråga om kommunstyrelsens ordförandes tjänsteresor		Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	Delegationsbeslut. Beslut ska föregås av samråd med budgetansvarig.

			Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen.
A 5 Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Denna beslutanderätt ska användas restriktivt.
A 6 Beslut om anställning av kommundirektör, tillika förvaltningschef, för kommunledningsförvaltningen		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Samråd ska ske med övriga presidiet före beslut. Se även separat direktörsinstruktion.
A 7 Beslut om avslut av kommundirektörens anställning		Kommunstyrelsens ordförande	Delegationsbeslut. Samråd ska ske med övriga presidiet före beslut. Delegationen omfattar rätt att fatta beslut om överenskommelse om avgångsvederlag, beslut om uppsägning och avsked.

Delegation till anställda och andra förtroendevalda än kommunstyrelsens ordförande samt 1:e vice ordförande

B. Allmänna ärenden – beslut internt inom kommunledningsförvaltningen

B			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
B 1 Fastställa intern organisation för förvaltningen		Kommundirektör, biträdande kommundirektör var för sig	Delegationsbeslut.

B 2 Underteckna handlingar för att fullfölja av kommunstyrelsen fattade beslut		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, avdelningschef, IT-chef, biträdande enhetschef, var för sig	Verkställighetsåtgärd.
B 3 Beslut om att lämna ut allmän handling Beslut om att inte lämna ut handling samt beslut om förbehåll i samband med att handling utlämnas - Rörande samtliga ärenden (förutom upphandlingsenhetens ärenden) - Rörande upphandlingsenhetens ärenden Yttrande över överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling	TF OSL	Handläggande tjänsteperson Handläggande tjänsteperson, vid behov efter samråd med chef eller kommunjurist Upphandlingschef, vid behov efter samråd med kommunjurist Kommunjurist	Verkställighetsåtgärd. Beslut om att lämna ut handlingen fattas av den som har handlingen i sin vård, t.ex. handläggare, registrator eller arkivarie. Verkställighetsåtgärd. Om tjänsteperson finner att det finns hinder för utlämnande, ska hen vägra att lämna ut handlingen. Beskedet kan lämnas muntligt. I samband med att tjänstepersonen lämnar ett negativt besked ska hen upplysa sökanden om att ett skriftligt beslut krävs för att beslutet ska kunna överklagas till kammarrätten. Skriftligt beslut ska motiveras med en hänvisning till den lagparagraf beslutet grundar sig på och skälen till beslutet samt innehålla en besvärshänvisning, det vill säga information om hur beslutet kan överklagas till kammarrätten. Verkställighetsåtgärd.
B 4 Föra kommunens talan, samt befullmäktiga ombud att föra kommunens talan		Kommunjurist	Delegationsbeslut. Behörigheten inbegriper rätten att fatta beslut om att inleda rättsliga förfaranden, utföra och bevaka kommunens talan i

<p>- i mål och ärenden inför skiljenämnder - i mål och ärenden vid över- och underdomstolar - i mål och ärenden vid exekutionssäten - i mål och ärenden vid nationella och internationella myndigheter</p> <p>Ävenså: - rätt att ingå förlikning, inför eller under en rättsprocess, upp till ett värde/förlikningslikvid om maximalt en miljon (1 000 000) kr.</p>			<p>rättsprocesser, överklaga såväl dom som beslut samt avge yttrande i rättsprocesser. Häri ingår också rätten att framställa och bemöta ersättnings- och/eller ansvarsyrkanden. I tillämpliga ärenden är dock respektive handläggare den som ansvarar för ärendet, med stöd av kommunjurist.</p> <p>Delegatens behörighet inbegriper även rätten att befullmäktiga ombud, i enskilt ärende, motsvarande den behörighet som följer av till delegaten delegerat bemyndigande.</p> <p>Vid förlikning som innebär kostnad krävs samråd med berörd förvaltningschef före beslut. Av beslutet ska framgå att samråd ägt rum före beslut.</p> <p>Bemyndigande att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter i upphandlingsärenden har i särskild ordning delegerats i H 11, i personal- och arbetsrättsliga ärenden i E 2 och i arbetstvister i D 7. Delegationen i H 11, E 2 respektive D 7 inskränker emellertid inte den allmänna delegationen att föra kommunens talan enligt B 7, utan talan i dessa ärenden kan följaktligen föras med stöd av såväl B 7 som H 11, E 2 respektive D 7.</p>
<p>B 5 Att anta eller förkasta ackord, i eller utom konkurs</p>		<p>Kommunjurist, ekonomidirektör, var för sig</p>	<p>Delegationsbeslut. Ekonomidirektör dock efter samråd med kommunjurist.</p>
<p>B 6 Beslut i fråga om remiss ska besvaras eller inte samt besvarande av remiss.</p>		<p>Kanslidirektör</p>	<p>Delegationsbeslut. Behörigheten avser endast yttrande över remiss som inte är av principiell betydelse, då ärenden av principiell betydelse inte får delegeras.</p>

C. Allmänna ärenden – kommunövergripande beslut

Med kommunövergripande beslut avses beslut som inte bara rör kommunledningsförvaltningen, utan som rör en eller fler förvaltningar förutom kommunledningsförvaltningen.

C			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
C 1 Utse ansvarig utgivare	5 kap 2 § TF	Kommundirektör	Delegationsbeslut.
C 2 Underteckna handlingar för att fullfölja av kommunstyrelsen fattade beslut		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, avdelningschef, var för sig	Verkställighetsåtgärd.
C 3 Beslut i fråga om tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen	Lag (1970:498)	Kommunikations- och digitaliseringsdirektör	Delegationsbeslut.
C 4 Beslut i fråga om kommunens officiella flaggning	Förordning (1982:270)	Kanslidirektör	Delegationsbeslut.
C 5 Yttrande för kommunens räkning över ansökningar om tillstånd till allmän kameraövervakning	Lag (2013:460)	Säkerhetschef	Delegationsbeslut.
C 6 Beslut i fråga om att inrätta tidsbegränsade arbetsgrupper inom ramen för respektive utskotts verksamhetsområden		Utskottet Botkyrka som plats och Utskottet Botkyrka som organisation, var för sig.	Delegationsbeslut.
C 7 Beslut i ärenden som avser kommunen som plats och som inte är av principiell betydelse		Utskottet Botkyrka som plats	Delegationsbeslut.

C 8 Beslut i ärenden som avser kommunen som organisation och som inte är av principiell betydelse		Utskottet Botkyrka som organisation	Delegationsbeslut.
C 9 Beslut i fråga om att anta informationshanteringsplan avseende kommunstyrelsens verksamhet		Kanslidirektör	Delegationsbeslut.
C 10 Beslut i fråga om vilka nämnder som ska besvara extern remiss		Kanslidirektör	Delegationsbeslut. Gäller dock inte i ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet då de träffas av delegationsförbudet i 6 kap. 38 § KL.
C 11 Beslut i fråga om att skicka intern remiss till andra nämnder		Kanslidirektör	Delegationsbeslut. Beslut ska efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

D. Personalärenden- beslut internt inom kommunledningsförvaltningen

D			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
Anställning m.m.			
D 1 Anställa ny medarbetare på vakant befattning eller inrätta en ny tjänst som			
a) avdelningschef		Kommundirektör	Delegationsbeslut.
b) enhetschef		Avdelningschef	Delegationsbeslut.

c) övriga medarbetare		Avdelningschef, enhetschef, biträdande enhetschef, var för sig	Delegationsbeslut.
D 2 Beslut i arbetsrättsliga tvister avseende kommunledningsförvaltningen och dess medarbetare.		Biträdande kommundirektör	Delegationsbeslut.
Resor, konferenser m.m.			
D 3 Beslut ifråga om medarbetares tjänsteresor utanför Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES).		Biträdande kommundirektör	Delegationsbeslut. Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen. Beslut om medarbetares tjänsteresor inom EU och EES bedöms som verkställighet.
D 4 Beslut i fråga om förvaltningschefers tjänsteresor utanför Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES).		Kommundirektör	Delegationsbeslut. Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen.
Övrigt			
D 5 Beslut om att utse tillförordnad chef ("tf chef"), upp till ett (1) år			

a) förvaltningschef, avdelningschef		Kommundirektör	Delegationsbeslut.
b) enhetschef		Avdelningschef	Delegationsbeslut.
c) övriga medarbetare		Avdelningschef, enhetschef, biträdande enhetschef, var för sig	Verkställighetsåtgärd.
D 6 Beslut om indragning av befattning			Delegationsbeslut.
a) förvaltningschef, avdelningschef		Kommundirektör	
b) övriga medarbetare		Avdelningschef	
Arbetsmiljö			
D 7 Vidta åtgärder och fatta beslut i arbetsmiljöärenden avseende			Verkställighetsåtgärd. Enskild chefs skyldigheter, ansvar och beslutanderätt i arbetsmiljöärenden framgår och följer av den arbetsmiljöfördelning som kommunstyrelsen fastställer.
a) samtliga medarbetare vid kommunledningsförvaltningen (förutom kommundirektör)		Närmast överordnad chef	
b) kommundirektör		Kommunstyrelsens ordförande	

Omplacering, disciplinära åtgärder och avstängning			
D 8 Beslut i fråga om att meddela disciplinpåföljd i form av skriftlig varning för a) förvaltningschef b) avdelningschef c) enhetschef d) övriga medarbetare	AB	Kommundirektör Kommundirektör Avdelningschef Enhetschef, biträdande enhetschef, var för sig	Delegationsbeslut. Efter samråd med HR på aktuell förvaltning.
D 9 Avstängning av a) förvaltningschef b) avdelningschef c) enhetschef d) övriga medarbetare	AB	Kommundirektör Kommundirektör Avdelningschef Enhetschef	Delegationsbeslut. Efter samråd med HR på aktuell förvaltning.
Uppsägning m.m.			
D 10 Beslut i fråga om fortsatt anställning efter uppnådd pensionsålder Förvaltningschef (ej kommundirektör), avdelningschef		Kommundirektör	Delegationsbeslut.

Övriga medarbetare		Avdelningschef respektive enhetschef, var för sig	
D 11 Träffa överenskommelse med anställd på kommunledningsförvaltningen om avgångsvederlag upp till ett belopp motsvarande maximalt två (2) årslöner avseende: a) medarbetare b) förvaltningschefer, avdelningschefer		Biträdande kommundirektör Kommundirektör	Delegationsbeslut. Vid överenskommelse med förvaltningschef ska samråd ske med kommunstyrelsens presidium och verksamhetsnämndens ordförande, som ansvarar för samråd med nämndens presidium.
D 12 Uppsägning från arbetsgivarens sida	LAS	Kommundirektör	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunens HR-direktör eller förhandlingschef, var för sig. Vid uppsägning av förvaltningschef ska beslut föregås av samråd med kommunstyrelsens presidium och verksamhetsnämndens ordförande som ansvarar för samråd med nämndens presidium.
D 13 Avskedande av förvaltningschef, avdelningschef, enhetschef och övriga medarbetare	LAS	Kommundirektör	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunens HR-direktör eller förhandlingschef, var för sig. Vid uppsägning av förvaltningschef ska beslut föregås av samråd med kommunstyrelsens presidium och verksamhetsnämndens ordförande som ansvarar för samråd med nämndens presidium.

E. Personalärenden – kommunövergripande beslut

Med kommunövergripande beslut avses beslut som inte bara rör kommunledningsförvaltningen, utan som rör en eller fler förvaltningar förutom kommunledningsförvaltningen.

E			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
E 1 Anställning av förvaltningschef		Kommundirektör	Delegationsbeslut. Beslutet ska föregås av samråd med presidiet i aktuell nämnd (dvs den nämnd vars ansvarsområde förvaltningschefen ska vara verksam i), samt samråd med kommunstyrelsens presidium. Beslutet ska även föregås av samråd med HR-direktör. Beslut ska fattas i enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer avseende anställningsvillkor för förvaltningschefer.
E 2 Träffa/ingå kollektivavtal		HR-direktör och förhandlingschef, var för sig	Delegationsbeslut. Vid principiella beslut om kollektivavtal ska beslutet alltid föregås av samråd med kommunstyrelsens ordförande.
E 3 Beslut i fråga om arbetsrättsliga tvister		HR-direktör och förhandlingschef, var för sig	Delegationsbeslut.
E 4 Föra kommunens talan, samt befullmäktiga ombud att föra kommunens talan, inför domstol och andra myndigheter i personal- och arbetsrättsliga ärenden		HR-direktör och förhandlingschef, var för sig	Delegationsbeslut. Vid behov, i samråd med kommunjurist. Ifrågavarande delegation inskränker inte den allmänna delegationen att föra kommunens talan enligt B 7. Talan i personal- och arbetsrättsliga ärenden kan således föras med stöd av såväl B 7 och E 4.

E 5 Beslut i fråga om omplacering till annan förvaltning		Förvaltningschef på mottagande förvaltning, HR-direktör, förhandlingschef, var för sig	Delegationsbeslut. Efter samråd med HR på aktuella förvaltningar.

F. Ekonomiärenden - både interna och kommunövergripande beslut

F			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
F 1 Teckna kommunövergripande avtal som kommunfullmäktige har beslutat att kommunstyrelsen ska svara för.		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, avdelningschef, var för sig	Delegationsbeslut. Ex ersättning till utomstående organisationer och föreningar enligt beslut i budget t.ex. kopieringsavtal, STIM/SAMI-avtal och statistiktjänster.
F 2 Föra kommunens talan samt bemyndiga ombud i den kommundemensamma internbanken i Södertälje, att för Botkyrka kommuns räkning - företräda kommunen i frågor som rör finansiella transaktioner - besluta om samt genomföra finansiella affärstransaktioner - uppta lån inom den av kommunfullmäktige beslutade låneramen - nyttja finansieringsinstrument, - underteckna skuldebrev, derivatkontrakt och andra lånehandlingar		Ekonomidirektör	Delegationsbeslut. Vid behov, i samråd med kommunjurist. Botkyrka kommuns internbank bedrivs operativt i samverkan med Huddinge respektive Södertälje kommun, inom ramen för den infrastruktur som finns i Södertälje kommun.

- i övrigt underteckna erforderliga handlingar i samband med genomförande av transaktioner.			
F 3 Förnyelse av kommunens borgen i samband med omsättning eller omplacering av befintliga lån		Ekonomidirektör	Delegationsbeslut.
F 4 Beslut i fråga om utdelning av Alby och Hågelby fond.		Ekonomidirektör	Delegationsbeslut.
F 5 Beslut i fråga om kommunal hyresgaranti, ansöka om statligt bidrag för utfärdade hyresgarantier samt redovisning av utfärdade hyresgarantier till av staten anvisad myndighet.		Avdelningschef samt enhetschef för medborgarcenter, var för sig	Delegationsbeslut. Hyresgarantin innebär att kommunen går in som borgensman för hyresgäst och garanterar att hyran blir betald. Hyresgarantin omfattar maximalt sex betalningstillfällen och gäller två år från det att åtagandet börjat gälla
F 6 Beslut i fråga om att utge skadestånd i enskilt fall intill ett belopp som ej överstiger två miljoner (2 000 000) kronor.		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, var för sig	Delegationsbeslut.
F 7 Beslut i ansökningsärenden avseende digitaliseringsfonden.		Kommunikations- och digitaliseringsdirektör	Delegationsbeslut.

<p>F 8 Ansökan om externa medel för beslutade projekt- och utvecklingsarbeten, t.ex. stats- och EU-bidrag:</p> <p>a) externa medel om maximalt en miljon (1 000 000) kronor som kräver åtagande från kommunen i någon form</p> <p>b) externa medel som inte kräver åtagande från kommunen (ingen beloppsgräns)</p>		<p>Kommundirektör</p> <p>Avdelningschef och enhetschef, var för sig</p>	<p>Med "åtagande" avses inte återrapportering till bidragsgivaren, utan andra, mer omfattande åtaganden från kommunens sida, t.ex. medfinansiering. Beviljade medel rekvireras av respektive avdelningschef. Kopia på ansökan/ beslut skickas till ekonomiavdelningen.</p> <p>Delegationsbeslut.</p> <p>Verkställighetsåtgärd.</p>
<p>F 9 Bemyndiga och utse beslutsattester för kommunledningsförvaltningen avseende:</p> <p>a) alla anställda förutom kommundirektör</p> <p>b) kommundirektör</p>		<p>Kommundirektör</p> <p>Kommunstyrelsens ordförande</p>	<p>Delegationsbeslut.</p> <p>Bemyndigande ska ske utifrån gällande reglemente för budgetansvar och attest och intern kontroll. Beslut om att utse andra attestanter än beslutsattester, t ex mottagningsattester, är verkställighet.</p>
<p>F 10 Beslut i fråga om att lämna ut PIN-kod till betalkortskortinnehavare (i de fall det anses nödvändigt)</p>		<p>Redovisningschef vid KLF</p>	<p>Verkställighetsåtgärd (<u>ska</u> anmälas till nämnden, trots att verkställighetsåtgärder som huvudregel inte behöver anmälas till nämnden).</p> <p>Med "betalkort" avses kontokort med kredit utställt av kommunens upphandlade bank. Utlämnande av PIN-kod till betalkortsinnehavare lämnas som huvudregel inte ut. Utlämnanden får endast ske i enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer om betalkort.</p>

F 11 Beslut i fråga om kassering (kassationsbeslut) och försäljning av lösöre över ett (1) basbelopp upp till ett belopp om en miljon (1 000 000) kronor vid varje enskilt tillfälle.		Ekonomidirektör	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen
F 12 Beslut i fråga om avskrivning av fordran till ett uppskattat värde av hundratusen (100 000) kronor i varje enskilt fall.		Kommundirektör, ekonomidirektör, var för sig	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen
F 13 Beslut i fråga om nedskrivning av fordran upp till ett värde av tvåhundra tusen (200 000) kronor i varje enskilt fall.	Regler för ekonomisk förvaltning	Ekonomidirektör	Verkställighetsåtgärd. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen
Beslut i fråga om nedskrivning av fordran till ett värde mellan tvåhundra tusen (200 000) kronor och femhundra tusen (500 000) kronor i varje enskilt fall.		Ekonomidirektör	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen
F 14 Teckna avtal om försäljning av tjänster inom verksamhetsområdet som inte är av principiell betydelse upp till ett värde om 100 000 (ett hundra tusen) kronor vid varje enskilt tillfälle.		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, var för sig	Verkställighetsåtgärd. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen.
Teckna avtal om försäljning av tjänster inom verksamhetsområdet som inte är av principiell betydelse till ett värde mellan ett hundra tusen (100 000) kronor och		Kommundirektör, biträdande kommundirektör, var för sig	Delegationsbeslut. Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen.

tremiljoner (3 000 000) kronor vid varje enskilt tillfälle.			
F 15 Beslut om utbetalning av föreningsbidrag med ett belopp om högst etthundratusen (100 000) kronor vid varje enskilt tillfälle.		Avdelningschef	Delegationsbeslut. Avser föreningsbidrag som inte ska handläggas av kultur- och fritidsnämnden eller socialnämnden
F 16 Beslut om att ingå personuppgiftsbiträdesavtal för nämndens räkning	Artikel 28 DSF	Kansli direktör, avdelningschef, var för sig	Delegationsbeslut.

G. Upphandling - både interna och kommunövergripande beslut

G			
Ärendegrupp/ärende	Lag m.m.	Delegat	Kommentar
G 1 Påbörja upphandling av ramavtal för varor/tjänster som är kommungemensamma med ett värde över tjugofem miljoner (25 000 000) kronor	LOU mfl	Upphandlingschef	Delegationsbeslut Behörigheten innefattar rätten att initiera en upphandling där behov av vara/tjänst finns i flera förvaltningar.
G 2 Påbörja upphandling av ramavtal för varor/tjänster som är kommungemensamma med ett värde under tjugofem miljoner (25 000 000) kronor	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd) Behörigheten innefattar rätten att initiera en upphandling där behov av vara/tjänst finns i flera förvaltningar.

G 3 Genomföra upphandling av ramavtal för varor/tjänster som är kommungemensamma	LOU mfl	Upphandlare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnd). Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna ramavtal efter avslutad upphandling.
G 4 Delta i upphandlingssamarbeten	LOU mfl	Upphandlingschef	Delegationsbeslut Omfattar anslutning till inköpscentraler samt enskilda upphandlingar där samarbete sker med andra kommuner.
G 5 Föra talan i förvaltningsdomstol och avge yttranden till tillsynsmyndigheter i upphandlingsärenden	LOU mfl	Upphandlingschef eller kommunjurist	Delegationsbeslut
G 6 Beslut om att inte lämna ut handling samt beslut om förbehåll i samband med att handling utlämnas för handlingar rörande inköp och upphandling	OSL	Upphandlingschef eller kommunjurist	Verkställighetsåtgärd Omfattar alla inköpsrelaterade handlingar såsom: upphandlingsdokument, anbud, avtal, beställningar och fakturor.
G 7 Avbryta pågående upphandling	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)
G 8 Övergå i förhandlat förfarande	LOU mfl	Upphandlingschef	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd) Kan tillämpas i speciella fall som framgår av LOU.
G 9 Beslut om upphandling eller annan anskaffning av varor och tjänster som är		Upphandlingschef	Delegationsbeslut.

kommungemensam upp till ett värde om fem miljoner (5 000 000) kronor vid varje enskilt anskaffningstillfälle.			Behörigheten innefattar att initiera upphandling och att teckna avtal med vald leverantör.
G 10 Genomföra ändringar i ingångna ramavtal som avser kommungemensamma varor/tjänster	LOU mfl	Upphandlingschef eller upphandlare	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd) Behörigheten gäller samma befattning som beslutade om upphandlingen då den inleddes. Avser avtalsförlängningar, prisjusteringar och andra tillåtna ändringar i ingångna ramavtal.

Kommunledningsförvaltningens verkställighetsförteckning (bilaga)

Kommunledningsförvaltningens delegationsordning kompletteras av nedanstående förteckning över ärenden som bedömts såsom ren verkställighet. Verkställighetsförteckningen syftar till att tydliggöra var i organisationen som enskilda frågor och ärenden ska beslutas och handläggas samt klargöra respektive chefs behörighet och befogenhet. Beslut i de ärenden som listas i nedanstående förteckning betraktas inte som beslut i kommunallagens mening och behöver inte anmälas till kommunstyrelsen.

Ärende	Ansvar			Anmärkning
	Kommundirektör	Avdelningschef/ Biträdande KD	Enhetschef	
Ledning/styrning				
Mindre omorganisation inom avdelning/enhet		x		Samråd ska ske med biträdande förvaltningschef före beslut.
Representation och uppvaktningar	x	x	x	<p>Kommunens riktlinjer för representation och uppvaktningar ska följas. Egen representation och personliga omkostnader ska alltid godkännas av närmast överordnad chef.</p> <p>Med personlig omkostnad avses exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - egna utlägg i tjänsten; - inköp av mobiltelefon; - mobiltelefonräkningar; - inköp av dator, annan teknisk utrustning samt inventarier; - kurser, utbildningar och konferenser; - medlemskap i branschföreningar;

				<ul style="list-style-type: none"> - prenumerationer och andra förmåner som är beskattningsbara; - representation; samt - resekostnader (t ex taxiresor)
Underteckna handlingar för att fullfölja av kommunstyrelsen fattade beslut (beslut internt inom kommunledningsförvaltningen)	x	x		Även kanslidirektör, IT-chef och biträdande It-enhetschef.
Underteckna handlingar för att fullfölja av kommunstyrelsen fattade beslut (kommunövergripande beslut)	x	x		
Vidta åtgärder och fatta beslut i arbetsmiljöärenden avseende samtliga medarbetare vid kommunledningsförvaltningen (förutom kommundirektören)	x	x	x	Närmas överordnad chef. Enskild chefs skyldigheter, ansvar och beslutanderätt i arbetsmiljöärenden framgår och följer av den arbetsmiljöfördelning som kommunstyrelsen fastställer.
Vidta åtgärder och fatta beslut i arbetsmiljöärenden avseende kommundirektören	Kommunstyrelsens ordförande			Enskild chefs skyldigheter, ansvar och beslutanderätt i arbetsmiljöärenden framgår och följer av den arbetsmiljöfördelning som kommunstyrelsen fastställer.
<p>Beslut om att lämna ut allmän handling</p> <p>Beslut om att inte lämna ut handling samt beslut om förbehåll i samband med</p>				<p>Beslut om att lämna ut handlingen fattas av den som svarar för vården av handlingen, t ex handläggare, registrator eller arkivarie.</p> <p>Om tjänsteperson finner att det finns hinder för utlämnande, ska hen vägra att lämna ut</p>

<p>att handling utlämnas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rörande samtliga ärenden (förutom upphandlingsenhetens ärenden) - Rörande upphandlingsenhetens ärenden <p>Yttrande över överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling</p>				<p>handlingen. Beskedet kan lämnas muntligt. I samband med att tjänstepersonen lämnar ett negativt besked ska hen upplysa sökanden om att ett skriftligt beslut krävs för att beslutet ska kunna överklagas till kammarrätten. Skriftligt beslut ska motiveras med en hänvisning till den lagparagraf beslutet grundar sig på och skälen till beslutet samt innehålla en besvärshänvisning, det vill säga information om hur beslutet kan överklagas till kammarrätten.</p> <p>Handläggande tjänsteperson, vid behov efter samråd med jurist</p> <p>Upphandlingschef, vid behov efter samråd med jurist</p> <p>Kommunjurist</p>
<p>Rättelse av skrivfel och liknande, FL 36§</p>				<p>Delegat i ursprungsbeslut. Omfattar uppenbara felaktigheter och skrivfel, räknefel och annat liknande förbiseende.</p>
<p>Ändring av beslut eller överklagat beslut, FL 37-39§§</p>				<p>Delegat i ursprungsbeslut. Myndigheten får och ska ändra beslut under vissa förutsättningar och får ändra ett överklagat beslut så länge överklagandet och övriga handlingar ännu inte överlämnats till högre instans.</p>

Prövning om överklagande kommit in i rätt tid, FL 45§				Delegat i ursprungsbeslut
Ta emot kallelser och delgivningar			x	Även behörig tjänsteperson. Vid behov efter samråd med jurist.
Ekonomi				
Budgetansvar	x	x	x	Även biträdande enhetschef.
Fastställa kontoförteckning		Ekonomidirektör		
Beslut om att utse andra attestanter än beslutsattestant, t ex mottagningsattestanter.	x	x		
Utse tjänstepersoner för att öppna anbud		Upphandlingschef		Kommunens upphandlingschef utser två tjänstepersoner som, vid varje enskilt tillfälle, gemensamt öppnar anbud.
Ansökan om externa medel för beslutade projekt- och utvecklingsarbeten, t.ex. stats- och EU-bidrag som inte kräver åtagande från kommunen (ingen beloppsgräns)		x	x	Med "åtagande" avses inte återrapportering till bidragsgivaren, utan andra, mer omfattande åtaganden från kommunens sida, t.ex. medfinansiering. Beviljade medel rekvideras av respektive avdelningschef. Kopia på ansökan/ beslut skickas till ekonomiavdelningen.
Beslut i fråga om att lämna ut PIN-kod till betalkortskortinnehavare (i de fall det anses nödvändigt)		Redovisningschef vid KLF		<u>Ska</u> anmälas till nämnden. Med "betalkort" avses kontokort med kredit utställt av kommunens upphandlade bank. Utlämnande av PIN-kod till betalkortsinnehavare lämnas som huvudregel inte ut. Utlämnanden får endast ske i

				enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer om betalkort.
Beslut i fråga om att återkalla betalkort för det fall det använts ovarsamt, felaktigt eller om fastställda regler för användning inte följts.		Redovisningschef vid KLF		Med "betalkort" avses kontokort med kredit utställt av kommunens upphandlade bank. Beslut i fråga om att återkalla betalkort ska fattas i enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer om betalkort.
Beslut i fråga om tilldelande av drivmedelskort till anställd	x	x	x	Närmast överordnad chef. Beslut i fråga om tilldelande av drivmedelskort till anställd ska fattas i enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer om drivmedelskort.
Beslut i fråga om att återkalla drivmedelskort för det fall det använts ovarsamt, felaktigt eller om fastställda regler för användning inte följts.	x	x	x	Närmast överordnad chef. Beslut i fråga om att återkalla drivmedelskort ska fattas i enlighet med kommunens vid var tid gällande riktlinjer om drivmedelskort.
Motta samt kvittera till kommunen tilldömda medel		Ekonomidirektör		,
Verksamhet				
Verksamhetsansvar inom tilldelat ansvarsområde	x	x	x	
Teckna interna uppdragsöverenskommelser inom ramen för eget ansvars-/verksamhetsområde	x	x	x	

<p>Besluta om samt genomföra upphandling eller annan anskaffning av varor och tjänster som inte är kommungemensam till ett värde upp till etthundratusen (100 000) kronor, vid varje enskilt anskaffnings- /upphandlingstillfälle</p>	x	x	x	<p>Även biträdande enhetschef. Gäller hela avtalets ekonomiska värde. Uppdelning av inköp för att komma under beloppsgränsen får inte förekomma. Kända följdinvesteringar ska inräknas. Samråd ska ske med berörd avdelningschef.</p>
<p>Besluta om samt genomföra kommungemensamma upphandlingar upp till ett värde om etthundratusen (100 000) kronor.</p>		Upphandlingschef		<p>Uppdelning av inköp för att komma under beloppsgränsen får inte förekomma. Kända följdinvesteringar ska inräknas. Samråd ska ske med berörd avdelningschef.</p>
<p>Avrop av varor och tjänster utifrån upphandlade avtal (ramavtal)</p>	x	x	x	<p>Avrop förutsätter att planerad beställning ryms inom ramen för egen budget, dvs. medelstäckning finns för avsett ändamål.</p>
<p>Beslut i fråga om kassation och försäljning av lösöre i varje enskilt fall upp till ett belopp motsvarande ett (1) basbelopp</p>	x	x		<p>Efter samråd med kommunjurist, p g a risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen.</p>
<p>Beslut i fråga om nedskrivning av fordran upp till ett värde av tvåhundra tusen (200 000) kronor i varje enskilt fall.</p>		Ekonomidirektör		<p>Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen.</p>
<p>Teckna avtal om försäljning av tjänster inom verksamhetsområdet som inte är av principiell betydelse upp till ett värde om 100 000 (etthundratusen) kronor vid varje enskilt tillfälle.</p>	x			<p>Efter samråd med kommunjurist, p.g.a. risken för överträdelse av kommunallagen och konkurrenslagstiftningen.</p>

Hantera ärenden hos inkassoföretag och kronofogdemyndigheten				Handläggande tjänsteperson. Vid behov kan samråd ske med jurist.
Motta samt kvittera till kommunen tilldömda saker och handlingar				Behörig tjänsteperson
Motta samt kvittera till kommunen ställda försändelser				Behörig tjänsteperson
Personuppgiftshantering				
Beslut om att bifalla den registrerades begäran om bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information"). Artikel 15 i DSF.				Handläggande tjänsteperson
Beslut om att helt eller delvis avslå begäran från en registrerad om att få information om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, få tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information"). Artikel 15 DSF.				Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.
Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne				Handläggande tjänsteperson.

rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse"). Artikel 16 i DSF.				
Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse"). Artikel 16 DSF.				Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.
Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering"). Artikel 17 i DSF.				Handläggande tjänsteperson.
Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering"). Artikel 17 DSF.				Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.
Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till begränsning av behandling"). Artikel 18 DSF.				Handläggande tjänsteperson.
Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till				Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.

begränsning av behandling"). Artikel 18 DSF.				
Underrätta varje mottagare till vilken personuppgifterna har lämnats ut om rättelser eller radering av personuppgifter eller begränsningar av behandling, om inte detta visar sig vara omöjligt eller medför en oproportionell ansträngning. Informera den registrerade om dessa mottagare på den registrerades begäran. Artikel 19 i DSF.				Handläggande tjänsteperson.
Beslut om att bifalla den registrerades begäran om få ut de personuppgifter som rör honom eller henne samt överföra dessa uppgifter till en annan personuppgiftsansvarig. ("Dataportabilitet"). Artikel 20 i DSF.				Handläggande tjänsteperson.
Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om få ut de personuppgifter som rör honom eller henne samt överföra dessa uppgifter till en annan personuppgiftsansvarig. ("Dataportabilitet"). Artikel 20 DSF.				Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.
Beslut om att i enlighet med den registrerades invändningar sluta behandla den registrerades personuppgifter. Artikel 21 i DSF.				Handläggande tjänsteperson.

<p>Beslut om att fortsätta behandling av personuppgifter trots den registrerades invändningar på grund av för kommunen berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk. ("Rätt att göra invändningar"). Artikel 21 DSF.</p>				<p>Handläggande tjänsteperson, vid behov i samråd med chef eller jurist.</p>
<p>Anmälan av personuppgiftsincident till Datainspektionen. Artikel 33 DSF.</p>		x		<p>Information till biträdande kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande.</p>
<p>Informera personer som drabbas av personuppgiftsincident. Artikel 34 DSF.</p>		x		<p>Personer som drabbas av en personuppgiftsincident ska omedelbart informeras om det är stor risk att deras rättigheter och friheter kan påverkas, till exempel om det finns risk för id-stöld eller bedrägeri, eller om det finns risk att personer utsätts för hot, våld eller annat men, t.ex. om personer har skyddad identitet.</p>
Personalärenden				
Visstidsanställning, vikariat, utse tillförordnad chef eller tjänsteförrättande chef, lönesättning m.m.				
<p>Beslut om allmän visstidsanställning eller vikariat upp till 6 månader inom befintlig personalbudget</p>		x	x	<p>Även biträdande enhetschef.</p>

Beslut om att utse tillförordnad chef ("tf chef"), upp till ett (1) år. Gäller dock ej att utse tillförordnad förvaltningschef, avdelningschef eller enhetschef, då dessa beslutstyper är delegationsbeslut.		x	x	
Beslut om att utse egen ersättare (tjänsteförrättande chef, "tjf chef") under maximalt sju (7) veckor	x	x	x	Under kortare frånvaro/tjänstledighet, t ex semester, äger chef rätt att utse sin egen ersättare. Beslut ska fattas i enlighet med kommunens riktlinjer om tjänsteförrättande befattningar.
Lönesättning av förvaltningschef och avdelningschef	x			
Lönesättning av medarbetare	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Lönesättning av chef/medarbetare vid s.k. "kvarköp"	x	Biträdande kommundirektör		
Beslut i fråga om lönetillägg för specificerad och tidsbegränsad arbetsuppgift	x	x	x	Närmaste överordnad chef. Beslut ska fattas utifrån kommunens lönepolicy.
Beslut i fråga om övertidsersättning i de fall anställningen medger övertidsersättning.	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om ersättning för friskvård	x	x	x	Närmast överordnad chef.

Arbetstid				
Bevilja medarbetare rätt att arbeta på distans upp till sex månader per beslutstillfälle	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beordra övertids-/fyllnadstjänstgöring	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Resor, konferenser m m				
Beslut i fråga om medarbetares deltagande i utbildning, konferens och planeringsaktivitet	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om egen medverkan/deltagande i konferens utbildnings- och planeringsaktivitet med egna enheten, där övernattnig ingår	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om kommundirektörens tjänsteresor inom Sverige		x		Biträdande kommundirektör. Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen.
Beslut om medarbetares och förvaltningschefers tjänsteresor inom Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES)	x	x	x	Närmast överordnad chef. Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig.

				Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen.
Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor inom Sverige som genomförs som en del av förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen		Kanslidirektör		Beslut ska tas i samråd med nämndordföranden. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till kommunstyrelsen. Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor utanför Sverige finns i KS delegationsordning A2.
Beslut i fråga om medarbetares användande av egen bil i tjänsten samt beslut i fråga om att godkänna milersättning och i förekommande fall fast bilersättning samt ersättning för parkeringsavgift	x	x	x	Närmast överordnad chef. Beslut ska tas i enlighet med kommunens policy avseende resor.
Godkännande av ledighet				
Bevilja ledighet enligt lag eller avtal.	x	x	x	Närmast överordnad chef. Vid var tid gällande kollektivavtal ska beaktas. Beslutanderätten omfattar även annan ledighet än semester som medarbetare har rätt till enligt lag eller avtal. Avstämning bör ske med kommunens HR-funktion om det är fråga om annan ledighet än semester och föräldraledighet.

Beslut i fråga om tjänstledighet utöver lagstadgad ledighet	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om ledighet för enskild angelägenhet med bibehållen lön	x	x	x	Närmast överordnad chef, efter samråd med HR-direktör vid KLF. Under ledighet för enskilda angelägenheter kan medarbetare, om synnerliga skäl finns, medges att få behålla lönen under sammanlagt högst tio (10) arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, föräldrar, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Vid barns svårare sjukdom utges förmån enligt momentet endast om medarbetaren saknar rätt till ersättning enligt socialförsäkringsbalken.
Omplacering/avslut av anställning, särskild ålderspension, omställningsförmåner m.m.				
Beslut i fråga om omplaceringsärenden inom egen enhet	x	x	x	Närmast överordnad chef. Efter samråd med HR på aktuell förvaltning.
Beslut i fråga om omplacering till annan enhet inom förvaltningen	x	x		Även biträdande kommundirektör. Efter samråd med HR på aktuell förvaltning.
Mottaga uppsägning från medarbetare	x	x	x	Närmast överordnad chef.

Beslut i fråga om förkortad uppsägningstid för medarbetare	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om förtida avslut av visstidsanställning	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Varsel och besked om anställningens upphörande, till tidsbegränsad anställd medarbetare	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beslut i fråga om att bevilja omställningsförmåner enligt Omställningsavtal (KOM-KL för medarbetare hos kommunal arbetsgivare) vid övertalighet	x	Biträdande kommundirektör, HR-direktör, förhandlingschef, var för sig		Beslut ska fattas i enlighet med riktlinjer för omställning och rörlighet i Botkyrka
Beslut i fråga om särskild ålderspension och särskild avtalspension	x			Efter samråd med HR på aktuell förvaltning och enligt gällande pensionsavtal.
Utfärda tjänstgöringsbetyg	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Förhandlingsskyldighet enligt 11–14, 38 §§ medbestämmandelagen (MBL)				
Förhandling inom eget ansvarsområde	x	x	x	Närmast överordnad chef. Reglerna om förhandlingsskyldighet enligt 11–14 §§ och 38 § MBL innebär att arbetstagarorganisationerna har medinflytande i frågor som arbetsgivaren ensam beslutar om. Arbetsgivaren ska exempelvis på eget initiativ

				genomföra förhandling med de kollektivavtalsbärande arbetstagarorganisationerna (s.k. primär förhandlings-skyldighet) innan beslut fattas om viktigare förändring av verksamheten. Det ska dock noteras att kommunen har tecknat ett samverkansavtal som förtydligar och delvis modifierar tillämpningen av MBL.
Förhandling som berör fler verksamhetsområden inom kommunledningsförvaltningen (inklusive förhandling som överklagats från förvaltningsnivå som tas upp på kommuncentral nivå)	x	Biträdande kommundirektör, HR-direktör, förhandlingschef, var för sig		Efter samråd med HR på aktuell förvaltning.
Skadehantering				
Beslut om ersättning till medarbetare för återanskaffning av stulen eller skadad personlig egendom, upp till ett värde av två (2) basbelopp, i de fall där det kan antas att ersättning skulle ha lämnats av kommunens ansvarsförsäkring, om det inte hade varit för att ersättningsbeloppet ryms inom kommunens självrisk	x	x		Efter samråd med kommunjurist och försäkringssamordnare.
Övrigt				
Beslut om minnesgåva	x	x	x	Närmast överordnad chef.
Beställa företagshälsovårdsinsatser	x	x	x	Närmast överordnad chef.

Beslut i fråga om 1:a-dagsintyg för förvaltningschef, avdelningschef	x			
Beslut i fråga om 1:a-dagsintyg för enhetschef		x		
Beslut i fråga om 1:a-dagsintyg för övriga medarbetare		x	x	Även biträdande enhetschef.
Beslut i fråga om förbud mot utövande av bisyssla för förvaltningschef, avdelningschef	x			
Beslut i fråga om förbud mot utövande av bisyssla för enhetschef	x	x		
Beslut i fråga om förbud mot utövande av bisyssla för övriga medarbetare		x	x	

§ 92

Uppföljning och analys av nämndernas aktivitetsplaner för strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka samt värdegrund (KS/2020:305)

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av nämndernas aktivitetsplaner för förverkligandet av Ett jämlikt Botkyrka.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav 2018 alla nämnder i uppdrag att utifrån kommunens värdegrund och strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka ta fram och inleda genomförandet av en aktivitetsplan för nämndens verksamheter (2018:575). Aktivitetsplanerna är inget styrdokument utan redovisar vad nämnderna ska göra på aktivitetsnivå. Uppföljning och analys har gjorts av inkomna aktivitetsplaner. Aktivitetsplanerna visar en tydlig ambition och vilja hos samtliga att skapa de bästa förutsättningarna för en jämlikhetsintegrerad verksamhet och arbetsplats. De förflyttningar som gjorts och den utveckling som redovisats visar på att Botkyrka kommun är en öppen och lärande organisation. Utskottet Botkyrka som organisation behandlade ärendet 2020-05-27, § 16.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-05-11.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Samtliga nämnder

Referens

Malin Johansson

Mottagare

Kommunstyrelsen

Utskottet Botkyrka som organisation

Uppföljning och analys av nämndernas aktivitetsplaner för strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka samt värdegrund (KS/2020:305)

Förslag till beslut

Utskottet Botkyrka som organisation föreslår åt kommunstyrelsen;

1. Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av nämndernas aktivitetsplaner för förverkligandet av Ett jämlikt Botkyrka.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav 2018 alla nämnder i uppdrag att utifrån kommunens värdegrund och strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka ta fram och inleda genomförandet av en aktivitetsplan för nämndens verksamheter (2018:575). Aktivitetsplanerna är inget styrdokument utan redovisar vad nämnderna ska göra på aktivitetsnivå. Uppföljning och analys har gjorts av inkomna aktivitetsplaner. Aktivitetsplanerna visar en tydlig ambition och vilja hos samtliga att skapa de bästa förutsättningarna för en jämlikhetsintegrerad verksamhet och arbetsplats. De förflyttningar som gjorts och den utveckling som redovisats visar på att Botkyrka kommun är en öppen och lärande organisation.

Ärendet

Som en del i att förverkliga Ett jämlikt Botkyrka gav kommunstyrelsen 2018-10-26 §221 uppdrag till alla nämnder att utifrån kommunens värdegrund och strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka ta fram och inleda genomförandet av en aktivitetsplan för nämndernas verksamheter. Utifrån nämndernas redovisning i delår två gör kommunledningsförvaltningen en sammanställning och analys av nämndernas arbete. Sammanställningen ska ligga till grund för diskussion i berörda samordnings- och processutvecklingsgrupper samt i strategisk grupp för platsutveckling (SGP), strategisk grupp för organisation (SGO) och kommunledningsgruppen (KLG).

Delrapportering till kommunfullmäktige görs vid samma tidpunkt som redovisning av delår 2 samt en slutredovisning vid samma tidpunkt som redovisning av årsredovisning. Kommunstyrelsens ordförande har begärt att ärendet ska gå upp separat sammanträdet efter delår 2 för att även omfatta kommunledningsförvaltningens analys av aktivitetsplanerna. Nämndernas aktivitetsplaner redovisas i en gemensam sammanställning. Syftet är att samla och lyfta de gemensamma erfarenheterna vilka är relevanta för det fortsatta arbetet fram.

Medskick

Jämlikhetsarbetet är en ständigt pågående utvecklingsprocess. Den samlade bedömningen för Botkyrkas utvecklingsarbete är att både kunskapen och insatserna varierar. För att kommunorganisationen kollektivt ska kunna ta viktiga kliv i att förbättra livssituationen för Botkyrkabor behövs ett systematiskt och återkommande utvecklingsarbete. Det bör utgå från en gemensam utgångspunkt om var vi befinner oss i det utvecklingsarbetet och hur vi ska prioritera för att nå önskade mål. De målen måste få se olika ut och utgå från respektive nämnds uppdrag och behov men gemensamt är att vi tillämpar ett enhetligt arbetssätt och struktur för uppföljning och utveckling. Det hanteras inom ramen för kommungemensam samordning för förverkligandet av ett Jämlikt Botkyrka.

Inledning

En ohälsosam och icke jämlik organisation har sämre förutsättningar att skapa ett hållbart och jämlikt Botkyrka och för Botkyrkaborna. Kommunens uppdrag och ansvar, styrning och ledning men även alla medarbetares ansvar är central i förverkligandearbetet. Ledarskapet och kommunikation utgör en viktig del. Hur vi når målen ser olika ut beroende på förvaltning, verksamhet och arbetsplats, och vissa jämlikhetsdimensioner kan vara mer relevanta för en verksamhet och arbetsplats än andra, men utgångspunkten och strukturen behöver vara gemensam.

Strategi för ett jämlikt Botkyrka slår fast:

- Botkyrka ska vara en interkulturell plats som präglas av samarbeten och möten över grupp- och stadsdelsgränser, jämlika livschanser och social sammanhållning.
- I Botkyrka ska alla flickor, pojkar, kvinnor och män ha samma makt att forma sina liv och samhället.
- I Botkyrka ska alla ha rätt till ett självständigt liv, egen sexualitet och integritet.
- Botkyrka ska vara lättillgängligt för alla – här blir en funktionsnedsättning inte till ett funktionshinder.
- Botkyrka ska vara en plats där alla invånare ska ha möjlighet till ett långt liv med god hälsa och välbefinnande.

Jämlikhetsstrategin slår fast att Botkyrka inom varje dimension ska:

1. Förbättra förutsättningarna för alla Botkyrkabors liv, idag och i framtiden.
2. Styra mot en jämlik och jämställd fördelning av makt, pengar och resurser.
3. Mäta och synliggöra skillnaderna.
4. Åtgärda omotiverade skillnader och lyfta goda exempel.

5. Analysera hur planerade åtgärder och beslut påverkar jämlikheten.
6. Förbättra våra arbetssätt så att olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män får del av verksamheten på lika villkor och med hög kvalitet.

Värdegrunden slår fast att:

1. I Botkyrka har vi medborgarens fokus.
2. Botkyrkaborna möts av en kommun som är transparent och lätt att förstå där olikheter och mångfald är en tillgång.
3. Botkyrkaborna möts av en kompetent och ansvarsfull organisation.
4. Botkyrkaborna möts av en modig, flexibel och anpassningsbar kommun.
5. Genom engagemang, energi och empati får Botkyrkaborna det de har rätt till.

Uppföljning och analys av nämndernas aktivitetsplaner

Generellt

Många aktiviteter i nämndernas handlingsplaner handlar om att erbjuda chefer och medarbetare olika former av stöd och kompetensförsörjning. Det är bra och nödvändigt, men kan inte vara ett egensyfte i sig. Verksamheterna och arbetsplatserna måste tydligare kunna beskriva hur den nya kompetensen används för att hitta nya grepp och lösningar och ge ökad kvalitet. Detta görs på vissa förvaltningar men inte på alla.

Samtliga nämnder arbetar aktivt mot diskriminering och kränkande särbehandling och med den gemensamma värdegrunden på arbetsplatsen. I utbildningsnämndens aktivitetsplan görs en viktig koppling i att en jämlik arbetsplats fri från diskriminering skapar en effektiv och hälsosam organisation som har medborgarens fokus och som därmed kan tillhandahålla tjänster med hög kvalitet. Hur vi mår och agerar på arbetsplatsen påverkar hur vi bemöter Botkyrkaborna och utför vårt jobb.

Genomgående är att aktivitetsplanerna formulerar aktiviteter och tidplan. Flertalet ger information om ansvarig samt om uppföljning av aktiviteter. I flertalet av aktivitetsplanerna görs tydliga kopplingar till vilka resultat planerade aktiviteter ska leda till för Botkyrkaborna med ett fokus på de invånare verksamheten möter. Där finns hos flera av nämnderna ett långsiktigt medborgarfokus. Kopplingen till Botkyrka som plats är inte lika tydligt uttalad, men finns där indirekt.

Flera av nämnderna har integrerat aktiviteterna i den ordinarie styrningen. Samtliga förvaltningar redogör för målstyrda aktiviteter på ett övergripande och strategiskt plan. Teknik- och fastighetsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen ger flera exempel på verksamhetsnära och mer konkreta mål. I flertalet av aktivitetsplaner har samtliga

jämlikhetsdimensioner lyfts fram och integrerats i planerade aktiviteter och speglar en god förståelse för dess betydelse.

I några aktivitetsplaner saknas information om nuläget vilket var ett av medskicken i föregående sammanställning och analys. Utbildningsförvaltningen redovisar kort ett nuläge. För att kunna göra rätt prioriteringar behövs ett nuläge. Öppenhet och ansvarstagande är en viktig del för att skapa tillit och förtroende för kommunen hos invånarna. En del i detta är att kunna motivera de beslut som tas och de prioriteringar som görs.

Ett genomgående drag är att det inte framgår hur nämnderna prioriterar bland de olika jämlikhetsdimensionerna. Alla dimensioner berör inte alla verksamheter och arbetsplatser i samma utsträckning och prioriteringar kan variera över tid men detta behöver beskrivas. Vård- och omsorgsförvaltningen har prioriterat tre jämlikhetsdimensioner i aktivitetsplanen och ger en motivering till varför. Teknik och fastighetsförvaltningen har integrerat jämlikhetsdimensionerna på ett tydligt sätt i sina aktiviteter, vilket är positivt.

Uppföljning och analys av värdegrunden

Många nämnder lyfter insatser som arbetar med delar av värdegrunden, men aktiviteter för att omsätta hela värdegrunden i praktiken saknas. Många av nämndernas aktiviteter har en direkt koppling till värdegrunden, men kopplingen lyfts inte fram. Främst görs kopplingar till aktiviteter för en jämlik arbetsplats som exempelvis arbetsmiljö- och antidiskrimineringsarbete. Den gemensamma värdegrunden ska genomsyra alla aktiviteter och möten i kommunen. För att de ska ske behöver vi sätta ord på och förstå det betyder i praktiskt i vardagen och i våra relationer.

Interkulturell utveckling

Majoriteten av nämnderna beskriver inte aktiviteter kopplade till interkulturell utveckling, vissa aktiviteter har förhållningssättet integrerat utan att det redovisas. Det viktiga är utfallet men det tyder på en ojämn förståelse för det interkulturella förhållningssättet i praktiken.

Utbildningsförvaltningen lyfter särskilt den interkulturella jämlikhetsdimensionen som återfinns i planerade aktiviteter som i framtagandet av ett interkulturellt kunskapsunderlag. Teknik- och fastighetsförvaltningen lyfter det interkulturella perspektivet i extern kommunikation. Vård- och omsorgsförvaltningen har planerat för en grundkurs för chefer i interkulturalitet för chefer.

Det interkulturella förhållningssättet återfinns också uttalat i flera av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen aktiviteter genom att dialog, möten och mångfald beskrivs som utgångspunkt och tillgång. Socialförvaltningens gör kopplingen till interkultur i arbetet men beskriver inte hur.

Jämställdhet

Majoriteten av nämnderna redovisar på olika sätt insatser och medvetenhet om jämställdhetsaspekter i verksamheterna och på arbetsplatsen. Socialförvaltningen lyfter sitt våldsförebyggande arbete inom Mentors in Violence Prevention (MVP) som ett genus-

förändrande och normkritiskt förhållningssätt. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen tar upp kön som bakgrundsvariabel i brukarundersökningar. De följer upp och analyserar resultat och mål utifrån juridiskt kön och har kön som övergripande indelningsgrund i verksamheterna. Också Vård- och omsorgsförvaltningen har en genomgående integrering av jämställdhet i verksamheterna. Samhällsbyggnadsförvaltningen har som mål att redovisa de mått där det är möjligt utifrån juridiskt kön och stadsdel. De tar också hänsyn till ålder och kön i planering. På teknik och fastighetsförvaltningen är jämställdhet integrerad på arbetsplatsen och i verksamheterna och i planerade aktiviteter.

Hedersrelaterat våld och förtryck (HRV)

Alla förvaltningar har inte redovisat aktiviteter inom HRV. En fördjupning av vilka förvaltningar där frågan kan tänkas ha relevans bör göras.

Socialförvaltningen har under perioden 2016 - 2019 haft ett särskilt samordningsansvar för HRV. Det uttrycks i aktiviteter för att kontinuerlig skapa samsyn, samarbeten och kunskapsutbyten med andra verksamheter. MVP är en sådan insats. Utbildningsförvaltningen har kompetensutveckling för medarbetare för att bättre upptäcka och bemöta utsatta barn och i MVP ryms denna dimension. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen erbjuder chefer och medarbetare utbildning hedersrelaterat våld och förtryck och arbetar med att fånga upp HRV i verksamheterna. Teknik- och fastighetsförvaltningen arbetar med frågan med inriktning på HBTQ (till exempel omklädningsrum).

Funktionsrätt och tillgänglighet

De flesta förvaltningar redovisar insatser. Vård- och omsorgsförvaltningen har en aktivitet där Socialstyrelsens dialogunderlag för äldreomsorgen anpassas för att kunna användas även på funktionshinderområdet. Samhällsbyggnadsförvaltningen beskriver att möten bokas i så stor utsträckning som möjligt i tillgänglighetsanpassade lokaler. Teknik- och fastighetsförvaltningen integrerar tillgänglighet i verksamheten i planerade aktiviteter och möteslokaler. Förvaltningen har ett uttalat och aktivt fokus på funktionsrätt. Det finns integrerat i verksamheterna och i aktiviteter. Teknik och fastighetsförvaltningen samt Utbildningsförvaltningen ingår också i Funktionsrättsrådet.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen använder tolk vid funktionsnedsättning och tillgänglighetsperspektivet när de bjuder in till möten samt vid skyltning. Kultur- och fritidsförvaltningen tillgänglighetsanpassar lokaler och gör kartläggningar och utredningar av tillgänglighet, till exempel på biblioteken och badhus. Socialförvaltningen arbetar med att underlätta för människor med psykisk ohälsa.

Jämlik hälsa

De flesta förvaltningar redovisar insatser. Kultur- och fritidsförvaltningen kopplar sportaktiviteter samt insatser för att stärka inkludering, utbildning och en hållbar arbetsmarknad, samt Botkyrkaborns möjlighet att utsmycka platsen, till jämlik hälsa. Teknik och fastighetsförvaltningen kopplar insatser i utemiljöer till hälsa, hållbara och jämlika miljöer, fritidsaktiviteter samt dialog med Botkyrkabor. Samhällsbyggnadsförvaltningen satsar på att möjliggöra jobb för unga genom feriearbete, aktiviteter för att främja att invånare cyklar, gröstrukturprogram som bland annat lägger, fokus på de

sociala aspekterna, rökfria miljöer, tillgängliggöra naturreservat, naturskola.

Utbildningsförvaltningen har inget uttalat hälsoperspektiv men jobbar aktivt med värdegrund, mot trakasserier och diskriminering i skolan. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen aktiviteter för jämlik hälsa är inriktade på att skapa förutsättningar till egenmakt, delaktighet och sammanhang genom arbete och de arbetar aktivt mot diskriminering i bemötande. För vård- och omsorgsförvaltningen utgör jämlik hälsa en del av deras dagliga verksamhet och är en uttalad prioritering i aktivitetsplanen. Även för socialförvaltningens är insatser för jämlik hälsa en del av deras dagliga verksamhet. De är inriktade på att motverka missbruk, psykisk ohälsa med mera.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Eventuella kostnader hanteras inom ram.

Helena Karlsson
Biträdande kommundirektör

Elif Koman André
Hållbarhetsdirektör

Expedieras till

Alla nämnder
Utskottet Botkyrka som organisation

§ 93

Ny samordningsstruktur för att förverkliga Strategi för ett jämlikt Botkyrka (KS/2020:191)

Beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner ny samordningsstruktur för förverkligandet av Ett jämlikt Botkyrka.
2. Kommunstyrelsen upphäver tidigare beslut KS 2018-10-26 §221 om årlig uppföljning av aktivitetsplaner.

Deltar ej

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

1/1 - 2020 flyttade kommunledningsförvaltningen ansvaret för att leda och samordna förverkligandet av Strategi för ett jämlikt Botkyrka från Samordning- och stödenheten till avdelning Hållbar samhällsutveckling. Förslaget på ny samordningsstruktur utgår från input från förvaltningarna som visar att den tidigare samordningen inte till fullo givit önskvärd effekt. Förslaget har arbetats fram tillsammans med förvaltningsrepresentanter som ingått i den tidigare samordningen samt en representant från SGP (strategisk grupp för platsutveckling), på uppdrag av biträdande kommundirektör.

Den nya samordningen skapar mer utrymme för att utifrån behov och förutsättningar hos varje enskild förvaltning arbeta mer fokuserat där insatser behövs. På så sätt tydliggörs medborgarens fokus och hur insatserna bidrar till att förbättra livssituationen för dem som berörs.

Utskottet Botkyrka som organisation behandlade ärendet 2020-05-27, § 17.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-05-13.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Särskilt yttrande

Anders Thorén (TUP), Carl Widercrantz (TUP), Camilla Jägemalm (TUP) och Karin Nakamura Lindholm (TUP) lämnar ett särskilt yttrande, [bilaga 10](#).

Expedieras till:
Samtliga nämnder

Kommunstyrelsen

**Särskilt yttrande
2020-06-08**

Ärende 93: Ny samordningsstruktur för att förverkliga Strategi för ett jämlikt Botkyrka

Vi har inget emot en ny samordningsstruktur som underlättar förvaltningarnas arbete. Däremot vill vi med detta yttrande tydliggöra vår inställning till strategin för ett jämlikt Botkyrka och andra liknande dokument som tenderar att vara alltför otydliga och byråkratiska för att fylla sitt syfte.

På vilket sätt är vi en mer jämlik kommun jämfört med våra grannkommuner som inte tar fram lika ambitiösa strategidokument? Vilken skillnad gör strategierna/dokumenterna för invånarna i Botkyrka?

Kanske har strategin en för hög ambitionsnivå, som tyvärr innebär att målen blir orealistiska? Mål som är ouppnåeliga kan i sin tur minska motivationen i organisationen. Tänk om Botkyrka istället kunde utmärka sig i praktisk kommunalpolitik som gjorde skillnad i vardagen.

Anders Thorén (TUP)

Carl Widercrantz (TUP)

Camilla Jägemalm (TUP)

Karin Nakamura Lindholm (TUP)

Referens

Helena Rojas

Mottagare

Kommunstyrelsen

Utskottet Botkyrka som organisation

Förslag på samordningsstruktur för att förverkliga Strategi för ett jämlikt Botkyrka

Förslag till beslut

Utskottet Botkyrka som organisation förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen godkänner ny samordningsstruktur för förverkligandet av Ett jämlikt Botkyrka.
2. Kommunstyrelsen upphäver tidigare beslut KS 2018-10-26 §221 om årlig uppföljning av aktivitetsplaner.

Sammanfattning

1/1 - 2020 flyttade kommunledningsförvaltningen ansvaret för att leda och samordna förverkligandet av Strategi för ett jämlikt Botkyrka från Samordning- och stödenheten till avdelning Hållbar samhällsutveckling. Förslaget på ny samordningsstruktur utgår från input från förvaltningarna som visar att den tidigare samordningen inte till fullo givit önskvärd effekt. Förslaget har arbetats fram tillsammans med förvaltningsrepresentanter som ingått i den tidigare samordningen samt en representant från SGP (strategisk grupp för platsutveckling), på uppdrag av biträdande kommundirektör.

Den nya samordningen skapar mer utrymme för att utifrån behov och förutsättningar hos varje enskild förvaltning arbeta mer fokuserat där insatser behövs. På så sätt tydliggörs medborgarens fokus och hur insatserna bidrar till att förbättra livssituationen för dem som berörs.

Ärendet

Strategi för ett jämlikt Botkyrka beslutades av kommunfullmäktige i maj 2017. Förverkligandet av strategin har fram till december 2019 samordnats av Samordning- och stödenheten på kommunledningsförvaltningen. 1/1 - 2020 flyttade kommunledningsförvaltningen ansvaret för att leda och samordna förverkligandet av Strategi för ett jämlikt Botkyrka till Avdelning hållbar samhällsutveckling. Förslaget på ny samordning utgår från input från förvaltningarna som visar att den tidigare organisation inte till fullo givit önskvärd effekt. Förslaget har arbetats fram tillsammans med förvaltningsrepresentanter som ingått i den tidigare samordningen samt en representant från SGP (Strategisk grupp för platsutveckling), på uppdrag av biträdande kommundirektör.

Den tidigare strukturen för jämlikhetsarbetet hade två parallella organisationer, en för platsprocessen och en för Botkyrka som organisation. Den uppdelningen har visat sig vara ineffektiv eftersom alla jämlikhetsaspekter sammanblandades i ett arbetssätt. I praktiken innebar det att organisationens arbetsrättsliga jämlikhetsåtaganden och jämlika utfall för Botkyrkaborna stöptes i samma form. Resultatet blev otydliga arbetssätt och bristande fokus på medborgarens perspektiv.

Den nya samordningen skapar mer utrymme för att utifrån behov och förutsättningar hos varje enskild förvaltning jobba mer fokuserat där insatser behövs. På så sätt tydliggörs medborgarens fokus och hur insatserna bidrar till att förbättra livssituationen för dem som berörs. Detta arbetssätt underlättar även arbetet för förvaltningarna och knyter förbättringarna och utvecklingen närmare praktiken och medarbetarnas vardag.

Den nya samordningen bygger på lärdomar om de utmaningar som funnits med tidigare samordning. En viktig lärdom är att jämlikhetsarbetet internt inte bör separeras mellan plats och organisation. För Botkyrkaborna är den interna organisationsstrukturen oviktig och vi behöver jobba mer enhetlig för att lämna starkare avtryck på platsen. Det gör vi genom att hantera jämlikhetsfrågorna utifrån de mål och syften som ska förverkligas. Ett nödvändigt steg i det arbetet är att förverkliga riktlinjerna för jämlik arbetsplats och jämlik verksamhet utifrån separata spår. Detta för att bättre fokusera på behov som ska tillgodoseas. Arbetsgivarens jämlikhetsåtaganden har ett annat syfte och mål än säkerställandet av jämlika villkor för Botkyrkaborna. För att vi som organisation ska bli skarpare i vårt jämlikhetsarbete behöver vi veta hur situationen i Botkyrka ser ut utifrån ett jämlikhetsperspektiv, arbeta systematiskt och förbättra villkoren där det behövs.

Den nya jämlikhetssamordningen förhåller sig till ovan och är inriktad på att:

1. Ge input till återrapportering inför verksamhetsberättelserna, till analysdagarna och förutsättningarna för mål och budgetplaneringen, vara ett underlag inför beslut om målsättning, prioriteringar och resurssättning.
2. Vara ett stöd för jämlikhetssamordnarna på förvaltningarna i deras arbete att integrera jämlikhetsstrategin i nämndernas mål- och uppföljningsarbete.
3. En kommungemensam ”enkel” jämlikhetsanalys görs under samma tidsperiod som omvärldsanalysen och stadsdelsanalyserna.

Den nya samordningen förutsätter att:

3. KLG (kommunens ledningsgrupp) justerar uppdraget för kvalitets SPUGens (samordnings- och processutvecklingsgrupp) uppdrag med plats- och medborgarfokus.
4. Jämlikhet hanteras under SPUG kvalitet- och verksamhetsutveckling samt SPUG kompetensförsörjning under en testperiod på cirka ett år. Beslut om slutlig form fattas efter utvärdering.
5. Jämlikhetsstrategin uppdateras för att rymma också andra politiskt prioriterade perspektiv (barnrätt, nationella minoriteter och HBTQ).

Förslag på organisation och ansvarsfördelning

Jämlikhetsstrategin slår fast att Botkyrka inom varje dimension ska:

1. Förbättra förutsättningarna för alla Botkyrkabors liv, idag och i framtiden.
2. Styra mot en jämlik och jämställd fördelning av makt, pengar och resurser.
3. Mäta och synliggöra skillnaderna.
4. Åtgärda omotiverade skillnader och lyfta goda exempel.
5. Analysera hur planerade åtgärder och beslut påverkar jämlikheten.
6. Förbättra våra arbetssätt så att olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män får del av verksamheten på lika villkor och med hög kvalitet.

Den organisation vi föreslår förhåller sig till de sex punkterna ovan och till att främja samverkan inom kommunen och med andra aktörer.

Strategiskt ansvar

Avdelning Hållbar samhällsutveckling på kommunledningsförvaltningen leder det strategiska utvecklingsarbetet för ett förverkligande av strategi för ett jämlikt Botkyrka. Styrning sker från avdelning hållbar samhällsutveckling på klf och granskning i kommunkoncernens jämlikhetssamordning genom kommunens strategiska grupp för platsutveckling (SGP). I det strategiska ansvaret ingår:

- Kommunövergripande samordning och omvärldsbevakning av frågor inom de fem dimensionerna och mänskliga rättigheter.
- Nulägesanalys av kommunens insatser inom de fem dimensionerna med fokus på den enskilde invånarens mänskliga rättigheter.
- Kommunövergripande analys och uppföljning av jämlikhet och stöd till kvalitetsutveckling av kommunens jämlikhetsarbete.
- Kommunövergripande förhållningssätt från ord till handling - förstå nyanserna utan att relativisera för att säkra Botkyrkabornas mänskliga rättigheter.
- Stödja strategisk samverkan internt och externt med fokus på medborgarens mänskliga rättigheter.

Operativt ansvar för jämlikhet

Avdelning samhällsutveckling på kommunledningsförvaltningen ansvarar för att samordna kommunövergripande insatser. I detta ingår:

- Stödja kommunens förvaltningar att arbeta förebyggande och strukturerat genom utvecklade arbetssätt.

- Bistå med expertis och sakkunskap inom de olika jämlikhetsdimensionerna.
- Utbilda och informera inom kunskapsområdet.
- Stärka samverkansprocesser mellan olika sektorer/professioner för ökat utfall av de politiska ambitionerna för jämlikhet.
- Uppmuntra samverkansprojekt med aktörer i civilsamhället.
- Sammanställa kommunorganisationens jämlikhetsanalys.

Övriga förvaltningars operativa ansvar

Alla förvaltningar ansvarar för att identifiera sitt ansvar i förverkligandet av strategi för ett jämlikt Botkyrka. I detta ryms:

- Förvaltningsspecifika analyser och uppföljning av utvecklingsområden inom jämlikhet.
- Förhållningssätt från ord till handling - förstå nyanserna utan att relativisera för att säkra grundläggande mänskliga rättigheter.
- Att förvaltningar som möter barn och unga ska ta ett ansvar för att förverkliga barnets rättigheter i praktiken. Förvaltningar ska ta ett gemensamt ansvar för att Botkyrkas barn och unga ska ha grundläggande kunskap om sina rättigheter.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Eventuella kostnader hanteras inom ram.

Helena Karlsson
Biträdande kommundirektör

Elif Koman André
Hållbarhetsdirektör

Expedieras till

Alla nämnder
Utskottet Botkyrka som organisation

§ 94

Mål och riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter (KS/2019:363)

Beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter och Botkyrka som förvaltningskommun för det finska språket.

Sammanfattning

Nationella minoriteter i Sverige har ett grundskydd i enighet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Regeringens beslut om att förstärka minoritetslagen trädde i kraft 2019-01-01. Den förstärkta lagen innebär att kommuner bland annat är ålagda att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. I lag (2009:724) ska nationella minoriteter ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt ska samråd genomföras. Samråden ska särskilt främja barn och ungas möjligheter till inflytande i frågor som berör dem. Samtliga nationella minoritetsgrupper har givits möjlighet till inflytande och delaktighet i mål och riktlinjerna för Botkyrka kommun. Mål och riktlinjerna är en vägledning för hur Botkyrka kommun ska arbeta för att leva upp till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och de förstärkta rättigheterna för det finska språket i kommunen.

Utskottet Botkyrka som organisation behandlade ärendet 2020-05-27, § 18.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-04-30.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Sara Bylund

sara.bylund@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Utskottet Botkyrka som organisation

Mål och riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter

Diarienummer: KS/2019:363

Förslag till beslut

Utskottet Botkyrka som organisations förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen antar riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter och Botkyrka som förvaltningskommun för det finska språket.

Sammanfattning

Nationella minoriteter i Sverige har ett grundskydd i enighet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Regeringens beslut om att förstärka minoritetslagen trädde i kraft 2019-01-01. Den förstärkta lagen innebär att kommuner bland annat är ålagda att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. I lag (2009:724) ska nationella minoriteter ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt ska samråd genomföras. Samråden ska särskilt främja barn och ungas möjligheter till inflytande i frågor som berör dem. Samtliga nationella minoritetsgrupper har givits möjlighet till inflytande och delaktighet i mål och riktlinjerna för Botkyrka kommun. Mål och riktlinjerna är en vägledning för hur Botkyrka kommun ska arbeta för att leva upp till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och de förstärkta rättigheterna för det finska språket i kommunen.

Ärendet

Kommunen har lagstadgade skyldigheter enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sverige har fem nationella minoriteter: samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. Gemensamt för minoriteterna är att de har befolkat Sverige under en lång tid och har lång historisk anknytning till landet. Tillhörigheten till en nationell minoritet baserar sig på självidentifikation och en individ kan identifiera sig med en eller flera identiteter. Det finns fyra kriterier för att en grupp ska betraktas som en nationell minoritet i Sverige:

- En grupp med uttalad samhörighet och som till antalet i förhållande till resten av befolkningen har en icke dominerande ställning i samhället.
- Ha någon religiös, språklig, traditionell och/eller kulturell tillhörighet som skiljer sig från majoriteten av befolkningen.
- En uttalad vilja och strävan för självidentifikation och bibehållande av sin identitet.
- Ha historiska och långvariga band med Sverige.

Regeringens beslut om att förstärka lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft i januari 2019. Den förstärkta lagen innefattar bland annat att samtliga kommuner är ålagda att ta fram mål och riktlinjer för arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk. För att ge minoritetsgrupperna möjlighet till inflytande i arbetet med mål och riktlinjer har det skett ett samarbete med representanter från den sverigefinska minoritetsgruppen i Botkyrka kommun sedan hösten 2019. Tillsammans med två utvecklingsledare på kommunledningsförvaltningen har dessa planerat samråd och utformat en enkät för att samla in synpunkter om kommunens minoritetspolitiska arbete.

Samråden var öppna för samtliga minoriteter och genomfördes i februari och mars 2020. Under samråden fick nationella minoriteter möjlighet till att uttrycka sina synpunkter om kommunens minoritetspolitiska arbete samt förslag till mål och riktlinjer. En webbenkät fanns tillgänglig på svenska och finska på kommunens hemsida under januari-mars 2020 där samtliga nationella minoritetsgrupper har svarat. Kommunen har tagit fram mål och riktlinjer med utgångspunkt i synpunkter från samråden och enkäten. Se Bilaga 2 för sammanfattning av synpunkter.

Informationsspridning om samråd och enkät

Affischer och broschyrer med information på svenska och finska om samråd och enkäten har satts upp på flera offentliga platser i kommunen. Ett aktivt arbete med att sprida denna information har skett genom att kontakta föreningar/församlingar/organisationer som representerar nationella minoriteter i Botkyrka. I de fall då en minoritetsgrupp inte har en aktiv förening/församling/organisation har nationella organisationer och föreningar som representerar nationella minoriteter blivit informerade om att sprida informationen om samråd och enkäten. Detta med förhoppningen om att nå individer som identifierar sig tillhöra någon eller några av de nationella minoriteterna i Botkyrka. Genom ett aktivt informationsspridande har förhoppningen även varit att skapa inflytande och delaktighet för barn och unga i det minoritetspolitiska arbetet.

Grundskydd och förstärkt lagstadgat skydd genom förvaltningsområden

Grundskyddet i lagen (2009:724) gäller för samtliga fem nationella minoriteter. Det innebär att:

- Kommuner och regioner ska på lämpligt sätt informera nationella minoriteter om deras rättigheter och det allmännas ansvar.
- Det allmänna ska skydda och främja de nationella minoritetsspråken och främja nationella minoriteters möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige.

Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritets-språket ska främjas särskilt.

- Kommunen ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med dessa i sådana frågor.

Förvaltningskommun för det finska språket

Det förstärkta skyddet gäller de kommuner som tillhör ett förvaltningsområde för samiska, finska och meänkieli. Botkyrka är en förvaltningskommun för det finska språket. Det betyder att kommunen har förbundit sig till att ge ett extra skydd för bevarandet av det finska språket och den finska kulturen. Det förstärkta skyddet innebär bland annat att enskilda invånare har rätt att använda finska vid muntlig och skriftlig kontakt med kommunen. Om det finns personal som kan något av språken meänkieli eller samiska har enskilda invånare rätt att använda även dessa språk i kontakt med kommunen.

Som förvaltningskommun för det finska språket har kommunen ett särskilt ansvar att erbjuda förskola, annan pedagogisk omsorg och äldreomsorg till hel eller väsentlig del på finska, om någon i kommunen önskar detta. Barn ska erbjudas plats i förskola där hela eller väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, om dess vårdnadshavare begär det. Det förstärkta skyddet inom äldreomsorgen innebär att den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen i kommunen ska få information om möjligheterna till service och omvårdnad på finska. Om kommunen har tillgång till personal med språkkunskaper i övriga minoritetsspråk ska hel eller väsentlig del av den service och omvårdnad erbjudas inom ramen för äldreomsorgen.

Tydliggörande av ansvar och uppföljning av mål och riktlinjer

Mål och riktlinjerna (Bilaga 1) är en vägledning för hur Botkyrka kommun ska arbeta för att leva upp till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och de förstärkta rättigheterna för det finska språket. Mål och riktlinjerna tydliggör hur kommunen ska leva upp till det minoritetspolitiska arbetet genom att förtydliga ansvar, rättigheter, samordning och uppföljning. Väsentliga delar är att samråd genomförs för att ge minoritetsgrupperna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem, att nationella minoritetsspråk och kulturer skyddas och bevaras samt att informationskyldigheten kontinuerligt uppfylls av kommunen.

Mål och riktlinjerna bör följas upp inom ramen för kommunens strategi för ett jämlikt Botkyrka. Detta för att betona de nationella minoriteternas rättigheter som en del av jämlikhetsarbetet och social hållbarhet. Samtliga nämnder berörs av mål och riktlinjerna i sina ordinarie verksamheter. Genom att nämnder ansvarar för att dessa mål och riktlinjer följs i den befintliga strukturen bidrar det till en långsiktig utveckling och effektivisering av kommunens minoritetspolitiska verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Majoriteten av aktiviteterna i mål och riktlinjerna täcks av statsbidraget för Botkyrka som förvaltningskommun för det finska språket. I stort sett allt av genomförandet i mål och riktlinjerna är krav enligt minoritetslagen. Det kan tillkomma extra arbetstid vid genomförandet av riktlinjerna för berörda förvaltningar. Samordnaren för nationella minoriteter på kommunledningsförvaltningen är anställd för att leda, samordna och stödja

det övergripande arbetet med att tillgodose nationella minoriteternas rättigheter. Det anses därför inte tillkomma extra arbetstid för kommunledningsförvaltningens del.

Leif Eriksson

Kommundirektör

Elif Koman André

Hållbarhetsdirektör

Bilagor

Bilaga 1: Mål och riktlinjer

Bilaga 2: Sammanfattning av synpunkter

Expedieras till

Samtliga nämnder och förvaltningar.

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Mål och riktlinjer för nationella minoriteter

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2019:363
Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen
Dokumentet beslutades den: 8 juni 2020
Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder
Dokumentet gäller till den: 8 juni 2025

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter:

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

Relaterade dokument: Strategi för ett jämlikt Botkyrka (KS/2014:612)

Inledning

De nationella minoriteternas rättigheter är en viktig fråga för mänskliga rättigheter i Botkyrka kommun. I kommunen arbetar vi för att nuvarande och kommande generationer ska säkras en god miljö, hälsa, ekonomisk och social välfärd och rättvisa – det är så vi utvecklar ett hållbart Botkyrka.

De nationella minoriteterna i Sverige är sverigefinnar, judar, romer, tornedalingar och urfolket samer. Gemensamt för minoriteterna är att de har befolkats i Sverige under en lång tid och har lång historisk anknytning till landet. Tillhörigheten till en nationell minoritet baserar sig på självidentifikation och en individ kan identifiera sig med en eller flera identiteter. Statliga och regionala myndigheter samt kommuner ska skydda och främja de nationella minoritetsspråken och främja nationella minoriteters möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Det finns ett särskilt fokus på barns möjligheter att utveckla en kulturell identitet och att kunna använda det egna minoritetsspråket. Kommunen har en skyldighet att informera nationella minoriteter om deras rättigheter och samråda med dessa grupper för att ge möjlighet till inflytande i frågor som berör dem. Enligt den förstärkta lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska varje kommun anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

För att ge nationella minoriteter inflytande i arbetet med dessa mål och riktlinjer har synpunkter och önskemål från samråd och en enkätundersökning beaktats i målsättningarna. Syftet med mål och riktlinjerna är att tydliggöra hur Botkyrka kommun lever upp till det minoritetspolitiska arbetet och att levandegöra ansvar, rättigheter, samordning och uppföljning.

Målområden och tillvägagångssätt

I detta avsnitt presenteras Botkyrka kommuns tre målområden och tillvägagångssätt för att uppfylla dessa målområden. Målområdena utgår från internationella och nationella konventioner och lagar om mänskliga rättigheter samt från synpunkter från nationella minoriteter i Botkyrka kommun.

1 Rätten till information och synliggörandet av nationella minoritetsspråk

För att nationella minoriteter i Botkyrka kommun ska vara medvetna om sina rättigheter ska informationen från kommunen vara tydlig, synlig och tillgänglig. Informationen ska anpassas efter nationella minoriteters rättigheter och särskilt fokus ska vara på samhällsviktig information. Kommunen ska kartlägga personal med språkkompetens inom relevanta minoritetsspråk för att möjliggöra rätten till att kontakta kommunens verksamheter på sitt minoritetsspråk.

Tillvägagångssätt

- Kartläggning av personal som kan finska, meänkieli och samiska inom kommunens förvaltningar.
- Finskspråkiga invånare ska ges möjlighet att använda det finska språket vid muntliga och skriftliga kontakter med kommunen om önskemål finns.
- Informationsinsats om den förstärkta minoritetslagen och information om tillgänglig service på finska.
- Skyltning på finska på utvalda offentliga platser.
- Information på romani chib på kommunens hemsida.
- Riktad information till barn och unga inom nationella minoritetsgrupper om möjligheter att organisera sig och andra möjligheter som ung i Botkyrka.

2 Skydd av nationella minoriteters språk och kultur

Nationella minoriteter bosatta i Botkyrka kommun ska kunna utveckla sin fulla potential och ha samma förutsättningar i samhället som majoritetsbefolkningen. Kommunen ska motverka diskriminering och utsatthet av de nationella minoriteterna i alla dess verksamheter. Detta ska ske genom bland annat uppmärksammande av de nationella minoriteternas språk, historia och kultur i kommunens verksamheter

En elev som tillhör någon av de nationella minoritetsgrupperna ska erbjudas modersmålsundervisning i sitt nationella minoritetsspråk. Rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk gäller från och med grundskolan till gymnasieskolan. Språket behöver inte vara elevens dagliga umgängesspråk hemma. Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan måste dock ha goda kunskaper i språket för att ha rätt att läsa ett nationellt minoritetsspråk.

Tillvägagångssätt

- Kompetensutvecklande insatser om minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteternas rättigheter för tjänstepersoner på ledningsnivå i kommunen.
- Kulturevenemang för att synliggöra och främja det finska språket och det finska kulturarvet.
- Den som önskar det ska få tillgång till äldreomsorg med finsktalande personal på vård- och omsorgsboenden samt inom hemtjänst.
- Tillhandahålla öppen förskola med finskspråkig personal.
- Barn och ungdomar ska informeras om rätten till modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken.
- Barn och ungdomar ska uppmuntras till modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken.

3 Rätten till delaktighet och inflytande

För att stärka nationella minoriteters möjligheter till inflytande ska nationella minoriteter årligen ges möjlighet till dialog för att uttrycka vilka behov som finns för att uppfylla deras rättigheter i kommunen. Kommunen ska samordna olika råd eller samverkansgrupper för att dessa ska vara aktiva i samråden. Samråden ska vara öppna för alla nationella minoriteter. Ett särskilt deltagande bland barn och unga ska främjas och politiskt deltagande på samråden ska uppmuntras.

Tillvägagångssätt

- Genomföra öppna samråd årligen för samtliga nationella minoriteter i frågor som berör dem.
- Verka för politisk närvaro vid samråden.
- Samverka med den sverigefinska befolkningen för att kartlägga behov för Botkyrka som förvaltningskommun för det finska språket.

Ansvar och uppföljning

- Kommunledningsförvaltningen har huvudansvaret för att kommunövergripande leda, samordna och stödja arbetet.
- Samtliga nämnder ansvarar för nationella minoriteters rättigheter inom ordinarie arbetsområde.
- Samtliga nämnder ansvarar för uppföljning av sitt arbete med nationella minoriteters rättigheter med utgångspunkt från mål och riktlinjerna.
- Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av mål och riktlinjerna inom ramen för Botkyrka kommuns strategi för ett jämlikt Botkyrka.

Referens
Sara Bylund

Mottagare
Kommunstyrelsen

Bilaga 2: Sammanfattning av synpunkter

Enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska förvaltningsmyndigheter ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor. Samråd ska genomföras med syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i kommunens beslutsfattande. Nedan presenteras en sammanfattning av synpunkter om kommunens minoritetspolitiska arbete utifrån två samråd och enkätsvaren.

- En önskan om mer finsktalande personal på äldreboenden.
- Att hemtjänst på finska bör utökas i både tillgänglighet och kvalitet.
- En önskan om mer och samlad information om kommande aktiviteter och service.
- Att kommunen skapar en samlad mötesplats för alla nationella minoritetsgrupper.
- Att modersmål erbjuds på skoltid och att det bör finnas mer tid för modersmålsundervisning.
- En önskan om aktiviteter för språkutveckling hos barn.
- Att kommunen uppmärksammar ensamma äldre som inte kan svenska.
- Bättre utbud av finskspråkiga böcker och tidningar på biblioteken.
- Bättre utbud av teaterföreställningar och filmvisningar.
- Att tjänstepersoner i kommunen utbildas i minoritetslagen.
- En önskan om information om hur man kan engagera sig i minoritetspolitiska frågor.
- En önskan om information om kommunens förskoleverksamhet och öppen förskoleverksamhet på finska.
- Att det genomförs en satsning på barn och ungas språkutveckling.
- Att civilsamhället får möjlighet till att engagera sig i det minoritetspolitiska arbetet.
- Att alla beslut följs upp.

§ 43

Återrapportering av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2020 (KS/2020:148)

Beslut

1. Kommunfullmäktige har tagit del av uppdragsrapporteringen.
2. Kommunfullmäktige anser följande uppdrag slutförda:

(KS/2015:771), (KS/2016:325), (KS/2018:22), (KS/2017:686), (KS/2019:423), (KS/2019:705), (KS/2015:411, (VON har återrapporterat sitt åtagande)), (KS/2018:580), (KS/2018:634), (KS/2018:192), (KS/2017:255).

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2020-05-04 § 65 lämnat ett förslag till beslut.

Två gånger om året sammanställer förvaltningen en redogörelse över samtliga lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige behandlade den förra återrapporteringen 2019-11-25, § 164. Bifogad redogörelse, vid redovisningstillfället, innehåller totalt 106 uppdrag. Av redogörelsen framgår det huruvida uppdragen är slutförda eller om fortsatt arbete pågår.

De uppdrag som anses slutförda är grönmärkade i bifogad redogörelse och förvaltningen föreslår därmed att kommunfullmäktige anser uppdragen slutförda.

Totala antalet uppdrag: 106

Antal genomförda uppdrag: 12

Antal kvarvarande uppdrag: 94

Kommunledningsförvaltningen har för avsikt att framgent systematisera och skapa en mer sammanhållen uppföljning av lämnade uppdrag. Detta för att säkerställa en bättre leverans av underlag som svarar upp mot de uppdrag som lämnats till förvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-02-27.

I ärendet yttrar sig Ebba Östlin (S).

Yrkanden

Ebba Östlin (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Samtliga nämnder

Referens

Jesper Dahl

jesper.dahl@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Återrapportering av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2020

Diarienummer: KS/2020:148

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av uppdragsrapporteringen.
2. Kommunfullmäktige anser följande uppdrag slutförda:

(KS/2015:771), (KS/2016:325), (KS/2018:22), (KS/2018:391), (KS/2017:686), (KS/2019:423), (KS/2019:705), (KS/2015:411, (VON har återrapporterat sitt åtagande)), (KS/2018:580), (KS/2018:634), (KS/2018:192), (KS/2017:255).

Sammanfattning

Två gånger om året sammanställer förvaltningen en redogörelse över samtliga lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige behandlade den förra återrapporteringen 2019-11-25, § 164. Bifogad redogörelse, vid redovisningstillfället, innehåller totalt 106 uppdrag. Av redogörelsen framgår det huruvida uppdragen är slutförda eller om fortsatt arbete pågår.

De uppdrag som anses slutförda är grönmarkerade i bifogad redogörelse och förvaltningen föreslår därmed att kommunfullmäktige anser uppdragen slutförda.

Totala antalet uppdrag: 106

Antal genomförda uppdrag: 12

Antal kvarvarande uppdrag: 94

Kommunledningsförvaltningen har för avsikt att framgent systematisera och skapa en mer sammanhållen uppföljning av lämnade uppdrag. Detta för att säkerställa en bättre leverans av underlag som svarar upp mot de uppdrag som lämnats till förvaltningen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Helena Karlsson

Btr kommundirektör

Ann-Kristin Vesterlund

Tf kanslidirektör

Bilagor

Uppdragslista över samtliga uppdrag lämnade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Expedieras till

Samtliga nämnder

Berörda kommunala bolag

Uppdragstyp	Uppdragsbeskrivning
Kommunstyrelseuppdrag	Markanvisningstävling för Hågelby Kommunstyrelsen uppdrar till tekniska nämnden att genomföra upprustning av Hågelby Gård med en fastställande budget om 40 miljoner kronor. Budget finns avsatt i flerårsplanen 2015-2018, varav 22,5 miljoner kronor i ettårsplan 2015.
Fullmäktigeuppdrag	Återrapportering av projektet 13 nya förskolor (KS/2016:848) Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden tillsammans med utbildningsnämnden i uppdrag att utvärdera de tre första förskolorna, för att avgöra hanteringen av resterande 10 förskolor.
Fullmäktigeuppdrag	Strukturplan Storvreten - antagande 4. Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att bygga ett vård och omsorgsboende vid Odlingsvägen i enlighet med strukturplanens förslag, samt att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en detaljplan.
Fullmäktigeuppdrag (Genom MoB)	Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019-2021 7. Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att bygga en gruppboende i enlighet med investeringsplan och detaljplan för Slättmalm
Kommunstyrelseuppdrag	Utvecklingsprogram för Hallunda/Norsborg Alla nämnder att återkomma med åtagande om hur de kan bidra med förverkligandet av utvecklingsprogrammet.
Fullmäktigeuppdrag	Aktualitetsförklaring av översiktsplan 1) Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att ta fram en kommuntäckande dricksvattenutredning, i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Uppdraget ska återrapporteras senast 2019-12-31.
Fullmäktigeuppdrag	Uppdrag - Utforma riktlinjer som omöjliggör uthyrning av lokaler till konfessionella friskolor i Botkyrka kommun Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att utforma riktlinjer för uthyrning av lokaler som omöjliggör uthyrning till konfessionella friskolor, i enlighet med nämndinitiativ väckt av utbildningsnämnden.

Fullmäktigeuppdrag	<p>Antagande av detaljplan för område vid Brotorpsvägen</p> <p>Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att, i samverkan med kommunens upphandlingsenhet, ombesörja nyuppförande av ett vård- och omsorgsboende och förskola i Vårsta, genom att upphandla byggentreprenaden. Uppförandet ska ske utifrån vård- och omsorgsnämndens fastställda lokalprogram.</p>
Kommunstyrelseuppdrag	<p>Genomlysning av projekt Allégården (KS/2019:371)</p> <p>Kommunstyrelsen anmodar tekniska nämnden att fortlöpande återrapportera progressionen av Allégårdsprojektet till kommunstyrelsen.</p>
Fullmäktigeuppdrag	<p>Delårsrapport 2 2019 – Kommunen</p> <p>Kommunfullmäktige beslutar att tekniska nämnden i samverkan med utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda ny inriktning för projektet Björkhaga skola. Den nya inriktningen ska inrymma drygt 600 elever.</p>
Kommunfullmäktigeuppdrag	<p>Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023</p> <p>8:1) I nämndernas budgetramar ingår årligen under perioden 2020 - 2023 krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande omkring 2 procent av budgetomslutningen samt krav på effektiviseringar inom central administration. Nämnderna får i uppdrag att ta fram och genomföra effektiviseringsåtgärder så att given budgetram hålls. Nämndernas förslag till åtgärder ska utgå ifrån kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag. Nämnderna redovisar i samband med yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 - 2024 de effektiviseringsåtgärder som på kort och lång sikt har eller planeras beslutas av nämnd.</p>

Fullmäktigeuppdrag	<p>Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023</p> <p>8:6) Samtliga nämnder får i uppdrag att gå igenom sina verksamheter och pröva om civilsamhället istället kan vara utförare och i de fall det är möjligt att ingå överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) eller andra former av samverkansavtal. En första redovisning av vilka IOP:er och samverkansavtal som nämnderna har eller har för avsikt att teckna ska göras till kommunstyrelsens budgetberedning den 15 maj 2020. Ytterligare en redovisning ska göras till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.</p>
Fullmäktigeuppdrag	<p>Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023</p> <p>8:7) Tekniska nämnden får tillsammans med berörda nämnder i uppdrag att ta fram ett styrdokument som reglerar hur lokaler ska byggas och att det byggs så kostnadseffektivt som möjligt. Styrdokumentet ska redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.</p>
Fullmäktigeuppdrag	<p>Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023</p> <p>8:8) Tekniska nämnden får i uppdrag att inventera kommunens lokalbestånd och säga upp eller avyttra verksamhetslokaler kommunen inte har behov av. Uppdraget redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.</p>
Kommunstyrelseuppdrag	<p>Revidering av riktlinjer för styrdokument samt aktualitetsförklaring av befintliga styrdokument</p> <p>Kommunstyrelsen anmodar övriga nämnder att göra en aktualitetsöversyn av egna antagna styrdokument.</p>

Initierat	Slutdatum	Ansvarig
KS 2015-01-07, § 12		TFN
KF 2017-03-30, § 44		TFN
KF 2017-09-28 § 158	2018-12-31	TFN
KF 2017-11-23 § 215	2022-12-31	TFN
KS 2018-01-08 § 6	2019-01-31.	TFN
KF 2018-04-28, § 85	2019-12-31	TFN
KF 2018-05-31 § 124	2018-12-31	TFN

KF 2018-06-19, § 152	2021-12-31	TFN
KS 2019-06-03, § 110	Fortlöpande	TFN
2019-10-24, § 133	2020-12-31	TFN
KF 2019-11-25, § 158	Nämnderna redovisar i samband med yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 - 2024	TFN

KF 2019-11-25, § 158	<p>En första redovisning av vilka IOP:er och samverkansavtal som nämnderna har eller har för avsikt att teckna ska göras till kommunstyrelsens budgetberedning den 15 maj 2020.</p> <p>Ytterligare en redovisning ska göras till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september</p>	TFN
KF 2019-11-25, § 158	Styrdokumentet ska redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.	TFN
KF 2019-11-25, § 158	Uppdraget redovisas till kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020	TFN
KS 2019-11-22, § 219	2020-12-31	TFN

Status	Kommentar
Påbörjat/Pågår	Pågår. Ny utökad budget Arbete med etapp 1 pågår. Projektering av Etapp 2 pågår. Projektstatus rapporterad på tekniska nämnden samt ordförandeberedning/investeringsberedning
Påbörjat/Pågår	Pågår, inväntar färdigställande Se beslut om ändrat utvärderingsförfarande 13 förskolor KS 2018-10-08. Första förskola att utvärdera blir Opalen.
Försenat	Kvarstår. Ligger i B20 med projekteringsstart 2021 och slutförande efter 2023.
Påbörjat/Pågår	Ligger i investeringsplan B20. Projektering start 2020, färdig 2022. Detaljplan ej klar, försenad.
Försenat	Utredning för Hallunda gård skjuten på friutrymmesprioriteringen.
Klar	MHN: Arbetet med en kommuntäckande dricksvattenutredning pågår mellan MHN och TN .
Försenat	Inkluderas i policy för lokalförsörjning.

Påbörjat/Pågår	Ingår i investeringsplan B20. Förfrågningsunderlag under framtagande. Färdigtidpunkt 2021.
Påbörjat/Pågår	Görs fortlöpande tills projektslut. Slutbesiktning klar i november 2019.
Påbörjat/Pågår	Projektering ska starta. Förslag från investeringsberedningen att lagd beställning gäller. Lokalprogrammet ska uppdateras av UF för att reflektera en skola för 600 elever samt dimensionering av matsat, kök etc.
Ej påbörjad	

Ej påbörjad	Samtliga nämnder
Ej påbörjad	
Ej påbörjad	
Klart	Inget som ska aktualitetsförklaras.

Samverkan med annan nämnd	Diarienummer
-	(KS/2014:319)
UN	(KS/2016:848)
TEN SBN	(KS/2015:296)
-	(KS/2017:91)
Samtliga nämnder	(KS/2015:411)
*TEN SBN MHN	(KS/2017:323)
-	(KS/2018:269)

-	(KS/2018:420)
	KS/2019:371
UN	(KS/2019:498)
Samtliga nämnder	(KS/2019:191)

	(KS/2019:191)
Berörda nämnder	(KS/2019:191)
	(KS/2019:191)
	(KS/2019:705)

§ 54

Delårsrapport 1 2020 – Kommunen (KS/2020:253)

Beslut

1. Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2020 enligt 8 kapitlet 20 a § kommunallagen.
2. Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 57 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet Dagvatten Riksten. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.
3. Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 3,2 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet Dagvattenanläggning Segersjö. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.
4. Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 1,5 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet va-utbyggnad Skårdal. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2020-06-08 § 84 lämnat ett förslag till beslut.

Delårsrapport 1 2020 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys.

Vintern och våren har inneburit en turbulent tid och alla tidigare prognoser/bedömningar har omvärderats utifrån den Coronapandemi som världen befinner sig i just nu. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gav i slutet av april ingen prognos utan har istället tagit fram ett scenario för sina beräkningar av tillväxt. Osäkerheten hur ekonomin kommer att utveckla sig är väldigt hög.

Den bedömning som vi gör för kommunen i denna delårsrapport är en mycket osäker prognos som bygger på SKR:s underlag och en relativt positiv bedömning som i stort innebär att vi går in i ett normalläge efter sommaren.

Det ekonomiska resultatet för perioden är negativt med 115 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 104 miljoner kronor, vilket är 53 miljoner bättre än budgeterat resultat. I prognosen ingår alla de extra generella statsbidrag som regeringen aviserat till och med den 26 maj. Balanskravsresultatet beräknas till 98 miljoner kronor.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 17 miljoner kronor, varav 15 miljoner kronor avser nämnderna och 2 miljoner kronor avser de gemensamma posterna.

Årets skatteintäkter beräknas understiga budget med 154 miljoner kronor. Skatteintäktsberäkningen utgår från SKR:s bedömningar från den 29 april. Med de stödpaket i form av extra statsbidrag som regeringen aviserat under året överstiger de generella statsbidragsintäkterna budget med 207 miljoner kronor. Sammantaget ger det ett överskott för skatter och bidrag med 53 miljoner kronor mot budget.

Finansnettot beräknas ge ett positivt utfall på cirka 6 miljoner kronor och ett överskott mot budget på 22 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en realiserad kursvinst, fondutdelning på placerade medel och lägre räntekostnader.

Nettoinvesteringarna för perioden uppgår till 133 miljoner kronor. Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna att uppgå till omkring 925 miljoner kronor för hela 2020, vilket är betydligt högre än investeringarna under de senaste åren. Prognosen innebär en kraftigt ökad investeringstakt under slutet av året.

Baserat på genomförda investeringar hittills i år och tidigare års investeringsvolym bedömer vi att kommunens egen upplåning kommer att öka med cirka 300 miljoner kronor under 2020.

Nämnderna har rapporterat risk för att många mål kommer att bli svåra att uppnå till följd av den pågående pandemin. Riskerna handlar bland annat om hög sjukfrånvaro som innebär att uppdrag och arbetsuppgifter senareläggs eller uteblir. På grund av vikten av social distansering har aktiviteter ställts in och färre har besökt verksamheterna, vilket till exempel påverkat kommunens medborgardialoger, daglig verksamhet, dagverksamheterna, aktiviteter för barn och unga. Utbildningsförvaltningen signalerar om utebliven kunskap till följd av sjukfrånvaro bland barn och unga i förskola och skola.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-05-25.

I debatten yttrar sig Mats Einarsson (V), Stina Lundgren (M), Ebba Östlin (S), Ing-Marie Viklund (L), Lars Johansson (L), Yngve RK Jönsson (M) och Niklas Gladh (MP).

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Ing-Marie Viklund (L) och Lars Johansson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Särskilda yttranden

Mats Einarsson (V) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga 2.

Lars Johansson (L) ansluter sig till det särskilda yttrandet från Vänsterpartiet.

Stina Lundgren (M) lämnar samma särskilda yttrande som i kommunstyrelsen.

Expedieras till:
Samtliga nämnder

SÄRSKILT YTTRANDE

Delårsrapport 1 2020 – kommunen (KS/2020:253)

Delårsrapporten redovisar ett negativt resultat för perioden, men prognostiserar ett helårsresultat på 104 mkr, 53 mkr bättre än budget. Förklaringen är huvudsakligen aviserade förstärkta statsbidrag som kompenserar för minskade skatteintäkter och ger ett visst överskott i förhållande till budget på intäktssidan.

Samtidigt väntas verksamheterna sammantaget gå med 15 mkr i underskott på helårsbasis. Skillnaderna mellan nämnderna är dock stora. Flertalet nämnder räknar med en budget i balans eller med mindre överskott, medan teknik- och fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och socialnämnden prognostiserar underskott. Allvarligast är läget i socialnämnden, där prognosen är ett underskott på 38 mkr.

På socialnämndens möte dagen efter kommunstyrelsemötet beslutade nämnden godkänna en lång lista med åtgärder för att åstadkomma en budget i balans 2020: avveckling av ej lagstadgad verksamhet (ej preciserat vilken), indragna tjänster, minskning av externa placeringar, stramare riktlinjer för ekonomiskt bistånd, köpstopp för extern öppenvård m.m. En del av dessa åtgärder kan vara motiverade, t.ex. att överföra insatser från externa utförare till egen regi, men det är uppenbart att åtgärderna också kommer att gå ut över värdefulla och viktiga insatser, inte minst inom det förebyggande arbetet. Socialnämnden har tidigare varnat för att de strama ekonomiska ramarna kan innebära att nämnden och förvaltningen får svårt att leva upp ens till lagens minimikrav. Läget är inte bättre nu, det är värre.

Det är inte rimligt att en för den generella välfärden så central verksamhet som socialtjänsten ska tvingas till drastiska nedskärningar, samtidigt som kommunen som helhet förväntas göra ett resultat som är dubbelt så stort som det budgeterade. De höjda statsbidrag som riksdagen beslutat om var självfallet inte avsedda att förbättra kommunernas resultat, utan att värna välfärden i ekonomiskt svåra tider. Kommunen bör därför snarast besluta om hur de höjda statsbidragen ska komma verksamheterna till del så att kortsiktiga och skadliga nedskärningar så långt som möjligt undviks.

Vänsterpartiet yrkade i kommunstyrelsen att socialnämnden skulle beviljas 20 mkr i utökad driftsbudget i syfte att värna det förebyggande sociala arbetet, säkra rättssäkerheten och medborgarnas sociala rättigheter och undvika nedskärningar som i ett längre perspektiv medför ökade sociala kostnader samt att kommunledningsförvaltningen skulle uppdras att snarast återkomma med förslag till ytterligare fördelning av de ökade statsbidragen till verksamheterna. Båda yrkandena röstades ner av samtliga övriga partier.

Vänsterpartiet
Mats Einarsson (V)

Referens

Monica Blommark

monica.blommark@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 2020 – kommunen

Diarienummer: KS/2020:253

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2020 enligt 8 kapitlet 20 a § kommunallagen.

Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 57 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet Dagvatten Riksten. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.

Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 3,2 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet Dagvattenanläggning Segersjö. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.

Kommunfullmäktige beslutar medge teknik- och fastighetsnämnden 1,5 miljoner kronor i utökad investeringsram för projektet va-utbyggnad Skårdal. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Kommunstyrelsen beslutar medge vård- och omsorgsnämnden 9,5 miljoner kronor i utökad driftbudget för ökade lokalkostnader efter ombyggnad av vård- och omsorgsboendet Tunängen. Anslaget finansieras genom avsatta medel till kommunstyrelsens förfogande.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 2020 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys. Utbildningsnämnden har inte beslutat sin delårsrapport innan denna tjänsteskrivelse lämnats.

Vintern och våren har inneburit en turbulent tid och alla tidigare prognoser/

bedömningar har omvärderats utifrån den Coronapandemi som världen befinner sig i just nu. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gav i slutet av april ingen prognos utan har istället tagit fram ett scenario för sina beräkningar av tillväxt. Osäkerheten hur ekonomin kommer att utveckla sig är väldigt hög.

Den bedömning som vi gör för kommunen i denna delårsrapport är en mycket osäker prognos som bygger på SKR:s underlag och en relativt positiv bedömning som i stort innebär att vi går in i ett normalläge efter sommaren.

Det ekonomiska resultatet för perioden är negativt med 115 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 104 miljoner kronor, vilket är 53 miljoner bättre än budgeterat resultat. I prognosen ingår alla de extra generella statsbidrag som regeringen aviserat till och med den 26 maj. Balanskravsresultatet beräknas till 98 miljoner kronor.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 17 miljoner kronor, varav 15 miljoner kronor avser nämnderna och 2 miljoner kronor avser de gemensamma posterna.

Årets skatteintäkter beräknas understiga budget med 154 miljoner kronor. Skatteintäktsberäkningen utgår från SKR:s bedömningar från den 29 april. Med de stödpaket i form av extra statsbidrag som regeringen aviserat under året överstiger de generella statsbidragsintäkterna budget med 207 miljoner kronor. Sammantaget ger det ett överskott för skatter och bidrag med 53 miljoner kronor mot budget.

Finansnettot beräknas ge ett positivt utfall på cirka 6 miljoner kronor och ett överskott mot budget på 22 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en realiserad kursvinst, fondutdelning på placerade medel och lägre räntekostnader.

Nettoinvesteringarna för perioden uppgår till 133 miljoner kronor. Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna att uppgå till omkring 925 miljoner kronor för hela 2020, vilket är betydligt högre än investeringarna under de senaste åren. Prognosen innebär en kraftigt ökad investeringstakt under slutet av året.

Baserat på genomförda investeringar hittills i år och tidigare års investeringsvolym bedömer vi att kommunens egen upplåning kommer att öka med cirka 300 miljoner kronor under 2020.

Nämnderna har rapporterat risk för att många mål kommer att bli svåra att uppnå till följd av den pågående pandemin. Riskerna handlar bland annat om hög sjukfrånvaro som innebär att uppdrag och arbetsuppgifter senareläggs eller uteblir. På grund av vikten av socialdistansering har aktiviteter ställts in och färre har besökt verksamheterna, vilket till exempel påverkat kommunens medborgardialoger, daglig verksamhet, dagverksamheterna, aktiviteter för barn och unga. Utbildningsförvaltningen signalerar om utebliven kunskap till följd av sjukfrånvaro bland barn och unga i förskola och skola.

Ärenden i samband med delårsrapporten

Lokalkostnader Tunaängen vård- och omsorgsboende

I Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021 – 2023 finns 9,5 miljoner kronor avsatt för ökade hyror i samband med att ombyggnationen av vård- och omsorgsboendet Tun-

ängen (före detta Samariten). Vård- och omsorgsnämnden har nu inkommit med utredning av lokalkostnaderna som visar ökade lokalkostnader på 9,7 miljoner kronor för boendet och avropar de 9,5 miljoner kronor som finns avsatta för ändamålet.

Dagvatten Riksten, projekt 6282

För att kunna fortsätta utbyggnaden av Riksten behöver dagvattnet hanteras både lokalt och i en samlad anläggning. Teknik- och fastighetsnämndens projekt Dagvatten Riksten avser den samlade anläggningen med syfte att rena dagvatten så att ingen försämring av miljö kvalitetsnormerna för yt- eller grundvatten sker. Anläggningen är också tänkt att kunna hantera översvämningssrisker i området.

Under 2017 så gjordes det en förprojektering och under hösten 2018 genomfördes geotekniska undersökningar som ett underlag inför detaljprojekteringen som påbörjades under 2019. Projektets nuvarande budget på 18 miljoner kronor utgick från en förstudie som gjordes 2017. Under efterföljande förprojektering och detaljprojektering med justeringar bland annat utifrån försvarsmaktens kompletterade utredning har kalkylerna fördjupats och visar på en investeringsutgift på 75 miljoner kronor. De nya förutsättningarna innebär därmed ett behov av en utökad ram med 57 miljoner kronor.

Dagvattenanläggning Segersjö, projekt 6283

Som en åtgärd för att minska övergödningen i Segersjön, Uttran och Utterkalven har två dagvattenanläggningar detaljprojekterats under våren 2019. Byggstart för dammarna vid Segersjön blir preliminärt under 2020. För projektet har teknik- och fastighetsnämnden 2,8 miljoner kronor i investeringsbudget. Till följd av svåra markförhållanden och en tillkommande väg för att kunna sköta om anläggningen bedöms investeringsutgiften för utbyggnad av dammarna till 6 miljoner kronor. De nya förutsättningarna innebär därmed ett behov av en utökad ram med 3,2 miljoner kronor.

Va-utbyggnad Skårdal, projekt 6285

Teknik- och fastighetsnämnden bygger ut allmänt vatten och avlopp till Skårdal och utökar verksamhetsområdet dit. Projektet innebär en ledningsdragning på cirka 900 meter och anslutning av 26 fastigheter. För projektet finns 4,5 miljoner kronor avsatt i budget. När utbyggnaden startade i oktober 2019 valdes en arbetsmetod som innebär att både vatten- och spillvattenledningarna kommer att anläggas djupare än det projekterade förslaget. Anledningen var att slippa återkommande underhållskostnader för värmekabel och el och därmed lägre kostnader under livscykeln. Ändringen medför ökade transport- och återställningsutgifter på grund av större schaktyta, vilket medfört en bedömd investeringsutgift på 6 miljoner kronor. De nya förutsättningarna innebär därmed ett behov av en utökad ram med 1,5 miljoner kronor.

Leif Eriksson
Kommundirektör

Johan Westin
Ekonomidirektör

Bilagor

Delårsrapport 1 2020 – kommunen

Expedieras till

Samtliga nämnder

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

- **Delårsrapport 1 2020**
Perioden januari – april
- Prognos för hela året

Innehållsförteckning

	Sidan
Sammanfattning	3
Avvikelseberättelser mål	3
Ekonomiskt utfall för perioden med prognos för året	4
Ekonomiska sammanställningar	10

SAMMANFATTNING

Vintern och våren har inneburit en turbulent tid och alla tidigare prognoser/bedömningar har omvärderats utifrån den Coronapandemi som världen befinner sig i just nu. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gav i slutet av april ingen prognos utan har istället tagit fram ett scenario för sina beräkningar av tillväxt. Osäkerheten hur ekonomin kommer att utveckla sig är väldigt hög.

Den bedömning som vi gör för kommunen i denna delårsrapport är en mycket osäker prognos som bygger på SKR:s underlag och en relativt positiv bedömning som i stort innebär att vi går in i ett normalläge efter sommaren.

Det ekonomiska resultatet för perioden är negativt med 115 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 104 miljoner kronor, vilket är 53 miljoner bättre än budgeterat resultat. I prognosen ingår alla de extra generella statsbidrag som regeringen aviserat till och med den 26 maj. Balanskravsresultatet beräknas till 98 miljoner kronor.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 17 miljoner kronor, varav 15 miljoner kronor avser nämnderna och 2 miljoner kronor avser de gemensamma posterna.

Årets skatteintäkter beräknas understiga budget med 154 miljoner kronor. Skatteintäktsberäkningen utgår från SKR:s bedömningar från den 29 april. Med de stödpaket i form av extra statsbidrag som regeringen aviserat under året överstiger de generella statsbidragsintäkterna budget med 207 miljoner kronor. Sammantaget ger det ett överskott för skatter och bidrag med 53 miljoner kronor mot budget.

Finansnettot beräknas ge ett positivt utfall på cirka 6 miljoner kronor och ett överskott mot budget på 22 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en realiserad kursvinst, fondutdelning på placerade medel och lägre räntekostnader.

Nettoinvesteringarna för perioden uppgår till 133 miljoner kronor. Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna att uppgå till omkring 925 miljoner kronor för hela 2020, vilket är betydligt högre än investeringarna under de senaste åren. Prognosen innebär en kraftigt ökad investeringstakt under slutet av året.

Baserat på genomförda investeringar hittills i år och tidigare års investeringsvolym bedömer vi att kommunens egen upplåning kommer att öka med cirka 300 miljoner kronor under 2020.

Nämnderna har rapporterat risk för att många mål kommer att bli svåra att uppnå till följd av den pågående pandemin. Riskerna handlar bland annat om hög sjukfrånvaro som innebär att uppdrag och arbetsuppgifter senareläggs eller uteblir. På grund av vikten av socialdistansering har aktiviteter ställts in och färre har besökt verksamheterna, vilket till exempel påverkat kommunens medborgardialoger, daglig verksamhet, dagverksamheterna, aktiviteter för barn och unga. Utbildningsförvaltningen signalerar om risk för utebliven kunskap till följd av sjukfrånvaro bland barn och unga i förskola och skola.

AVVIKELSERAPPORTERING – MÅL

För att svara upp mot kommunfullmäktiges mål har nämnderna i Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021 – 2023 formulerat egna mål med tillhörande målsatta mått. Vid denna tid på året finns bara i undantagsfall mätningar som avser 2020. Nämndernas delårsrapportering innehåller istället en avvikelserapportering i de fall nämnden bedömer att det faktiska utfallet kraftigt kommer att avvika mot uppsatt mål.

Flertalet av kommunens nämnder varnar för att många mål kommer bli svåra att uppnå. Detta med anledning av den pandemi som covid-19 förorsakat. Samtliga av kommunfullmäktiges målområden och utvecklingsmål bedöms påverkas av situationen. Sjukfrånvaron bland personalen har varit hög under februari till april, och många nämnder gör bedömningen att det finns en risk för att den förblir fortsatt hög. Därmed finns det uppdrag och arbetsuppgifter kopplade till målen som inte kan genomföras eller får skjutas på framtiden. Det ansträngda personalläget har också i några fall inneburit att planerade enkäter och undersökningar, som ligger till grund för bedömning av målutfallet, inte har genomförts. Detta kommer in sin tur innebära att det kan bli svårt att följa upp nämndernas måluppfyllelse och därmed även kommunfullmäktiges utvecklingsmål.

Utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer om social distansering och regeringens beslut om att förbjuda sammankomster med över 50 personer, har många nämnder fått ställa in aktiviteter som ligger som en del i arbete med måluppfyllelse. Som exempel kan nämnas medborgardialoger, daglig verksamhet, dagverksamhet, aktiviteter för barn och unga. Den sociala distanseringen har även lett till att färre besöker inom de kommunala verksamheterna vilket också påverkar möjligheten till måluppfyllelse.

Vidare har även den höga sjukfrånvaron bland barn på förskolan och elever i grundskolan förorsakat risk för utebliven kunskap och därmed minskad målupp-

fyllelse. Utbildningsnämnden ser nu över möjligheten till utökad lovskola under sommaren och utökad undervisningstid under kommande läsår.

Hur pandemin kommer att påverka kommunens medborgare och verksamheter under resterande året är svårt att bedöma. Folkhälsomyndighetens bedömning är att läget kommer vara fortsatt allvarligt året ut och att nuvarande rekommendationer kommer kvarstå ytterligare en tid. Kommunledningsförvaltningen gör därför bedömningen att det finns risk för negativa avvikelser gällande måluppfyllelsen på kommunfullmäktiges utvecklingsmål vid årets slut.

EKONOMISKT UTFALL FÖR PERIODEN MED PROGNOSEN FÖR ÅRET

OMVÄRLDEN

Efter en period av hög tillväxt började det vända i slutet på 2019, bedömningen var att Sverige skulle gå in i en mer normal konjunktur under de kommande åren. Bedömningarna från Sveriges kommuner och regioner (SKR) under hösten var att kommande planeringsperiod skulle börja med två svaga år med tillväxt. Orsaken till det var framförallt en försvagad arbetsmarknad och minskad konsumtion. SKR:s bedömning var en BNP ökning på cirka 1 procent för 2020 och lätt ökande därefter.

Vintern och våren har inneburit en turbulent tid och alla tidigare prognoser/bedömningar har omvärderats utifrån pandemin världen befinner sig i just nu. Och de senaste månaderna har inneburit en global konjunktur kollaps. SKR gav i slutet av april ingen prognos utan tog istället fram ett scenario för sina beräkningar av tillväxt. Utifrån scenariot bedöms BNP för 2020 minska med 4 procent. En skillnad från hösten med drygt 5 procentenheter. Osäkerheten hur ekonomin kommer att utveckla sig är väldigt hög i detta läge och det finns väldigt många osäkerhetsfaktorer.

I SKR:s scenario beräknas ett dramatiskt fall i svensk produktion och sysselsättning fram till sommaren, samt en markant rekyll under det andra halvåret i år. Trots återhämtningen under hösten är bedömningen att vårens nedgång ger negativt BNP tillväxt för året. Kollapsen i svensk ekonomi kommer ge en betydande inverkan på skatteunderlaget och bedömningen är att det ökar med endast 0,9 procent mot mer normalt ca 3,5 procent. Regeringen har under våren kommit med ett antal stödpaket till offentlig sektor och det kommer att hjälpa en del men inte hela vägen.

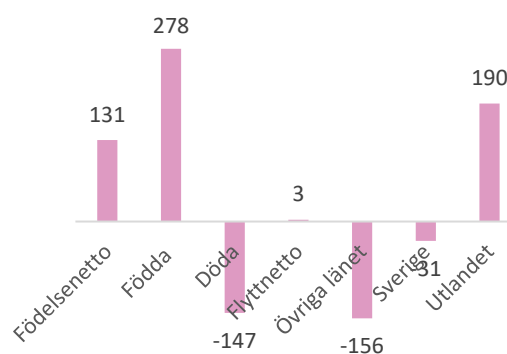
För Botkyrka innebär det att 2020 blir ett relativt osäkert år. Botkyrka kommun lämnade 2019 med ett underskott enligt balanskravet med 22,7 miljoner

kronor. Kommunen har enligt kommunallagen tre år på sig att återställa underskottet. Det innebär att den kommunala budgeten har minskats med 7,5 miljoner kronor per år. Det tillsammans med kända och okända effekter i skatteunderlaget gör att prognosen för året blir högst osäker. Ett eventuellt ytterligare tapp i skatteintäkter kan ge kommunen ett underskott även för 2020.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Efter det första kvartalet 2020 uppgår Botkyrkas befolkning till 94 839 personer. Det är en ökning med 233 personer sedan årsskiftet. Jämfört med samma tidpunkt förra året är ökningen 1 270 personer. Befolkningsökningen under det första kvartalet 2020 är mindre än under motsvarande period 2019. Utöver de folkbokförda finns cirka 1 200 personer i Migrationsverkets mottagnings-system som bor i Botkyrka, men som inte är skrivna i kommunen.

Befolkningsökningen under det första kvartalet 2020 beror till största del på ett positivt födelseöverskott (födda minus döda). Kommunen har ett litet positivt flyttnetto, vilket beror på inflyttning från utlandet. I den totala befolkningsökningen finns en justeringspost som omfattar 99 personer.

Enligt kommunens senaste befolkningsprognos från i mars beräknas befolkningen vid utgången av 2020 uppgå till cirka 95 900 personer.

DELÅRSRESULTATET OCH PROGNOSEN

Kommunens ekonomi var redan vid ingången till 2020 ansträngd med en försvagad konjunktur och ett demografiskt tryck. 2019 års balanskravsresultat var negativt och i fastställd budget för 2020 ingick effektiviseringskrav för samtliga nämnder. Till detta läggs den nu pågående Coronapandemin som fått stor påverkan på såväl verksamhet som de ekonomiska förutsättningarna. Den bedömning som föreligger för året är en mycket osäker prognos som bygger på ett relativt positivt scenario som i stort innebär att vi går in i ett normalläge efter sommaren. Utveckling framöver är svår att bedöma och det går

inte i detta läge att ha en fullständig och klar bild över läget. Det troliga är att det kommer att ta lång tid att överblicka effekterna av pandemin.

Resultatet

Resultatet för **perioden** januari – april är negativt med 115 miljoner kronor. I periodens resultat har effekterna av en sämre skatteprognos slagit igenom, men av de extra tillskott som staten utlovat i generella statsbidrag ingår bara den del som hittills är beslutad.

I april förra året var delårsresultatet positivt med 35,6 miljoner kronor. Skillnaden mellan åren förklaras till stor del av orealiserade förluster på placerade pensionsmedel på grund av den nedgång som skett på börsen under året.

Nämndernas nettokostnader uppgick i april till 1 870 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 27 miljoner kronor (1,5 procent) jämfört med samma period förra året. De procentuellt största nettokostnadsökningarna återfinns hos miljö- och hälso- skyddsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och socialnämnden.

I tabellerna nedan framgår hur verksamheternas externa intäkter och kostnader har utvecklats för perioden januari till april 2020 jämfört med 2019. I tabellen ingår inte skattemedel och finansiella poster.

Verksamhetens intäkter i miljoner kronor	April 2020	April 2019	%
Taxor och avgifter	105	100	5,3
Externa bostads- och lokalhyror	31	34	-9,6
Försäljning av verksamhet	56	53	4,1
Bidrag från staten med flera	150	166	-9,6
Övriga verksamhetsintäkter	34	32	6,2
Summa verksamhetens intäkter	376	385	-2,5

Verksamhetens kostnader i miljoner kronor	April 2020	April 2019	%
Personalkostnader	1 266	1 219	3,8
Varor	93	103	-10,0
Entreprenad och köp av verksamhet	446	443	0,7
Externa lokalhyror	65	73	-11,3
Bidrag och transfereringar	90	81	12,1
Övriga verksamhetskostnader	198	209	-5,1
Summa verksamhetens kostnader	2 158	2 128	1,4

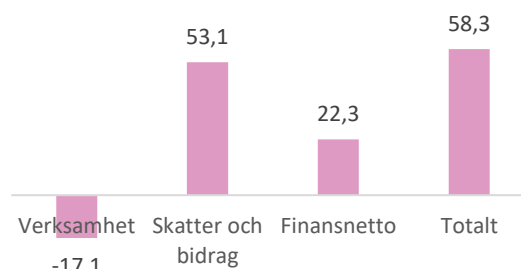
Verksamhetens intäkter är 9 miljoner kronor (2,5 procent) lägre jämfört med samma period föregående år. Förändringen vad gäller lokalhyror beror

främst på försäljningen av Riksteatern. Minskningen förklaras främst av lägre intäkter i form av riktade bidrag från staten.

Verksamhetens kostnader har för perioden ökat med 30 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,4 procent jämfört med samma period föregående år. Personalkostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter och pensionskostnader har ökat med drygt 46 miljoner, vilket motsvarar 3,8 procent. Varuinköpen har minskat med 10 procent. Minskningen gäller för många av nämnderna och kan förklaras av den minskade aktivitet som skett inom många verksamheter de senaste månaderna. Bidrag och transfereringar har ökat med 12 procent och beror till stor del på ökade kostnader för försörjningsstöd till privat personer och på extra bidrag till föreningar. Minskningen av övriga kostnader förklaras av minskat konsultstöd och andra köp av tjänster under pågående pandemi.

Helårsprognosen för 2020 är mycket osäker beroende på rådande pandemisituation. Nämndernas och den övergripande bedömningen bygger i stort på att vi går in i ett verksamhetsmässigt normalläge efter sommaren. Skatteintäkterna beräknas utifrån SKR:s prognos från den 29 april. Generella statsbidrag ingår med de belopp som aviserats till och med den 25 maj. Prognosen bygger också på att börsen stabiliserar sig. Med detta sagt visar prognosen ett resultat på 104 miljoner kronor. Det ger ett resultat som är 58 miljoner kronor bättre än årets budgeterade resultat på närmare 46 miljoner kronor. I resultatet ingår framförallt ett överskott på generella statsbidrag samt finansnettot. Nämnderna redovisar däremot ett sammantaget negativt resultat jämfört med budget. För utförligare beskrivning se avsnittet Nämndernas prognoser.

Prognos jämfört med budget i miljoner kronor

Skatte- och generella statsbidragsintäkter

Skatteintäkterna för årets fyra första månader är 38 miljoner lägre än vad de var vid samma period förra året och drygt 81 miljoner kronor lägre än periodens budget. Minskningen beror på den kraftiga nedgång som skett i produktion och sysselsättning i Sverige och i världen till följd av Coronapandemin.

Regeringen har för att begränsa de negativa effekterna av nedgången aviserat extra statsbidragsintäkter till kommunsektorn under flera tillfällen under året. För Botkyrka innebär det ett tillskott på 219 miljoner kronor för året. I beloppet ingår även de 32 miljoner som aviserades i januari till välfärdssatsningar.

I nuläget täcker de extra generella statsbidragen med viss marginal upp för dämpningen av skatteunderlagets utveckling. Detta under förutsättning att krisen inte blir mer omfattande än SKR:s nuvarande beräkningar från den 29 april.

Finansnetto

Finansnettot för perioden är negativt med 30 miljoner kronor, vilket är drygt 120 miljoner kronor lägre än samma period föregående år. Förklaringen till avvikelserna ligger främst i att det i år bokförts realiserade kursförluster på placeringarna i pensionsportföljen till ett belopp av närmare 40 miljoner kronor netto jämfört med förra årets vinst på 75 miljoner kronor. Jämfört med april föregående år har både ränteintäkterna och räntekostnaderna ökat svagt med mellan 1 och 2 miljoner kronor.

Prognosen för året innebär ett överskott i finansnettot på ungefär 6 miljoner kronor. Jämfört med budget är prognosen 22 miljoner kronor bättre. Överskottet mot budget förklaras främst av en realiserad kursvinst samt en fondutdelning på placerade medel och lägre räntekostnader. I prognosen ingår inte den realiserade kursförlusten som redovisas för perioden. Hade denna förlust tagits med i det prognostiserade resultatet hade den räknats av i balanskravsavstämningen, eftersom en kursförlust som inte är realiserad inte ska ingå i balanskravsresultatet.

Balanskrav

Enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning ska kommunen styra sin verksamhet så att årets intäkter är större än de totala kostnaderna. Det finns alltså ett krav på balans mellan intäkter och kostnader.

När vi i prognosen beräknar om vi uppfyller balanskravet utgår vi från det redovisade resultatet rensat från vissa poster som inte ingår i den egentliga verksamheten. Främst rensar vi bort realisationsvinster och realiserade vinster och förluster i värdepapper, men också reservering av medel till eller användning av medel från resultatutjämningsreserven påverkar beräkningen av balanskravsresultatet.

Årets resultat enligt resultaträkning (prognos)	104,1
- reduktion av samtliga reavinster	-5,7
-/+ realiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Resultat enligt balanskravsavstämning	98,4

En avstämning mot balanskravet indikerar i dagsläget ett positivt resultat på 98 miljoner kronor. Däremot har vi ett underskott från 2019 på totalt 22,7 miljoner kronor som måste balanseras mot resultatet inom tre år.

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgår till och med april till 133 miljoner och är därmed cirka 50 miljoner lägre än förra året vid motsvarande tid. Av investeringarna ligger 114 miljoner på teknik- och fastighetsnämnden. Det något lägre utfallet i år beror till stor del på att det var fler fastighetsinvesteringar i produktion vid samma tidpunkt förra året.

Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna för 2020 att uppgå till omkring 925 miljoner kronor. De större projekten för året är:

- Upprustning av Falkbergsskolan
- Förskolan Måsen
- Hågelby upprustning
- Dagvattenhantering i norra Botkyrka

Upplåning

Vid utgången av april uppgår kommunens totala upplåning inklusive vidareutlåning till bolagen till 4 812 miljoner kronor, vilket är 120 miljoner kronor mer än vid det senaste årsskiftet. Ökningen ligger på Botkyrkabyggen som ökat sin skuld med 200 miljoner kronor medan Söderenergi och kommunen minskat sina skulder med omkring 40 miljoner kronor vardera. Sedan samma tid föregående år är den totala skuldökningen 445 miljoner kronor varav cirka 130 miljoner avser kommunens skuld, cirka 110 miljoner avser Söderenergi och 200 miljoner avser Botkyrkabyggen.

Total upplåning i miljoner kronor	April 2020	April 2019
Botkyrka kommun	1 477	1 344
Södertörns Energi	492	492
Söderenergi	489	381
Botkyrkabyggen	2 100	1 900
Botkyrka Stadsnät	250	245
Övrigt	4	5
Totalt	4 812	4 367

Baserat på genomförda investeringar hittills i år tidigare års investeringsvolym bedömer vi att kommunens egen upplåning kommer att öka med cirka 300 miljoner kronor under 2020.

Pensionsplaceringar

För den pensionsskuld som avser åren före 1998 (PA-KL) avsatte kommunen 400 miljoner kronor i samband med försäljningen av kommunens energibolag år 2000. Värdet på denna avsättning uppgick den sista april till 826 miljoner kronor. Jämfört med årsskiftet har avsättningen minskat i värde med 28 miljoner kronor, motsvarande 2,9 procent. Samtliga placeringar har utvecklats ungefär i linje med sina index.

Placeringar i miljoner kronor	April 2020	Andel %
Svenska aktier	190,5	23
Globala aktier	178,5	22
Räntebärande placeringar, inklusive förlagslån Kommuninvest	457,4	55
Summa	826,4	100

Vid utgången av perioden har portföljen en övervikt på räntebärande placeringar. Utvecklingen på aktiemarknaden har varit mycket svag under februari och mars månad. Under 2019 minskades andelen aktier för att reducera risken i portföljen.

NÄMNDERNAS PROGNOSE

Nämndernas bedömningar är med anledning av pågående Coronapandemi mycket osäkra och bygger i stort på att vi går in i ett verksamhetsmässigt normalläge efter sommaren.

Regeringen har under våren aviserat flera riktade bidrag till kommunsektorn. Det gäller bland annat merkostnader för hälso- och sjukvård samt omsorg till följd av Covid-19, äldreomsorgslyft och yrkesinriktad utbildning. Konsekvenser och eventuella behov av medfinansiering ingår inte i föreliggande prognoser.

I nämndernas prognoser ingår en värdering av effekterna av att staten tar över kommunens sjuklönekostnader för de första 14 dagarna för perioden april – juli.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens prognos innebär ett överskott mot budget på drygt 7 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av lägre personalkostnader på grund av tillfälliga vakanser, lägre lokalkostnader samt att digitaliseringsfonden inte bedöms utnyttjas fullt ut.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar i sin prognos ett överskott mot budget på cirka 3 miljoner kronor. De positiva avvikelserna mot budget beror främst på

högre markintäkter än budgeterat och högre intäkter på bygglov. I prognosen ingår lägre entreprenadkostnader tack vare den milda vintern. Det finns också vakanta tjänster som inte kommer att besättas inom den närmsta tiden, vilket innebär lägre personalkostnader än budgeterat. På grund av den rådande pandemin bedöms det även bli lägre kostnader för inhyrda konsulter.

För exploateringsverksamheten prognostiseras en nettovinst på 30 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden prognostiserar ett mindre överskott mot budget 2020. Prognosen bygger på att de årsavgifter för tillsyn som företagen fått anstånd med i tre månader till följd av Coronapandemin kommer att faktureras senare i år. Tillståndsvavgifterna uppgår till 6 miljoner kronor.

Teknik- och fastighetsnämnden

Prognosen för teknik- och fastighetsnämnden ligger i dagsläget på cirka minus 9 miljoner kronor. VA-verksamheten prognostiserar ett mindre överskott.

Lokalförsörjning och fastighet prognostiserar det största underskottet. Den största anledningen till den lägre prognosen är avvikelser på kostnadssidan för energimedia, städ och avhjälpande underhåll. Prognosen för intäkterna ligger över budget med 5 miljoner kronor till följd av tillkommande objekt samt ökad tidsskrivning mot byggprojekt. Driftservice prognostiserar ett överskott med 2 miljoner kronor trots uteblivna intäkter inom transportservice. Orsaken till överskottet är att effektiviseringsarbetet som utfördes under 2019 inom städverksamheten slår igenom tydligt under 2020.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett mindre överskott mot budget 2020. Coronapandemin har inneburit intäktsbortfall och ökade kostnader i form av det beslutade stödpaketet till föreningslivet, vilket framförallt påverkar resultatet för verksamhetsområdet Bad, idrott och motion. Det verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott på cirka 5 miljoner kronor. Även verksamhetsområdet Kultur och ung fritid prognostiserar ett underskott på cirka 1 miljon kronor. Dessa underskott vägs dock upp med viss marginal av överskott i andra delar av nämndens verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar ett överskott mot budget på drygt 13 miljoner kronor. Överskottet förklaras nästan uteslutande av beräknade effekter av Coronapandemin, i synnerhet inom daglig verksamhet där transportkostnaderna för deltagarna har minskat kraftigt och en del av personalen har lånats ut till

vård- och omsorgsförvaltningen. Dessutom bedöms planerade arbeten med utbildning och digital tjänsteutveckling inte kunna genomföras i den omfattning som tänkt, vilket innebär att budgeterade medel på 2 miljoner kronor inte kommer att förbrukas.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott mot budget på 40 miljoner kronor. Nämnden har ett löfte från den centrala politiska ledningen om en tilläggsbudget på 25 miljoner kronor. Om tilläggsbudgeten beaktas i prognosen uppgår underskottet till 15 miljoner kronor.

En större negativ avvikelse mot budget redovisas inom grundskoleverksamheten som visar ett underskott på närmare 38 miljoner kronor. Underskottet beror främst på fler externt placerade elever än budgeterat och att några skolenheter i kommunal regi inte har ekonomin i balans.

Åtgärdsplaner har tagits fram både på central nivå och på enhetsnivå. På enhetsnivå har cheferna i budgetarbetet sammanställt åtgärdsplaner som omfattar ekonomiska effekter 2020 av både vidtagna och planerade åtgärder. Åtgärdsplanernas effekter följs upp kontinuerligt.

Socialnämnden

Socialnämndens prognos innebär ett underskott mot budget på 38 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att kostnaderna för verksamheterna barn och unga samt vuxna både med och utan beroendeproblem är högre än budgeterat, vilket beror på en bedömning av fler årsplaceringar än budget. Kostnaderna för försörjningsstöd har också ökat och är i prognosen 10 miljoner högre än budget, inklusive den tilläggsbudget på 10 miljoner kronor som nämnden tilldelats under året. Jämfört med nämndens kostnader för 2019 är det främst kostnaderna för vuxna missbrukare, försörjningsstöd och gemensam verksamhet som ökar.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens helårsprognos visar totalt en budget i balans. Äldreomsorgen prognostiserar ett underskott på 23 miljoner kronor medan funktionsnedsättningsområdet och centrala verksamheter prognostiserar överskott på 8 miljoner kronor respektive 15 miljoner kronor.

Äldreomsorgens underskott beror på att det är färre externa platser än planerat som har kunnat avslutas, vilket främst beror på att många brukare som bor på externa platser i nuläget inte visar intresse att byta till ett kommunalt boende. Dessutom har den pågående pandemin försvårat arbetet att erbjuda brukare boende i kommunen. Åtgärder planeras för att öka beläggningsgraden på vård- och omsorg-

boenden i egen regi, vilket har vägts in i prognosen per april.

Överskottet inom funktionsnedsättningsområdet handlar om ett lägre prognostiserat antal externa platser än vad som budgeterats tillsammans med lägre avtalspriser. Överskottet inom nämndens centrala verksamheter består främst av vakanta tjänster samt ännu inte fördelade budgetmedel.

BOLAGENS RESULTAT OCH PROGNOSE

Till delårsrapporterna gör kommunen inte någon sammanställd redovisning över kommunkoncernen och dess ingående bolag. Bolagens delårsresultat och prognos/budget för året redovisas nedan.

AB Botkyrkabyggen

AB Botkyrkabyggen redovisar för perioden ett resultat på 38 miljoner kronor. Resultatet är i nivå med samma period föregående år, men är 28 miljoner kronor bättre än budget. Avvikelsen mot budget beror på att bolaget har haft ökade intäkter relaterade till tillvalsförsäljning, korttidsparkering samt en ökad kundfakturerings. Bolaget har under perioden haft lägre kostnader än budgeterat på grund av varmare väderlek, alltmer fastighetsskötsel i egen regi samt lägre reparationskostnader. Under 2020 har två bränder samt Coronapandemin påverkat verksamheten för bolagets lokalvärdar och lett till hyresrabatter. Verksamheten förväntas fortlöpa enligt plan och prognosen för 2020 uppgår till 83 miljoner kronor.

Upplev Botkyrka AB

Upplev Botkyrka AB redovisar för perioden ett positivt resultat på 0,3 miljoner kronor. Resultatet är cirka 0,5 miljoner kronor högre än både budget och föregående års resultat för motsvarande period. Resultatet beror bland annat på att bolaget har haft flertalet långtidssjukskrivna och bra beläggning med stora evenemang tidigt under året som inte var budgeterade. Då stora delar av bolagets verksamhet påverkas av Coronapandemin innebär prognosen för helåret ett resultat på minus 1,2 miljoner kronor.

Tillväxt Botkyrka AB

Tillväxt Botkyrka AB redovisar för perioden ett nollresultat, vilket är i linje med både budgeterat resultat och resultat för samma period föregående år. Även prognosen för året ligger på ett nollresultat. Bolaget har anpassat sin verksamhet för att möta det tillfälligt utökade uppdrag som kommunstyrelsen gav bolaget i april. Syftet med uppdraget är att ge bolaget möjlighet att arbeta långsiktigt med att bistå företagen så att arbetstillfällena kan behållas.

Botkyrka Stadsnät AB

Botkyrka Stadsnät AB redovisar för perioden ett resultat på 4 miljoner kronor. Resultatet är högre än samma period förra året och högre än budgeterat,

vilket förklaras av högre intäkter till följd av att fler kunder har anslutit sig till det öppna stadsnätet. Prognosen för helåret är ett positivt resultat på 4,9 miljoner kronor. Prognosen utgår från en fortsatt god försäljning dock med ökade ränte- och avskrivningskostnader.

Södra Porten Holding AB

Södra Porten Holding AB:s resultat uppgår till minus 0,1 miljoner kronor för perioden. Resultatet ligger i linje med budget och i samma nivå med resultatet för samma tidsperiod föregående år. Under 2020 kommer en ny förstudie, ny näringslivsanalys och en ny affärsplan att tas fram för Södra Porten. Första markförsäljningen beräknas kunna ske under 2022 eller 2023. Prognosen för helåret är positiv och uppgår till 4 miljoner kronor.

Södertörns Fjärrvärme AB

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar för perioden ett resultat på 67 miljoner kronor. Periodens resultat är 7 miljoner lägre än budget, men cirka 20 miljoner högre än samma period förra året.

Bolagets intäkter är lägre än budgeterat och också lägre än förra året. Förklaringen till de lägre intäkterna är att det har varit en mild vinter i år. Bolaget har haft en del engångskostnader under första delen av året, men trots detta ligger kostnaderna lägre än budgeterade kostnader. Verksamhetens förväntade utveckling beror en del på kommunernas utbyggnadstakt, vilken har bromsats för tillfället. Prognosen för helåret uppgår till 80 miljoner kronor.

Söderenergi AB

Söderenergi AB redovisar ett resultat på 5 miljoner kronor för perioden. Resultatet är 75 miljoner kronor lägre än budgeterat och 50 miljoner kronor lägre än samma period förra året. Resultatförsämringen beror framför allt på sämre produktionsmarginal, vilket främst förklaras av lägre volymer i eget nät och i exporterad volym. Detta beror i sin tur på kraftigt lägre elpris, varmt väder och högre relativa bränslekostnader. Bolagets prognos för helåret innebär ett resultat på minus 57 miljoner kronor.

SRV återvinning AB

SRV Återvinning AB har inte lämnat efterfrågade uppgifter till delårsbokslutet.

Koncernbolag	April 2020	Prognos 2020
AB Botkyrkabyggen	38,0	83,0
Upplev Botkyrka AB	0,3	-1,2
Tillväxt Botkyrka AB	0,0	0,0
Botkyrka Stadsnät AB	4,0	4,7
Botkyrka Södra Porten AB	-0,1	4,0
Söderenergi AB	5,0	-57,0
Södertörns Fjärrvärme AB	67,0	80,0
SRV återvinning AB	Ingen uppgift	

BUDGETUTFALL I APRIL / HELÅRSPROGNOS 2020

DRIFTREDOVISNING

Miljoner kronor	Not	April 2020 utfall	April 2019 utfall	Förändring 19/20	Budget 2020 helår	Prognos 2020 helår	Avvikelse 2020 helår
Kommunstyrelsen		-108,5	-106,3	2%	-331,9	-324,4	7,5
Revision		-1,2	0,1	-1300%	-4,6	-4,6	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden		-44,5	-49,8	-11%	-167,1	-164,0	3,1
Samhällsbyggnadsnämnden, exploatering		-1,7	0,0	0%	0,0	30,0	30,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		-7,1	-2,4	196%	-18,2	-18,1	0,1
Teknik- och fastighetsnämnden		1,5	-203,0	-101%	-0,6	-9,3	-8,7
Teknik- och fastighetsnämnden, VA		-0,5	-1,6	-69%	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden		-82,1	-59,1	39%	-257,1	-256,9	0,2
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		-87,4	-91,1	-4%	-269,0	-255,5	13,5
Utbildningsnämnden		-903,0	-742,6	22%	-2 633,7	-2 673,8	-40,1
Socialnämnden		-246,8	-212,7	16%	-669,9	-708,2	-38,3
Vård- och omsorgsnämnden		-388,3	-373,7	4%	-1 167,3	-1 167,3	0,0
KS/KF förfogande					-40,4	-22,4	18,0
Summa nämndernas nettokostnader		-1 869,6	-1 842,2	1,5%	-5 559,9	-5 574,5	-14,6
Gemensamma poster	1	-3,9	11,4	-134%	42,4	39,9	-2,5
Avdrag avskrivningar	4	91,2	88,4	3%	288,0	270,0	-18,0
Summa		-1 782,3	-1 742,4	2%	-5 229,5	-5 264,6	-35,1

RESULTATRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2020 utfall	April 2019 utfall	Budget 2020 helår	Prognos 2020 helår
Verksamhetens intäkter	2,10	375,8	385,6	-	-
Verksamhetens kostnader	3,10	-2 158,2	-2 128,0	-5 229,5*	-5 264,6*
Avskrivningar	4,10	-91,2	-88,4	-288,0	-270,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 873,6	-1 830,8	-5 517,5	-5 534,6
Skatteintäkter	5	1 188,5	1 226,5	3 810,0	3 655,8
Generella statsbidragsintäkter och utjämning	6	599,8	550,1	1 769,1	1 976,4
Verksamhetens resultat		-85,3	-54,2	61,6	97,6
Finansiella intäkter	7,10	67,4	111,3	65,7	92,6
Finansiella kostnader	8	-96,9	-21,5	-81,5	-86,1
Resultat efter finansiella poster		-114,8	35,6	45,8	104,1
Extraordinära poster		0,0			
Årets resultat		-114,8	35,6	45,8	104,1

*nettobudget

BALANSRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2020	April 2019	December 2019
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar				
		4,3	0,8	1,9
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		6 119,8	5 753,0	6 060,1
Maskiner och inventarier		156,4	159,5	158,8
Summa materiella anläggningstillgångar		6 276,2	5 912,5	6 218,9
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag	11	708,9	709,0	708,9
Långfristiga fordringar	12	3 348,7	3 037,6	3 195,5
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 057,6	3 746,6	3 904,4
Summa anläggningstillgångar		10 338,1	9 659,1	10 125,2
Bidrag till infrastruktur				
Bidrag till infrastruktur	13	2,3	2,8	2,8
Summa bidrag till infrastruktur		2,3	2,8	2,8
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark		-10,8	16,6	13,8
Förråd med mera		1,1	1,0	1,1
Kortfristiga fordringar	14	484,9	378,6	490,0
Kortfristiga placeringar	15	826,4	829,2	854,4
Kassa och bank		-54,1	62,5	68,1
Summa omsättningstillgångar		1 247,6	1 287,9	1 427,4
Summa tillgångar		11 587,9	10 950,6	11 555,4
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Eget kapital		4 749,0	4 543,4	4 665,0
Periodens resultat		-114,8	35,6	81,7
Resultatutjämningsreserv		0,0	50,0	50,0
Övrigt eget kapital		0,0	73,9	2,3
Summa eget kapital		4 634,2	4 702,9	4 749,0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	673,1	588,1	653,7
Andra avsättningar	17	6,2	4,2	5,5
Summa avsättningar		679,2	592,3	659,2
Skulder				
Långfristiga skulder	18	3 322,7	4 037,7	3 176,0
Kortfristiga skulder	19	2 951,9	1 617,7	2 971,3
Summa skulder		6 274,6	5 655,4	6 147,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		11 587,9	10 950,6	11 555,5
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar (inklusive särskild löneskatt 24,26 %)		1 489,1	1 525,9	1 498,3

INVESTERINGSREDOVISNING

Miljoner kronor	Beslutad totalbudget	Totalt utfall tom april 2020	Total prognos	Avvikelse prognos - budget	Budget 2020	Utfall april 2020	Prognos 2020	Avvikelse prognos - budget 2020
Kommunstyrelse	-27,6	-3,9	-21,6	6,0	-19,7	-2,7	-13,1	6,6
Samhällsbyggnadsnämnd	-266,4	-66,3	-235,4	31,0	-129,4	-3,4	-95,8	33,6
Teknisk nämnd	-4 239,0	-935,7	-3 915,7	323,3	-1 026,1	-113,7	-743,2	282,9
Kultur- och fritidsnämnd	-75,5	-26,0	-75,9	-0,4	-41,5	-5,3	-36,3	5,2
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-4,7	-0,5	-4,7	0,0	-4,7	-0,5	-4,7	0,0
Utbildningsnämnd	-39,5	-5,4	-40,0	-0,5	-22,0	-3,5	-15,7	6,3
Socialnämnd	-4,0	0,0	-3,0	1,0	-4,0	0,0	-3,0	1,0
Vård- och omsorgsnämnd	-51,5	-13,7	-22,1	29,4	-12,9	-3,5	-13,4	-0,5
Summa	-4 708,2	-1 051,4	-4 318,3	389,9	-1 260,3	-132,6	-925,2	335,1

Utfall inkomster april 2020: 22,0

Utfall utgifter april 2020: 154,6

Ombudgeteringar beslutade i april: 7,0

NOTER

Miljoner kronor	April 2020	April 2019	December 2019
Not 1 Gemensamma och interna poster			
<i>Intäkter</i>			
Internränta	25,4	25,5	76,6
Schablonbidrag flyktingar	14,8	22,7	57,2
Statsbidrag minoritetsspråk	1,3	-	-
Kalkylerad pension	69,9	61,3	187,6
Komponentavskrivningar	-	-	-
Realisationsvinst	0,9	2,4	34,1
Differens po pålägg	-	-	10,6
Arrenden tomträtter f.d. Stockholms stad	8,9	8,6	17,5
Justering nämnderna	1,9	0,0	-1,5
Summa intäkter	123,1	120,5	382,1
<i>Kostnader</i>			
Fastighetsavgift	-0,4	-0,5	-1,3
Pensionsutbetalningar	-33,3	-33,5	-99,2
Förändring semesterlöneskuld	-32,9	-32,2	-5,9
Förändring timlöner mm	10,9	8,9	-1,7
Nedskrivning intäktsfordringar	-0,8	1,4	-0,5
Pensioner, avsättning	-13,9	-15,1	-69,1
Pensioner, avgiftsbestämd del	-50,9	-32,6	-150,5
Finansiell leasing	-0,5	-0,7	0,3
Upplupna löneökningar	-4,2	-4,5	-
Arbetsmiljö och hälsa i fokus	-0,2	-	-8,5
Förvaltningsavgifter	0,0	-0,3	-0,6
Nedskrivning anläggningstillgångar	-0,1	-	-9,6
Övriga kostnader	-0,7	-	-0,4
Summa kostnader	-127,0	-109,1	-347,0
Summa netto	-3,9	11,4	35,1
Not 2 Verksamhetens intäkter			
Taxor och avgifter	105,0	99,7	303,6
Externa bostads- och lokalhyror	31,2	34,5	103,3
Försäljning av verksamhet	55,6	53,5	160,5
Bidrag från staten med flera	149,9	165,9	540,8
Övriga verksamhetsintäkter	34,0	32,1	134,0
Summa verksamhetens intäkter	375,8	385,6	1 242,2
Not 3 Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-1 265,7	-1 219,4	-3 586,9
Varor	-92,8	-103,1	-306,9
Entreprenad och köp av verksamhet	-446,2	-442,9	-1 363,9
Externa lokalhyror	-65,1	-73,5	-205,9
Bidrag och transfereringar	-90,4	-80,6	-249,6
Företagens skattekostnader	-	-	-
Köp av tjänster och övriga verksamhetskostnader	-198,0	-208,6	-626,7
Summa verksamhetens kostnader	-2 158,24	-2 128,0	-6 339,9

Miljoner kronor	April 2020	April 2019	December 2019
Not 4 Avskrivningar			
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-0,3	-0,1	-0,4
Avskrivningar maskiner, inventarier och tekniska anläggningar	-12,1	-12,4	-36,9
Avskrivningar fastigheter och tekniska anläggningar	-78,8	-75,9	-230,3
Nedskrivningar*	-0,1	0,0	-17,2
Summa avskrivningar	-91,2	-88,4	-284,7
Not 5 Skatteintäkter			
Preliminär kommunalskatt	1 275,4	1 244,9	3 734,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	-45,2	-18,4	-39,9
Slutavräkningsdifferens föregående år	-41,7	0,0	2,2
Summa skatteintäkter	1 188,5	1 226,5	3 696,9
Not 6 Generella statsbidragsintäkter			
Inkomstutjämningsbidrag	394,6	385,1	1 155,3
Regleringsbidrag/-avgift	32,2	21,7	65,1
Kostnadsutjämningsbidrag	90,7	66,1	198,2
Bidrag för LSS-utjämning	11,2	16,8	50,5
Kommunal fastighetsavgift	49,1	47,4	141,8
Generella statsbidrag från staten	22,0	13,0	39,9
Summa generella statsbidragsintäkter och utjämning	599,8	550,1	1 650,8
Not 7 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	16,0	14,5	42,8
Realiserad kursvinst, placerade medel	7,0	5,3	35,9
Orealiserad vinst placerade medel	36,5	75,6	68,3
Fondutdelning placerade medel	2,0	10,6	12,5
Aktieutdelning koncernbolag och andra företag	0,0	0,0	6,0
Borgensavgift	5,5	4,9	20,2
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,4	1,4
Summa finansiella intäkter	67,4	111,3	187,1
Not 8 Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-17,2	-15,8	-52,0
Internränta under byggtid	0,0	0,0	-
Orealiserad förlust, placerade medel	-74,0	0,0	-
Realiserad förlust, placerade medel	0,0	0,0	-
Räntekostnad, pensioner	-5,5	-5,4	-17,0
Bankkostnader	-0,3	-0,3	-0,6
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	-1,2
Summa finansiella kostnader	-96,9	-21,5	-70,8
Not 9 Jämförelsestörande poster			
Verksamhetens intäkter och kostnader			
Försäljning av exploateringsfastighet (exploateringsnetto)	16,4	0,0	26,3
Försäljning av Riksteatern	0,0	0,0	25,4
Försäljning av Samariten*	2,4	2,4	7,2
Avskrivningar			
Nedskrivning materiella anläggningstillgångar	-0,1	0,0	-17,2
Finansiella intäkter			
Kommuninvest överskottsutdelning	0,0	8,8	8,8
Avkastning pensionsavsättning	45,4	82,7	107,9
Summa jämförelsestörande poster	64,1	93,9	158,4

Miljoner kronor	April 2020	April 2019	December 2019
-----------------	---------------	---------------	------------------

Not 9 Jämförelsestörande poster, fortsättning

* Försäljning av vårdboendet 2017 Samariten betraktas som en sale and leaseback affär vilket innebär att reavinsten har periodiserats. På förutbetalda intäkter bokades med 114,4 miljoner kronor för 2017 som kommer att fördelas till resultatet 16 år framåt i tiden. Köpeskillingen för Samariten var 299 miljoner kronor.

Not 10 Ej likviditetspåverkande poster

Avskrivningar	91,2	88,4	267,5
Varav nedskrivningar	0,1	0,0	17,2
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	
Avsättningar till pensioner	18,7	20,5	86,1
Resultat avseende VA	0,0	0,0	0,0
Övriga avsättningar	0,7	3,2	1,9
Övriga ej likviditetspåverkande poster		0,0	2,3
Summa ej likviditetspåverkande poster	110,6	208,9	375,0

Not Poster som redovisas i annan sektion

Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1,4	0,0	-61,9
Samariten sale and leaseback	-2,4	-2,4	-4,3
Del- och slutredovisning exploatering	0,0	0,0	-8,4
Realisationsresultat vid försäljning av kommunkoncernföretag	0,0	0,0	-1,9
Summa poster som redovisas i annan sektion	-3,8	-2,4	-76,5

Not 11 Aktier och andelar

Tillväxt Botkyrka AB	1,1	1,1	1,1
Södra Porten AB	102,5	102,5	102,5
AB Botkyrkabyggen (8 200 á 1 000 kr)	8,2	8,2	8,2
AB Botkyrkabyggen (Nyemission 2008)	15,0	15,0	15,0
AB Botkyrkabyggen (aktier överförda från Botkyrka Kommunfastigheter)	450,0	450,0	450,0
Botkyrka Stadsnät AB	16,5	16,5	16,5
Hägelbyparken AB	-	0,1	-
Upplev Botkyrka AB	3,1	3,1	3,1
Södertörns Energi AB (20 á 50 000 kr)	5,0	5,0	5,0
Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksamhet (20 á 1 000 kr)	0,0	0,0	0,0
SRV återvinning AB (700 á 500 kr)	0,3	0,3	0,3
Stockholmsregionens Försäkrings AB (77 553 á 100 kr)	7,7	7,7	7,7
Kommuninvest	48,8	48,8	48,8
Vårlyjus AB	0,8	0,8	0,8
Övriga	0,2	0,2	0,2
Bostadsrätter	49,7	49,7	49,7
Summa aktier och andelar i dotter- och intressebolag	708,9	709,0	708,9

Not 12 Långfristiga fordringar

Lån till kommunala bolag	3 335,0	3 023,8	3 181,5
Uppskjuten skattefordran	-	0,0	-
Övrig utlåning	14,7	14,7	14,8
Avgår kortfristig del av långfristig fordran	-1,0	-0,8	-0,8
Summa långfristiga fordringar	3 348,7	3 037,7	3 195,5

Not 13 Bidrag till infrastruktur

Bidrag till statlig infrastruktur*	2,8	5,6	5,6
Avgår upplöst bidrag**	-0,6	-2,8	-2,8
Summa långfristiga fordringar	2,3	2,8	2,8

* Bidrag till Trafikverket som avser gång och cykelväg Skyttbrink - Tullinge station. **Upplösning av bidraget görs på 10 år och eftersom avtal skrevs 2015 så har 5 år upplösts för 2019.

Miljoner kronor	April 2020	April 2019	December 2019
Not 14 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	52,6	37,5	67,6
Skattefordran	64,1	64,0	94,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	189,5	142,3	152,9
Upplupen fastighetsavgift	64,6	57,8	61,6
Momsfordran	33,3	31,4	42,1
Kortfristiga fordringar koncern	31,7	1,5	31,7
Övriga kortfristiga fordringar	48,1	44,6	39,4
Kortfristig del av långfristig fordran	1,0	0,8	0,8
Summa kortfristiga fordringar	484,9	379,8	489,9
Not 15 Kortfristiga placeringar			
Räntefonder	382,1	429,5	520,3
Aktiefonder	369,0	399,7	334,1
Summa kortfristiga placeringar	751,0	829,2	854,4
Enligt ny redovisningslag, LKBR har placerade medel värderats till lägsta värdet av anskaffnings- och marknadsvärdet.			
Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
Exklusive garantipension, visstidspension, särskild ålderspension och särskild avtalspension			
Ingående avsättning	651,7	565,9	565,9
Ingående avsättning OPF-KL*	1,2	1,2	1,2
Nya förpliktelser under året	19,6	0,0	82,5
Varav			
Nyintjänad pension	14,7	17,3	64,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,8	5,4	17,0
OPF-K*	0,0	0,0	-0,5
Övrig post	0,1	-1,5	1,6
Årets utbetalningar	-5,2	-4,6	-13,4
Förändring av löneskatt	4,9	4,1	16,7
Summa pensionsavsättning	672,2	587,8	652,9
Garantipension, visstidspension, särskild ålderspension och särskild avtalspension			
Ingående avsättning	0,8	0,4	0,4
Nya förpliktelser under året	0,1	-0,1	0,0
Varav			
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,0	0,0	0,0
Årets utbetalningar	-0,1	-0,1	0,3
Förändring av löneskatt	0,0	0,0	0,1
Summa garantipension mm	0,8	0,2	0,8
Utgående balans, pensionsavsättning	673,1	588,1	653,7
Aktualiseringsgrad (%)	96,0	96,0	96,0
Not 17 Andra avsättningar			
Avsättning bidrag till statlig infrastruktur	5,6	5,6	5,6
lanspråktaga avsättningar	-3,0	-3,0	-3,0
Summa utgående avsättning statlig infrastruktur	2,6	2,6	2,6
Övriga avsättningar	3,6	1,6	2,9
Summa andra avsättningar	6,2	4,2	5,5

Miljoner kronor	April 2020	April 2019	December 2019
Not 18 Långfristiga skulder			
Kommuninvest	-4 612,5	-4 367,5	-4 492,5
Finansiell leasing	-5,2	-1,9	-2,9
Förinbetalda anslutningsavgifter VA	-124,4	-99,0	-116,0
VA investeringsfond	-54,2	-53,2	-54,2
Förinbetalda gatukostnadsersättningar	-53,3	-55,4	-54,0
Investeringsbidrag	-60,6	-40,6	-43,8
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Avgår kortfristig del	1 587,5	580,0	1 587,5
Summa långfristiga skulder	-3 322,7	-4 037,7	-3 176,0
Not 19 Kortfristiga skulder			
Upplupna arbetsgivaravgifter och preliminär skatt	-115,3	-108,3	-116,6
Kortfristig leasingskuld	-1,3	-2,0	-1,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-385,5	-277,5	-349,7
Kommande års amorteringar*	-1 587,5	-580,0	-1 587,5
Leverantörsskuld	-146,4	-184,2	-208,3
Momsskuld	-1,7	-2,4	-5,6
Semesterlöneskuld	-335,5	-307,2	-236,2
Upplupna löner	-32,2	-29,1	-39,0
Särskild löneskatt pensioner	-57,6	-57,5	-95,9
Pensioner avgiftsbestämd del	-71,0	-38,2	-117,9
Till kreditinstitut	-200,0	0,0	-200,0
Övriga kortfristiga skulder	-17,9	-31,2	-13,3
Summa kortfristiga skulder	-2 951,9	-1 617,7	-2 971,3
* Omföringen mellan kortfristiga skulder och upptagna lån avser den del av långfristiga skulder som skall lösas kommande år och därför klassificeras som kortfristig i samband med bokslutet.			
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna			
Ingående ansvarsförbindelse	1 205,8	1 234,3	1 234,3
Aktualisering	0,0	0,0	-1,8
Ränteuppräknig	4,7	4,9	14,5
Basbeloppsuppräknig	8,4	9,7	29,1
Övrig post	2,4	1,3	-3,1
Årets utbetalningar	-22,9	-22,2	-67,2
Summa pensionsförpliktelser	1 198,4	1 228,0	1 205,8
Löneskatt 24,26%	290,7	297,9	292,5
Utgående ansvarsförbindelse	1 489,1	1 525,9	1 498,3

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Redovisningsprinciper 2020

Delårsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, förutom att gatu-kostnadsersättningar och investeringsbidrag redovisas enligt RKR 18.1 från september 2009.

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med 1 januari 2019 trädde ny lagstiftning i kraft för kommunal redovisning, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Botkyrka kommun har anpassat sin bokföring och redovisning efter denna lag. Särskilt placerade medel rättas och värderas enligt lag till marknadsvärdet.

Principerna för redovisning av infrastrukturella bidrag ändrades i årsbokslutet 2019 retroaktivt och rättelse skedde i jämförelseåret 2018. Enligt RKR R12 ska väsentliga fel under tidigare perioder, om det är möjligt, retroaktivt rättas i de första finansiella rapporter som godkänns för utfärdande efter upptäckten av felet. Rättelse ska göras genom omräkning av jämförelsetalen för den tidigare period eller de tidigare perioder där felet finns. Enligt god redovisningssed ska fel som avser tidigare räkenskapsår rättas i den årsredovisning eller årsbokslut som upprättas efter det att felet upptäckts.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är 47 300 kr och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal. För pågående byggprojekt som inte ianspråktagits har tidigare år ackumulerad internränta lagts till anskaffningsvärdet. Internräntan på dessa byggprojekt är borttagen 2018. Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. För några verksamhetsfastigheter används annuitet som beräkningsmetod och för övriga investeringar nominell/linjär beräkningsmetod.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Kommunen använder en blandmodell med två olika tillvägagångssätt vid fördelningen av en investering på komponenter. Det som avgör om komponentavskrivning ska tillämpas beror på vilken typ av investering som avses. Byggprojekt fördelas på komponent vid tidpunkten för ianspråktagande och reinvesteringar fördelas på komponent direkt vid kontering av fakturan.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Verksamhetsfastigheter	3–80
Fastigheter för affärsverksamhet Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	10–50
Uthyrda fastigheter	10–80
Hyrda fastigheter	10–33
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12

En individuell bedömning görs som utgår från en samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används den perioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns nya omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid görs ändring om beloppet är väsentligt.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen enligt de avtalsmässiga villkoren. Det innebär att köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per månad med datum i texten som anger affärsdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde, med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar. Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärde, medan långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar i form av aktier och fonder tas upp till anskaffningsvärdet om de gäller kommunens företag. Kommunens portfölj för pensionsmedel i

form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerad som omsättningstillgångar och dessa värderas till marknadsvärde.

Pensionskulden

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt den så kallade RIPS17-modellen och värden inhämtas från KPA som ligger till grund för redovisningen. Kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3. För avtal med eventuell samordningsklausul utgår beräkningen från förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som en avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte har lösts ut redovisas som en ansvarsförbindelse.

Ordlista

Anläggningstillgångar är tillgångar som kommunen tänker äga och använda under längre tid och som inte är av mindre värde, till exempel fastigheter, inventarier och finansiella tillgångar.

Annuitetsmetoden fördelar investeringens kapitaltjänstkostnader, internränta och avskrivningar, med lika stora belopp för varje år av tillgångens ekonomiska livslängd (jmf med nominell metod).

Avskrivning är en fördelning av anläggningstillgångars värdeminskning beräknat på anskaffningsvärde och nyttjandeperiod.

Derivat är finansiella instrument som innebär överenskommelser om förpliktelser vid en given framtida tidpunkt. Värdet på ett derivat är kopplat till en underliggande tillgång eller skuld. De vanligaste derivatinstrumenten är optioner, terminer och swappar.

Eget kapital är den del av tillgångarna som finansierats med egna medel och är skillnaden mellan samtliga tillgångar och samtliga skulder.

Finansnetto är skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta är ränta för de anläggningstillgångar som en viss verksamhet använder.

Kapitalbindningstid talar om hur långa lån kommunen har i genomsnitt.

Kapitalkostnad är ett samlingsbegrepp för internränta och avskrivningar på kommunens anläggningar i anläggningsregistret. Belastar verksamheternas resultat.

Kortfristig fordran och skuld avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning inom ett år.

Likviditet visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Beräknas genom att dividera omsättningstillgångar (minus varulager) med kortfristiga skulder.

Långfristig fordran och skuld avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdatum.

Nettoinvesteringar är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettokostnader avser driftkostnader efter avdrag för avgiftsintäkter, ersättningar och andra driftintäkter.

Nominell metod innebär att avskrivning sker med lika stort belopp varje år och ränta beräknas på investeringens bokförda värde. Metoden ger minskade kapitaltjänstkostnader eftersom räntan beräknas på ett successivt lägre bokfört värde (jmf med annuitet).

Omsättningstillgångar är tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, det vill säga tillgångar som på kort sikt kan omvandlas till likvida medel. Hit räknas tillgångar i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fodringar och förråd.

Periodisering innebär att kostnader och intäkter fördelats till den redovisningsperiod de hör.

Räntebindningstid talar om hur lång tid kommunen har bundit räntan i genomsnitt.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Det speglar kommunens finansiella ställning på kort sikt.

Soliditet visar kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Beräknas genom att man dividerar eget kapital med tillgångarna.

§ 55

Ny grundskola på fastigheten Borgskolan 2 (KS/2020:340)

Beslut

1. Kommunfullmäktige upphäver tidigare fattat beslut 2018-03-22, § 57, om att bygga en högstadieskola på Brunnaskolans nuvarande tomt.
2. Kommunfullmäktige beslutar att en kommunal grundskola för årskurs F-9 uppförs på fastigheten Borgskolan 2 i enlighet med utbildningsnämndens förslag.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt teknik- och fastighetsnämnden att göra en beställning av en detaljplan avseende en ny grundskola på fastigheten Borgskolan 2 till samhällsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2020-06-08 § 85 lämnat ett förslag till beslut.

Alla Botkyrkas förskolor och skolor ska vara rustade för att ge barn och elever en god undervisning och möjlighet att lyckas i livet. Utbildningsförvaltningen har påbörjat en översyn av skolstrukturen i Botkyrka för att stärka enheternas förutsättningar att nå dit. Som ett första steg i det utvecklingsarbetet fattade utbildningsnämnden den 18 februari 2020 beslut om styrande principer för skolstrukturen i Botkyrka.

I Hallunda/Norsborg är både Borgskolan och Brunnaskolan i mycket dåligt skick och har passerat sin tekniska livslängd. Renoveringsbehoven är så omfattande att det inte finns något annat hållbart alternativ än att bygga nya lokaler för grundskoleverksamhet. En ny skola bör innehålla såväl grundskola som grundsärskola och även inrymma ett pedagogiskt utvecklingscentrum. Förvaltningen föreslår att Botkyrka kommun bygger en grundskola för årskurs F-9 på fastigheten Borgskolan 2.

Utbildningsnämnden behandlade ärendet 2020-04-28, § 47.

Ärendet redogörs för i ordförandeförslag 2020-04-28.

I debatten yttrar sig Emanuel Ksiazkiewicz (S) och Willy Viitala (M).

Yrkanden

Emanuel Ksiazkiewicz (S) och Willy Viitala (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Utbildningsnämnden
Teknik- och fastighetsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden

§ 56

Utökning av verksamhetsområdet för Botkyrka kommuns allmänna VA-anläggning (KS/2020:345)

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att utöka och ändra det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp i Sibble, Grödinge, så att de vattentjänster som ordnas i området är vatten och spillvatten. I vissa delar ordnas spillvattentjänsten enbart via tryckavlopp (LTA).
2. Kommunfullmäktige beslutar att utöka det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp i Skårdal, Tumba, så att de vattentjänster som ordnas i området är vatten och spillvatten. I vissa delar ordnas spillvattentjänsten enbart via tryckavlopp (LTA).
3. Kommunfullmäktige beslutar att utöka det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp i del av Riksten, motsvarande detaljplan 4, så att de vattentjänster som ordnas i området är vatten, spillvatten och dagvatten.
4. Kommunfullmäktige beslutar att utöka det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp för fastigheten Ensta 1:188, så att de vattentjänster som ordnas är vatten och spillvatten.
5. Kommunfullmäktige beslutar att utöka det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp för fastigheterna Vårsta 1:156, 1:157, 1:158, så att de vattentjänster som ordnas är vatten och spillvatten via tryckavlopp (LTA).
6. Kommunfullmäktige beslutar att ändra det allmänna verksamhetsområdet för vatten och avlopp i området Travbanan, Tumba, till "Samfällighet eller motsvarande ansluten till allmän vatten- och spillvattenanläggning".

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2020-06-08 § 86 lämnat ett förslag till beslut.

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska kommunfullmäktige besluta om en allmän vatten- och avloppsanläggnings verksamhetsområde och vilka fastigheter som verksamhetsområdet omfattar.

Kommunens VA-avdelning har genom VA-utbyggnader till Sibble, Skårdal och Riksten ett behov av att utöka det allmänna verksamhetsområdet. Dessutom har avdelningen i sitt löpande kvalitetsarbete identifierat några områden där verksamhetsområdet behöver utökas eller ändras.

Teknik- och fastighetsnämnden behandlade ärendet 2020-05-26, § 37.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-04-26.

I ärendet yttrar sig Stefan Dayne (KD).

Yrkande

Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Verksamhetscontroller Ingrid Holmberg, teknik- och fastighetsförvaltningen

§ 29

Beslut om att överta beslutanderätt avseende införande av hyresreducering utifrån Förordning (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran (KR/2020:24)

Beslut

1. Krisledningsnämnden övertar beslutanderätten avseende införande av hyresreducering utifrån bestämmelser i *Förordning (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran*, från teknik- och fastighetsnämnden.
2. Beslutet gäller för tidsperioden 2020-04-01 – 2020-06-30.

Sammanfattning

Särskilt regleras krisledningsnämndens mandat och befogenheter i *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Av lagen framgår att:

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen eller regionen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Kommunstyrelsen får, när krisledningsnämndens verksamhet som är föranledd av den extraordinära händelsen inte längre behövs, besluta att verksamheten ska upphöra. Om styrelsen fattar ett sådant beslut återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till ordinarie nämnd. Ett sådant beslut om att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra kan även fattas av fullmäktige.

2020-04-16 utfärdades förordningen (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran (Förordningen). Förordningen tar sikte på statligt stöd till hyresvärdar som lämnar hyresrabatter till hyresgäster i branscher som drabbats särskilt av utbrottet av Covid-19. Den hyresvärd som sänker den fasta hyran för vissa närmare utpekade hyresgäster under perioden 1 april till och med 30 juni 2020 kommer att kunna söka stöd för att kompensera en del av nedsättningen. Stöd till hyresvärdarna lämnas med maximalt 50 procent av en hyresnedsättning av den fasta hyran och med maximalt 25 procent av den totala fasta hyran.

Kommunen, genom dess teknik- och fastighetsnämnd, upplåter lokaler till företag och verksamheter. Ett antal av dessa hyresgäster kan vara verksamma i utsatta branscher som omfattas av Förordningen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-05-25.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget.
Ordföranden finner att krisledningsnämnden beslutar enligt ordförandeförslaget.

Referens

Jesper Dahl

jesper.dahl@botkyrka.se**Mottagare**

Krisledningsnämnden

Beslut om att överta beslutanderätt avseende införande av hyresreducering utifrån Förordning (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran

Diarienummer: KR/2020:24

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till krisledningsnämnden:

1. Krisledningsnämnden övertar beslutanderätten avseende införande av hyresreducering utifrån bestämmelser i *Förordning (2020:237) om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran* från teknik- och fastighetsnämnden.
2. Beslutet gäller för tidsperioden 2020-04-01 – 2020-06-30.

Sammanfattning

Särskilt regleras krisledningsnämndens mandat och befogenheter i *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Av lagen framgår att:

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen eller regionen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Kommunstyrelsen får, när krisledningsnämndens verksamhet som är föranledd av den extraordinära händelsen inte längre behövs, besluta att verksamheten ska upphöra. Om styrelsen fattar ett sådant beslut återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till ordinarie nämnd. Ett sådant beslut om att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra kan även fattas av fullmäktige.

2020-04-16 utfärdades förordningen (2020:237) *om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran* (Förordningen). Förordningen tar sikte på statligt stöd till hyresvärdar som lämnar hyresrabatter till hyresgäster i branscher som drabbats särskilt av utbrottet av Covid-19. Den hyresvärd som sänker den fasta hyran för vissa närmare utpekade hyresgäster under perioden den 1 april till och med den 30 juni 2020 kommer

att kunna söka stöd för att kompensera en del av nedsättningen. Stöd till hyresvärden lämnas med maximalt 50 procent av en hyresnedsättning av den fasta hyran och med maximalt 25 procent av den totala fasta hyran.

Kommunen, genom dess teknik- och fastighetsnämnd, upplåter lokaler till företag och verksamheter. Ett antal av dessa hyresgäster kan vara verksamma i utsatta branscher som omfattas av Förordningen

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Endast beslut om övertagande av beslutanderätten medför inga ekonomiska konsekvenser.

XX

kommundirektör

Jakob Etaat

kanslidirektör

Expedieras till

Krisledningsnämnden

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Teknik- och fastighetsnämnden

Referens

Kaisa-Leena Aksli

Informationsbrev om samråd

Förslag till detaljplan för Hallunda gård, stadsdelen Hallunda i Norsborg, Botkyrka kommun

Nu pågår ett arbete med att ta fram en detaljplan för bostäder, förskola och äldreboende med mera i Hallunda. Samråd för planförslaget pågår från **22 juni 2020** till och med **16 augusti 2020**.

Planförslaget finns tillgängligt i sin helhet på kommunens hemsida <https://www.botkyrka.se/planhallundagard>

och ställs ut på plan 2 i kommunhuset samt på bibliotek i Hallunda.

Förslaget

Planområdet ligger i Hallunda i stadsdelen Norsborg. Förslaget till detaljplan syftar till att bygga attraktiva bostäder med blandning av lägenheter, radhus och villor. Planen syftar även till att bygga en ny förskola och vård- och omsorgsboende inom planområdet.

Den gamla gårdskärnan ska bevaras med befintliga bostadshus och gamla ekonomibyggnader som får nya användningar som har bedömts samspela med platsens historik. Planförslaget möjliggör att odlingsverksamhet med tillhörande handelsträdgård kan drivas där. Ett nytt hus planeras inom gårdskärnan. Byggnaden kommer att rymma en restaurang som tillsammans med handels-trädgården och odlingar kan skapa ett besöksmål inom stadsdelen.

Planen kommer även medföra att stora delar av den i dagsläget privatägda fastigheten Hallunda 4:20 planeras bli allmän platsmark natur och park med en ny lekplats.

Särskilt beslut

Kommunen har bedömt att planförslaget kan leda till betydande miljöpåverkan. Det innebär att en MKB har tagits fram för förslaget.

Samrådsmöte

Vi vill gärna ha dina synpunkter på förslaget. Därför kallar vi till ett digitalt samrådsmöte. Detta kommer att hållas digitalt pga rådande Covid-19 situationen. Under mötet kommer kommunen presentera planförslaget och därefter finns det möjlighet att ställa frågor till kommunens tjänstemän via chat.

Tid: 25 juni 2020 kl. 18:00-19:00

Länk till det digitala-mötet:

<http://www.botkyrka.se/hallundagard>

På webbsidan för det digitala-mötet finns även information hur mötet kommer att gå till och hur man kopplar upp sig till mötet.

Vi vill gärna ha dina synpunkter på förslaget. Skicka dina synpunkter till plan@botkyrka.se

eller per post till:

Botkyrka kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
147 85 TUMBA

Vi behöver ditt yttrande senast den **16 augusti 2020**. Sakägare som under samrådstiden eller granskningstiden framför skriftliga synpunkter som inte blir tillgodosedda har rätt att senare överklaga beslutet att anta detaljplanen.

När du skickar in synpunkter till oss blir de offentlig handling. De personuppgifter du lämnar hanterar vi enligt EU:s dataskyddsförordning, GDPR. Du kan läsa mer om hanteringen på kommunens hemsida www.botkyrka.se.

Har du frågor?

Har du frågor om hur du ansluter dig till det digitala samrådsmötet hör av dig till Suzanne Weigl (kommunikatör), telefon 070 244 35 34

Hör av dig till Kaisa-Leena Aksli (planarkitekt) om frågor om detaljplanen, telefon: 08 530 610 45.

Planprocessen

Detaljplaneprocessen har flera steg och vi befinner oss nu i samrådsskedet. Detaljplanen upprättas enligt PBL SFS 2010:900 i dess lydelse efter 1 januari 2015 med utökat förfarande.

Synpunkter på detaljplan för Hallunda gård

- Godkänner förslaget
- Har följande synpunkter

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ort och datum Fastighetsbeteckning:.....

Namnunderskrift:.....

Namnförtydligande:.....

Skicka blanketten till:
Botkyrka kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
147 85 TUMBA

Planbeskrivning

Detaljplan för Hallunda gård (Hallunda 4:20 och del ar av Hallunda 4:34 och del av Odalåkern 1) plannummer 54–63

Samrådshandling

Bild 1: Flygfoto med gränsen för planområdet.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA · Besök Munkhättevägen 45
Kontaktcenter 08-530 610 00 · E-post kaisa-leena.aksli@botkyrka.se
Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Webb www.botkyrka.se

Innehåll

Inledning	6
Planens syfte och huvuddrag	6
Planförfarande	7
Plandata	7
Planhandlingar	7
Övriga handlingar	7
Utredningar:.....	7
Tidigare ställningstaganden	9
Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsområdet (RUFS 2050)	9
Översiktliga planer	9
Riksintressen	9
Områdesskydd enligt 7 kapitlet MB	9
Planprogram för Hallunda gård från 2009	9
Gällande detaljplaner	10
Behovsbedömning	10
Förutsättningar	12
Landskapsbilden	12
Naturvärden	13
Naturvärdesinventeringen	13
Biotopskyddsobjekt	16
Fladdermöss	17
Mark	20
Geotekniska förhållanden	20
Radon	23
Markföroreningar	23
Bebyggelseområden	25
Planområdet	25
Närområdet	25
Service	26

Fornlämningar och Kulturmiljö	26
Fornlämningar	26
Kulturmiljö.....	28
Byggnadsantikvarisk bedömning av byggnader	34
Gator och trafik.....	51
Gatunät, gång- och cykelstråk	51
Kollektivtrafik.....	52
Friytor	52
Lek och rekreation	52
Naturmiljö och stigar	52
Störningar och risker	54
Trafikbuller	54
Teknisk försörjning	54
Vatten och avlopp	54
Dagvatten och MKN-normer	54
Värme.....	57
El.....	57
Avfall	57
Tele och IT	57
Planförslag.....	58
Bebyggelseområden.....	59
Bostäder	59
Service och verksamheter	66
Gestaltningen	70
Reglering av ny bebyggelse.....	70
Service och verksamheter	78
Reglering av befintlig bebyggelse	81
Kulturmiljö	83
Fornlämningar.....	83
Kulturmiljön - avvägningar och planförslagets påverkan.....	84
Naturmiljö	85
Naturvärden	85
Biotopskydd	86

Fladdermöss	88
Avvägningar och planförslagets påverkan.....	89
Mark och miljö	90
Geotekniska förhållanden	90
Radon	92
Markföroreningar.....	92
Friytor	92
Lek och rekreation	92
Naturmiljö	93
Gator och trafik.....	94
Gatunät – utformning och sektioner	94
Gång-och cykeltrafik	98
Lutningar och höjdsättning	99
Tillgängligheten för räddningsfordon.....	99
Kollektivtrafik.....	101
Parkering.....	101
Störningar.....	103
Trafikbuller	103
Djurhållning	104
Teknisk försörjning	105
Vatten och avlopp	105
Dagvatten och MKN-normer	105
Värme.....	108
El.....	108
Avfall	109
Tele och IT	110
Administrativa frågor.....	110
Sammanfattning av MKB	111
Planförslaget	111
Betydande miljöaspekter	111
Kulturmiljö och arkeologi.....	111
Naturmiljö	113
Övriga miljöaspekter.....	115

Rekreation	115
Markföroreningar	115
Vatten	116
Översvämningsrisk	117
Buller	118
Genomförande.....	120
Organisatoriska frågor	120
Tidplan	120
Genomförandetid	120
Huvudmannaskap.....	120
Ansvarsfördelning.....	121
Avtal.....	121
Fastighetsrättsliga frågor	122
Fastighetsbildning	122
Fastighetskonsekvenser	123
Rättigheter.....	125
Ekonomiska frågor.....	126
Planekonomi	126
Inlösen och ersättning	126
Gatukostnader	127
VA-kostnader	127

Inledning

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att bebyggas med väl gestaltade bostäder och värna den värdefulla kultur- och naturmiljön kring Hallunda gård. Planförslaget innehåller ca 600–800 nya bostäder av blandad karaktär: flerbostadshus, radhus och villor.

Planen syftar till att skapa en omsorgsfullt gestaltad ny bostadsområde kring den historiska gårdskärnan. En blandning av småskaliga flerbostadshus, radhus och villor kommer att tillföra en variation av olika bostadstyper. Höjdmässigt planeras att de nya bostäderna kommer att ha 2–4 våningar med några enstaka 5- och 6-våningshus. De nya byggnaderna gestaltas med varierande höjder för att skapa en ny årsring av bebyggelse i stadsdelen Hallunda. Föreslagna husvolymerna kompletterar de befintliga hushöjder. De befintliga radhusen och kedjehusen har hushöjder på 1–2 våningar och de befintliga flerbostadshusen på antingen 2 eller 8 våningar.

Den gamla gårdskärnan ska bevaras med befintliga bostadshus och gamla ekonomibyggnader som får nya användningar som har bedömts samspela med platsens historik. Planförslaget möjliggör att odlingsverksamhet med tillhörande handelsträdgård kan drivas. Längst bort från befintliga bostadshus kan en småskalig djurhållning bedrivas för att kunna beta naturmarken kring gården. Ett nytt hus planeras inom gårdskärnan. Byggnaden är tänkt att rymma en restaurang som kan dra nytta av de grönsaksodlingar som planeras i gårdskärnan. Gårdskärnan kommer att omfamnas av natur- och parkmark i norr och öster.

Det planeras för två kommunala verksamheter inom planområdet. En ny förskola kommer att ligga i planområdets nordvästra hörn och ett vård- och omsorgsboende vid korsningen av Tomtbergavägen och Borgvägen. En ny kvarterspark med lekplats planeras vid östra delen av planområdet vid orangeriet.

För att säkerställa att den gamla gårdskärnan sparas och skyddas från eventuell ödeläggelse, så har en stor vikt lagts på att hitta lämpliga användningsbestämmelser. De föreslagna användnings- och egenskapsbestämmelserna värnar kulturmiljön och speglar gårdens jordsbrukshistoria. Den föreslagna kombinationen av planbestämmelser för

Hallunda gård bedöms ta tillvara på de viktigaste kulturhistoriska- och naturhistoriska värdekärnorna på platsen.

Planförfarande

Detaljplanen upprättas enligt PBL SFS 2010:900 i dess lydelse efter 1 januari 2015. Planen genomförs enligt utökat förfarande, då förslaget bedöms medföra betydande miljöpåverkan.

Plandata

Planområdet ligger i stadsdelen Hallunda i Norsborg. Planområdets storlek är ca 21 hektar.

Området omfattar fastigheten 4:20 och delar av fastigheten 4:34 och delar av fastigheten Odalåkern 1. Fastigheten 4:20 ägs privat och fastigheten 4:34 av kommunen. Planområdet gränsar till kvarteret Bronsgjutaren i väst, kvarteret Odalåkern i söder och Kryddgården och Mejram i öst. I norr ramas platsen in av skogsbyn med befintliga stenmurar och stigar. Ytterligare längre norrut finns Mälaren.

Planhandlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Fastighetsförteckning

Övriga handlingar

- Illustrationsplan (Arkitema Architects 2020)
- Behovsbedömning (Botkyrka kommun 2016, uppdaterad 2019)
- Miljökonsekvensbeskrivning (WSP 2020-05-11)
- Gestaltungsprogram (Arkitema Architects 2020)
- Miljöåtgärdsprogram (Botkyrka kommun 2020)
- Program (samrådshandling från 2009)

Utredningar:

- Arkeologisk undersökning etapp 1 och 2, Rapport 2016: 31 (Arkeologisktik 2016)
- Arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte, Rapport 2017:27 (Arkeologisktik 2017)

- Arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte, Rapport 2017:13 (Arkeologisktik 2017)
- Arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte, Rapport 2019: 19 (Arkeologisktik 2019)
- Byggnadsantikvarisk utredning del 1 (Stiftelsen Kulturmiljövård 2017)
- Byggnadsantikvarisk utredning del 2 (Stiftelsen Kulturmiljövård 2018)
- Färgundersökning (Stiftelsen Kulturmiljövård 2019)
- Kulturmiljö utredning del 1 (Statens historiska museer, Arkeologerna 2017)
- Kulturmiljö utredning del 2 (WSP 2018)
- Naturvärdesinventering, insektsinventering, fladdermusinventering och rekreationsvärdesinventering (Calluna 2018-01-12)
- Fördjupad artinventering av fladdermöss (Calluna 2018-11-30)
- Artskyddsutredning för fladdermöss (Calluna 2020-01-24)
- Bullerutredning (Åkerlöf Hallin akustik 2019-12-06)
- Trafikutredning kommunal service (Cowi 2019-06-28)
- Trafikutredning hela planområdet (Cowi 2019-12-23)
- Parkeringsutredning (Sweco 2020-04-20)
- Dagvattenutredning (WSP 2020-05-13)
- Geoteknisk PM (Sigma Civil 2020-02-21)
- Miljöteknisk markundersökning (WSP 2018-08-24)
- Kompletterande miljöteknisk markundersökning (WSP 2020-02-24)

Tidigare ställningstaganden

Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsområdet (RUF 2050)

Enligt den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsområden (RUF 2050) ligger Hallunda gård i gränsen till ett område som klassificerats som strategiskt stadsutvecklingsläge och ligger inom området som klassificeras som ett primärt bebyggelseläge.

Översiktliga planer

Botkyrkas översiktsplan antogs i maj 2014 och dess avsikt för planområdet är gles stadsbygd. Hallunda gård och området runt gården är även utpekad som specifikt förändringsområde. Enligt översiktsplanen ska platsen utvecklas med småskaliga bostäder och hänsyn ska tas till de kulturhistoriska miljöerna. Ett grönt samband löper igenom skogbeväxtade delar av gårdskärnan. Det gröna sambandet binder ihop Slagstaberget som ligger utanför planområdet i sydöstlig riktning med naturområdet längs Mälarens strand i norr.

Riksintressen

Planområdet berörs av flera riksintressen. Stora delar av planområdet omfattas av Riksintresset för de samlade natur och kulturvärden för Mälaren med öar och strandområden enligt 4 kap. 1–2 §§ MB.

Stora delar av planområdet omfattas av riksintresse för kulturmiljövård Bornsjön [AB16].

Norra delar av planområdet berörs även av riksintresse för rörligt friluftsliv Bornsjön [FAB10] i mindre omfattning.

Områdesskydd enligt 7 kapitlet MB

Planområdet ligger inom det yttre vattenskyddsområdet för Östra Mälaren.

Planprogram för Hallunda gård från 2009

Detaljplanprogram för Hallunda gård (P-54-49).

Programområdet omfattar fastigheterna Hallunda 4:20, 4:34, 4:37, 4:40, 4:41 och 4:42 samt anslutande vattenområde.

Enligt programförslaget skulle småskaliga bostäder byggas i samspel med kulturmiljön. Det var framförallt stora öppna gräsytor kring Hallunda gård som var utpekad som möjliga lägen för ny bebyggelse, men även vissa delar av skogsområdet närmast gårdskärnan var utpekad som möjliga att förtäta med nya bebyggelse. Visionen för gårdskärnan var då att bli bevarad som antingen en stadspark med gårdsbyggnader eller en stor privatägd fastighet med gårdsbyggnader.

Gällande detaljplaner

Fastigheten Hallunda 4:20 är inte detaljplanelagd i dagsläget.

För den aktuella delen av Hallunda 4:34 gäller följande detaljplaner:

- Stadsplan Norsborg XII (plannummer 53-13-1)
- Detaljplan för Norsborg VII (plannummer 53-28)
- Stadsplan Hallunda VI (plannummer 54-06-1)
- Stadsplan Hallunda IV (plannummer 54-04-1)
- Stadsplan Hallunda XII (plannummer 54-12-1)
- Stadsplan Hallunda XVIII (plannummer 54-18-1)
- Stadsplan Hallunda XX (plannummer 54-20-1)

Enligt gällande detaljplaner är planområdet planlagt som park, natur eller gata.

De delen av fastigheten Odalåkern 1 som ingår inom planområdet är planlagd som kvartersmark för bostäder kombinerat med prickmark (mark som inte får bebyggas). Den delen av Odalåkern 1 innehåller gräsytor som är belägna mellan Tomtbergavägen och parkeringsytor med garage.

Genomförandetiden av samtliga detaljplaner har gått ut.

Behovsbedömning

I varje förslag till detaljplan ska kommunen göra en *behovsbedömning*. Bedömningen redovisar om detaljplanens genomförande antas medföra en *betydande miljöpåverkan* eller inte. Om planförslaget innebär sådan miljöpåverkan ska kommunen göra en *miljöbedömning*.

Sammantaget bedöms detaljplanen medföra risk för betydande miljöpåverkan. Detta innebär att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver utföras. Det är påverkan på kulturmiljö och arkeologi samt naturvärden som framför allt riskerar att bli betydande.

Andra miljöfrågor som behöver utredas under planprocessen är bl.a. rekreation, vattenskydd, ras- och skredrisk samt buller och ett misstänkt förorenat område.

Planområdet utgörs idag av en herrgårdsmiljö med omgivande kulturmarker samt av gräs- och parkmark med genomgående gång- och cykelvägar samt bilväg. Området planeras att bebyggas med cirka 550 bostäder, förskola, serviceboende samt vägar och parkeringsplatser.

Planområdet berörs av riksintresse för kulturmiljövården och riksintresse för Mälaren med strandområden.

Området vid Hallunda gård är rikt på fornlämningar.

Naturområdet mellan nuvarande bebyggelse vid Tomtbergavägen och Mäljarstranden bedöms ha mycket höga värden för rekreation och friluftsliv. Delar av detta naturområde används även frekvent av närbelägna förskolor och skolor. Området vid Hallunda gård finns även med i kommunens naturvårdsprogram och kommunens kulturmiljöprogram.

Hela planområdet omfattas av sekundär skyddszon för Östra Mälarens vattentäkter. Den södra delen av planområdet är påverkat av vägtrafikbuller från Tomtbergavägen. Två mindre aktsamhetsområden för ras- och skred finns i planområdets sydvästra respektive nordvästra hörn.

Förutsättningar

Landskapsbilden

Planområdet ligger ca 1 km norr om Hallunda centrum och utgörs mestadels av allmänna park- och skogsytor som sträcker sig mot Mälarens strand och omger den kulturhistoriskt värdefulla Hallunda gården med omgivningen. Landskapet inom planområdet karaktäriseras av den relativt platta parkmarken med ängskaraktär och den kuperade skogsmarken med berg i dagen.

Stora gräsytor ligger väster och söder om Hallunda gården. Södra delen av gräsytan delas av Tomtbergavägen som löper igenom södra delen av planområdet. Även norr om gården finns sluttande parkmark med ängskaraktär som kantas av en trädallé på västra sidan och kvarteret Mejramen på östra sidan. Ängen sluttar mot norr.

På fastighetsgränsen mellan kommunens parkmark och den privatägda gårdsfastigheten (Hallunda 4:20) finns det en rad buskar och träd som skapar en visuell barriär. Gårdens bebyggelse är inbäddad i grönska, vilket gör att den knappt syns under sommarhalvåret då träden har löv. På vinterhalvåret kan gården ses genom växtligheten från vissa vinklar.

Mangårdsbyggnaden med flyglar är belägen på en höjd och omges av igenväxt park- och skogsmark som ligger i en dalgång i norr mot Mälaren. Söder om huvudbyggnaden ligger södersluttande gräsyta där det finns en gammal branddamm och några stora solitära gamla lövträd.

Öster om huvudbyggnader finns det ekonomibyggnader tillhörande till gården på det södersluttande odlingslandskapet. Här finns t ex äppelträdgården, och ängsmark som har varit i bruk som odlingsland en gång i tiden. Planområdets östra gräns går igenom skogen, som har flera branta höjder i norr och flackare kuperade delar i söder.

Norr om huvudbyggnaden finns spår av den park som landskapsarkitekten Emma Lundberg skapade på 1930 talet. Där finns t e x lusthuset, terrasserings, konstgjorda bäcken och rododendronbuskar. Lusthuset blickar ut över dalgången till höjden i norr där en gammal husgrund syns. På husgrunden låg det en parktempel som inte längre finns kvar.

Naturvärden

Enlig den övergripande naturinventeringen som togs fram under arbetet för naturvårdsprogrammet (2016) bedömdes naturen inom planområdet innehålla naturvärden klass 4 (visst naturvärde) på fyra-siffrig skala, där den högsta värdet är klass 1.

En naturvärdesinventering beställdes tidigt i början av planprocessen. Under inventeringsarbetet bedömdes att både fladdermöss och värdefulla insektsarter skulle troligtvis kunna finnas inom planområdet.

Det är framförallt närheten till Mälaren, förekomst av hålträd och äldre lövträd, gamla byggnader och det halvöppna landskapet kring gårdskärnan som bedömdes kunna ge bra förutsättningar att fladdermöss skulle kunna trivas inom planområdet. Området är gynnsam för insekter och fåglar pga mängden solexponerade brynområden, gamla träd och död ved samt hålträd och ihåliga träd inom området.

Därmed uppdaterades utredningen med fladdermus- och insektsinventeringen. Arbetet med inventeringar genomfördes under början av 2017 och sommaren 2017 (*Naturvärdesinventering, insektsinventering, fladdermusinventering och rekreativvärdesinventering Calluna 2018*).

Enligt utredningen består planområdet av flera olika naturtyper och biotoper. Här förekommer bland annat, ädellövskog, blandskog, hällmarkstallskog och trivallövskog. Bland de mer öppna naturtyper förekommer parkmark, före detta åkermark, brynmiljöer, alléer och fruktodling. De rekreativa värden består av tillgängliga stråk och stigar, målpunkter, landmärken och utblickar. Stängslet kring fastigheten Hallunda 4:20 utgör dock en barriär vad gäller möjligheten att uppleva kulturmiljön och hela naturmiljön i området.

Naturvärdesinventeringen

Naturvärdesinventeringen som genomfördes av Calluna, visade att stora delar av planområdet hade högre naturvärden än de tidigare översiktliga inventeringarna hade visat hittills.

Vid naturvärdesinventeringen bedömdes inget område uppfylla kriterierna för att klassas som objekt med högsta naturvärde (naturvärdesklass 1). Tre objekt bedömdes ha högt naturvärde (naturvärdesklass 2), tolv objekt bedömdes ha påtagligt naturvärde (naturvärdesklass 3) och ett objekt bedömdes ha visst naturvärde (naturvärdesklass 4).

Naturvärdesobjekten med högt naturvärde består dels av äldre ädellövskog med stor mängd gammal hassel, parkmark med gamla ädellövträd med inslag av död ved samt hållmarkstallskog med gamla tallar, död ved och naturvårdsarter.

Naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde består dels av olika trädmiljöer (alléer med t ex hästkastanj, lönn och äppelträd), områden med hållmarkstallskog, blandskog, ädellövskog och triviallövskog där mängden gamla träd och död ved generellt är något mindre, bryn med yngre och medelålders träd och olika buskar samt igenväxande åkermark med högt gräs, tistlar och buskar.

Naturvärdesobjektet med visst naturvärde består av tre trädgångar med blandade buskar.

Under naturvärdesinventeringen mättes in värdeelement som naturvärdesträd, småvatten och stenmurar. Tre småvatten registrerades, varav två dammar. Den ena är en branddamm med branta stenlagda kanter och ligger direkt söder om mangårdsbyggnaden. Den andra ser mer naturlig ut och är belägen vid äppelträdgården under stora lövträd. Den tredje är en naturlig lågpunkt där vatten samlas och ligger i skogen norr om herrgårdskärnan.

Det finns flera stenmurar inom planområdet som skapar övervintringshabitat för groddjur, reptiler och andra smådjur. Stenmurar är även kulturhistoriskt värdefulla se mer under rubriken Fornlämningar och kulturmiljö på sidan 26.

Totalt registrerades 53 naturvärdesträd. Det är framförallt gamla, grova och döda träd samt hålträd eller träd med naturvårdsarter som mättes in som värdeelement. De dominerade trädarter bland de värdefulla träd är lönn, lind och tall, men även andra arter som till exempel bok, gran, björk och ek registrerades.

Det hittades fyra naturvårdsarter under insektsinventeringen 2017, däribland skeppssvarvsfluga som är rödlistad i kategorin nära hotad (NT) enligt senaste rödlistan april 2020. Utöver det hittades spår av granbarkgnagare, myskbock och fibblesandbi. Även troliga hackspår efter födosökande spillkråka, som är rödlistad i kategorin nära hotad (NT), hittades.

Bild 2: Naturvärden inom planområdet enligt utredningen (Naturvärdesinventering, insektsinventering, fladdermusinventering och rekreationsvärdesinventering Calluna 2018). Inget objekt bedöms ha högsta naturvärdet (klass 1).

Biotopsskyddsobjekt

Naturvärdesinventeringen pekar ut 6 områden med lövträd som bedöms enligt utredningen att utgöra alléer. En allé är en planterad enkel eller dubbel rad av lövträd som står längs en väg. För att ett rad lövträd ska räknas som allé ska den bestå minst 5 träd och ska vara minst 20 cm i diameter i brösthöjd eller ska vara minst 30 år gamla. En allé omfattas av biotopsskydd enligt miljöbalkens områdesskydd. Länsstyrelsen kan bevilja dispens från biotopsskydd för alléer om det finns skäl för detta.

De sex utpekade alléerna är enligt utredningen följande:

Bild 3: Biotopsskyddade alléer enligt naturvärdesinventeringen från Calluna 2017.

1. En rad av blandlövträd på östra sidan av vägen.
2. En rad av huvudsakligen lönn och lind på östra/södra sidan av vägen.

3. En rad av huvudsakligen lönn och lind, söder om stenvallen.
4. Äppelträd som är planterad som dubbelsidig allé i nord-sydlig riktning mot Orangeriet.
5. En allé av hästkastanjer i en hästskoform delvis längs Tomtbergavägen och GC-banan, delvis i en öppen gräsmark.
6. Popplar i en irreguljärt avlång formering med mycket föryngring och annan undervegetation i form av buskar och sly på fastighetsgränsen.

Fladdermöss

En fladdermusinventering genomfördes under 2017 (del av *Naturvärdesinventering, insektsinventering, fladdermusinventering och rekreativvärdesinventering Calluna 2018*). Inventeringen syftade till att notera förekommande arter och att ta reda på om det förekommer någon sällsynt eller rödlistad art i området. Nio olika arter av fladdermöss påträffades det inom planområdet varav sju arter bedömdes ha viktiga livsmiljöer inom planområdet. En av de påträffade arterna, fransfladdermus är rödlistad med statuset sårbar (VU) enligt svenska nationella rödlistan från 2015. Statuset för fransfladdermus har ändrats till nära hotad (NT) enligt rödlistan 2020.

Efter att förekomsten av fladdermöss inom planområdet bekräftades, beställdes det en fördjupad artinventering (*Fördjupad artinventering av fladdermöss Calluna 2018*) för att kartlägga viktiga livsmiljöer för fladdermöss, lokalisera boplatser/kolonier och ta reda på vilka arter som finns inom planområdet.

Utredningen genomfördes under sommaren 2018 då 15 autoboxar placerades ut inom de oråden som tidigare utredning utpekade som värdefulla biotoper för fladdermöss. Dessa möjliggör att spela in ljudet av fladdermöss som passerar förbi eller jagar för insekter inom området på flera platser samtidigt.

Vid inventeringen registrerades sju arter: nordfladdermus, dvärgpipistrell, mustasch- och/eller taigafladdermus, större brunfladdermus, vattenfladdermus, fransfladdermus och brunlångöra. Alla 7 arterna av fladdermöss som har registrerats under inventeringen är skyddade enligt Artskyddsförordningen och artskyddskonventionen Eurobats. Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att fånga, döda eller flytta fladdermöss och man får inte heller förstöra deras boplatser. Avverkning och minskning av lövskog har stor negativ effekt på fransfladdermus i Sverige.

Utifrån det bedömdes det att fyra av de arterna har kolonier inom planområdet: dvärgpipistrell, mustasch/taigafladdermus och fransfladdermus (se bild nedan).

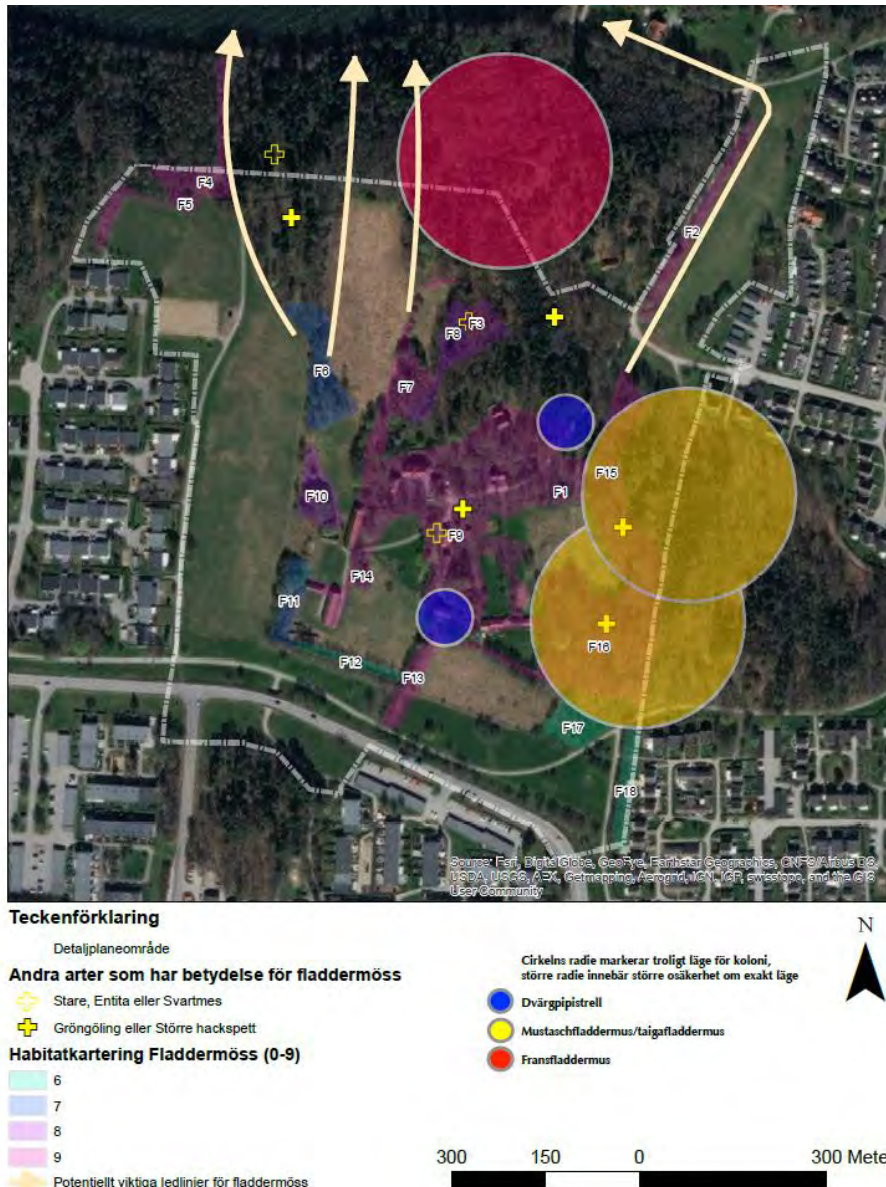

Bild 4: Utpekade områden för fladdermöss. Siffrorna på habitatkarteringen betyder att desto högre siffra (9) desto mer värdefulla är områdena som habitat för fladdermöss. Ju större cirkel på kartan desto osäkrare är det exakta läget för fladdermuskolonin. (Fördjupad artinventering av fladdermöss, Calluna 2018)

Enligt utredningen har området närmast Hallunda gård många strukturer som är värdefulla för fladdermöss. Viktiga faktorer för fladdermössens trivsel är

mångfalden av bohål i träd, gamla byggnader som används sparsamt och inte är störda av ljuskällor. Närheten till Mälaren, som utgör en viktig jaktmark efter insekter, artrika betesmarker, småvatten och allé spelar stor roll. För flera arter som ogärna flyger över öppet landskap är det även viktigt med träd-och buskskikt som ger mörker, skydd och jaktmöjligheter (t ex fransfladdermus, mustasch/taigafladdermus).

Miljön kring Hallunda gård ger generellt hög insektsproduktion vilket är viktigt så alla svenska fladdermusarter äter insekter. Idag präglas landskapet vid Hallunda gård fortfarande delvis av historien som betesmark, även om själva djuren är borta sedan många år. Enligt utredningen är egentligen enda som skulle kunna förbättra miljön för fladdermöss är om det skulle finnas kreatur som till exempel betande kor, hästar, får eller grisar.

Då miljön kring Hallunda gård bedömdes som viktig fladdermusmiljö, genomfördes även en artskyddsutredning (*Artskyddsutredning för fladdermöss, Calluna 2020-01-10*) med modellering av fladdermusindex för att bedöma huruvida planförslaget riskerar att utlösa behovet av dispens från artskyddsförordningen, hur planförslaget skulle kunna anpassas så att dispens inte skulle behövas samt att kunna minimera den negativa påverkan på fladdermöss.

Metoden för modellering av fladdermusindex går ut på att kombinera boträdsanalys, habitatkvalitet, potentiella boplatser, spridningssamband för reproducerande honor, samt värdefulla fortplantingsområden som resulterar i en karta med habitatnätverksanalys för fladdermöss inom planområdet se bild 5).

Modelleringen genomfördes för scenarion 0 (nuläge), scenario 1 (förslag för bebyggelse innan artskyddsutredningen) och scenario 2 (planförslaget som anpassades efter fladdermusindex). Läs mer under förändringar och konsekvenser på sidan 87.

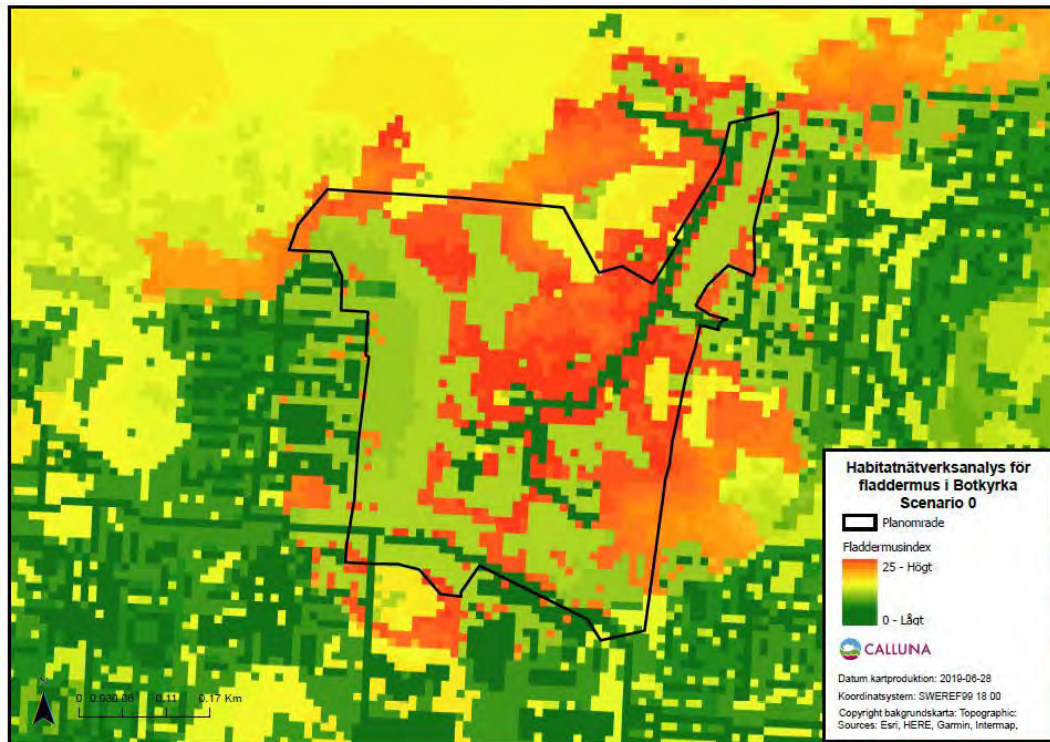

Bild 5: Kartbilden visar habitatnätverksmodellens fladdermusindex för scenario 0 - nuläge.

Mark

Geotekniska förhållanden

Jordtypen är lera-silt med låg blockighet på de flackare områden och morän och urberg med blockfattigt till normalblockigt på de mer kuperade delar av planområdet. Det finns tre mindre aktsamhetsområden inom planområdet enligt SGU-s översiktliga analysen. Den första ligger vid nuvarande gångtunnel under Tomtbergavägen, den andra norr om nuvarande bollplan och den tredje ligger på norra ängarnas norra lutningen.

En geoteknisk utredning har genomförts och stabilitetsförhållanden har bedömts översiktligt. Planområdet delats till fem olika delområden med borrhölpunkter, dvs delområden A-E (se bild 6)

Delområde A:

Jorden i Delområde A består i översta lagringen av humushaltig, sandig, siltig lera och sandigt grus (ca 1 m fyllning). Fyllningen underlagras av ca 1,5 meter

torrskorplera som vilar på ca 4 meter lera. Leran underlagras i sin tur på friktionsjord troligtvis sand/silt. Berg har träffats på djup av 8,5 meter under markytan i punkten 19SC102 och bergytan faller mot väster därifrån. Enligt utredningen anses marken stabilt för de förhållanden som råder idag och för markuppfyllnader upp till 1,5 meter. Förekommande lera i området bedöms vara delvis sättningsbenägen.

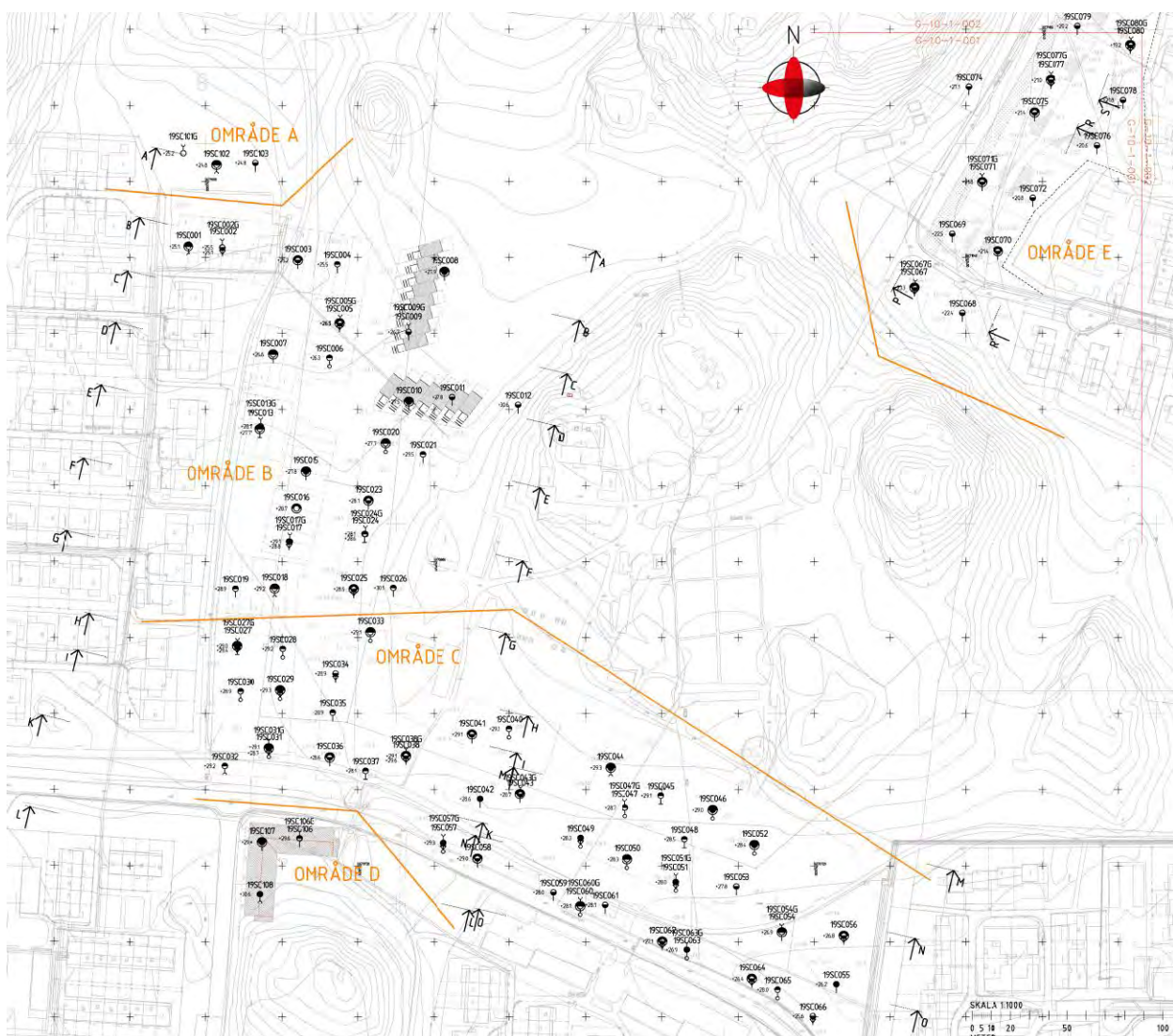

Bild 6: Planområdet har delats in flera områden där borrhovtagningar har genomförts. Hela området E ryms inte på bilden, men den sträcker sig till GC-vägen norr om ången.

Delområde B:

I delområdet B består den översta delen av jorden av humushaltig sandig, siltig lera vilandes på en torrskorplera alternativt en siltig lera med torrskorpekaraktär. Den översta fyllningen har tjocklek på 0,1–0,3 meter. Torrskorpan under det har varierande mäktighet mellan 1,5–3 meter.

Därefter övergår jorden till lera med inslag av silt och mäktigheten av silten variera mellan 1,5 meter till 7 meter, där de större mäktigheterna har påträffats i de västra delarna av området.

Marken anses stabil för de förhållanden som råder idag och för markuppfyllnader upp till 1,5 meter.

Delområde C:

Jorden består överst av ca 0,2 meter fyllning bestående av humushaltig sandig, siltig lera som underlagras av ca 1 meter torrskorplera. Torrskorpleran underlagras av ca 1–1,5 meter siltig lera följt av ca 1–1,5 meter sandig silt/siltig sand. Därefter har i de västra delarna av området påträffats 4–5 meter lera i vissa sonderingspunkter. Jordprofilen skiljer sig i olika delar av delområde C och lerans utbredning är svår att verifiera men sonderingar i flera punkter påvisar en lösare jord under sanden/silten. Sonderingsstopp med jord-berg-sondering har erhållits mot berg mellan 3,5–10 meter under markytan.

Marken anses stabil för de förhållanden som råder idag och för markuppfyllnader uppemot 1,5 meter.

Delområde D:

Jorden inom området består överst av 0,1–0,3 meter fyllning bestående av humushaltig sandig siltig lera som underlagras av 1,5 meter mäktig torrskorplera. Under torrskorplera påträffades uppemot 2,5 meter lera med slitskikt vilandes på friktionsjord. Berg har vid jord-bergsonderingar påträffats på djup varierande mellan 3,0–4,5 meter under markytan. Slagsonderingen i nordöstra hörnet visar på ett bergfritt djup på ca 6,3 meter under markytan. Marken anses stabil för de förhållanden som råder idag och för markuppfyllnader upp till 1,5 meter.

Delområde E:

Jorden inom området består av ca 0,2–0,6 meter fyllning av humushaltig finsandig siltig lera. Fyllning underlagras av ca 1 meter siltig torrskorpelera följt av ca 1–2 meter siltskiktad lera. I majoriteten av punkterna uppvisar leran en torrskorpekaraktär ned till ca 2 meter under markytan. Leran underlagras av finsandig silt/siltig finsand. Inom området skiljer det ca 12 höjdmeter mellan den högsta och den lägsta punkten. Marken sluttar mot nordost och den största höjdskillnaden uppkommer i de norra delarna av sträckan. Marken anses stabil för de förhållanden som råder idag.

Radon

Planområdet ligger inom normalriskområde och lågriskområde för radon.

Markföroreningar

En handelsträdgård har funnits vid Hallunda gård som var belägen vid äppelträdgården och orangeriet (se bild nedan). Handelsträdgården drevs på platsen under perioden 1936–1975. En markprovsundersökning har tagits fram för att se huruvida det kan finnas markföroreningar i form av bekämpningsmedel i jorden.

Bild 7: Utbredningen av handelsträdgården som drevs på Hallunda gård under perioden 1936–1975, bilden tagen år 1964 (Källa Lantmäteriet).

Under utredningen har provtagningar på yttlig jord prioriterats med motiveringen att den utgör den allra största källan till exponering för människor på de aktuella objekten och att bekämpningsmedel binds till organiskt material som finns i det översta mullrika jordlagret.

Bild 8: Provpunkter och provtagningsområden där förekomsten av markföroreningar undersöktes under 2018 (gula prickar) och kompletterande provtagningar som genomfördes 2019–2020 (röda prickar).

Enligt utredningen finns det rester av organiska bekämpningsmedel och metaller överskridande riktvärdet för känslig markanvändning. Det är framförallt riktvärdet för DDT och bly som överskrids i områden där drivbänkar, växthus och upplag/deponi fanns under tiden då handelsträdgård bedrevs i området. Enligt resultatet var rekommendationen att undersöka vidare:

En kompletterande miljöteknisk utredning har tagits fram för att kunna avgränsa de hittade föroreningarna i plan och profil. Den visar att föroreningar förekommer inom delar av område S2 och S3 samt inom större delen av område S4 och S6. De ämnen som i huvudsak påvisats vara över riktvärdet för känslig markanvändning är summa DDT och bly och de största halterna har påvisats inom områden där det funnits drivbänkar, växthus samt i det område som bedöms som ett upplag/deponi.

Föroreningen bedöms generellt vara begränsad till ytlig jord på nivån 0-0,5 meter under markytan. I delområde S1 och S5 som endast använts som öppna odlingsytor påvisas inga halter av metaller eller bekämpningsmedel överskridande KM i jord. Uppmätt halt summa DDT bedöms inte innebära någon hälsorisk då halterna underskrider det hälsoriskbaserade riktvärdet.

Bebyggelseområden

Planområdet

På fastigheten Hallunda 4.20 finns 21 större och mindre hus som tillsammans skapar den kulturhistoriskt värdefulla gården Hallunda gård. I dagsläget drivs inget jordbruk, odlingar eller djurhållning på fastigheten.

De gamla ekonomibyggnaderna används framförallt som förrådsutrymmen. Mangården med flyglar, Klockhuset, Trädgårdsmästarboende och Långa längan har historiskt använts som bostäder och är även idag i bruk som bostäder. Resten av planområdet är mestadels obebyggt och utgörs av parkmark eller natur.

Närområdet

Närmaste bebyggda områden är kvarteret Bronsgjutaren med kedjehus i väster och kvarteret Mejramen i nordost. I söder finns det radhus i kvarteret Odalåkern och i sydost finns det kedjehus i kvarteret Kryddgården. Alla ovannämnda villor, radhus, kedjehus och flerbostadshus är byggda under 70-talet och är en del av den expansion av bebyggelse som skedde under 60- och 70-talet i norra delarna av Botkyrka.

Norr om planområdet, närmast Mälaren finns det fyra villafastigheter med äldre trävillor från 1800-talet som byggdes som sommarhyreshus på Hallunda gårds ägor för välbärgade stockholmare.

Service

Hallunda centrum ligger ca 1 km söder från planområdet. Här finns service som till exempel bibliotek, vårdcentral, medborgarkontor och dagligvaruhandel.

Närmsta förskolor är Prästkragen som ligger ca 350 meter söder och Örtagården som ligger ca 640 öster om planområdet. Närmsta grundskola är Borgskolan som ligger ca 400 meter söder om planområdet. Sankt Botvids gymnasium ligger ca 1 km sydost om planområdet.

Fornlämningar och Kulturmiljö

Fornlämningar

Planområdet är fornlämningsrik och har flera sedan tidigare kända fornlämningar.

En arkeologisk utredning och tre förundersökningar i avgränsade syfte har genomförts enligt Länsstyrelsens beslut under åren 2016–2019, för att kontrollera om den tidigare kunskapen om befintliga fornlämningar stämmer och om det skulle finnas ytterligare, sedan tidigare okända, fornlämningar.

Enligt Kulturmiljölagen är fasta fornlämningar lämningar efter människors verksamhet under forna tider. De ska vara varaktigt övergivna och ha tillkommit genom äldre tids bruk. Påträffade lämningar som bedöms ha tillkommit år 1850 eller senare, klassas som övriga kulturhistoriska lämningar.

Under de första utredningar som genomfördes under 2016 (*Arkeologisk undersökning etapp 1 och 2, rapport nr 2016: 31, genomförd av Arkeologistik 2016*) hittades flera nya fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar på fastigheten Hallunda 4:20 och den kringliggande delen av fastigheten Hallunda 4:34.

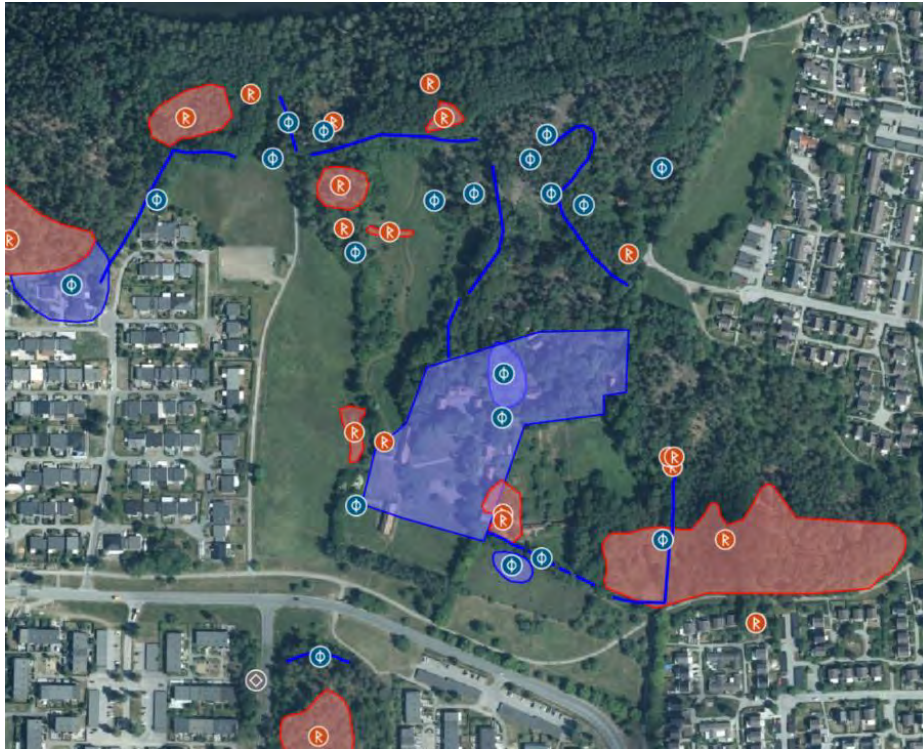

Bild 9: Slutresultatet av alla arkeologiska utredningar: de rödmarkerade objekten är klassade som fornlämningar och de blåmarkerade objekten är klassade som övriga kulturhistoriska lämningar (Utsnitt ur Riksantikvariskaämbetets karttjänst)

Bland de fornlämningar som är synliga ovan mark är till exempel stenröset (RAÄ Botkyrka 70:1) vid bollplanen i nordvästra delen av planområdet, det stora järnåldersgravfältet (RAÄ Botkyrka 75:1) i skogen vid sydöstra hörnet av planområdet och gravfältet mellan trädgårdsmagasinet och Långa längan (RAÄ Botkyrka 74:1. utöver det hittades det olika platser med hållristningar (RAÄ Botkyrka 439:1 och RAÄ Botkyrka 74:2) och 3 olika stensättningar inom objektet FU 4.

Bland de fornlämningar som är inte synliga ovan mark finns två boplatser (Botkyrka 803 och Botkyrka 801).

Utöver dessa hittades det övriga kulturhistoriska lämningar inom planområdet. Där ingår alla stenmurar inom planområdet och bevakningsobjekt RAÄ Botkyrka 73:1.

Stora delar av gårdskärnan är markerad som ett bevakningsobjekt för att platsen har varit kontinuerligt bebott över en lång tidsperiod vilket kan vittnas av historiska kartor där hus har försvunnit och tillkommit över tiden. Därmed finns det en stor sannolikhet att det kan finnas flera fornlämningar inom bevakningsobjektet.

Därefter genomfördes tre separata förundersökningar i avgränsande syfte för att veta exakta utredningen och storleken på vissa fornlämningar. De fornlämningar som avgränsades var:

- RAÄ Botkyrka 70:3–4, 73:1, 74:1, 75:1 och 439:1 samt objekt 3 och objekt KM9 inom fastigheten Hallunda 4:20.
- Boplatsen RAÄ Botkyrka 803 på fastigheten Hallunda 4:34
- Fornlämningar L2017:2112 och L2017:3141

I första hand ska fornlämningar undvikas och avstånd hållas från ny bebyggelse under ett exploateringsprojekt. I vissa fall kan fornlämningar grävas ut genom en undersökningsutgrävning. Bedömningen av vilka fornlämningar som ska grävas ut avgörs av Länsstyrelsen. Den bedömningen gör Länsstyrelsen formellt efter att detaljplanen har vunnit laga kraft. De övriga kulturhistoriska lämningarna saknar ett lika starkt skydd som fornlämningar har.

Kulturmiljö

Stora delar av planområdet ingår inom riksintresset för kulturmiljövård för Bornsjön [AB16]. Varje riksintresseområde har en motivering och beskrivning av uttryck för riksintresset som redogör vilka värden och uttryck som skapar den kulturmiljön som är av riksintresse.

Riksintresset för kulturmiljö ska skyddas från åtgärder och ingrepp som skulle kunna innebära att de orsakar påtagliga skadan på riksintressen. För det aktuella riksintresseområdet Bornsjön [AB16] lyder beskrivningen följande:

”Motivering: Herrgårdslandskap utmed Mälaren och runt Bornsjön och sjön Aspen, som präglas av ett sedan bronsåldern utvecklat jordbruk, kommunikationerna på vatten och till lands, den tidiga medeltidens sockenindelning och de stora herrgårdsanläggningarna. (Fornlämningssmiljö, Kommunikationsmiljö).

Uttryck för riksintresset: Stenåldersboplatser och bronsåldersmiljöer, främst det delvis undersökta boplatskomplexet vid Hallunda med

husgrundsterrasser, skärvtenshögar och gravar. Fornborgar och stora gravfält från järnåldern, bla ett gravfält med stora högar vid Norsborg, vilket kan kopplas till de övergivna enheterna Borg och Herrhamra. Botkyrka kyrka med äldsta delar från 1100-talet, samt tillhörande boställen och andra byggnader. Gamla vägsystem samt bryggor och hamnplatser som speglar kommunikationerna på vattnet. Det av storgodsdriften ända sedan förhistorisk tid präglade landskapet med en rad herrgårdsanläggningar, parker, alléer etc, bl.a. Norsborgs herrgård och Sturehov med tidiga industriella verksamheter. Äldre lantlig bebyggelse. (Miljön berör även Salem och Södertälje kommuner)”

Planområdet är även utpekade i kommunens kulturmiljöprogram som lyfter bevarandevärden och upplevelsevärden av olika kulturhistoriskt intressanta miljöer i kommunen. Enligt kommunens kulturmiljöprogram karaktäriseras Hallunda gård av lång kontinuitet i bosättning och brukande, samt den ålderdomliga gårdsbebyggelsen med omgivande kulturlandskap. Utifrån de värdena har följande riktlinjer tagits fram:

- Bronsålderslämningar och järnåldersgravfält skyddas från närgående bebyggelse eller andra ingrepp i miljön.
- Kulturlandskapets indelning mellan in- och utägor som markeras med stenmurar värnas.
- Äldre byggnader i området bevaras. Befintliga äldre byggnadsdetaljer såsom grundmurar, socklar, fasadpaneler, knutlådor, fönster, fönsterluckor, knutlådor, trappor med mera bibehålls.

Kulturmiljöutredningen har genomförts i två steg. Den första översiktliga utredningen genomfördes av Arkeologerna under 2017 (det fullständiga namnet på konsulten är *Arkeologerna, statens historiska museer*. fortsättningsvis förkortat till *Arkeologerna*). Andra steget med den fördjupade kulturmiljöutredningen har genomförts av WSP under 2018.

Enligt den översiktliga kulturmiljöutredningen ligger planområdet inom en komplex kulturmiljö som består av den rika fornlämningssmiljön och den välbevarade Hallunda gård med kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Fornlämningssmiljön består av bronsåldersröset och flera järnåldersgravar och gravfält som de främsta fornlämningsobjekt. Herrgårdsbebyggelsen har sitt ursprung i medeltiden. Det tillsammans skapar en komplex kulturmiljö som vittnar om en lång platskontinuitet och en miljö som är sammanhängande och har varit intensivt utnyttjad över en lång tid.

Värdekärnorna

Den översiktliga kulturmiljöutredningen (*Arkeologerna 2017*) har identifierat värdekärnor för planområdets kulturmiljö, de är följande:

- Agrar högreståndsmiljö. Hallunda gård som med sitt dominerande terrängläge, ståndsmissiga byggnader, karakteristiska stenvmurar och parkliknande trädgård utgör ett utomordentligt gott exempel på ett säteri från 1700-talet.
- Komplex fornlämningsmiljö. Idag är de väl bevarade gravarna och gravfälten från brons-och järnålder de tydligaste spåren efter de förhistoriska Hallunda invånarna. Till bronsålderns viktigaste avtryck i området hör dessutom en mångfacetterad bo-, handels- och hantverksplats, belägen strax utanför planområdet med en visuell och sannolikt funktionell koppling till Hallunda gård.
- Kommunikation till land och vatten. Riksintressebeskrivningen lyfter fram de historiska kommunikationslederna som viktiga element. För Hallunda gårds del handlar det om kopplingen mellan den äldre väg som ansluter till Mälurviken, först med brygga och båthus, sedan med Ångbåtsbryggan, samt sommarvillorna från förra sekelskiftet.

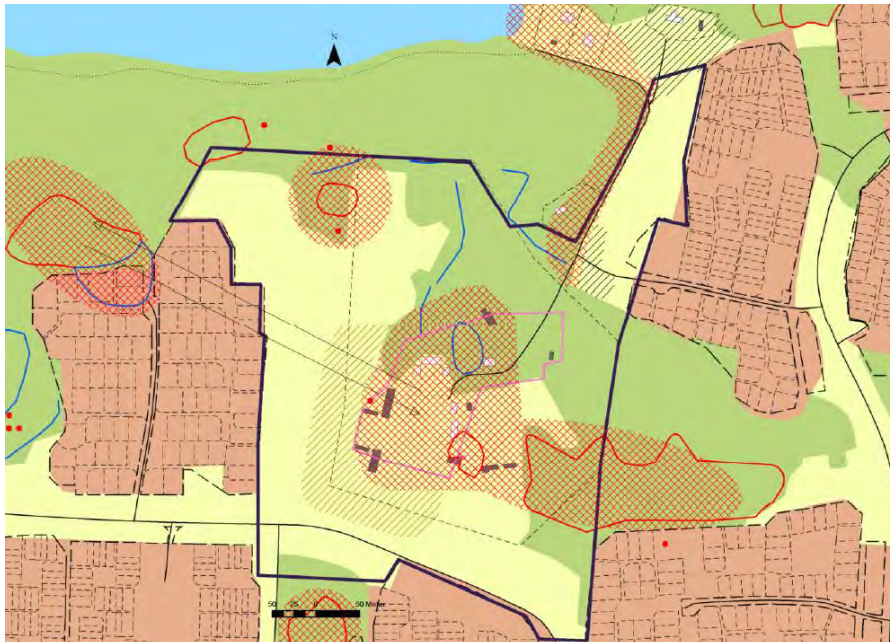

Bild 10: Kärnvårderna är rödskrafferade och fornlämningar markerade med röda figurer. Pilarna hänvisar till siktlinjer som finns på platsen. Partier där hänsyn ska tas är skrafferade med snedställd linje-skraffering. (Arkeologerna)

Känslighetsanalys av kulturmiljön

I den fördjupade kulturmiljöutredningen (*WSP 2018*) har en analys av områdets känslighet till förändringar bedömts. Landskapet inom planområdet har olika grad av mottaglighet eller känslighet för ny bebyggelse och exploatering. Känslighetsanalysen har baserats på den formella riksintressebeskrivningen och utgår från metodik som är framtagen av Riksantikvarieämbetet.

WSP har identifierat delar som är mycket känsliga, känsliga eller tåliga till förändringar (se bild 11). Även vissa vyer och siktlinjer bedöms vara känsliga för ny bebyggelse.

Landskapet kring Hallunda gård berättar om en småskalig 1700-talsherrgård som är belägen i ett fornlämningsrikt kulturlandskap med spår av historiska lands- och sjövägar. De mest framträdande lämningar är från brons- och järnåldern.

Platsen kring Hallunda gård har dock genomgått stora ändringar och tillägg, framförallt under 1960- och 1970-talet. Under den tiden såldes delar av gårdsägor till kommunen och nya bostadsområden tillkom till platsen som tidigare användes mest för jordbruk.

Dessa tillkommande bostäder, vägar och andra strukturer saknar samband med den historiska Hallunda gård. Delar av gamla landsvägar försvann och de visuella kopplingarna blev brutna eller försvann då vegetation och stängsel kring nuvarande fastighetsgräns för Hallunda 4:20 skapades. De smala gräsytor som är belägna närmast befintliga bostäder och Tomtbergavägen har tidigare varit del av åkermark eller trädgårdsodlingar, och därmed kan svårigen läsas som del av herrgårdsmiljö idag.

Utredningen konstaterar att även om läsbarheten av herrgårdsmiljön har försvagats under 1900-talet, så finns det möjlighet att återställa de känsliga visuella samband och vissa äldre markstrukturer.

Ur ett riksintresseperspektiv bedöms det enligt utredningen finnas andra gårdsmiljöer som idag är mer välbevarade vad gäller läsbarheten av den agrara miljön, till exempel Sturehov. Ur ett kommunalt perspektiv bedömer utredningen att Hallunda gård har ett högt värde och det finns även andra

gårdar som har liknande berättelse inom kommunen, till exempel Hågelby, Älvesta, Norsborg och Sturehov.

Vissa delar av planområdet är känsligare, andra tåligare, för förändringar och tillägg enligt utredningen (se bild 11). De mycket känsliga delarna av landskapet utgörs av området närmast gårdskärnan och grönområdet direkt norr och öster om den. Här finns de viktiga fysiska uttrycken för riksintresset som idag har ingen visuell kontakt med den moderna bostadsbebyggelsen exempelvis:

- mangårdsbyggnader
- ekonomibyggnaden
- äppelträdgården norr om Orangeriet
- före detta ängs-och betesmark öster om stenröset
- gamla vägsträckningen genom gårdskärnan

Söder om gården är delar av en huvudväg som leder in mot gården borttagen i samband med avstyckningen på 1960-talet. Denna del av vägen bedöms vara mycket viktig att återskapa så att miljöns funktionella samband söderut mot sockencentrumet återupptas och allmänheten kan uppleva gården från Tomtbergavägen.

På grund av miljöns historiska kontext som agrar högreståndsmiljö bedöms detta landskap vara mycket känsligt för ingrepp som motarbetar eller riskerar att uttradera delar av eller hela objekt/platser som är viktiga för läsbarheten. Modern bostadsbebyggelse i flera våningar är exempelvis svår att läsa ihop med den bärande berättelsen i detta landskapsrum.

De tåliga delarna av före detta åkermarken utgörs av de delar som har ett visuellt samband med den moderna bostadsbebyggelsen, eller som domineras av den moderna genomfartsgatan med planskildhet och har ett relativt vagt visuellt samband med gårdsmiljön.

Vid planering av ny bebyggelse bör dock hänsyn tas till läsbarheten av den riksintressanta berättelsen i området. Detta genom att Hallunda gårds dominerande och höga placering i landskapet beaktas och fornlämningarnas historiska samband går att utläsa.

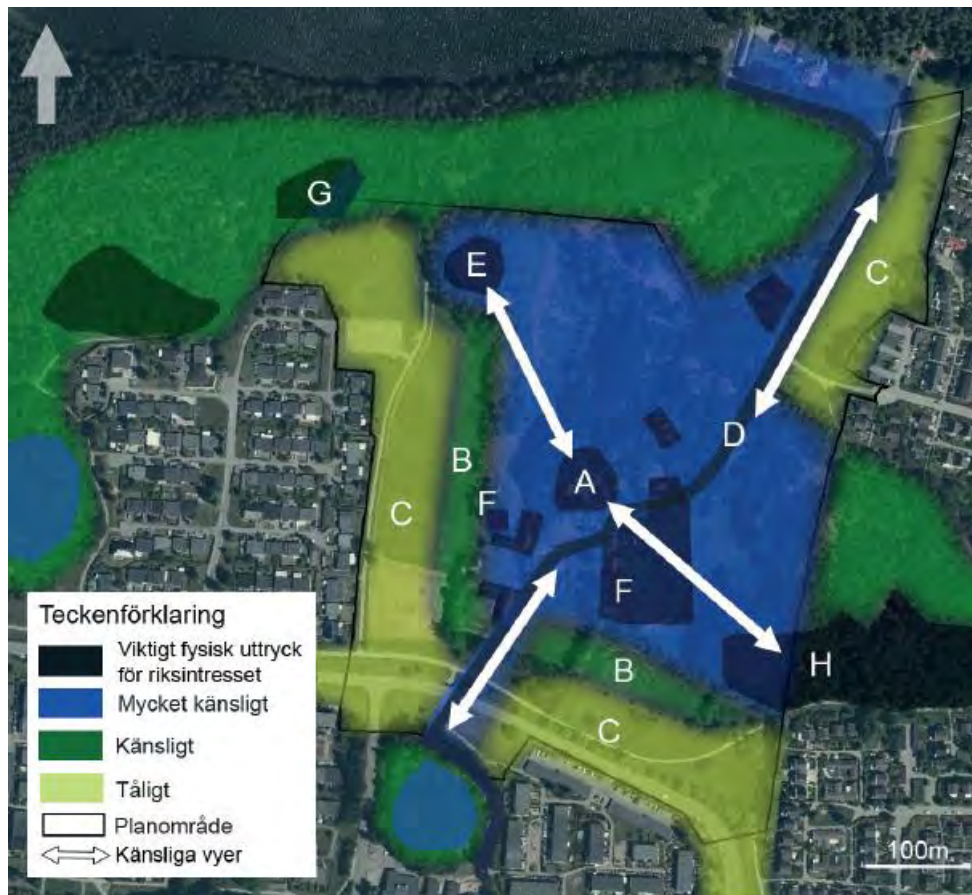

Bild 11: Känslighet och tålighet av kulturmiljön (WSP)

Känsliga vyer och siktlinjer i landskapet:

- Känslig vy från gården (A) och längs gamla landsvägen förbi gravfältet söder om planområdet mot kyrkan.
- Vyn mellan gården (A) och stenröset (E) nordväst om gården.
- Vyn mellan gården (A) och gravfältet RAÄ Botkyrka 75:1 (H)
- Vyn längs historiska landsvägen vid gårdsinfarten (D) norrut längs den allékantade vägen som leder mot Mälaren

Byggnadsantikvarisk bedömning av byggnader

Hallunda gård innehåller ett stort antal bostadshus och ekonomibygnader som vittnar om hur platsen har använts tidigare och vilka aktiviteter som bedrevs på gården.

En byggandsantikvarisk utredning med tillhörande färgundersökning har genomförts med syfte att bedöma vilka byggnader ska omfattas av rivningsförbud, hur de kulturhistoriska byggnaderna ska bevaras och delar av byggnader ska hanteras varsamt så att kulturvärdet tas tillvara. Utredningen har sedan varit vägledande för kommunen när planbestämmelser om rivningsförbud, skydd om kulturvärden och varsamhet har utformats på plankartan.

Rapporten beskriver även en kort historik av bebyggelsen inom gårdskärnan och hur byggnader har uppstått, hur hus har försvunnit, ändrats och lagts till så att den miljön som finns på platsen idag har skapats. Utredningar har genomförts av Stiftelsen Kulturmiljövård under 2017–2019.

Hallunda gård består idag av sammanlagt 21 större och mindre hus och bodar. Bebyggelsen är uppdelad i bostadshus och ekonomibygnader eller andra byggnader som inte används som bostäder (t ex Lusthuset), se bild 12.

Under arbetet med fastställande av de historiska kulörerna på byggnaderna har särskild fokus riktats mot färgsättningen av Mangårdsbyggnader, Västra flygeln, Östra flygeln, Trädgårdsmästarbostaden, Lusthuset, Klockhuset och Orangeriet. Angivning av passande kulörer för dessa byggnader omfattar exempelvis fasader, fönster, fönsterluckor, dörrar och andra viktiga byggnadsdetaljer. För övriga ekonomibygnader bedöms den lämpliga färgsättningen vara ljus- eller mörkröd slamfärg.

Bild 12: Byggnader inom gårds kärnan. Numrering kommer från utredningen.

Här nedan kommer sammanställning av den kulturhistoriska karaktäriseringen, värderingen och färgsättningen för varje byggnad enligt utredningar (Fördjupad bebyggelseöversikt och Färgundersökning av Stiftelsen Kulturmiljövård 2018).

1. Mangårdsbyggnad eller Corps de logi

Byggnaden är utpekad som omistlig i läns museets inventering från 1978. Tillsammans med övriga herrgårdar i Botkyrka kan den på ett tydligt sätt berätta om den rika jordbruksbygd som detta har varit. Bebyggelsen ger en bild av den sociala ställning som ägaren haft.

Bild 13: Mangårdsbyggnad (Bild Wojciech Wondell)

Byggnaden har en relativt välbevarad prägel med äldre fasadpanel och snickeridetaljer. Även senare tillkomna tillägg såsom norra och södra verandan är utförda med stor omsorg om byggnadens äldre ursprung. Fönsterbågarna har möjligen bytts under 1900-talet, men har samma indelning som tidigare fönster och är utförda med hög ambitionsnivå. Interiörerna håller en mycket hög klass. Bottenvåningen präglas av dekorativt fältindelad måleri i sengustaviansk stil, restaurerat under 1930-talet, bröstningar och dörrsnickerier från 1700-talet. Övervåningen är sannolikt inredd vid början av 1800-talet och präglas av de franska landskapstapeter man då satte upp. Även på övervåningen finns välbevarade snickerier i form av dörrblad och bröstningar. I huset finns ett flertal 1700-talskakelugnar av vilka en är ditflyttad i samband med 1930-talsrenoveringen.

Särskilt viktiga karaktärsdrag exteriört:

- det valmade mansardtakets uttryck med små takkupor med rundad övre del och enkupigt rött lertegel
- takavvattning med skarpa vinklar
- skorstenar med profilerade krön
- frontespis

- fasadernas hyvlade panel med varierande bredder
- fönstersättningen och fönstrens utseende och storlek, inklusive fönsterluckor och omfattningar
- dörrarnas utseende
- verandornas och balkongens utformning

Viktiga karaktärsdrag interiört:

- planlösningen
- äldre handtryckta tapeter
- fältindelad måleri av 1700-talstyp
- snickeriernas utförande
- äldre golv och innertak
- kakelugnar

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasadpanel ska utföras i ockragult). Fönster och snickeridetalljer ska utföras i bruten vit. Fönsterluckor ska utföras i bruten vit. Dörr mot söder ska utföras i engelskt rött. Dörr mot norr ska utföras i bruten vit. Sockel ska vara antingen rosa eller beige. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

2. Västra flygeln

Flygelbyggnaden har en välbevarad karaktär och utgör ett omistligt inslag i herrgårdsmiljön. Tillsammans utgör mangårdens tre byggnader en helhet som inte bör brytas. Fasadpanel och snickerier är välbevarade liksom takets utformning och täckning. Den höga stengrunden mot väster utgör en viktig del i byggnadens uttryck. Planlösningen med genomgående förstuga är mycket typisk för byggnaden och tyder på ett behov av att rummen skulle nås separat från förstugan. I förstugan finns ett bemålat tak som flyttats från ett hus i Arboga. Interiört är karaktärsgivande enklare bröstpanel som är möjligen delvis sentida, stänktapeter och målat trägolv. I byggnaden finns flera äldre kakelugnar, däribland en ljusgrå kakelugn som tillskrivits Rörstrand.

Särskilt viktiga karaktärsdrag exteriört:

- det valmade mansardtakens uttryck med små takkupor med rundad övre del och rött enkupigt lertegel
- putsade skorstenar med profilerade krön
- fasadernas panel med varierande bredder och falu rödfärg

- fönstersättningen och fönstrens utseende och storlek, inklusive fönsterluckor och omfattningar
- dörrarnas utseende
- den oputsade naturstengrundens massiva verkan mot väster

Viktiga karaktärsdrag interiört:

- Planlösningen,
- Kakelugnar,
- äldre golv och snickerier.

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljust falurött. Sockel ska utföras i rödrosa. Fönster och fönsterluckor ska utföras i bruten vit. Dörr ska utföras i bruten vitt. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

3. Östra flygeln

Flygelbyggnaden har en välbevarad karaktär och utgör ett omistligt inslag i herrgårdsmiljön. Tillsammans utgör mangårdens tre byggnader en helhet som inte bör brytas. Fasadpanel och snickerier är välbevarade, liksom takets utformning och täckning.

Särskilt viktiga karaktärsdrag exteriört:

- det valmade mansardtakets uttryck med små takkupor med rundad övre del och rött enkupigt lertegel.
- putsad skorsten med profilerat krön.
- fasadernas panel med varierande bredder och falu rödfärg.
- fönstersättningen och fönstrens utseende och storlek, inklusive fönsterluckor och omfattningar.
- dörrarnas utseende.

Bild 14: Östra flygeln (Bild Wojciech Wondell)

Viktiga karaktärsdrag interiört:

- planlösningen
- kakelugnar
- äldre golv och snickerier

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Samma som Västra flygeln.

4. Trädgårdsmästarbostad

Byggnaden är mycket viktig för förståelsen för gårdens sociala struktur och kan ses som en del i den äldre bostadsförsörjningen för gårdens arbetare. Byggnaden har ett stort miljöskapande värde och trots förändringar under 1900-talet upplevs den som en välbevarad byggnad. En större ombyggnad på 1940-talet har skapat dagens utseende såväl exteriört som interiört. Interiört är vissa snickerier såsom dörrar och listverk bevarade, sannolikt originaldetaljer. Planlösningen har delvis förändrats men grundragen är bevarade.

Bild 15: Trädgårdsmästarebostad (Bild Wojciech Wondell)

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasad avfärgad med falu rödfärg utan särskilt markerade omfattningar och röda knutar
- det valmade takets hela takfall utan takkupor eller andra installationer.
- takutsprångets form
- putsad skorsten med profilerat krön
- fönstersättningen och fönstrens storlek och utseende
- om det skulle uppstå problem med röta eller skador i det synliga timret kan det dock vara möjligt att brädfodra en eller flera fasader eller klä in knutar. Ny panel ska vara av en typ som stämmer med övriga byggnader på gården

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasad och knutar ska utföras i faluröd slamfärg. Fönster ska utföras i bruten vit och dörr i antingen bruten vit eller gråblå kulör. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

5. *Loftbod*

Loftboden är flyttad till platsen från en annan ort och saknar på så sätt en direkt koppling till lokal byggnadstradition i Hallunda, men har ett visst byggnadshistoriskt värde som exponent för äldre byggnadskultur. Den representerar även ett behov av tillräckliga förvaringsutrymmen för arbetarna. Den ger en bild av hur man medvetet flyttat äldre byggnader till gården under 1930–1940-talet, på grund av ett intresse för äldre byggnadskultur. Byggnaden har även ett tydligt miljöskapande värde.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- Loftbodens karakteristiska form.
- Sadeltakets form. Fasad med falu rödfärg.
- Dörrars och fönsters storlek och utseende.
- Blyinfattade fönster.
- Om det skulle uppstå problem med röta eller skador i det synliga timret kan det vara möjligt att brädfodra en eller flera fasader eller klä in knutar. Ny panel ska vara av en typ som stämmer med övriga byggnader på gården.

6. *Långa längan.*

Byggnaden är mycket viktig för att förstå lantarbetarnas boendevillkor på gården. Den är mycket välbevarad exteriört vad gäller tak, snickerier, verandor och fasadmateriäl. Byggnaden förstärker genom sitt historiserande uttryck den ambition gårdens ägare haft under 1930–1940-talet att skapa en helhetsmiljö utifrån ett stort intresse för äldre byggnadskultur.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasadmateriäl
- utformningen på verandornas skärmtak
- fönstersättningen och fönstrens storlek och utseende
- dörrarnas utformning och placering
- färgsättning med faluröda fasader och knutar
- vita fönsterbågar utan tydliga omfattningar

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasad och knutar ska utföras i faluröd kulör. Fönster ska utföras i bruten vit och fönsteromfattningar i faluröd kulör. Dörr ska utföras i grönumbra eller mellangrön kulör. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

7. *Trädgårdsmagasinet*

Bild 16: Trädgårdsmagasinet (foto Botkyrka kommun)

Byggnaden är flyttad till platsen under 1940-talet från Bergaholm. Byggnaden står på en betongsockel som tydligt avspeglar att den flyttats till platsen i ganska sen tid. Trots flytten utgör den också ett viktigt miljöskapande element i gårdsmiljön idag och kan ses som en representant för sörmländsk byggnadskultur. Placeringen är möjligen vald med tanke på att ekonomibyggnaderna delvis varit belägna i detta läge vid 1800-talets början. Den utgör en viktig del i gårdens 1930 – 40-talshistoria och de ambitioner som fanns att skapa en helhetsmiljö på gården.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- mansardtaketets form
- portarnas utformning och detaljer, öppningarnas placeringar och form.
- falu rödfärg på fasader
- om det skulle uppstå problem med röta eller skador i det synliga timret kan det vara möjligt att brädfodra en eller flera fasader eller klä in

knutar. Ny panel ska vara av en typ som stämmer med övriga byggnader på gården.

8. *Vagnslider*

Bild 17: Vagnslider (foto Botkyrka kommun)

Vagnslidrets storlek visar på gårdens stora behov av förvaringsytor för vagnar och andra redskap i åkerbruket. Den omfattande vinden har en intressant konstruktion med slakor under takstolen, vilket sannolikt kan ha att göra med tidigare användande av vinden.

Byggnadens exteriör uttrycker också en vilja att ytterligare framhäva storleken genom att göra portarnas omfattningar större än själva dörrbladen. Även symmetrin i portarnas placering har varit så pass avgörande att man på den norra gaveln gjort vissa justeringar i färgsättningen av portarna för att på håll ge intrycket av symmetri.

Pollarna i hörnen är till för att skydda från påkörning då man rundade byggnaden med vagnarna. Portarna är placerade på båda långsidorna för att möjliggöra att köra in ekipaget samt spänna från hästen och därefter kunna leda ut denna på andra sidan. Traktorgaragen är en intressant del för att tydliggöra motoriseringen av lantbruket. Byggnaden upplevs välbevarad vad gäller material och har en viktig funktion för att förankra gården i sitt äldre agrara sammanhang.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasadernas slutenhet
- portarnas placering och symmetri
- portarnas storlek, utformning och smidesdetaljer
- träpanelklädda, faluröda fasader
- sadeltaket och takstolens konstruktion

9. Tegelbod

Byggnaden har inte någon särskilt hög ålder. Den har dock tillsammans med övriga byggnader på gården ett visst miljöskapande värde.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- takform
- fasadmaterial.

10. Brandbod/hönshus

Byggnaden har sin bakgrund i gårdens agrara produktion samt i ett behov av att själv ta ansvar för gårdens brandskydd. Den har genomgått flera förändringar under 1900-talets sista del. Fönster har förminskats och taket har förlängts för att täcka båda de äldre byggnadskropparna. Den har på så sätt mist delar av den ursprungliga karaktären. Den har fortfarande ett visst kulturhistoriskt värde som del i en miljö och som bild av ett diversifierat jordbruk. Den har även viss autenticitet bevarad.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- takform
- fasadmaterial.

11. Ladugård och stall

Byggnaden är en av de äldre ekonomibyggnaderna på gården och är av mycket stor vikt för att förstå gården som agrar enhet. Den har uppförts på platsen under 1800-talet och ingår som en del i den äldre agrara enheten. Gården tycks under 1900-talet inte haft någon större animalisk produktion vilket kommer till uttryck i att man inte haft någon anledning att uppföra någon modernare ladugård. Den norra delen av byggnaden upptogs av häststall, vilket fortfarande har kvar delar av inredningen. I övrigt mycket lite äldre inredning bevarad. Byggnaden är exteriört relativt välbevarad med

enkupigt tegel, äldre lockpanel och snickerier såsom fönster och dörrar. Om det skulle uppstå problem med röta eller skador i det synliga timret kan det vara möjligt att brädfodra en eller flera fasader eller klä in knutar. Ny panel ska vara av en typ som stämmer med befintlig panel på byggnaden.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- sadeltakets tegeltäckta takfall
- faluröda träfasader
- karaktär som ekonomibygnad
- portarnas och dörrarnas utformning

12. Dass

Utedasset är den del av herrgårdsmiljön och visar på hur även högreståndsmiljöerna hade enkla utedass innan vattenklosetternas tid. Skicket på byggnaden är dock väldigt dåligt. Dasset är i så pass dåligt skick att det är svårt att motivera varsamhetsbestämmelser.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

Enkelt formspråk men med rundbågiga dörröppningar som ger en tydlig karaktär.

13. Lusthus

Park- och trädgårdsmiljön har överlag, åtminstone sedan 1700-talet, varit viktig vid högreståndsmiljön vid Hallunda gård. Lusthuset har tillkommit under 1930-talet som en mycket medveten del i Emma Lundbergs gestaltning av trädgård och park.

Bild 18: Lusthuset (foto Wojciech Wondell)

Ursprungligen har lusthuset stått vid lägenheten Vidängen, som tillhörde till Ulfunda säteri. Vidängen var belägen utmed Drottningholmsvägen i Bromma, ungefär där Traneberg finns idag. Med tanke på att Lusthuset har ingått i en medvetet planerad park vid Hallunda får den ändå sägas ha ett mycket högt kulturhistoriskt värde i detta, nu omkring 80 år gamla, sammanhang.

Byggnaden har också tydliga miljöskapande värden i den gamla parken. Möjligen har man genom att ta en gammal byggnad velat ge en mer historisk förankring i den gamla parkmiljön vid herrgården. Byggnaden är välbevarad och ger en god bild av de övre samhällsskiktens bruk av sina trädgårdar och parkmiljöer. Interiört speglar den även strävan efter en helhetsmiljö med 1700-talsutseende.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- takets form och skivtäckning
- takfotens utsprång och profilering
- vindflöjelns utformning
- fasadens hyvlade panel och proportioner
- fönstrens och dörrarnas utseende
- interiörens målningar

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och fasadpanel ska utföras i grönjerd. Fönster- och dörrspröjs ska utföras i ockragul. I övrigt ska fönster och dörr utföras i grönjerd. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

14. Bod

Ej aktuellt för särskilda varsamhetsbestämmelser.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

Nybyggt enligt gammal modell.

15. Klockhuset

Byggnaden har en mycket intressant historia och kan representera flera olika berättelser och skeden. Byggnaden har av vissa tolkats som mangårdsbyggnaden till den östra hemmansdelen i Hallunda. Den skulle även kunna vara en äldre sätesbyggnad från 1600-talet. Byggnaden är av stor vikt

för förståelsen för hur gården vuxit fram som herrgårdsmiljö. Den har senare använts som bostad för gårdens inspektör och även för statare. På så sätt kan den förmedla en historia om gårdens sociala skiktning. Byggnaden upplevs trots förändringar som välbevarad och har fasad och snickeridetaljer som är av stor vikt för upplevelsen av byggnaden.

Bild 19: Klockhusets södra fasad (foto Sofia Didrik)

Interiören speglar flera olika tiders utseende. De synliga bjälkarna i taken är typisk för äldre byggnader. Dörrarna i nedervåningen sägs vara flyttade till byggnaden. Dörrarna i övre plan skulle kunna vara originaldörrar som justerats något vid ombyggnationer. Samtliga har dock ett kulturhistoriskt värde. Planlösningen i bottenvåningen är relativt lik ursprunget och har stort kulturhistoriskt värde. Källaren är av hög ålder och är viktig för förståelsen av byggnadens äldre historia. I bottenvåningens sydvästra rum har man i samband med renoveringen på 1940-talet återanvänt delar av ett äldre bemålat innertak.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- Sadeltakets form och slutenhet utan takkupor.
- Skorstenarnas utkragande profilering.
- Vällingklockan.
- Fönstersättningen och fönstrens storlek och utseende
- Ytterdörrens utformning.

Viktiga karaktärsdrag interiört:

- Nedre våningens sydvästra rum med kakelugn och tak med bemålade bräder.
- Hänsyn skall tas till nuvarande planlösning, men även en anpassning till äldre planlösning kan vara godtagbar.
- Källarens murar och rumsindelning.

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fönster ska utföras i bruten vit. Fönsteromfattningar ska utföras i faluröd slamfärg. Dörr får utföras i grå eller brunt umbrakulör. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

16. Orangeriet

Bild 20: Orangeriets norra fasad (foto Sofia Didrik)

Orangeriet utgör ett mycket intressant inslag i Hallundas modernare historia. Det har ingått som en viktig del i trädgårdsmiljön vid Hallunda gård sedan 1930 – 1940-talet. Det har även utgjort en del av den handelsträdgård som varit en viktig del av verksamheten vid Hallunda under åtminstone delar av 1900-talet. Fasadutformningen har en mycket karakteristisk prägel. Det centrala

partiet, som flyttas till platsen från en rivningsfastighet i Uppsala, ger byggnaden en historisk prägel. Också de modernare, lägre längorna har försetts med småspröjsade fönster vilket även det ger ett äldre intryck.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- Byggnadens proportioner och fönstrens och dörrars utseende och detaljer.
- Mittpartiets utformning med tympanon, kolonner och utförande i hyvlat virke.
- Glasade partier mot söder
- Paneltyp och färgsättning

Kulörsättning enligt färgundersökningen:

Fasad har sannolikt varit utfört i roslagsmahogny (en sorts tjärblanding). Därmed är det passande att fasaden utförs i engelskt röd eller brun kulör. Fasadens entréparti ska behålla sin karaktäristiska grönjordiga kulör. Fönster och dörrar ska utföras i engelsk röd eller brun färgton. Se exakta färgtoner eller spannet med passande färgtoner med tillhörande NCS-koder på plankartan.

17. Höns-och svinhuset

Byggnaden uppges tidigare ha varit trädgårdsbod och då stått längre söderut. Möjligen blev den överflödig då orangeriet tillkom och flyttats till nuvarande plats. Byggnaden kan förstås i ett sammanhang där behovet av självhushållning fortfarande var ett viktigt inslag på landsbygden. I synnerhet under 1940-talets krigsår fanns det behov av att hålla höns och grisar på gårdarna. Det finns lång kontinuitet för ekonomibyggnader på platsen vilket gör att den i viss mån spridda gårdsbilden är av värde för förståelsen av en äldre struktur.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasadmaterial
- takform
- fönstrens utseende

18. Garage

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasadmaterial
- naturstensgrund

- takform

19. Magasin

Magasinet lär vara flyttat till platsen på 1930–1940-talet. Placeringen av byggnaden antyder att man utgått från gårdens gamla magasinläge (med viss justering) då man valt platsen. Byggnaden som objekt kan dock vara en representant för sörmländsk byggnadskultur som sådan. Trots flytten utgör den också ett viktigt miljöskapande element i gårdsmiljön idag. Den utgör en viktig del i gårdens 1930 – 1940-talshistoria och de ambitioner som fanns att skapa en helhetsmiljö på gården. Den kan även ses som en symbol för ett historiskt, spannmålsinriktat jordbruk på gården, även om den aktuella byggnaden sannolikt inte haft någon sådan funktion.

Bild 21: Från höger till vänster: Magasin, Bod och Hönshus (Bild Wojciech Wondell)

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- Fasadöppningarnas storlek och utseende
- Faluröda fasader
- Dörrarnas utseende
- Fasadmaterial
- takform

20. Bod

Byggnaden har uppförts på platsen och är en viktig del i gårdens 1930–1940-tals historia.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- loftgångens konstruktion med steg och övriga detaljer
- fasadöppningarnas storlek
- dörrarnas utseende och detaljer
- takform med utskjutande parti över loftgången
- fasadmaterial

21. Hönshus

Byggnaden visar på behovet av självhushållning men även ett diversifierat lantbruk. Enligt ”Svenska gods och gårdar” publicerad 1940 hade gården flera olika typer av fjäderfän vid denna tid.

Särskilt viktiga karaktärsdrag:

- fasadmaterial
- takform.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykelstråk.

Planområdet utgörs mestadels av parkmark och de enda bilvägarna är de två grusvägar som är tillfartsvägen till/från gården och grusvägen ned mot Mälarens strand.

Det finns flera upptrampade stigar i skogs- och ängsmarken. Det finns också en gång- och cykelväg längs Tomtbergavägen och en trafikseparerad gång- och cykelväg som börjar i Hallunda centrum i söder, korsar Tomtbergavägen genom en gångtunnel och slutar vid bollplanen i planområdets nordöstligaste hörna.

Vad gäller bilvägar, så finns Tomtbergavägen i södra delen av planområdet som även är en bussgata. Tomtbergavägen är uppbyggt på en upphöjd vägbank med vägräcke och kantas delvis av en allé av hästkastanjer längs gatans norra sida. Vägens utformning samt trafikseparering gör att trafikhastigheter överstiger den tillåtna hastigheten på 40 km/h. I nordöstra delarna finns Hallunda gårdsväg som slutar med en återvändsplan vid sista huset i kvarteret Mejram. Efter det fortsätter Hallunda gårdsväg som grusväg. Den ena grenen fortsätter norr mot Mälarens strand och den gamla ångbåtsbryggan. Den andra vänder sydväst och blir en tillfartsväg för Hallunda gård. Båda grenarna av den grustäckta Hallunda gårdsväg tillhör det historiska vägnätet och kantas av en allé längs vägens östra kant.

Kollektivtrafik

De närmaste busshållplatser heter Hundhamravägen som ligger på Tomtbergavägen ca 250 meter väster från planområdet och Borgskolan som ligger ca 260 meter söder om planområdet.

Buslinjer 702, 708, 738, 738E och 795 trafikerar busshållplatsen Hundhamra. Busshållplatsen Borgskolan trafikeras av buslinjer 151, 172, 708, 738 och 738E.

Turtätheten är ca 5–20 min beroende på tidpunkten på dagen. Bussarna förbinder området med t ex Hallunda centrum, Fittja centrum, Huddinge sjukhus och Tumba. Det finns även en buslinje som förbinder området med centrala delar av Stockholm (Fridhemsplan), dock endast under rusningstrafik. Tunnelbanans röda linje kopplar ihop området med närområdena Fittja och Alby samt resten av Storstockholm.

Friytor

Lek och rekreation

Det finns två kommunala lekplatser som ligger i närheten av planområdet. De heter Kryddan, ca 150 meter nordost, och Slagstapasset, ca 300 meter öster om planområdet. Kryddan innehåller lekmöjligheter för barn i åldrarna 0–12 år. Slagstapasset är en liten lekplats som endast är anpassad för lek för småbarn. Det finns även spontanidrottsplatser både invid Kryddan och Slagstapasset. Den som är närmast Slagstapasset är en tennisplan och den vid Kryddan är en asfaltbelagt bollplan.

Lekplatsen Hallunden ligger ca 500 meter sydväst om planområdets mitt och har en större variation och utbud av lekmöjligheter. Det finns även en spontanidrottsplats i form av bollplan i planområdets nordvästra hörn vid kvarteret Bronsgjutaren, samt en bollplan vid strax söder om planområdet vid Borgskolan.

Naturmiljö och stigar

Rekreativt ligger planområdet intill det stora sammanhängande grönområdet längs Mälaren och Mälarpromenaden som löper längs strandkanten. Utöver detta finns även Kulturspår och Hälsostigen som ansluter till planområdet. Fastigheten 4:20 består till stora delar av omväxlande och fin skogsmark på kuperad terräng, som förutom höga naturvärden har även

potential för rekreation. I dagsläget är marken privatägd och inhägnad, vilket betyder att den inte är tillgänglig för rekreation för allmänheten. Planområdet är även belägen nära Mälaren och det finns badmöjligheter på den lilla naturliga stranden som ligger norr om planområdets mitt. Stranden är liten och är ingen officiell badplats men ger möjligheten för bad då den har en smal grov strandremsa närmast vattnet.

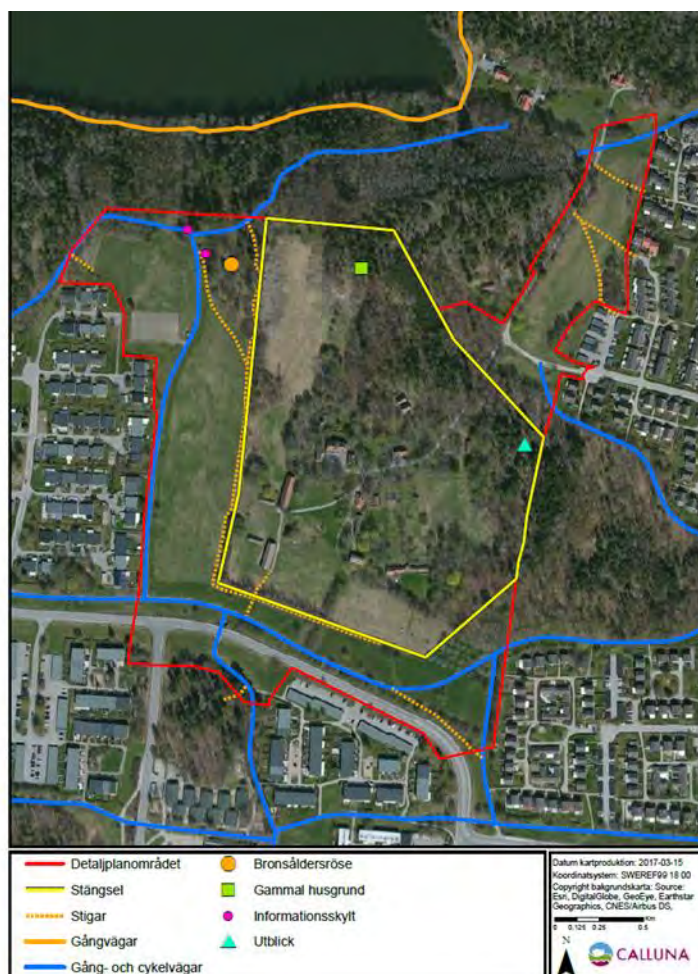

Bild 22: befintliga rekreativa strukturer inom planområdet (Calluna 2018)

En rekreativvärdesutredning har tagits fram för att kartlägga de rekreativa värdena. Gång- och cykelvägar bedöms ha lokalt värde och bedöms användas till promenader, stavgång, samt hundrastning. Skogsmarken samt de öppna gräsyrtorna kring gården har upptrampade stigar. Dessa bedöms användas till promenader, hundrastning och jogging och vara av lokalt värde enligt

utredningen. Enligt boende i närområdet används öppna gräsytor även för skidåkning på vintern.

Det finns några potentiella eller befintliga målpunkter som till exempel bronsåldersröset med informationstavla, Hallunda gård, bollplanen samt som ger möjlighet att se Mälaren, skogsklädda höjder och vattentornet i Sätmaskogen längs Mälarens strand. Hällmarken i nordöst har en tydlig utsiktspunkt. Det finns vissa barriärer inom planområdet, Tomtbergavägen utgör en fysisk barriär och stängslet kring fastigheten Hallunda 4:20 likaså. Nästan hela planområdet påverkas av dovt buller från E4/E20 belägen ca 1 km sydost om detaljplaneområdet.

Störningar och risker

Trafikbuller

Enligt de översiktliga bullermätningarna från 2006 är området närmast Tomtbergavägen bullerstört i dagsläget. Mätningarna visar att områdena närmast vägen har ekvivalenta bullernivåer på 55–70 dBA. En bullerutredning har genomförts under framtagandet av planförslaget (läs mer på sidan 103).

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Hallunda gård och villa- och radhusområdena runtomkring är kopplade till det befintliga VA-nätet. Det finns en pumpstation för spillvatten inom planområdet. Den ligger i planområdets nordvästra hörn vid bollplanen intill kvarteret Bronsgjutaren.

Dagvatten och MKN-normer

Tillrinningsområdena av dagvatten utgörs av tätortsbebyggelse, vägar och trafikled. Dagvatten från gatorna på södra delen av planområdet leds via dagvattenledningar till slutrecipient Albysjön (se bild 14). Dagvatten från norra delarna av planområdet leds till Rödstensfjärden i Mälaren. I dagsläge utgörs hela planområdet i stora delar av natur- och parkmark. Planområdet ligger inom yttre vattenskyddsområde för Östra Mälaren och vid skyfall rinner idag dagvatten från planområdet direkt till Mälaren.

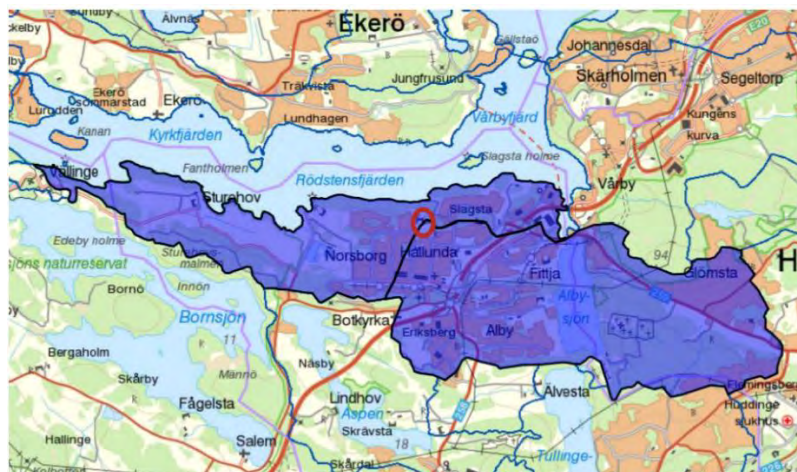

Bild 23: Avrinningsområden. planområdet är markerad med rött och avrinningskiljelinjen med svart.

Slutrecipienterna

Mälaren-Rödstensfjärden, som är en del av Mälaren är enligt dagvattenutredningen planområdets närmsta recipient. Den ekologiska statusen är ”god” och miljö kvalitetsnorm är ”god status 2027”. Den kemiska statusen är ”uppnår ej god status” och miljö kvalitetsnormen är ”god status” med undantag för bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar.

De ämnen som ej uppnår god kemisk status, förutom Hg och PDBE är PFOS och TBT. PFOS kommer från bland annat brandsläckningsskum och deponier. TBT är ett ämne som har använts främst i båtbottnfärger och har därför inga direkta kopplingar till dagvattnet.

Status	Klassificering	Miljö kvalitetsnorm	Kommentar
Ekologisk status	God	God Status 2027	
Kemisk status	Uppnår ej god status	God status med vissa undantag: Undantag: bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilver-föreningar	Tekniskt omöjligt att uppnå normen. Halten av bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar överstiger halten för god status i stort sett samtliga svenska vattenförekomster
Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	Uppnår ej god	God status	Ej överallt överskridande ämnen som inte uppnår god status är PFOS och TBT

Bild 24: Sammanställning av ekologisk och kemisk status för Mälaren-Rödstensfjärden (urklipp från dagvattenutredningen genomförd av WSP).

De södra delar av planområdet har Albysjön som närmsta recipient, Albysjön rinner vidare till Mälaren. Den ekologiska statusen för Albysjön är ”god” och miljö kvalitetsnorm är ”god status 2027”.

Den kemiska statusen är ”uppnår ej god status” och miljö kvalitetsnorm är ”god” med undantag för bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar samt tidsfrist för tributyltenn föreningar till 2027. Albysjön når inte god kemisk status, förutom att överskrida ämnen som det råder undantag för, på grund av PFOS och TBT.

Status	Klassificering	Miljö kvalitetsnorm	Kommentar
Ekologisk status	God	God Status 2027	
Kemisk status	Uppnår ej god status	God status med vissa undantag: Undantag: bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar samt tidsfrist för Tributyltenn föreningar 2027	Tekniskt omöjligt att uppnå normen. Halten av bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar överstiger halten för god status i stort sett samtliga svenska vattenförekomster
Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	Uppnår ej god	God status	Ej överallt överskridande ämnen som inte uppnår god status är PFOS och TBT

Bild 25: Sammanställning av ekologisk och kemisk status för Albysjön (urklipp från dagvattenutredningen genomförd av WSP).

Skyddsföreskrifter för Östra Mälaren

Planområdet ligger inom sekundärt vattenskyddsområde för Östra Mälaren. Enligt dagvattenutredningen finns i ingen paragraf direkt kopplad till bostadsbebyggelse i skyddsföreskriften, dock är första paragrafen och nionde paragrafen aktuella för planförslaget och då råder följande:

”1§ Generell bestämmelse Ny verksamhet och hantering som innebär risk för vattenförorening får inte ske oavsett om verksamheten eller hanteringen är reglerad eller inte i nedan angivna skyddsföreskrifter. Befintliga verksamheter eller hantering ska bedrivas så att risken för vattenförorening minimeras.

9§ Dag- och dräneringsvatten Utsläpp av dagvatten från nya eller ombyggda hårdgjorda ytor där risk för vattenförorening föreligger, till exempel större vägar, broar och parkeringsanläggningar, får inte ske direkt till ytvatten utan

föregående rening. Dräneringssystem vid sådana anläggningar samt längs järnvägsspår ska vara försett med möjlighet till fördröjning och uppsamling i samband med till exempel kemikalieolyckor. ”

Risk för översvämning vid 100-årsregn enligt skyfallskartering

Det finns ett antal lågpunkter inom planområdet som kan översvämmas i samband med 100-årsregn. Det är framförallt gångtunneln under Tomtbergavägen och de två dammarna inom gårdskärnan.

Värme

Befintliga villor-och radhus från 70-talet är anslutna till fjärrvärmenätet och fjärrvärmeledningar finns i planområdets sydöstra hörn. Gamla gårdsbyggnader är inte anslutna i fjärrvärmenätet.

El

Planområdet är kopplat till det befintliga elnätet. Dock behöver elnätet byggas ut för att kunna försörja de tillkommande bostäderna med el.

Avfall

Avfall från de fyra bostadshusen i Hallunda gård hämtas med sopbilar. Resten av planområdet består av parkmark eller naturmark och de papperskorgar som finns där töms av kommunens parkförvaltning.

Tele och IT

Planområdet är kopplad till det befintliga telefonnätet.

Planförslag

Planförslaget innehåller ca 600–800 nya bostäder av blandad karaktär: flerbostadshus, radhus och villor. Den gamla gårdskärnan ska bevaras som den är med ett antal befintliga bostadshus och gamla ekonomibyggnader med nya funktioner som rimmar med kulturmiljön.

Inom gårdskärnan ska drivas en handelsträdgård med odlingar och en restaurang. Ett mindre antal djur (max 10 får enligt nuvarande planer) kan få plats i före detta svinhuset och garaget då de byggnaderna ligger längst bort från befintliga bostadshus. Får planeras att beta naturmarken kring gården. Två olika kommunala verksamheter planeras byggas. En ny förskola kommer att ligga i planområdets nordvästra hörn och en vård-och omsorgsboende vid korsningen av Tomtbergavägen och Borgvägen. En ny kvarterspark med lekplats planeras vid östra delen av planområdet vid orangeriet. Stora delar av planområdet kommer att undantas av bebyggelse och planläggas som naturmark.

Bild 26: 3D modellering av planförslaget (Arkitema Architects)

Bebyggelseområden

Bostäder

Planområdet har delats in i fem olika bostadskvarter med olika bostadstyper och karaktär.

Bild 27: Bebyggelseområden (Arkitema Architects)

1. Torgkvarteren - flerbostadshus

Den största koncentrationen av nya bostäder planeras till båda sidorna av Tombergavägen. Tombergavägen ska byggas om och flyttas ca 10 meter norrut från nuvarande läge, så att det blir möjligt att rama in gatan med nya

bostäder. Husen kommer att ha varierande höjder på 2–6 våningar. Hushöjderna trappas ner till 2–3 våningar i riktningen mot gårdskärnan för att möta kulturmiljön.

Bild 28: 3D vy med Torgkvarteret (Arkitema Architects)

Inom torgkvarteren planeras flera olika typer av hus:

- 17 lamellhus (2–5 våningar): lamellhuset är den mest förekommande hustypen som planeras byggas i denna del av planområdet. Husen av den typen kommer att vara 2–5 våningar och den största andelen hus har våningshöjden 3–4. Husen planeras att ha sadeltak med takvinkel mellan 34–45 grader vilket möjliggör att vind kan inredas.
- 3 punkthus (5 våningar plus en indragen 6 våning): punkthusen är den högsta bostadshuset med 6 våningar, där den högsta våningen är indragen, en skållad kungsvåning. Huset kommer att ha ett platt tak och fasaden kommer att brytas upp med balkonger som sticker ut i olika avstånd. Den gestaltningen gör att husvolymen kan upplevas mer varierad och uppbruten i stadsbilden.

- 3 stadsradhus (3 våningar): stadsradhusen är kopplade hus med pulpettak och egna ingångar till varje lägenhet från gatan och från bostadsgården. Husens nätta volym möjliggör både byggandet av ett lågt flerbostadshus eller att huset delas i radhusenheter. Stadsradhusen har en liten förgårdsmark mot gatan för att skapa en privat sfär framför entréerna.
- 3 parkhus (2–3 våningar): parkhus kallas de tre husen som ligger i kvarteret D mot gården närmast Orangeriet. Parkhusen kommer att vara 2–3 våningar höga med sadeltak på 34–45 graders takvinkel.

Bild 29: Olika hustyper som planeras inom Torgkvarteret (Arkitema Architects 2020).

Ett antal bostäder kommer att ha en förhöjd sockel på ca 0,8 meter mot Tomtbergavägen. Det handlar framförallt husen inom kvarter D och E (se bild 29). En förhöjd sockel underlättar terranganpassningen av parkeringsgaraget under kvarteret D och E.

Orangeriet med stenvmurar ligger högre än den planerade Tomtbergavägen, vilket betyder att baksidan av garaget och bostadsgårdar höjdsätts, för att möta upp befintlig terräng mot gården. En förhöjd sockel är även en fördel för de framtida boende, då insyn från gatan in genom fönster till lägenheter på bottenplan minskas. All parkering för boende inom Torgkvarteret planeras att lösas inom ett parkeringsgarage under kvarter D och kvarter E. Det innebär att bostadsgårdar planeras bilfria och gröna.

Mellan kvarter B och C planeras en entréplats till gården i form av ett torg. Torget förlänger gång- och cykelvägen från Hallunda centrum och leder upp till gårdskärnan. Planen möjliggör att handel kan drivas på bottenvåningar av hus närmast torget. En bushållsplats planeras direkt öster om torget, vilket gör att torget blir en ny mötesplats och en ny entréplats till verksamheter som kommer rymmas i gårdskärnan. Läs mer om torget på sidan 92.

2. Gårdskvarteren – låga flerbostadshus

Gårdskvarteren kommer att bestå av 6 flerbostadshus på 2–3 våningar med sadeltak med 34–45 graders takvinkel och vinden får inredas. Husvolymerna planeras låga, vilket ger flexibiliteten att både bygga flerbostadshus och radhus i kvarteret.

Bild 30: 3D vy med Gårdskvarteret.

Bostadsgården öppnar sig mot Hallunda gård och genom släpp mellan huskropparna kan de gamla stall- och ladubygganden och mangårdsbyggnaden på höjden skymtas.

Bostadsgården ska avgränsas med en häck eller lågt staket mot öster, för säkra att hållristningen blir allmänt tillgänglig. Hållristningen finns på ett

berg som kommer upp till markytan mellan stallbyggnaden och det nya bostadskvarteret.

Bild 31: Sektion från väst till öst. Planerade radhuskvarteret Trädgårdskvarter i väst och den historiska byggnaden med ladan och stall öst.

3. Trädgårdskvarter – radhus

Trädgårdskvarteret ligger direkt öster om de befintliga kedjehusen i kvarteret Bronsgjutaren. Mellan de nya radhusen och befintliga kedjehus kommer den befintliga gång- och cykelvägen finnas kvar.

Hit planeras 46 radhus med växlande hushöjder och pulpettak. Vartannat hus ska vara två och vartannat hus tre våningar hög, för att skapa hus med varierade volymer. Radhusen placeras längs gator medan radhustomterna och den gemensamma gröna gården vänder sig mot de befintliga bostäderna i väster.

Parkeringsytor planeras finnas vid de planerade kvartersgatorna som avslutas med en vändplan. Vissa radhus kommer att kunna ha parkering på framsidan av radhustomten.

Radhusen som vänder sig mot den nya lokalgatan kommer hänvisas till de samlade parkeringsytorna vid kvartersgatorna.

Bild 32: Planbild med radhusen i trädgårdskvarter

Anledningen till det är att minska antalet backrörelser mot lokalgatan, som kommer att ha mer trafik än kvartersgatorna.

Bild 33: Sektion genom Trädgårdskvarteret från väst till öst. I väst visas befintliga kedjehus och i öst på andra sidan av gatan de planerade flerbostadshus i Gårdskvarter.

4. Skogshusen - radhus

Bild 34: 3D vy av kvarteret Skogshusen

Skogsängen ligger öster om Trädgårdskvarteret och norr om Gårdskvarteret med 15 radhus. Husen kommer att vara två våningar höga.

På framsidan mot gatan planeras varje radhus ha en carport som formas som en pergola. På baksidan mot naturen finns en uteplats med altan. Terrängen sluttar ner mot väst och nordost. Husens placering och höjder ska anpassas i terräng genom att huskroppar trappas så att de följer terrängen.

Bild 35: Sektion längs kvartersgatan. Hallunda gårds mangårdsbyggnad ligger på en höjd i östlig riktning.

5.Sjöängen – fristående hus

Sjöängen utgör den delen av planområdet som sträcker sig från Hallunda

gårdsväg ner mot gamla trävillorna vid Mälaren. Öster om Sjöängen finns radhuskvarteret Mejram och väster ligger höjden med skogen som avgränsas av gamla vägen med allén som binder Hallunda gård med ångbåtsbryggan vid Mälaren. Här ska det byggas 27 fristående hus (villor) på två våningsplan och med pulpettak.

Ängen sluttar norrut och husen ska följa terrängen. Hus en ska placeras så att de trappas ner mot Mälaren. Husen ska följa terrängens sluttning. För att klara lutningen på lokalgatan har gatan fått en böjd form på norra delarna av ängen.

Bild 36: Planbild med kvarteret Sjöängen

Små grönområden har skapats mellan gatans två körriktningar. De två små ”pocketparks” skapar grönare karaktär för gatan och möjliggör hanteringen av dagvattnet.

Bild 37: Sektion J-J genom kvarteret Sjöängen

Boendeparkering planeras framför varje villa. För det ändamålet byggs det en carport på varje villatomt. Besöksparkeringen planeras som en gemensamhetsanläggning på kvartersmark.

Allén väster om villorna ska skyddas från bebyggelse genom att den kommer att ligga på allmän platsmark (Natur). Gamla grusade tillfartsvägen mellan stranden och gården ska behållas som den är, så att den historiska läsbarheten av platsen inte ska skadas.

Service och verksamheter

Förskola

Förskolan planeras att byggas där bollplanen ligger idag. Den planeras för 135 barn och huset planeras 1–2 våningar högt med ett pulpettak.

Huset planeras två våningar högt mot gatan och en våning mot befintliga villorna i väst. Den utformningen säkerställer att siktlinjen mellan röset öster om förskolan och gravfältet på en höjd väster om förskolan inte bryts.

Huset planeras så nära gatan som möjligt, vilket kommer att skapa en generös förskolegård mot naturmarken. Stenmurar som utgör fornlämningar hamnar utanför förskole fastigheten på allmänplats natur.

Trafikfrågor har studerats noggrant för att skapa trafiksäkra miljöer vid förskolan. Huset placeras längs gatan med personalens parkeringsytor framför

huset. Lastytan till förskolan placeras på västra delen av huset. Vändplanen separeras från befintliga kedjehusområdet med staket.

Parkeringsyta för föräldrar för att hämta och lämna barn planeras öster om förskolan, direkt söder om röset.

Bild 38: Planbild med förskolan

Ingångar för barnen placeras mot förskolegården. Ingången mot gatan kommer att fungera som ingång för personalen.

Det betyder att föräldrar kan gå direkt från parkeringen över parkmarken till förskolegården, utan att behöva köra längre in till gatan. Det minimerar risker för att barn skulle finnas i närheten av lastytan till förskolan.

Vård- och omsorgsboende

Ett vård- och omsorgsboende med 60 vårdplatser planeras i hörnet av Borgvägen och Tomtbergavägen.

Kvarteret med boendet ligger norr om förskolan Prästkragen på andra sidan av en skogbeklädd kullen. Huset planeras att bli fyra våningar högt med ett sadeltak.

Bild 39: Planbild med äldreboende

Bottenvåningen kommer vara mer öppen för allmänheten än resten av boendet. Här rymms en matsal- eller restaurang och lokaler för aktiviteter som är kopplad till verksamheten till exempel träffpunkt, frisör eller fotvård som de från boendet och andra äldre i stadsdelen kan ha nytta av.

Våningsplanen två till fyra är planerade att rymma vårdboendet och kommer därmed utgöra en mer privat sfär.

Handelsträdgård

Växthuset som ansluter mot Orangeriets fasad ska återuppföras. Växthuslängor har troligen byggts när handelsträdgården drevs på platsen under 1970-talet. I dagsläge har växthusen nästan försvunnit. Det finns bara en liten del kvar av växthusens fasad kvar, det mesta har rivits eller är förfallet. Växthuset planeras att byggas upp i samma utsträckning som byggnadens fotavtryck hade på 70-talet. Det möjliggör att platsen norr och väster om Orangeriet kan användas för odling. Orangeriet kan rymma en handelsträdgård med kontor, växthus och tillhörande försäljning av de varor som odlas på plats.

Bilder 40: Den befintliga Orangeribyggnaden med spår av det förfallna växthuset.

Bild 41: Växthusets gestaltning samt material- och kulörsättning (Arkitema Architects).

Restaurangen i gårdskärnan

Ett nytt hus planeras byggas inom gårdskärnan som kommer att rymma en restaurang. Initialt undersöktes möjligheten att kunna använda en av de gamla byggnaderna för restaurangen, men det bedömdes inte vara möjligt.

Under arbetet med att titta möjligheterna att anpassa en av befintliga ekonomibyggnaderna för en restaurang hade arkitekterna nära samarbete både med kulturmiljökonsulter och byggnadsantikvariska konsulter. Ingen av de befintliga husen bedömdes lämpa sig särskilt väl för en restaurang med moderna krav för ventilation, utrymning osv skulle kunna uppfyllas utan att riskera förvanska byggnadsantikvariska värden.

För att hitta en lämplig placering för den nya byggnaden, gick arkitekterna igenom historiska kartor och hittade ett läge där det tidigare har legat en ekonomibyggnad (Bild).

Bild 42: Restaurangen har placerats på platsen där det har tidigare funnits ett fägårdshus under 1700-talet, se röd markering.

Byggnadens gestaltning har tagit inspiration vad gäller volym, material och färg av de gamla ekonomibyggnaderna. Platsen och husets gestaltning bedöms fungera både utifrån kulturmiljömässiga, arkeologiska och byggnadsantikvariska perspektiv.

Platsen där restaurangen ska placeras har även undersökts genom en arkeologisk avgränsningsundersökning. Inga fornlämningar hittades på den platsen och därmed bedöms placeringen fungera även utifrån arkeologiskt perspektiv.

Gestaltningen

Reglering av ny bebyggelse

Nya bostadskvarter

Det planeras fem olika typer av flerbostadshus som har sina säregna formspråk och gestaltning. Det planeras även radhus och villor. Radhusen gestaltas på två

olika sätt beroende på i vilket radhuskvarter de ligger. Här nedan följer beskrivning av gestaltningen av alla nya planerade bostadshusen vilket speglas av planbestämmelser på plankartan.

1.Lamellhus

Lamellhusen är 2–4 våningar höga. Takkupor och skorstenar är tydliga gestaltningselement. Skorstensvolymen ska rymma tekniska installationer så att inga andra utstickande behövs byggas på taket. Lamellhusen skapar halvöppna gårdar för att bemöta kulturmiljön och så att de gamla gårdsbyggnaderna kan synas från olika vinklar. I de fall där loftgångar behövs, ska de vändas mot bostadsgården och inte mot gatan eller torget. Byggnader möter gatan utan förgårdsmark med indragna entréer.

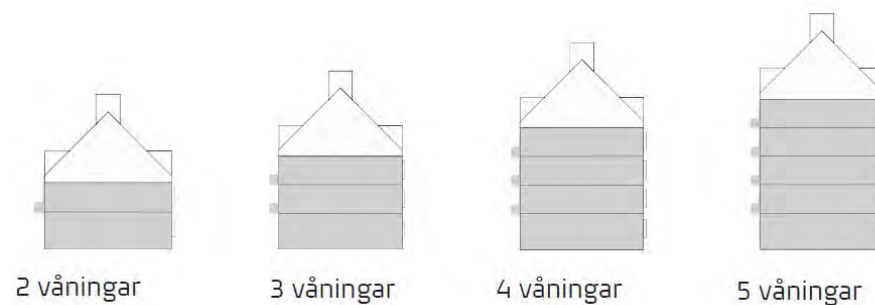

Bild 43: Punkthusens olika volymer (Arkitema Architects)

Materialet och kulörer för fasad, tak och hussockel har inspirerats av historiska miljöer och traditionella byggnadstekniker. Fasaden utförs i trä och sockel del av fasaden ska utföras i tegel eller natursten. Tak ska utföras i plåt och takfot ska utformas minimal. Takplåten kan dra ner till husets översta våning. En kulörpalett har tagits fram för tak, fasad och sockel som kan kombineras till olika lämpliga variationer. Taken får vara ljusgrå, brunröd, mossgrön mörkröd eller ärggrön. Fasad får vara faluröd, grågrön, olivgrön, ljust grå, eller turkosgrå.

Sockel får utförd i antingen i sandfärgat, grå eller brun-rött tegel eller i granit eller skiffer (natursten). I de fall bottenvåningen rymmer en handelslokal, ska större fönsterpartier utformas så att harmoniera med fasaden och resten fönstersättningen i det aktuella huset.

Bild 44: Lamellhusens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Bild 45: Möjliga kombinationer med föreslagen material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

2. Punkthus

Punkthus har gestaltats som tydliga nya tillägg i stadsbilden och markerar viktiga gatukorsningar eller torghörn. Punkthus har en kubisk form, platt tak och böljande balkongband runt huset. Husen är 5 våningar höga med indragen 6:e våning. Den 6:e våningen är omringad av takterrass som löper runt huset.

Balkongbandets form är böljande, så att varannan balkong dras in mot fasaden. Balkonger får sticka ut maximalt 1,5 meter från fasadliv. Fasaden ska utföras i naturfärgat eller ljusgrått trä. Om träfasaden utförs i det ljusgråa kulörerna, ska byggnadsdetaljer följa den färgsättningen för att uppnå en monokrom färgsättning. Taket utförs i plåt och entrévåningens sockel utförs i natursten.

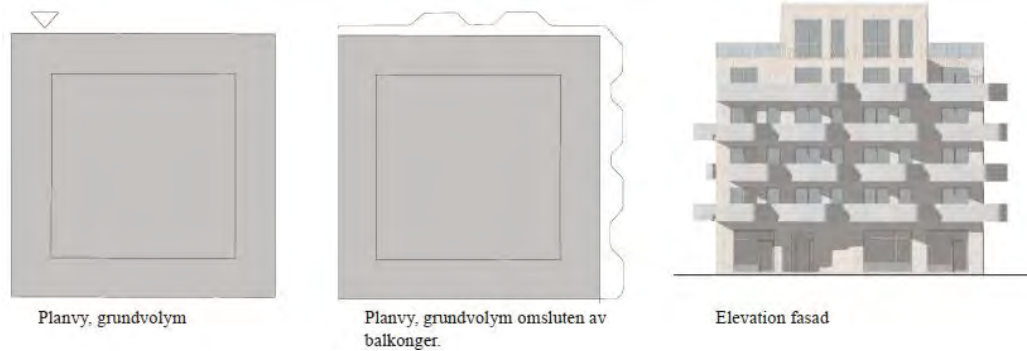

Bild 46: Gestaltungsprinciper för punkthusens av husvolymen med böljande balkonger runt fasaden. (Arkitema Architects)

Bild 47: Punkthusens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

3. Stadsradhus

Stadsradhusen är indragna från gatan, så att en förgårdsmark skapas framför husen. Husvolymen är 3 våningar hög med låglutande platta tak. Husvolymerna är smala och kläs in med balkonger på gatusidan och lätta metalltrappor som leder till andra våningen på bostadsgårdssidan. Balkonger får sticka ut maximalt 1,5 meter från fasaden.

Bild 48: Gestaltungsprincipen för stadsradhusens placering på tomten och utformningen av husvolymen. (Arkitema Architects)

Bild 49: Stadsradhusens material- och kulörsättning (Arkitema Architects)

Fasaden mot gatan ska utföras i ljust tegel och fasaden mot bostadsgårdar ska utföras i naturfärgat trä eller gråmålat trä. Tak ska utföras i papp, plåt eller som gröna sedumtak.

4. Parkhus

Parkhusen är de tre lamellhus som planeras närmast Orangeriet. Husen utformas med ett sadeltak med 25–35 graders vinkel och med tydligt taksprång. De lägre två-våningshusen planeras med en loftgång som gestaltas som en lätt trädstruktur som placeras helt under taket. Det enda tre-våningshuset planeras byggas utan loftgång men med balkonger som har liknande lätt gestaltning och utföras i trä.

Fasader ska utföras i naturfärgat trä och taket ska utföras i aluzink-plåt. Byggnadsdetaljer som balkongräcken, fönsteromfattningar och trappor ska också utföras i naturfärgat trä för att skapa ett enhetligt uttryck.

Bild 50: Parkhusens olika husvolymmer (Arkitema Architects)

Bild 51: Parkhusens material- och kulörsättning (Arkitema Architects)

5. Gårdshus

Gårdshusens gestaltning har inspirerats av de befintliga ladugårds- och stallbyggnader som ligger direkt öster om kvarteret. Byggnader planeras med ett sadeltak med 35–45 graders vinkel och skortensvolym, för att dölja moderna tekniska installationer på taket. Husen planeras 2–3 våningar höga och ska placeras omsorgsfullt i terrängen som högre mot öster. Husens fasad ska utföras i trä och målas faluröda. Taket ska beläggas med rött taktegel. Takkupor och skorsten ska kläs i plåt i samma kulör som takteglet. Byggnadsdetaljer som fönsteromfattningar ska utföras samma kulör som fasad eller taktegel.

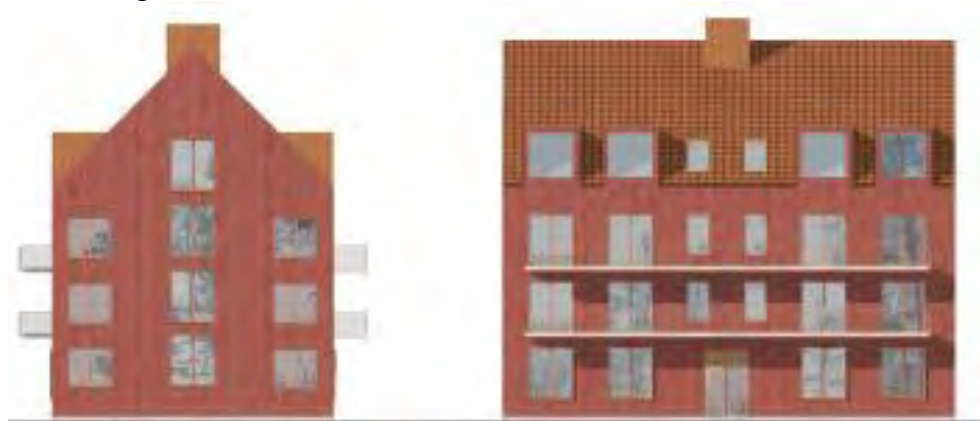

Bild 52: Gårdshusens fasader sett från lokalgatan i väst. (Arkitema Architects)

TAKTEGEL

KULÖR

TRÄPANEL

RÄCKEN

Bild 53: Gårdshusens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Radhus typ 1 (Trädgårdskvarter)

Radhus i Trädgårdskvarteret har gestaltats med stora gemensamma gröna ytor mot befintliga villor, som kan användas för odling och utevistelse. Husen har växlande höjd på 2–3 våningar och har ett svagt lutande platt tak. Vartannat hus planeras vara 2 våningar högt och vartannat 3 våningar högt. Fasadlinjen tar ett steg bak eller fram om vartannat för att skapa en omväxlande gatumiljö samt skapar mer privata ingångar till varje radhusenhet.

(se principsektioner nedan med trappningar av våningshöjder på olika delar av radhuslängan). Varje radhuslänga avslutas med ett gemensamt soprum på ena sidan.

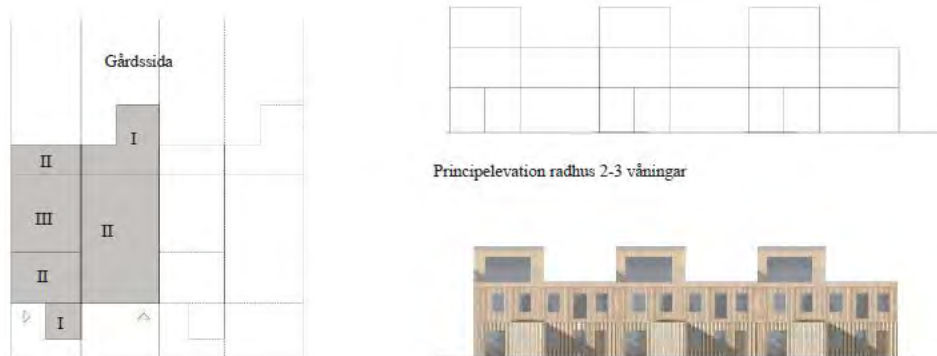

Bild 54: Radhusens gestaltningsprinciper som visar husens placering på tomten och gestaltningen av husvolymen. (Arkitema Architects)

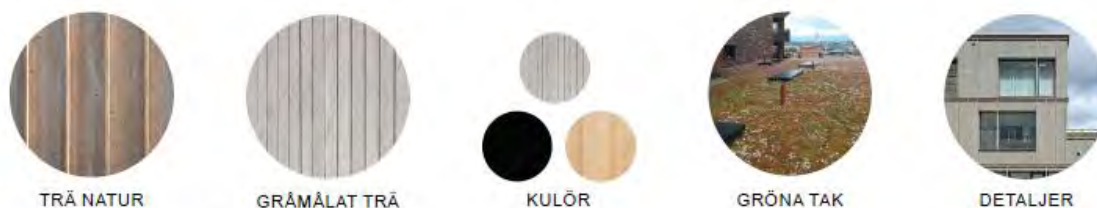

Bild 55: Radhusens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Fasaden ska utföras i naturfärgat eller ljusgrått trä. Träpanel ska vara stående och dimensionering av trä ska varieras mellan våningsplan. Träfasaden avslutas med låg sockel med plåtavtäckning eller betong.

Tak ska utformas som lågt lutande eller platt tak med minimalt taksprång. Lägre delar av husvolymen, som entrédelar kan kläs med ett grönt sedumtak. Soprum ska utformas som en naturlig del av byggnadsvolymen och ska därmed följa samma material- och kulörsättning som radhuslängorna.

Radhus typ 2 (Skogsängen)

Radhusen mot ängen ska följa terrängens sluttningar och ska smälta in i de planerade dova kulörerna på fasader och byggnadsdetaljer. Radhusen planeras två våningar höga med ett pulpettak med 10–20 graders takvinkel. Radhusen ska ligga snedställda mot gatan, vilket ger tydligt avgränsade privata uteplatser på båda sidor av radhusen, se bild nedan.

Fasaden ska utföras i mörk träpanel i kulörerna svart eller mörkgrått. Byggnadsdetaljer som fönsteromfattningar får utföras i olivgrönt eller i naturfärgat trä. Taken ska utföras i svart bandtäckt plåt och får dras ner i gavelfasad. Soporplaneras på sidan av ett gavelradhus och ska följa samma material- och kulörsättning som radhusen.

Carporten framför husen planeras utformas som en lätt pergolaliknande konstruktion. Pergolan ska utföras av svartmålad trä.

Bild 56: Radhusens gestaltungsprinciper som visar radhusens placering på tomten och gestaltningen av husvolymen. (Arkitema Architects)

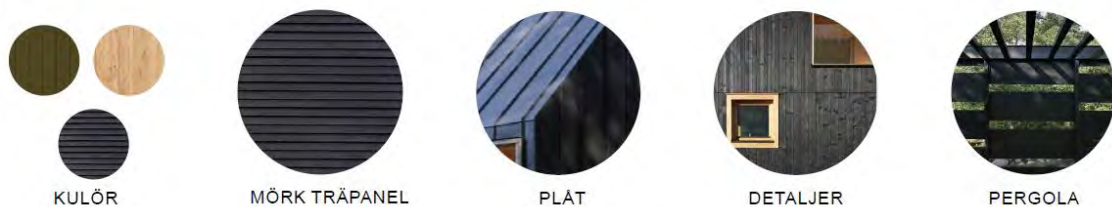

Bild 57: Radhusens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Villor

Villorna planeras att ha två våningar och svagt sluttande pulpettak. Taksprånget planeras vara minimalt. Villor ska placeras nära gatan, som ett par med en uppfart och carport mellan de två villorna. Villorna ska följa topografin och terrängen som sluttar ner mot norr.

Fasaderna ska kläs i trä och utföras i ljusgrått, grönt eller svart. Byggnadsdetaljer ska följa fasadens kulör för att skapa ett monokromt helhetsintryck i fall fasaden utförs i grönt eller ljusgrått. I de fall husets fasad utförs i svart kulör kan byggnadsdetaljer utföras antingen i svart eller

naturfärgat trä. Pulpettakets ska ha en takvinkel om högst 20 grader och kläs i papp eller plåt.

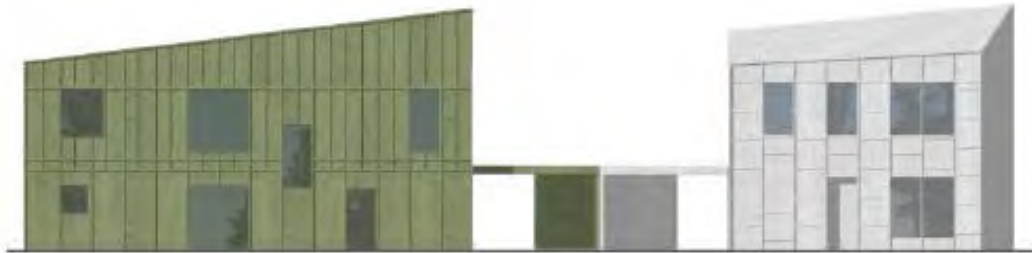

Bild 58: Villornas gestaltungsprinciper där husen byggs som ett par med carport i mitten. (Arkitema Architects)

Bild 59: Villornas material- och kulörsättning samt gestaltungsprincip där hus byggs som ett par med carport i mitten (Arkitema Architects)

Service och verksamheter

Äldreboende

Husets gestaltning har tagit inspiration av de gamla gårdsbyggnaderna med den mörkröda kulören, branta tak på 30–45 graders lutning och ett litet orangeri under taket på entrédelen av huskroppen.

Sockeldelen och skorstensdetaljen för tekniska anläggningar ska täckas med mörkrött tegel och resten av fasaden med boendedelen med genomfärgad mörkröd matrisgjuten betong eller mörkröd plåt. Taket ska hålla samma monokroma mörkröda färgskalan och beläggas med plåt.

TEGEL

PLÅT

GLAS

FALURÖD
NCS S 4550-Y70R

Bild 60: Vårdboendets material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Förskolan

Husavtrycken ska vara L-formad, där den utstickande delen mot norr planeras vara en våning hög och huskroppen mot gatan två våningar hög. Taket ska ha en plant sluttande pulpettak. Skärmtaket runt den rationella huskroppen ska tillföra ett lekfullt element till förskolans arkitektur.

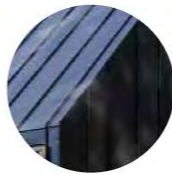
Vid gestaltning av förskolebyggnaden har inspiration tagits av kringliggande skogsmark, vilket tolkas i byggandes bruna tegelfasad och skogsgröna plåttak.

INFÄRGAD BETONG

TEGEL

PLÅT

MOSSGRÖN RAL 6003

BRUN

Bild 61: Förskolans material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

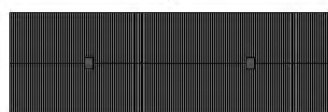
Restaurangen i gårdskärnan

Restaurangen planeras som en enkel volym med sadeltak, och har inspirerats av de befintliga äldre ekonomibyggnaderna i närheten. Samtliga funktioner ska rymmas inom den enkla husvolymen. Det innebär att bland annat sophus och varuintag rymms inom byggnadsvolymen och inga komplementbyggnader eller utstickande husdelar planeras utöver det. Huset kommer att kläs i stående träpanel och både fasad och tak planeras monokromt svart.

Taket planeras ha takvinkel på 35–45 grader och ha minimala gavel- och taksprång. Eventuella takfönster ska vara infällda i taket. Taket ska kläs i trä eller svart plåt. Utifrån taket planeras skortensliknande volymer som rymmer de tekniska installationerna. Det ger en ren och tydlig gestaltning av taket utan flera huvar och utstickande delar. Den dova kulören gör att huset smälter in i omgivningen. Samtidigt blir det tydligt att det är ett modernt tillägg som inspirerats av de befintliga mörka byggnadsdetaljerna på Vagnslidret.

Bild 62: Restaurangens gestaltning (Arkitema Architects)

PLANVY RESTAURANG OCH MATCENTER

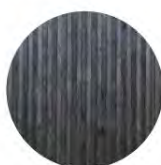
ELEVATION LÅNGSIDA

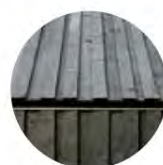
ELEVATION GAVEL

KULÖR

SVART TRÄPANEL

FALTAK

GAVEL

Bild 63: Restaurangens material- och kulörsättning. (Arkitema Architects)

Reglering av befintlig bebyggelse

Bostäder

Det finns redan ett antal hus som används som bostäder idag och kommer därmed planläggas med användningen bostäder (B). Totalt blir det fyra bostadsfastigheter som innehåller en eller flera byggnader. Alla hus har planlagts med flertal bevarandebestämmelser (q) och varsamhetsbestämmelser (k) och bestämmelser om rivningsförbud (r), för att säkra de viktigaste byggnadsantikvariska värdena hos varje hus:

- Mangårdsbyggnaden med Västra och Östra flygeln. För att bevara läsbarheten av den gamla högståndarmiljön ingår även Lusthuset och parkanläggningar bakom huvudbyggnaderna. Parkanläggningen innehåller terrasseringar, en konstgjord bäck och annat som är direkt läsbart som huvudbyggnadens privata trädgård.
- Trädgårdsmästarbostaden med tillhörande Loftbod
- Långa längan
- Klockhuset

Ekonomibyggnader i västra delen av gården (Vagnslider, stall- och ladugård, brandbod och tegelbod) planeras att varsamt omvandlas till bostäder, kontors- och handelslokaler. Bostäder är dock den huvudsakliga användningen i de husen. Den planerade restaurangen och den framtida odlingsverksamheten har ett behov av både kontorslokaler och mindre handelslokaler för marknad eller försäljning av grönsaker. En parkeringsyta vid Vagnslidret, stallet och restaurangen täcker framtida parkeringsbehov för de kontors- och handelslokaler.

Befintliga ekonomibyggnader

Ekonomibyggnadernas historiska användning är kopplad till jordbruket som drevs på platsen innan 1960-talet då stora delar av jordbruksmarken såldes till Stockholms stad för att bygga bostäder på. Efter det fortsatte drivandet av handelsträdgården med växthus på en del av gårdskärnan (Orangeriet och äppelträdgården) medan andra ekonomibyggnader förlorade sin historiska användning. De byggnaderna används idag som förråd eller står helt utan funktion.

Ekonomibyggnaderna har planlagts med varsamhets- (k) och rivningsförbudsbestämmelser (r) enligt byggnadsantikvariska utredningens resultat, för säkra att historiska byggnader förvanskas.

Orangeriet och Trädgårdsmagasinet

En handelsträdgård med tillhörande odlingar ska drivas i Orangeriet, Trädgårdsmagasinet och markytor där omkring. Växthuslängor ska byggas ut i samma utsträckning som de som kan ses på historiska bilder från 1970-talet (se bild på sidan 68).

Svinhuset och Garaget

Vid infarten till gården finns mindre hus som tidigare har använts för djurhållning (garage samt svin- och höns hus). De husen ligger mer än 50 meter från närmaste bostadsbebyggelse och lämpar sig väl till en småskalig djurhållning idag. Enligt nuvarande visioner ska ca 9 får kunna husera här. Det skulle i sin tur möjliggöra att naturmarken kring gården skulle kunna betas av får, vilket gynnar såväl kultur- som naturmiljön. (se mer under natur på sidan 84)

Kulturmiljö

Fornlämningar

För de objekt som enligt rapporten utgör fornlämningar krävs tillstånd för ingrepp, om fornlämningen riskerar att påverkas av genomförandet av detaljplanen. Enligt Riksantikvarieämbetet ska fornlämningar i första hand undvikas vid ny bebyggelse. I vissa fall kan fornlämningar tas bort genom en undersökningsutgrävning. Bedömningen av vilka fornlämningar som kan grävas ut görs av länsstyrelsen. Den bedömningen gör länsstyrelsen formellt efter att detaljplanen har vunnit laga kraft.

I planförslaget placeras inte någon ny bebyggelse på synliga fornlämningar, det vill säga på gravfält, stenmurar, gravar, hällristningar och stensättningar. De flesta fornlämningar kommer att ligga på allmän platsmark, natur eller park, enligt planförslaget. Det betyder att allmänheten kommer att ha möjligheten att besöka fornlämningarna och uppleva kulturmiljön. Undantaget är gravfältet (RAÄ-nummer: Botkyrka 74:1) och hällristningen (RAÄ-nummer: Botkyrka 74:2) som ligger mellan Orangeriet, Trädgårdsmagasinet och Långa längan. Magasinet är troligtvis till och med delvis placerat ovanpå gravfältet.

Det finns en boplats (RAÄ-nummer: Botkyrka 803) som påverkas av planförslaget då ett nytt bostadskvarter planeras dit. Den boplatsen är inte synlig i landskapet, dvs lämningen finns under markytan och saknar därmed lika högt pedagogiskt värde som andra fornlämningar inom planområdet, som tydligt kan ses och upplevas i landskapet. Under kontakter med länsstyrelsen har kommunen fått ett muntligt besked att den aktuella boplatsen då kan tas bort, efter att planen har vunnit laga kraft.

Kulturmiljön - avvägningar och planförslagets påverkan

Gårdskärnan

Under framtagandet av planförslaget har en av de största frågor varit hur de kulturhistoriska värdena ska bäst kunna tas hand om. Det har undersökts noggrant vilka användningsbestämmelser som rimmar bäst med de värden som finns på platsen och med det som ses som en möjlig utveckling av platsen. Fastigheten Hallunda 4:20 är inte planlagd idag och att hitta lämpliga användningsbestämmelser för olika delar av fastigheten har undersökts noggrant under planprocessen. Bevarandet av kulturmiljön genom lämpliga planbestämmelser har varit en förutsättning för att hela projektets genomförande.

Resultatet har blivit att förvalta det som finns, förstärka de värden som är försvagade och tillföra det som skapar mervärde för platsen. Bevarandebestämmelser, varsamhetsbestämmelser och rivningsförbudsbestämmelser grundas på de omfattande undersökningar som genomfördes för att fastslå Hallunda gårds kulturmiljövärden och byggnadsantikvariska värden. Användningsbestämmelserna är ett resultat av sammanvägningen av hur platsen har använts tidigare och hur den kan användas i framtiden. Under framtagandet har en avvägning gjorts mellan de allmänna intressena (naturvärden, kulturhistoriska värden och rekreativvärden) och de enskilda intressena (de befintliga boende i de gamla byggnaderna och ekonomisk genomförbarhet av planen).

De allmänna intressena har vägt tungt och därmed har stora delar av fastigheten Hallunda 4:20 planlagts som allmän platsmark natur eller park. Andra delar som har bedömts vara mer lämpliga som kvartersmark för odling och handelsträdgård (L₁) eller odling med djurhållning (L₂) då de användningsbestämmelser har både förankring i platsens historik och gynnar de natur- och kulturvärden som finns på platsen.

Mindre delar av den gamla gården planeras för bostäder, kontor och handel (B_{e5}), bara bostäder (B) eller parkering (P). Ett nytt hus planeras byggas i gårdskärnan – restaurangen. Restaurangen ger möjlighet att skapa ett samarbete med odlingsverksamheten och skapa ett nytt besöksmål i den anrika miljön. Restaurangen planläggs med användningsbestämmelse (C) och utformningsbestämmelser enligt gestaltningsprogrammets förslag på kulör- och materialsättning.

I samråd med byggnadsantikvariska konsulter och kulturmiljökonsulter har platserna bedömts lämpa sig bra för de användningar som föreslås, under förutsättningar att byggnader restaureras och renoveras varsamt och att hänsyn tas till de värdeelement och kulörer som den byggnadsantikvariska rapporten pekar ut. Byggnader som fungerar som bostäder redan idag kommer fortsätta vara det i framtiden. Parkeringsytan behövs försörja de framtida kontorslokaler, restaurangen och nya bostäder i gamla gårdskärnan.

Park- och naturmarken kring de gamla byggnaderna öppnar upp platsen till allmänheten och ger en möjlighet att uppleva den komplexa och rika kulturmiljön. Den möjligheten är väldigt begränsad idag, då gården är privatägd och inhägnad med ett staket längs hela fastigheten.

Tillkommande bebyggelse och gator kring gårdskärnan

De små kvartersgator med vändplaner som ligger öster om nya lokalgatan föreslås täckas med grus eller smågatsten för att gatornas karaktär skulle spegla platsens lantliga karaktär. Gångstigar i naturmarken och parkmarken ska även de täckas med grus eller stenmjöl av samma anledning. Torgytor ska beläggas och gestaltas urbana, med hårdgjorda ytor mot Tomtbergavägen och grönnare mot gården för att skapa en gradvis övergång från det stadsmässiga till det lantliga.

Naturmiljö

Naturvärden

De historiska byggnaderna i gårdskärnan ska till största delen omgärdas av natur- och parkmark enligt planförslaget, för att säkerställa att de höga naturvärdena kan tas omhand även fortsättningsvis. De mest värdefulla naturmiljöerna närmast gamla gårdskärnan, där de flesta värdeelement samt naturvärdes- och signalarter hittades. Även fladdermöss bedömdes sannolikt finnas just i området närmast gamla gårdskärnan.

Därmed undantogs nästan hela gårdskärnan från ny bebyggelse med undantag för restaurangbyggnaden och växthuset som ska återuppföras. Planbestämmelser om odling och djurhållning samt odling och handelsträdgård bedöms möjliggöra att kultur- och naturvärden kan bevaras och förstärkas på platsen. Ett småskaligt bete inom planområdet är gynnsamt för fladdermöss och kan hålla landskapet öppet för att bevara naturvärden och läsbarheten av fornlämningsområden i skogen.

Alla naturvärdesobjekt med höga naturvärden (klass 2) har bevarats och har undantagits från exploateringen. Områden med höga naturvärden har planerats med användningsbestämmelser Natur, Park eller Odling (L₁ och L₂). Användningsbestämmelse Odling (L₁ och L₂) har kompletterats med prickmark (marken får inte förses med en byggnad) för säkra att platsen inte ska tas i anspråk för framtida byggnader.

De flesta naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde (klass 3) har undantagits från ny bebyggelse förutom att följande naturvärdesobjekt kommer helt eller delvis påverkas av tillkommande bostadskvarter och allmänna gator:

- Objekt nr 3, objekt 4, objekt 14, objekt 15 och objekt 16.

Det kommer att vara möjligt att spara de delarna av växtligheten som hamnar på bostadsgårdar då all mark utanför byggnadskropparna planläggs som prickmark (marken får inte förses med en byggnad).

Naturvärdesobjekt nr 9 med visst naturvärde (klass 4) har delvis tagits i anspråk. Ett område med visst naturvärde kommer att bli del av de framtida villatomterna på den södra delen av norra ängen. Den nordligaste biten av objekt 9 kommer helt att undantas från exploateringen.

Biotopskydd

De flesta alléer kommer att bevaras. För att säkerställa att alléer skyddas från att tas bort i framtiden, har de flesta alléträden planlagts så att de ligger på allmän naturmark eller parkmark.

Vissa alléträd närmast äppelträdgården kommer dock att ligga på kvartersmark och har planlagts med n-bestämmelser som kombineras med utökad lovplikt för marklov. Enligt den kombinationen av planbestämmelser får man inte ta ner träd och marklov måste sökas för att ta ner sjuka eller skadade träd, som i sin tur måste ersättas med ett nytt träd av samma art och stamdiameter på minst 15 centimeter på 1,3 meters höjd ovan marken nära befintlig räd.

Delar av hästkastanjeallén ska ersättas när vägen flyttas ca 10 meter norrut. Det rör sig om 18 träd som ska återplanteras längs den nya Tomtbergavägen. Flytt och ombyggnation av vägen kommer möjliggöra att en bushållsplats kan flyttas till planområdet och att bostadshus kan byggas på båda sidorna av Tomtbergavägen. Tomtbergavägen är idag byggd på en upphöjd vägbank med vägräcken på båda sidor och en gångtunnel under vägen. Hästkastanjer är placerade i slänten på norra sidan av Tomtbergavägen. För att kunna ta bort och ersätta hästkastanjer längs Tomtbergavägen behöver fastighetsägaren få dispens beviljad av Länsstyrelsen.

Popplar som ligger vid fastighetsgränsen kommer att tas bort enligt planförslaget. Popplarna står omgärdade av många andra buskar och träd längs fastighetsgränsen. Enligt planförslaget försvinner viss växtlighet då marken tas i anspråk av nya bostadshus, medan andra större träd kan sparas och tas fram genom att de mindre buskar och träd rensas.

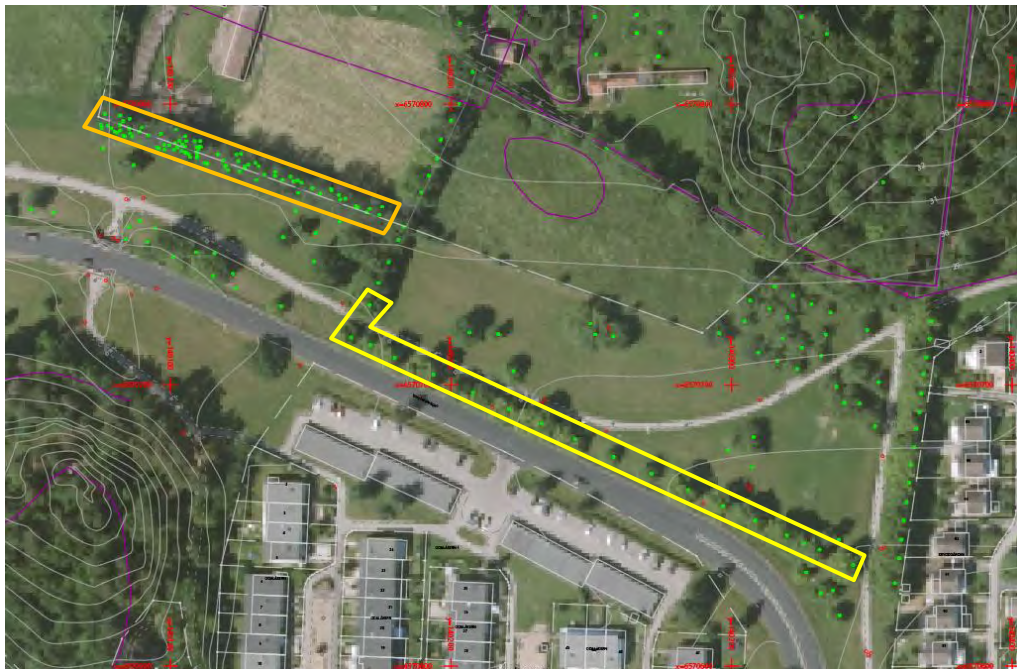

Bild 64: Orange figur markerar området med poppelträd och gul figur markerar området med hästkastanjeallé. De ljusgröna prickarna markerar enstaka inmätta träd.

Fladdermöss

Artskyddsutredning med tillhörande fladdermusmodelleringen (Calluna 2019) resulterade i att planförslaget anpassades för att minimera den negativa påverkan på fladdermössen. Ängen nordöst om gårdskärnan undantogs från bebyggelse, radhus som enligt tidigare arbetsskisser skulle byggas togs bort från den öppna marken mellan stenröset och skogen. Den ängen bedömdes som viktig att undanta från exploateringen för att inte störa fransfladdermusen som är känslig för ljusstörningar. Fransfladdermöss som är den känsligaste arten som hittades inom planområdet, konstaterades ha boplatser i skogen öster om ängen.

Efter justeringar av planförslaget bedömdes enligt utredningen att inga botråd, fortplantningsområden eller livsmiljöer längre påverkas av planförslaget. Genom att undvika att försämra livsmiljöerna i norra delarna av planområdet, bibehåller Hallunda gård sin roll som en "hot spot" för fladdermöss längs Mälarens södra strand.

Påverkan gäller endast jaktmiljöer i södra delen av planområdet, dock är den tillräckligt begränsad så att livsmiljöernas ekologiska funktion upprätthålls, trots exploateringen. De förekommande fladdermuspopulationerna bedöms kunna fortleva långsiktigt i området. Enligt Callunas bedömning kommer inte heller bevarandestatusen påverkas negativt för någon av de påträffade fladdermusarterna och därmed bedöms det inte föreligga någon risk för förbud enligt artskyddsförordningen.

Art	Populations- utveckling	Utbrednings- område	Tillgång till livsmiljöer	Konsekvens på bevarandestatus
Fransfladdermus	Inga botråd eller viktiga jaktmiljöer försvinner	Konnektiviteten i denna del av Mälaren lämnas orörd	Obetydlig areell förlust av jaktmiljöer	Nationell: Ingen påverkan Lokalt: Obetydlig påverkan
Mustaschfladdermus	Inga botråd försvinner. Någon individ färre av minskad jaktmiljö	Inga förändringar. Fortsatt god konnektivitet i landskapet	Ca 1 ha jaktbiotop försvinner	Nationell: Ingen påverkan Lokalt: Obetydlig påverkan
Taigafladdermus	Inga botråd försvinner. Någon individ färre av minskad jaktmiljö	Inga förändringar. Fortsatt god konnektivitet i landskapet	Ca 1 ha jaktbiotop försvinner	Nationell: Ingen påverkan Lokalt: Obetydlig påverkan

Bild 65: Planförslagets påverkan på olika fladdermusarter (Calluna 2019)

För att säkerställa att höga naturvärden eller miljöer som viktiga för fladdermöss fortlever även efter planens genomförandet, har kommunen tagit fram ett miljöåtgärdsprogram. Miljöåtgärder ska genomföras på områden som planeras som allmänplats natur eller park enligt planförslaget. Följande åtaganden ska genomföras av Samhällsbyggnadsförvaltningen:

- Skydda värdefulla träd och alléer under byggskedet
- Låta beta den öppna gräsmarken i planområdets norra del (Skogsängen) alternativt slåtter av gräsmarken
Låta beta den tidigare betade fårhagen i anslutning till gravfältet i sydost
- Plantera blommande träd och buskar som attraherar insekter i bryn och i gräsmarken i norr (f.d. Skogsängen)
- Fladdermusholkar sätts upp på lämpliga ställen
- Skapa faunadepåer i skogsmarken

Efter dessa ändringar och åtgärder bedömer kommunen att planförslaget inte kommer påverka fladdermössen i sådan omfattning att en dispens från artskyddsförordningen skulle krävas.

Avvägningar och planförslagets påverkan

Stora delar av planområdet omfattas av riksintresset för de samlade natur och kulturvärden för Mälaren med öar och strandområden enligt 4 kap. 1,2 §§ MB. Norra delarna av planområdet berörs även av riksintresse för rörligt friluftsliv Bornsjön [FAB10] i mindre omfattning.

De stora sammanhängande skogsområdena med naturvärdesklass 2 och 3 kommer att undantas av ny bebyggelse och ska planläggas som antingen allmänplatsmark natur eller park. Tillgängligheten till området kommer att öka för allmänheten (inklusive friluftslivet) efter planens genomförande. Det gröna sambandet som löper igenom planområdet från sydost till nordväst och som pekas ut i Översiktsplanen har bevarats helt och hållet.

Därmed bedöms planförslaget gå i linje med riksintresset för de samlade natur och kulturvärden för Mälaren med öar och strandområden enligt 4 kap. 1,2 §§ MB och riksintresse för rörligt friluftsliv Bornsjön [FAB10].

Vissa delar av skogs- och buskagebryn vid fastighetsgränsen som är av naturvärdesklass tre (påtagligt värde) kommer att fragmenteras då nya bostadskvarter planeras. Dock kan de delar som hamnar på bostadsgårdar

bevaras som med fördel förser bostadsgården med redan etablerade träd och buskar.

Efter första indikationer från naturvärdesinventeringar att fladdermöss kan finnas inom planområdet, har frågan utretts i flera steg och har avslutats med en artskyddsutredning för att ta reda på hur planförslaget kan justeras för att inte utlösa dispens för att kunna genomföra planförslaget.

Under artskyddsutredningen justerades planförslaget så att ängen mellan bronsåldersröset och skogen undantogs från bebyggelse för att säkra en livskraftig levnadsmiljö för fladdermöss. Stora naturområden i norra delen av planområdet lämnas intakta, vilket resulterar i att livsmiljöer för fladdermöss inte kommer att påverkas negativt. Därmed kommer Hallunda gård även fortsättningsvis kunna fungera som en hot spot för fladdermöss längs Mälarens södra strand.

Mark och miljö

Geotekniska förhållanden

Delområde A – förskolan med hushöjd på 1–2 våningar

Enligt grundläggningsrekommendationer finns det förutsättningar för att kunna grundläggas hus på platta på mark, då leran har visat sig att vara tämligen fast till ytan. Temporära schaktslänter i fyllning och torrskorpora, silt och sand ned till 2 meters djup bedöms kunna utföras med standardutförande enligt schakta säkert.

Delområde B – radhus och låga flerbostadshus på 2–3 våningar

Enligt grundläggningsrekommendationer har de planerade hus på 2–3 våningar förutsättningar till att kunna grundläggas med platta på mark. Dock krävs det vidare undersökningar för att fastställa lerans utsträckning mot det östra delen av området B där byggnader planeras. Temporära schaktslänter i fyllning och torrskorpora, silt och sand ned till 2 meters djup bedöms kunna utföras med standardutförande enligt schakta säkert.

Delområde C – Flerbostadshus på 2–6 våningar och ett underjordiskt garage

Plattgrundläggning kan vara möjligt beroende på varje enskild konstruktion och de lokala geotekniska förutsättningarna varje husets läge.

Detaljprojektering av hus kommer att krävas för att säkerställa om plattgrundläggning är möjligt och för vilka byggnader inom området C det är möjligt i så fall.

Pålning bör antas för samtliga byggnader inom området C, tills inget annat har bekräftats tills vidare.

Grundläggningsnivåer för garagen är i dagsläget okänt men spont kommer troligtvis krävas vid schakt till dess att mer detaljerade geotekniska undersökningar utförs i nästa skede. Planerat garage i den västra delen av området ska förutsättas pålas då lös lera vilar mellan 4–8 meter under markytan i det området. Då jorden avlastas i samband med schakt för garage kan plattgrundläggning bli aktuellt beroende på den kvarvarande lermäktigheten efter urgrävning. Inom ramen för planerat garage i mitten av området under det planerade kvarteret har berg påträffats i två av sonderingspunkterna ca 3–4 meter under markytan. Beroende på grundläggningsnivå för garaget kan bergschakt bli aktuell i samband med byggnation.

Delområde D – Vård-och omsorgsboende med hushöjd på 4 våningar

Temporära schaktslänter i fyllning och torrskorpora, silt och sand ner till ca 2 meter djup bedöms kunna utföras med standardutförande enligt schakta säkert. Tills vidare bör pålning antas som grundläggningsrekommendation för äldreboendet. Vid djupare schakter rekommenderas spont.

I området D där äldreboendet planeras rekommenderas att kompletterande fältundersökningar utförs enligt geoteknisk undersökning. Kompletteringar kommer troligtvis behövas vad gäller tryck-och slagsondering för att fastställa lerdjup och eventuella pållängder. Även underökningar som kan ge säkrare bild på egenskaper på leran kan behövas. På södra delar av området där äldreboende planeras att stå borde även bergfritt djup fastställas.

Delområde E – villor (fristående hus) med hushöjd på 2 våningar

Översiktlig stabilitetsberäkning har utförts för hörntomten i nordväst där störst nivåskillnad finns och där uppfyllanden blir som störst. Huset (som antogs med last 15 kPa) placerades ca 2 meter från slänt där bänkhöjden uppgår som mest med ca 2 meter över befintlig markyta. När markplaneringen är slutförd behövs den lokala stabiliteten ses över ytterligare.

Planerade byggnader bedöms kunna grundläggas genom plattgrundläggning. Temporära schaktslänter i fyllning och torrskorpora, silt och sand ned till ca 2 meter bedöms kunna utföras med standardutförande enligt schakta säkert.

Radon

Planområdet ligger inom normalriksområde och lågriskområde för radon. Radonmätningar görs under bygglovsprocessen och åtgärder för att få ned radonhalten i den nya byggnaden kan bli aktuella under bygglovsskedet.

Markföroreningar

Miljötekniska markundersökningen bedömts att åtgärdsbehov finns inom provtagningsområden S4 och S6 (se bild 8 på sidan 24).

I området S4 överskrider blyhalter som hittades i jorden Naturvårdsverkets hälsoriskbaserade riktvärde. Åtgärdsbehovet avser endast yttlig jord på nivån 0-0,5 meter under markytan.

Även i området S6 överskrider blyhalter Naturvårdsverkets hälsoriskbaserade riktvärde. Här finns föroreningar dock på mycket yttlig jord. Åtgärdsbehovet avser jord på nivån 0–0,2 meter under markytan.

Gällande delområde S2 och S3 och de resterna av DDT som hittades där, har utredningen gjort riskbedömningen att det beräknade medelvärdet är 25 gånger under det hälsobaserade riktvärdet och de uppmätta maxhalten ligger 7 gånger under det hälsobaserade riktvärdet enligt Naturvårdsverket. Därmed föreligger det inget åtgärdsbehov inom de delområdena.

Enligt planförslaget ska platsen där åtgärdsbehov bedömts föreligga användas för känslig markanvändning (bostäder, odling, och natur). Förorenad mark ska saneras innan startbesked får lämnas.

Friytor

Lek och rekreation

En ny kvarterspark med lekplats planeras vid Orangeriet och äppelträdgården. Placeringen av parken kommer att skapa en mötesplats för både de som redan bor i närområdet och de som kommer att flytta in i de nya husen. Lekplatsen ska vända sig till barn i ett brett åldersspann. Lekplatsen ska även ha några tillgänglighetsanpassade delar.

Kvartersparkens gestaltning kommer att ta inspiration av den kultur- och naturmiljö som platsen omgärdas av. Parken ska ha en bred målgrupp och människor i alla åldrar ska hitta något att sysselsätta sig med på platsen, till exempel ska det finnas plats för lugnare aktiviteter och en grillplats.

Befintlig vegetation som inramar parken gallras varsamt och programmeras i viss mån. Ny vegetationen som bidrar med ekosystemtjänster ska tillkomma i parken. Tydliga och attraktiva kopplingar i form av grindar ska finnas mellan kvartersparken och äppelträdgården/odlingsmarken på strategiskt utvalda platser.

Skogsängen mellan röset och gården i norr kan med fördel användas för rekreation, lek och spontansport som bollek, skidåkning eller picknick. Den såkallade Skogsängen, kommer att ha en naturlig karaktär och endast minimala åtgärder som till exempel grusade stigar planeras hit. Någon belysning planeras inte till Skogsängen, för att inte störa den rödlistade fransfladdermusen som bor i närheten av skogen.

Torget skapar en entréplats till planområdet och kopplar ihop gångstråket från Hallunda centrum med gårdskärnan i norr. Platsen har en viktig placering eftersom den kopplar ihop promenadstråket från Hallunda centrum, den historiska Hallunda gårdsväg som leder till Gårdsparken och vidare till Mälaren. Entréplatsen blir en grön mötesplats i området där det kommer att finnas plats för mindre butiker, som en närbutik eller liknande.

En ny busshållplats planeras direkt öster om torget. Torget ska fungera som mötesplats för dem som rör sig mellan verksamheter i gårdskärnan, busshållplatsen och de handelslokaler i bottenvåningar som ramar in Torget. Gestaltningmässigt skapas en övergång från den urbana miljön till den mer lantliga gårdskärnan.

Torget kommer att bli desto grönare i sin karaktär som den närmar sig gården. Den ansluter sig genom en gångväg till den stora öppna gräsytan mellan mangårdsbyggnaden och restaurangen. Den öppna ytan söder om mangårdsbyggnaden kan användas till exempelvis picknick eller lek.

Naturmiljö

Tillgängligheten för naturområdet kommer att förbättras genom att staketet runt fastigheten Hallunda 4:20 kommer att försvinna. Stora delar av den privata fastigheten planeras för allmänplatsmark natur eller park. Vissa delar kan hängas in för en tidsbegränsad period för att möjliggöra naturbete för får. Naturbete kommer att gynna de befintliga naturvärdena som t ex förekomst av fladdermöss samt hålla fornlämningar från att växa igen.

Nya stigar planeras genom gårdskärnan och längs skogen bakom mangårdsbyggnaden som ansluter till befintliga stigar. Det ger i sin tur möjlighet för en ny dragning av Kulturstigen eller Hälsan stig. Nya skyltar kan sättas upp vid fornlämningarna och de gamla gårdsbyggnaderna för att utöka möjligheten att uppleva och förstå den komplexa miljön kring Hallunda gård.

Gator och trafik

Gatunät – utformning och sektioner

Den enda befintliga gatan inom planområdet idag är Tomtbergavägen, resten av gatunätet kommer att byggas ut i samband med exploateringen.

Tomtbergavägen kommer att bli planområdets huvudgata. En ny lokalgata tillkommer i den nordvästra delen av planområdet och leda fram till stenröset och förskolan i norr.

Kvartersgator väster om gårdskärnan ansluter till lokalgatan. Kvartersgatan mot förskolan avslutas med en vändplan och inhägnas med staket mot väster och söder för att skapa en trafiksäker miljö för lastbilstransporter till förskolan. Kvartersgatan mot gården avslutas med en torgyta som även fungerar som en transportväg för leveranser till den nya restaurangen samt angöringsväg för Stallet, Vagnslidret, Tegelboden och Brandboden.

Resten av kvartersgatorna i den delen av planområdet avslutas med vändplaner dimensionerade för snöröjning. Kvarteret med underjordiskt garage kommer att försörjas av angöringsväg med en vändyta och möjlighet att köra in och ut från parkeringsgarage.

Till nordöstra delen av planområdet planeras en ny kvartersgata som avslutas med en vändplan i nordvästra hörnet. Den kvartersgatan kommer att försörja de 27 nya villorna som planeras och de befintliga gamla sommarvillorna vid vattnet.

Busshållplatsen utformas som en enkel stopphållplats, vilket har en hastighetsdämpande effekt på motorfordonstrafiken samt ökar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Gångtunneln kommer att tas bort och övergångställen i samma nivå som gatan kommer att skapas.

Det betyder att både höjderna och Tomtbergavägens läge kommer att justeras för att kunna bygga bort den upphöjda vägkroppen och gångtunneln. Höjd- och lägesjusteringen bidrar till att gatan smälter in i omgivande landskap och barriäreffekten som vägen har idag kommer att reduceras. Dessa ändringar gör att gatan kommer att upplevas som en klassisk stadsgata och inte längre som en genomfartsled med höga hastigheter.

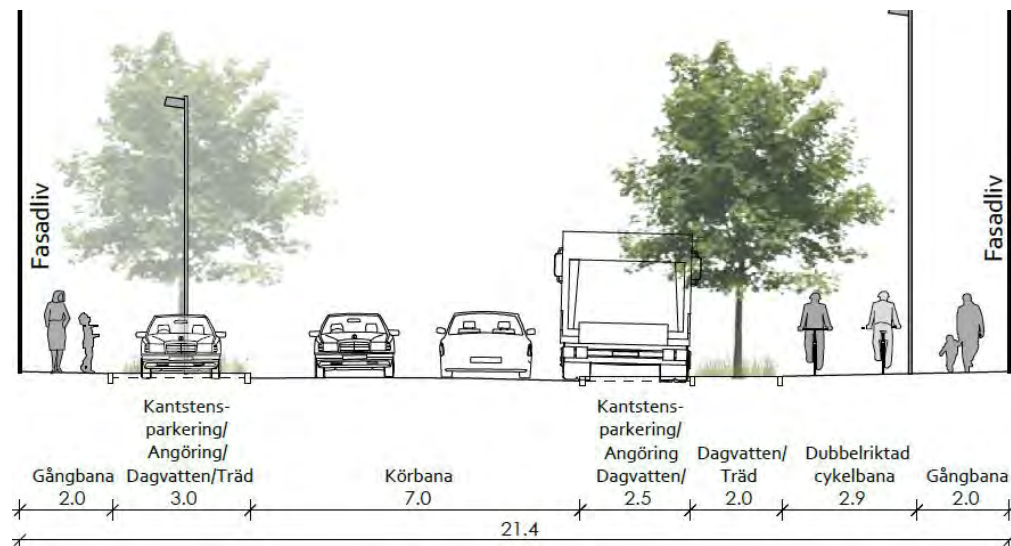

Bild 67: Gatusektion av framtida Tomtbergavägen.

Lokalgata

Lokalgatan planeras med körbana på 5,5 meter och gångbanor på båda sidor med 2,3 meter bredd. Mellan körbanan och gångbanan planeras en planteringszon på 2,2 meter med parkeringsfickor för besöksparkering och angöringsytor för sopbilar.

I norra delen av lokalgatan planeras inte för någon gångytta vid de snedställda radhusen. Gående hänvisas här till gångbanan på västra sidan av gatan. Gångbana på östra sidan framför de snedställda radhusen har valts bort, eftersom det bedömts vara en osäker trafikmiljö med backande bilar ut från radhusen.

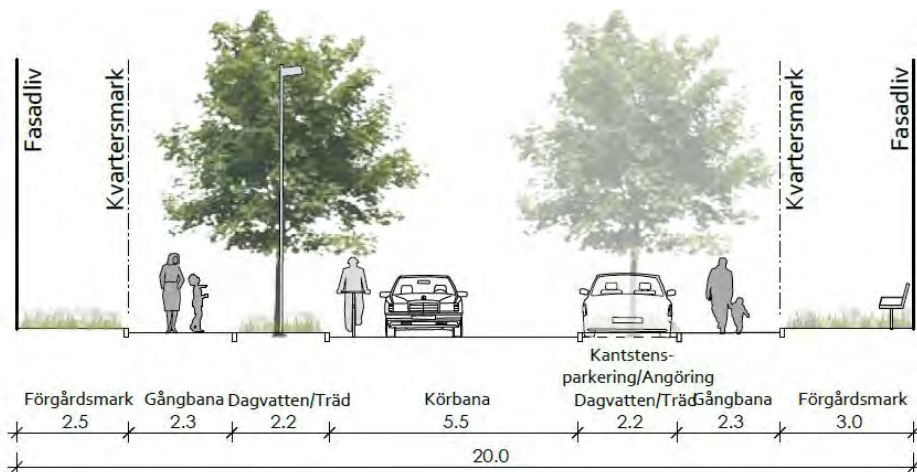

Bild 68: Gatusektion av den nya lokalgatan.

Kvartersgator i västra delen av planområdet

Det kommer att finnas två olika typer av kvartersgator inom den västra delen av planområdet. Kvartersgator kommer att ha 5,5 meter bred körbana och 2 meter bred planteringszon med kantstensparkering i fickor mellan träden. Kvartersgata 1 kommer beläggas med asfalt och kvartersgata 2 med stencmjöl eller grus för att spegla platsens lantliga ursprung och rimma med kulturmiljön.

Kvartersgator som är närmare Tombergavägen och som kantas av flerbostadshus på ena eller båda sidor kommer även att ha en gångbana på 2 meter mot flerbostadshuset. Kvartersgator som endast fungerar som angöringsgator till ett fåtal radhusenheter bedöms inte behöva en separat gångbana.

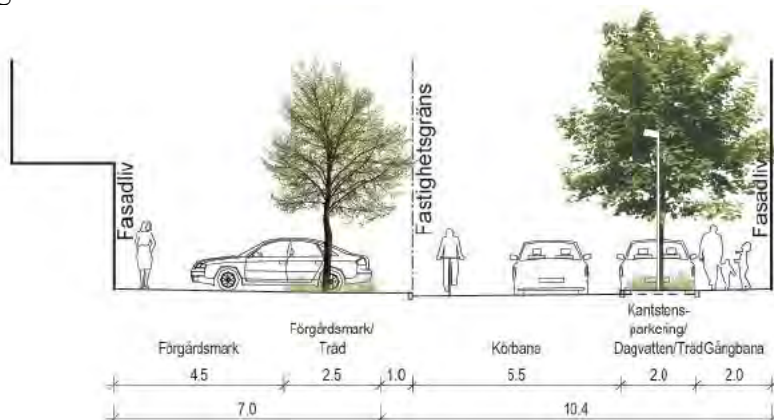

Bild 69: Gatusektion av en av de nya kvartersgatorna i västra delen av planområdet.

Kvartersgatan i nordvästra delen av planområdet är 5 meter bred och asfaltsbelagd. I norra delarna av villakvarteret övergår den dubbelriktade körbanan stundtals till två enkelriktade körbanor separerade av en mellanliggande grönyta. De enkelriktade körbanorna planeras med en bredd om 3,5 meter.

Ingen gångbana bedöms behövas eftersom låga trafikmängder och hastigheter väntas. Ingen genomfartstrafik sker på gatan, utan gatan används endast som tillfartsväg för ett fåtal (27) villor. Därutöver finns den historiska allékantade vägen direkt i väster som planeras endast trafikeras av gående och cyklister.

För att hindra motorfordonstrafik kommer pollare eller bom behövas sättas upp. Även de befintliga 3 sommarvillorna vid Mälarens strand ska i framtiden använda sig av den nya kvartersgatan som tillfartsväg.

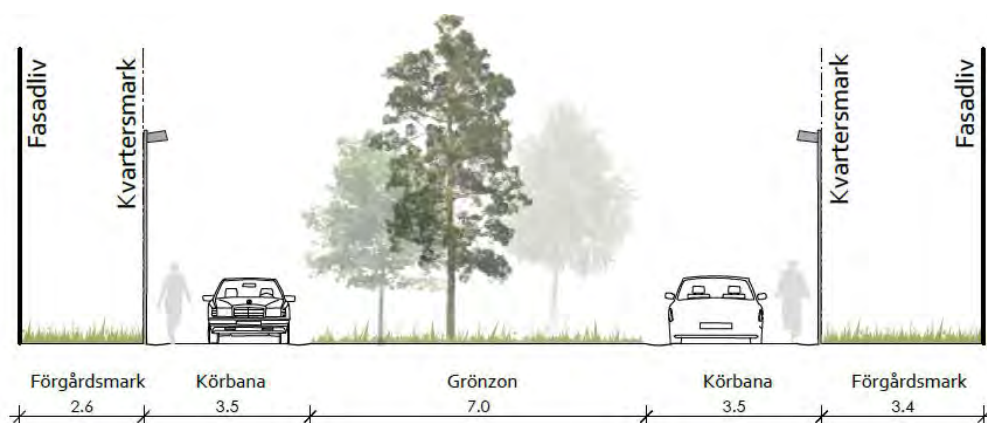

Bild 70: Gatusektion av den nya kvartersgatan i nordöstra delen av planområdet.

Gång-och cykeltrafik

Gångstråket som sträcker sig från Hallunda centrum till Tomtbergavägen ska fortsätta genom gårdskärnan och ansluta till den historiska allékantade vägen ner mot Mälaren i nordöstra delen av planområdet.

Gångvägens läge ska justeras så att den får samma dragning som den historiska vägen mellan Hallunda gård och Botkyrka kyrka.

Befintlig gångtunnel tas bort i samband med att Tomtbergavägen sänks till kringliggande marknivå. Gångtunneln ersätts av ett övergångsställe på marknivå. Vid övergångsstället skapas ett nytt entrétorg där även en ny busshållplats planeras. Busshållplatsen är utformad som en enkel stopphållplats, vilket har en hastighetsdämpande åtgärd och ökar framkomligheten och trafiksäkerheten för gående och cyklister som passerar Tomtbergavägen.

Nya gång- och cykelvägar planeras längs huvudgatan (Tomtbergavägen), Lokalgatan och de större kvartersgatorna. Den befintliga gång- och cykelvägen vid västra gränsen av planområdet justeras något och binder ihop förskolan i norr med resten av stadsdelen.

Flera gångstigar planeras att anläggas genom naturmarken och gården för att tillgängliggöra platsen för rekreation och möjliggöra upplevelsen av kulturmiljön. Gångstigar planeras beläggas med grus eller stenmjöl. Gång- och cykelvägar beläggs med asfalt.

Lutningar och höjdsättning

En förprojektering av gatan har beställts av kommunen. Nuvarande höjdsättning på gatan är preliminär och har mest tagit hänsyn till Tomtbergavägens höjder och hur den nya flyttade delen av Tomtbergavägen kan ansluta till de som ligger utanför planområdet.

Plankartan och planbeskrivningen kommer att uppdateras inför granskningen med de förprojekterade höjderna.

Tillgängligheten för räddningsfordon

Marken närmast de nya bostäderna är i stora delar relativt plan och bedöms framkomlig för räddningsfordon. Se principskiss med uppställningsytor för brandfordon på nästa sida.

Kollektivtrafik

En ny busshållsplats planeras vid torget på Tomtbergavägen. Enligt en muntlig avstämning med SL kan en av de närmaste befintliga busshållplatserna flyttas så att bussen kan stanna där. Flytt av busshållplatsen ger goda förutsättningar för att de som arbetar eller besöker förskolan, äldreboendet eller en av de verksamheterna inom gårdskärnan kan ta bussen framför bilen till området. Busshållplatsen ger även bättre möjligheter för de framtida boenden att använda sig av kollektivtransport framför personbilstransport.

Parkering

Planområdet ligger delvis inom zon B och delvis inom zon C enligt kommunens parkeringspolicy. Zon B gäller för områden som ligger 600–1200 meter från spårbunden kollektivtrafik och zon C för områden som ligger mer än 1200 meter från spårbunden kollektivtrafik. Det betyder att olika delar av planområdet har olika parkeringstal enligt parkeringspolicyen.

Flerbostadshuset kommer att ligga inom zon B och småhus kommer att ligga mestadels inom zon C. Vissa radhuskvarter ligger egentligen i zon B, men för att kunna skapa nya småhuskvarter som har lika bra förutsättning att ta hand om boendeparkering, så räknas p-platser för alla radhus och villor enligt p-talet för zon C.

Parkeringstalet för radhus och villor inom zon C är 1,5 platser per bostad och 0,1 platser besöksparkering per bostad. Boendeparkering för villor och radhus kommer att lösas inom kvartersmark. På vissa ställen får bilar plats framför villorna och radhusen, på andra ställen kommer små samlade parkeringsytor att skapas. Parkeringstalet för flerbostadshus i zon B beror på lägenheternas storlek, se bilden nedan. Observera att lägenhetsfördelningar inte regleras i detaljplanen.

	Parkeringstal	Besöksparkering
Små lägenheter (1-2 rok eller max 45 kvm)	0,4	0,05
Medelstora lägenheter (3-4 rok eller max 75 kvm)	0,6	0,05
Stora lägenheter > 75 kvm	0,75	0,05

Bild 72: Parkeringstal för zon B i Botkyrka kommun (urklipp från parkeringsutredning genomförd av Sweco).

Botkyrka kommun tillåter avsteg från p-tal i fall åtgärder som minskar bilanvändandet och därmed behovet av parkeringsplatser genomförs. Enligt parkeringsutredningen föreslås tre olika nivåer av åtgärder: grundläggande, medelnivå och ambitiös nivå.

Åtgärder på grundläggande nivå har mest fokus på att underlätta användandet av gång-, cykel-, och kollektivtrafik. Det kan handla om till exempel lätt nåbara cykelrum, fast pumpstation, cykelparkering av god standard osv. Åtgärder på denna nivå ger rabatt från kommunens p-tal på 10%.

Åtgärder på medelnivå innebär även mobilitetsåtgärder som till exempel införande av bilpool, cykelpool och av prova-på-kort på kollektivtrafik. De åtgärderna kan ge rabatt på 15% från kommunens p-tal.

Åtgärder på ambitiös nivå kräver att det ska ordnas till exempel leveransskåp med kyla för mottagande av hemkörda varor eller subvention av månadskort för kollektivtrafik. De åtgärderna kan ge en rabatt på 25% från kommunens p-tal.

Parkeringen för flerbostadshus inom Torgkvarter och Gårdskvarter ska lösas i ett underjordiskt garage och kunna skapa gröna bostadsgårdar som öppnar sig mot gården och naturen. Det finns goda förutsättningar att lösa parkeringsbehovet beroende på vilka åtgärder som införs för att få rabatt från kommunens p-tal. Parkeringsgarage kan byggas på en eller på två våningar under jorden. I fall exploitören skulle maximera antal byggrätter skulle de olika scenarios med olika rabatter från p-tal kunna se ut följande:

		Antal boende-bpl för Hallunda gård			
		Små lägenheter 603	Medelstora lägenheter 162	Stora lägenheter 45	Antal bpl + besöksparkering
Mobilitetspaket	Grundläggande nivå -10%	217	87	30	335 + 41
	Medelnivå -15%	205	83	29	316 + 41
	Ambitiös nivå -25%	181	73	25	279 + 41

Parkeringsutredningen pekar därmed på ett totalt parkeringsbehov på 335, 316 eller 279 bilplatser beroende på ambitionsnivå samt 41 bilplatser avsedda för besöksparkering.

Bild 73: Tre olika scenarios med antal parkeringsplatser och p-rabatt för flerbostadshus i Hallunda gård.

Det finns ett antal kantstensparkeringsplatser på gatumark för besök, eftersom ett underjordiskt garage är mindre lämpligt för besöksparkering. Det finns en parkeringsyta planerad öster om förskolan som ska samnyttjas av föräldrar som hämtar och lämnar barn till förskolan och för de som vill kunna ta sig ut till naturen. Det ska finnas plats för minst två cykelparkeringsplatser per bostad inom kvartersmarken.

Störningar

Trafikbuller

En bullerutredning har tagits fram av Åkerlöf Hallin Akustik AB i samband av planarbetet. Enligt utredningen utsätts de planerade bostadshusen för låga till måttligt höga bullernivåer från trafiken på Tomtbergavägen och lokalgatorna. Vid byggnaderna längs Tomtbergavägen blir ekvivalentnivån upp mot 60 dB(A) på gatusidan och högst 55 dB(A) på gårdssidorna. Vid byggnaderna längs övriga gator blir ekvivalentnivåerna inte över 55 dB(A).

Bild 74: Ekvivalenta bullernivåer i norra delen av planområdet. Brun färg markerar ekvivalenta bullernivåer lägre än 55 dB(A). (urklipp från utredningen av Åkerlöf Hallin Akustik AB, 2019)

Bild 75: Ekvivalenta bullernivåer i södra delen av planområdet. Brun färg markerar ekvivalenta bullernivåer lägre än 55 dB(A) och gul färg markerar 56-60 dB(A). (urklipp från utredningen av Åkerlöf Hallin Akustik AB, 2019)

Enligt planförslaget har lägenheterna tillgång till gemensam uteplats och större gård med högst 70dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå. Enligt planförslaget kan en bostadslägenhet större än 35 kvadratmeter få högst 60 dB(A) dygnsekvivalent trafikbullernivå vid fasad. Förslaget möjliggör att minst hälften av bostadsrummen får en sida med högst 55 db(A) maximal ljudnivå (frifältsvärden).

Dygnsekvivalenta ljudnivån ska inte överstiga 65 db(A) vid fönster till lägenheter om högst 35 kvm. Därmed bedöms planförslaget följa Trafikbullerförordningen 2015:216.

Djurhållning

De historiska ekonomibyggnader (Svinhusets och Garaget) kommer att användas för djurhållning. Byggnaderna är inte så stora och kommer därför inte kunna rymma djurhållning i någon större omfattning.

Det kan handla om max 10 får som kan beta naturmarken kring gårdskärnan.

Platsen ligger mer än 50 meter från den befintliga Klockhuset som planläggs för bostäder. Klockhuset har fungerat som bostadshus även historiskt under den tiden när jordbruk med djurhållning drevs på Hallunda gård. Avståndet till de närmaste planerade och befintliga villorna vid Hallunda gårdsväg, är mer än 50 meter. Det finns kraftigt kuperad skogsmark mellan planerade fårstallet och befintliga och planerade bostäder i norr. Därmed bedömer kommunen risken för eventuella störningar i form av till exempel lukt och ljud som minimala.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Dagvattennätet behöver byggas om för att möjliggöra byggandet av nya bostäder, förskola, vårds- och omsorgboende, restaurang och andra planerade verksamheter.

Befintliga ledningar behöver dras och flyttas vid bollplanen, parkmarken öster om bollplanen och även delvis på norra ängarna så att de hamnar under framtida gator. Pumpstationen vid bollplanen behöver flyttas norr om förskolan för att möjliggöra byggandet av radhusen och förskolan samt att klara av skyddsavståndet för eventuellt buller och luktspridning. Nya placeringen av pumphuset har stämts av med kommunens VA-enheten och platsen kommer att planeras med E-bestämmelse (tekniska anläggningar).

Dagvatten och MKN-normer

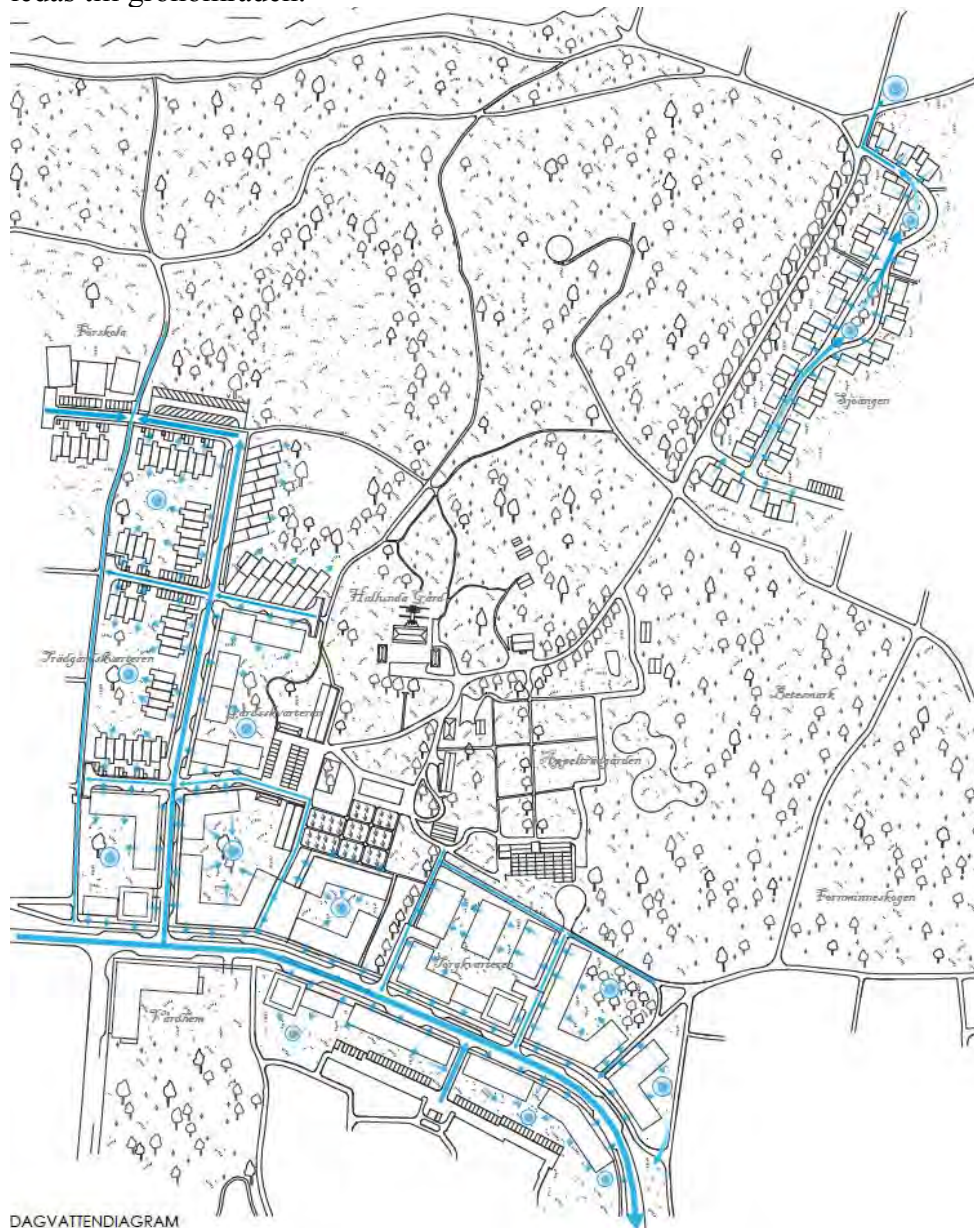
Fördröjning

Flödesmängder av dagvatten kommer att öka. Nuvarande park eller naturmark kommer att helt eller delvis att hårdgöras i samband med utbyggnad av nya gator och bostadskvarter. Fördröjningsåtgärder kommer att behöva vidtas för att klara av stora vattenmängder i samband med skyfall och 100-års regn.

Dagvattenutredningen har föreslagit att dagvatten ska fördröjas genom att nedsänkta växtbäddar anläggs och att dagvatten leds till grönområden eller till de planerade gatuträden med skelettjord.

Utredningen rekommenderar även som åtgärd att behålla bostadsgårdar genomsläppliga och använda gröna tak på nya byggnader för att ytterligare säkra dagvattenfördröjning.

För att säkra dagvattenfördröjningen och reningen kommer planförslaget kombinera de föreslagna åtgärderna. Bostadsgårdarna kommer att hållas genomsläppliga till minst 40 % och nersänkta växtbäddar anläggs. Dagvatten ska ledas till den nersänkta växtzonen med gatuträd med skelettjord. I norra delen av planområdet där nya villor och radhus planeras, kommer dagvatten ledas till grönområden.

DAGVATTENDIAGRAM

Bild 76: Principskiss med dagvattenhantering (Arkitema Architects).

Föroreningsbelastning och MKN normer

Föroreningsbelastningar och halter för befintlig och tillkommande bebyggelse har beräknats i dagvattenutredningen. Föroreningsbelastningen är beräknad med schabloner för olika ytor till exempel villaområde, radhusområde grönytor osv.

För området som avrinner mot Rödstensfjärden kommer samtliga föroreningsmängder öka, då befintlig naturmark delvis kommer att ersättas med nya bostadskvarter och gator. Efter att i utredningen föreslagna reningsåtgärder vidtas minskar mängden av näringsämnen. Dock kommer belastningen av metaller (förutom Cu, Zn och Hg) vara större än före exploateringen, även om reningsåtgärder kommer att minska belastningen.

Tabell 9. Föroreningsbelastning från delen av planområdet som avrinner mot Rödstensfjärden

Rödstens-fjärden	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja	PAH16
	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)
Befintlig	1,48	25,0	0,060	0,16	0,35	0,003	0,03	0,033	0,00030	352	3,12	0,0020
Planerad	4,58	43,20	0,202	0,49	1,42	0,010	0,14	0,140	0,00073	1150	11,79	0,0085
Planerad efter rening	0,69	4,32	0,071	0,15	0,21	0,004	0,05	0,049	0,00025	58	1,18	0,0013
Skillnad	-0,79	-20,68	0,011	-0,01	-0,14	0,000	0,01	0,016	-0,00004	-295	-1,94	-0,0007

Bild 77: Föroreningsbelastningsberäkningar från den delen av planområdet som avrinner mot Rödstensfjärden.

I den södra delen av planområdet som avrinner mot Albysjön, ökar mängden för nästan alla föroreningar efter planerad exploatering utan reningsåtgärder. Med föreslagna åtgärder är det totalhalten metallen Cr och näringsämnen P och N som ökar.

Tabell 10. Föroreningsbelastning från delen av planområdet som avrinner mot Albysjön

Albysjön	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja	PAH16
	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)	(Kg/år)
Befintlig	1,20	18,90	0,050	0,15	0,33	0,003	0,04	0,035	0,00035	400	3,62	0,0022
Planerad	3,79	34,10	0,176	0,43	1,23	0,009	0,15	0,124	0,00067	1061	10,33	0,0081
Planerad efter rening	1,33	20,46	0,035	0,15	0,18	0,001	0,07	0,031	0,00033	212	2,07	0,0012
Skillnad	0,13	1,56	-0,014	0,00	-0,14	-0,001	0,03	-0,004	-0,00002	-188	-1,55	-0,0010

Bild 78: Föroreningsbelastningsberäkningar från den delen av planområdet som avrinner mot Albysjön.

Enligt utredningen kommer ingen av de ämnen som idag gör att Albysjön och Rödstensfjärden inte uppnår god kemisk status (utan överallt överskridande ämnen) påverkas av förändringen av markanvändningen inom området. De metaller som skulle öka inom Rödstensfjärdens avrinningsområde klassas som god status och ligger med god marginal under gränsvärden. För Albysjön finns ingen information om klassning av krom men för näringsämnen som också ökar inom avrinningsområdet klassas statusen som hög i dagsläget.

Då planområdet idag utgörs till största delen av grönytor, är det näst intill omöjligt att inte öka mängden metaller i dagvattnet efter exploateringen trots reningsåtgärder. Den ökande belastningen av metaller bedöms liten med avseende på planområdets storlek och den rening som åstadkoms med reningsåtgärder.

Skyfall

För att undvika skador på byggnader vid skyfall, kommer alla nya byggnader höjdsättas, så att de kommer att ligga högre än kringliggande gator. Höjdsättningen av marken är inte klar, men förprojektering av gator har beställts. Nuvarande höjdsättning av gatorna är preliminär och kommer att justeras inför granskningen. Bostadskvarteren planeras att ligga högre än gatumarken, så att dagvatten kan rinna bort från byggnader.

Flöden från avrinningsområdet ner mot Mälaren-Rödstensfjärden passerar enbart grönytor på väg ner till recipienten så risken för skador vid skyfall bedöms låg. Avrinning från Tomtbergavägen mot Albysjön kommer ske mot samma lågpunkt som idag, vilken ligger utanför planområdet.

Värme

Planområdet planeras att anslutas till befintligt fjärrvärmenät. Fjärrvärmenätet finns vid sydöstra hörnet av planområdet vid kvarteren Odalå kern och Kryddan.

El

Planområdet är ansluten till befintligt elledningsnät. Kapaciteten behöver troligtvis ökas för att försörja de föreslagna framtida bostäder, förskolan, vård- och omsorgboendet, restaurangen och andra verksamheter.

Tele och IT

Planområdet är ansluten till befintlig tele-och IT nät.

Administrativa frågor

Då marken runt Orangeriet där en tidigare handelsträdgård har funnit är förorenad, har en bestämmelse om utökad lovplikt ritats in på plankarta. Enligt planbestämmelsen ska föroreningar ha sanerats innan startbesked för bygglov kan ges.

Utökad lovplikt gällande marklov har kombinerats med n-bestämmelse (markens anordnande och vegetation) för att skydda biotopskyddade träd. De träden som utgör allé och som kommer att ligga på kvartersmark. Marklov måste ansökas för att ta ner sjuka eller skadade träd, som i sin tur måste ersättas med ett nytt träd av samma art och stamdiameter på minst 15 centimeter på 1,3 meters höjd ovan marken nära befintlig räd.

En gemensamhetsanläggning ska skapas inom radhus och villaområden för att säkra gemensamma anläggningar gällande parkering, utevistelse och dagvattenhantering.

Mer information gällande gemensamhetsanläggningar, genomförandetid och frågor gällande exploateringen och inlösen av mark för allmänt ändamål finns beskrivet under kapitlet med genomförandefrågor på sidan 119.

Sammanfattning av MKB

Planförslaget

Botkyrka kommun tar fram en detaljplan i Norsborg, Detaljplan Hallunda gård, del av Hallunda 4:34 och Hallunda 4:20. Planen omfattar byggandet av ett nytt bostadsområde som består av cirka 600–800 bostäder i form av radhus, villor och flerfamiljshus i max 4–6 våningar.

Botkyrka kommun har bedömt att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan på kulturmiljö och arkeologi samt på naturvärden. Detta innebär att en miljöbedömning ska göras och att en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, ska upprättas. Denna MKB är en del av planhandlingarna vid samråd om detaljplanen.

Betydande miljöaspekter

Kulturmiljö och arkeologi

Hallunda gård ligger i en av Sveriges rikaste fornlämningsmiljöer. Planområdet ingår i ett område av riksintresse för kulturmiljövården, Bornsjön [AB 16]. Hallunda gård är en viktig kulturmiljö och ingår som en del av det herrgårdstäta landskapet inom riksintresset Bornsjön. I Hallunda finns även fornlämningar som har mycket högt värde relaterat till riksintresset som helhet. Kulturmiljön och odlingslandskapet kring Hallunda gårds bebyggelsemiljö är dock påverkade av modern bebyggelse och infrastruktur. Det agrara sambandet mellan herrgård och odlingslandskap är relativt svårt att utläsa.

Detaljplaneförslaget innebär att ny bostadsbyggelse tillkommer inom och intill en historisk herrgårdsmiljö med mycket välbevarad och enhetlig 1700-talskaraktär. Planförslaget har under processens gång anpassats efter områdets höga kulturmiljövärden vilket bland annat resulterat i att i princip ingen ny bebyggelse tillkommer i de mesta känsliga områdena.

Bebyggelsen tillkommer främst på historisk hag/betes/åkermark som idag utgörs av gräsytor. Detaljplanen inför även skydd för de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna så att de inte rivs eller förvanskas.

Herrgårdsmiljön och den visuella och funktionella kopplingen till det f.d. odlingslandskapet påverkas negativt då ny bebyggelse uppförs i anslutning till den historiska gårdsmiljön. Detta minskar läsbarheten av det ålderdomliga herrgårdslandskapet. Även läsbarheten av det förhistoriska landskapet minskar.

Området är redan relativt fragmenterat och ny bebyggelse nära fornlämningsmiljöerna kommer att öka på denna fragmentering och lämningarna kommer att bli svårare att uppleva och förstå i relation till varandra. Även vissa vyer som är relevanta ur riksintressesynpunkt, framförallt den visuella kontakten mellan gravfält och boplatsområdet utanför planområdet, kommer att brytas.

De tillkommande flerbostadshusen saknar samband med den kulturhistoriska miljön. Omgivande bostadsbebyggelse från 1960-talet kommer att knytas samman med den nya bebyggelsen och skapa en urbant präglad stadsgata längs Tombergavägen.

Planförslaget kommer sannolikt att medföra att delar av den äldre bebyggelsen i Hallunda gård rustas upp och får nya funktioner. Den äldre bebyggelsen och den kulturhistoriskt intressanta trädgården med anläggningar, dammar byggnader m.m. behöver därför få ett skydd i detaljplanen.

Detaljplanen för Hallunda gård bedöms medföra att kulturmiljövärden fragmenteras, försvagas och delvis uttraderas. Ny bostadsbebyggelse medför att läsbarheten av landskap kopplade till berättelsen om den agrara markanvändningen minskar. Planförslaget bedöms därför innebära risk för måttligt-stora negativa konsekvenser för kulturmiljövärden ur ett lokalt och regionalt perspektiv. Planen bedöms sammantaget innebära risk för måttligt negativa konsekvenser för kulturmiljövärden relaterade till riksintresset. De negativa konsekvenserna kan ytterligare mildras genom skade-minskande åtgärder.

Detaljplanen för Hallunda gård bedöms medföra risk för att kulturmiljövärden fragmenteras, delvis uttraderas och försvagas. Ny bostadsbebyggelse medför att läsbarheten av landskap kopplade till berättelsen om den agrara markanvändningen minskar. Planförslaget bedöms därför innebära risk för måttligt-stora negativa konsekvenser för kulturmiljövärden ur ett lokalt och regionalt perspektiv.

Planen bedöms sammantaget innebära risk för måttligt negativa konsekvenser för kulturmiljövärden relaterade till riksintresset. De negativa konsekvenserna kan eventuellt ytterligare mildras genom skademinskande åtgärder.

Naturmiljö

Naturmiljön inom planområdet utgörs till ungefär hälften av skogsområden och resterande del av öppen mark. Vid en naturvärdesinventering identifierades 16 naturvärdesobjekt. Ingen del av planområdet bedöms uppfylla kraven för att klassas i högsta naturvärdesklass. Tre områden bedöms ha högt naturvärde, tolv områden bedöms ha påtagligt naturvärde och ett område bedöms ha visst naturvärde. De högsta naturvärdena finns i det skogsområde som ansluter till herrgården i norr.

Inom planområdet finns flera naturtyper och biotoper vilka bidrar till en variationsrikedom. Det finns bland annat flera grova äldre träd och sex alléer. Kombinationen av äldre solexponerade träd med död ved och håligheter samt brynmiljöer med blommande och bärande buskar utgör viktiga livsmiljöer för insekter och fåglar. Kombinationen av småvatten och stenrika miljöer bedöms utgöra möjliga livsmiljöer för grod- och kräldjur. Ett antal rödlistade arter har hittats bland annat tallticka, spillkråka, grön-göling och kungsfågel. Tio fladdermusarter har identifierats vilka är skyddade enligt artskydds-förordningen.

De högsta naturvärdena inom planområdet, som finns runt Hallunda gård och inom skogsområden norr och öster om gården, påverkas endast marginellt av planförslaget. Detta är en följd av att planförslaget har utformats för att minimera intrång i områden med höga naturvärden. Planförslaget medför endast ett marginellt intrång i ett område med högt naturvärde, det är parkeringsplatsen som planeras centralt inom planområdet som naggat ett av dessa områden i kanten.

Planförslaget tar även i anspråk områden med påtagligt naturvärde, framför allt i planområdets södra del, bland annat gammal åkermark och delar av lövträdsrik brynmiljö. Alla träd i allén längs med Tomtbergavägen tas bort. Flera av träden i allén är i mycket dåligt skick och inga utgör naturvärdesträd. Planförslaget medför även att en poppelallé behöver tas ned. I anslutning till den nya vägen kommer en ny allé att planeras.

Skogsområden med högt naturvärde planläggs huvudsakligen som natur men vissa delar planläggs även som park. I planbeskrivningen framgår det att hänsyn ska tas till den biologiska mångfalden och att befintlig skog ska bevaras inom naturområden och endast varsamt gallras inom parkområden. Det framgår även av planbeskrivningen att belysning inte ska uppföras intill gångvägar inom skogspartiet i planområdets östra del för att inte påverka fladdermöss negativt. Dessa åtgärder regleras dock inte i plankartan. I området som blir lekpark bedöms det även finnas risk för slitage på naturmiljön. Därmed bedöms det finnas risk för viss negativ påverkan på värdefull naturmiljö.

Områden med högst fladdermusvärde påverkas inte av ny bebyggelse. Inga botråd eller fortplantningsområden berörs. Påverkan sker enbart på jaktmiljöer i södra delen av planområdet. Påverkan är begränsad och livsmiljöernas kontinuerliga ekologiska funktion kommer kunna upprätthållas. Fladdermuspopulationerna bedöms kunna fortleva långsiktigt i området och därmed bedöms inte planförslaget påverka bevarandestatusen negativt för någon fladdermusart i området.

Det är framför allt de mer öppna delarna av planområdet som bebyggs. Detta påverkar områdets värde som häckningsmiljö negativt. Det finns även risk för ökad beskuggning vilket kan leda till att insekter som är beroende av solexponerad död ved påverkas negativt. De nya lokalgatorna kommer vara barriärer mellan vatten- och stenmiljöer. Planförslaget bedöms medföra liten negativ påverka på groddjur, reptiler och andra smådjur.

Utbyggnad enligt planförslaget medför att fler människor kommer att bo i området vilket ger ett ökat slitage på naturområden.

Sammanfattningsvis bedöms detaljplaneförslaget resultera i måttliga negativa konsekvenser för naturmiljö och biologisk mångfald med anledning av att vissa områden med påtagliga naturvärden tas i anspråk. Detta medför att planområdets värde som häckningsmiljö och värde för insekter försvagas något, att områden som nyttjas som jaktmark av fladdermöss försvinner och att stenmurars funktion som möjlig övervintringshabitat för groddjur, reptiler och andra smådjur försvagas.

Övriga miljöaspekter

Rekreation

Idag är Hallunda gård omgärdad av staket vilket innebär att ungefär halva planområdet är otillgängligt för allmänheten. Övriga delar av planområdet fyller främst en funktion som lokalt rekreationsområde. Men det finns även ett regionalt rekreationsvärde kopplat till kulturmiljövärdena.

Planförslaget medför intrång i flacka områden som används för exempelvis promenader och skidåkning. De områden i östra delen av planområdet som bland annat nyttjas av förskolor och skogsområdena norr om Hallunda gård kommer inte tas i anspråk utan istället utvecklas för rekreation. Hallunda gård med omkringliggande gårdsmark kommer göras tillgängligt för allmänheten. I den östra delen tillkommer en park. Detta bedöms öka områdets rekreationsvärde.

Boende i närområdena kommer få något längre avstånd till rekreationsområden än i dagsläget. Samtidigt öppnas otillgängliga områden upp för rekreation och en park samt flera andra ytor för rekreation tillkommer. De nya områdena bedöms ha högre rekreationsvärden än de områden som tas i anspråk. Boende i de bostäder som planeras kommer att få mycket god tillgång till rekreationsområden.

Sammantaget bedöms planförslaget medföra små negativa konsekvenserna till följd av att vissa områden med rekreativa värden tas i anspråk samt måttliga positiva konsekvenserna eftersom Hallunda gård tillgängliggörs för allmänheten och att en ny park tillkommer.

Markföroreningar

Vissa områden i den södra delen av planområdet har tidigare utgjort en handelsträdgård. Inom delar av tidigare handelsträdgårdsområdet förekommer halter av organiska bekämpningsmedel (bland annat DDT) och metaller (bland annat bly) som överskrider riktvärdet för känslig markanvändning (KM) i jord. Uppmätta halter i jord bedöms inte innebära någon oacceptabel risk för de människor som idag vistas inom området ämnena inte är akuttoxiska och risken för intag av jord bedöms som låg. Odling sker inom området men halterna i dessa områden underskrider riktvärden för intag växter.

DDT bedöms inte innebära någon hälsorisk då halterna underskrider det hälsoriskbaserade riktvärdet. Åtgärdsbehov finns inom två områden där blyhalterna överskrider Naturvårdsverkets hälsoriskbaserade riktvärde. Osäkerheter finns avseende förekomst av föroreningar i ett område som utgör en fornlämning. Kompletterande provtagning rekommenderas inom detta område.

Planförslaget innebär att bostäder byggs inom de två områdena med åtgärdsbehov. Jorden inom dessa områden kommer att schaktas ur. Delar av denna jord kan troligtvis återanvändas, medan jorden med högst halter av föroreningar behöver transporteras bort till deponi.

Sammantaget innebär planförslaget en liten positiv konsekvens avseende markföroreningar eftersom markföroreningar kommer att grävas bort. Den jord som blir kvar inom planområdet kommer uppfylla riktvärdena för känslig markanvändning.

Vatten

De norra delarna av planområdet avrinner till Rödstensfjärden som är en del av Mälaren. En mindre del av avrinningen inom planområdets södra delar sker mot Albysjön. Befintlig markanvändning, grönytor och skogsmark, har generellt låga föroreningshalter.

Planområdet är beläget inom sekundär skyddszon för vattenskyddsområdet Östra Mälaren.

Miljökvalitetsnormer för båda dessa förekomster är God ekologisk status och God kemisk status. Normen God kemisk status gäller med undantag för kvicksilver, kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter på grunda av att halten av dessa ämnen överstiger halten för god status i stort sett i samtliga svenska vattenförekomster. Halter av dessa ämnen får dock inte öka i mängd från de halter som uppmätts år 2015. Både Mälaren-Rödstensfjärden och Albysjön utgör ytvattenförekomster och omfattas därmed av miljökvalitetsnormer. Båda ytvattenförekomsterna har god ekologiska status men de uppnår inte god kemisk status.

Utan åtgärder medför planförslaget att dagvattenflöden och föroreningshalter från området ökar. Konsekvensbedömningen nedan baseras på att de dagvattenåtgärder som föreslås i dagvatten-utredningen, bland annat växtbäddar, säkerställs i detaljplanen och därmed genomförs.

Området som avrinner mot Mälaren-Rödstensfjärden kommer bland annat bebyggas med radhus och villor. För dessa områden föreslås infiltration i grönytor. Föroreningsberäkningen visar att belastningen av näringsämnen minskar medan belastningen av metaller, undantaget Zn och koppar, ökar. Ökningen av metaller på årsbasis är liten. Utlopp till Mälaren kommer ske via dike sista biten och det medför ytterligare rening vilket inte är medräknat i föroreningsbelastningen. De delar av planområdet där dagvattnet avrinner mot Albysjön kommer utgöras av flerfamiljsområden och Tomtbergavägen.

Med föreslagna åtgärder i dessa områden beräknas belastningen av näringsämnen och krom öka jämfört med idag. För övriga ämnen minskar belastningen. Då största delen av området i dagsläget utgörs av grönyta och naturmark är det näst intill omöjligt att inte öka mängden metaller i dagvattnet vid exploatering, trots åtgärder. Belastningen är i absoluta värden inte stor och ökningen kan anses liten för de ämnen som ökar något jämfört med nuläget.

En genomgång av relevanta kvalitetsfaktorer har gjorts och bedömningen är att planförslaget inte försvårar möjligheten att följa miljökvalitetsnormen God ekologisk status eller att uppnå miljökvalitets-normen God kemisk status i båda ytvattenförekomsterna.

Sammantaget bedöms planförslaget, med föreslagna åtgärder, inte medföra negativa konsekvenser för vattenkvaliteten i berörda ytvatten.

Översvämningsrisk

Inom lågpunkter i landskapet finns störst risk för översvämning. I nuläget är det gångtunneln under Tomtbergavägen som utgör det största riskområdet inom planområdet. Ytterligare en punkt inom planområdets centrala/östra del bedöms riskera att översvämmas. Inom vissa andra delar av plan-området finns en risk för mindre översvämningar.

I dagsläget sker avrinningen vid skyfall dels norrut till Mälaren dels söderut till Tomtbergavägen. Avrinningen söderut rinner vidare mot en lågpunkt norr om Botkyrkavägen där det finns en större lågpunkt, bestående grönyta och koloniområden, som översvämmas vid 100-årsregn.

Eftersom planförslaget medför en ökad andel hårdgjorda ytor, ökar ytavrinningen från planområdet. Gång- och cykeltunneln under Tomtbergavägen inom planområdets sydvästra del kommer tas bort. Genom att ta bort porten kommer ytavrinningen att öka ytterligare. Med föreslagna dagvattenåtgärder omhändertas ett 20-årsregn men vid kraftigare skyfall klarar inte dessa åtgärder och dagvattennätet att hantera de stora regnmängderna och risk för översvämning uppstår.

Översvämningsrisken inom planområdet kan hanteras genom korrekt höjdsättning av mark och bebyggelse. En ökning av avrinningen norrut medför inga negativa konsekvenser för områden utanför planområdet eftersom vattnet rinner genom skogsmark till Mälaren. En ökning av avrinningen söderut kommer att bidra till befintlig översvämningsproblematik i Hallunda. Vattnet rinner till lågpunkter där översvämningsrisk redan föreligger i dagsläget. Dessa områden utgörs av en gångtunnel i korsningen Tomtbergavägen/Botkyrkaleden och en gångtunnel under Slagstavägen samt lågpunkten norr om Botkyrkaleden. Dessa lågpunkter tar emot vatten från ett stort område i Hallunda och planförslaget bidrar till översvämningsituationen bedöms vara liten.

Planförslaget bedöms därmed medföra oförändrade konsekvenser jämfört med idag.

Buller

Planområdet påverkas framför allt av trafikbuller från Tomtbergavägen men även av buller från E4. Bullerberäkningen visar att de flesta byggnader får högst 55 dB(A) ekvivalentnivå vid alla sidor. Undantag utgörs av bostäder närmast Tomtbergavägen som får ekvivalenta bullernivåer vid den mest exponerade fasad på upp mot 60 dB(A). Samtliga byggnader längs Tomtbergavägen får dock minst en sida med högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå. In mot gårdarna i kvartersstrukturen och vid bostads-bebyggelse längre bort från Tomtbergavägen blir de ekvivalenta bullernivåerna vid fasad i huvudsak 45–50 dB(A). Byggnader längst i norr, på den västra sidan av planområdet beräknas få nivåer på runt 40 dB(A).

Ljudnivån på gårdsytor och uteplatser på gårdarna blir lägre än 70 dB(A) maximal och högst 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå. Gemensam uteplats med högst 70 dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå kan därmed ordnas på gårdarna. Sammantaget klaras riktvärdena enligt trafikbullerförordningen.

Förskolan får ekvivalenta ljudnivåer på gården högst 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå vilket innebär att riktvärdet för uteytor för lek och pedagogisk verksamhet klaras. Planförslaget medför en mycket god ljudmiljö vid förskolan.

Äldreboendet kommer ha bullernivåer upp mot 60 dB(A) mot Tomtbergavägen och på del av kortsidorna samt under 55 dB(A) på övriga sidor. En uteplats med högst 70 dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå kan ordnas på den mer ljuddämpade sidan. Därmed klaras trafikbullerförordningens riktvärden vid äldreboendet.

Planförslaget beräknas generera en trafikökning på cirka 800 fordon/dygn på Tomtbergavägen. Eftersom Tomtbergavägen flyttas längre norrut och det planeras en länga med bostäder mellan vägen och befintliga bostäder söder om planområdet så bedöms trafikbullret vid dessa bostäder att minska jämfört med nuläget och nollalternativet. Planförslaget påverkan på bullernivåer vid befintliga bostäder längs övriga delar av Tomtbergavägen bedöms som marginell.

Sammantaget bedöms planförslaget medföra bostäder, förskola och äldreboende med till övervägande del god ljudmiljö. Utifrån beräknade ljudnivåer visar forskning ändå på att det finns en viss risk för bullerstörning framför allt i bostäder närmast Tomtbergavägen.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Nedan anges en grov tidplan för detaljplanen och av hur genomförandet av detaljplanen skulle kunna ske:

Beslut om samråd	kv 2 2020
Beslut om granskning	kv 4 2020
Beslut om antagande	kv 1 2021
Godkännande av marköverlåtelse- och genomförandeavtal	kv 1 2021
Laga kraftvunnen detaljplan	kv 2 2021
Utbyggnad	2021–2026

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år efter det att planen vunnit laga kraft.

Motivering till 5 års genomförandetid för detaljplanen är ifall tekniska eller miljömässiga förutsättningarna skulle förändras inom området.

Huvudmannaskap

Botkyrka kommun är huvudman för allmän plats. Kommunen är därmed ansvarig för utbyggnad av anläggningar på allmän plats så som gata, park, vatten och avlopp.

Planområdet ligger inom Botkyrka kommuns verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Botkyrka kommuns VA-avdelning är huvudman för allmänna vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar med tillhörande anläggningar, exempelvis pumpstation för spillvatten som behöver flyttas inom planområdet.

Exploatören inom planområdet ansvarar för utbyggnad och förvaltning av blivande kvartersmark.

Ansvarsfördelning

Botkyrka kommun ansvarar för utförande, drift och underhåll av allmän platsmark och allmänna vatten- och avloppsledningar. Exploatören ansvarar för utförande och bekostar samtliga arbeten inom kvartersmark. Ekonomiskt ansvar för utförandet av allmän platsmark regleras genom marköverlåtelse- och genomförandeavtal.

Avtal

Gällande ram- och plankostnadsavtal mellan kommunen och Titania AB (exploatören) utgör grunden för pågående detaljplanearbete. Ramavtal syftar till att säkra förutsättningarna för exploateringen och reglerar bland annat att Titania AB har en optionsrätt för köp av markområde som planläggs som kvartersmark för bostäder inom Hallunda 4:34 inom exploateringsområdet. Plankostnadsavtal reglerar bland annat formerna för detaljplanearbetet och att Titania AB ska bekosta planarbetet för framtagande av detaljplanen.

I samband med att detaljplanen antas i kommunfullmäktige ska ett marköverlåtelse- och genomförandeavtal godkännas mellan kommunen och Titania AB (exploatören). Marköverlåtelse- och genomförandeavtalet syftar till att reglera parternas åtagande samt fördelning av kostnader för genomförandet av exploateringen.

Mellan Titania AB och fastighetsägaren till Hallunda 4:20 har ett köpeavtal tecknats. Köpeavtalet reglerar bland annat att Titania AB har en option med förköpsrätt av Hallunda 4:20 som träder i kraft vid kommunfullmäktiges antagande av detaljplanen.

Två avtal om ledningsflytt av befintliga VA-ledningar kommer tecknas mellan Botkyrka kommun och Titania AB (exploatören). Avtal om ledningsflytt kommer reglera att kommunen är ansvarig för ledningsomdragningar samt att exploatören ska svara för faktiska kostnader.

Ett avtal om flytt av befintlig pumpstation kommer att behöva tecknas mellan kommunen och exploatören som bl a ska reglera att exploatören svarar för kostnaderna för flytt av pumpstationen.

Eventuellt kommer ett avtal om ledningsflytt av fjärrvärmeledningar att behöva tecknas mellan Södertörns fjärrvärme AB (SFAB), Botkyrka kommun och exploatören som bland annat ska reglera kostnadsansvar.

Eventuellt behöver avtal om ledningsflytt av huvudvattenledning tecknas mellan Stockholm vatten och avfall AB, Botkyrka kommun och exploitören som bland annat ska reglera kostnadsansvar.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

När detaljplanen har vunnit laga kraft kan fastighetsbildning ske i enlighet med planen. Vid ett fastighetsrättsligt genomförande av detaljplanen är det Lantmäteriet som genom lantmäteriförrättning prövar frågor om fastighetsbildning. För genomförandet är avsikten att behövlig fastighetsbildning ska regleras i marköverlåtelse- och genomförandeaftalet.

Förändringar i markanvändningen inom detaljplanen medför att olika fastighetsrättsliga åtgärder bör vidtas vid ett fullt genomförande:

- Det markområde vilket planläggs som allmän plats inom Hallunda 4:20 kommer genom fastighetsreglering överföras till den av Botkyrka kommunägda fastigheten Hallunda 4:34.
- Det markområde av kommunens fastighet Hallunda 4:34 vilket planläggs som kvartersmark för bostäder kommer genom fastighetsreglering överföras till fastigheten Hallunda 4:20 eller frigöras till egna fastigheter.
- Markområden vilka planläggs som kvartersmark för bostäder bör genom fastighetsreglering eller avstyckning delas upp i lämpliga fastigheter.
- De markområden vilka planläggs för tekniska anläggningar bör genom fastighetsreglering överföras till den av Botkyrka kommunägda fastigheten Hallunda 4:34. Alternativt genom avstyckning frigöras till nya fastigheter.
- Inom nordöstra hörnet av planområdet ligger kommunala VA-ledningar på blivande kvartersmark. Området är markerat med u på plankartan. Kommunen kommer att ansöka om ledningsrätt för att säkra tillträdet till dessa kommunala ledningar.
- Inom nordöstra hörnet av planområdet reserveras utrymme för gemensamhetsanläggning för parkering. Området är markerat med g1 på plankartan. Exploitören ansvarar för att ansöka om bildande av denna gemensamhetsanläggning.

- Inom västra delarna av planområdet reserveras utrymme för gemensamhetsanläggning för gemensam utevistelse och dagvattenhantering. Området är markerat med g2 på plankartan. Exploatören ansvarar för att ansöka om bildande av gemensamhetsanläggning för avsett ändamål.
- Under två av bostadskvarteren kommer ett garage att byggas. Garaget kommer att behöva nyttjas av flertalet bostadskvarter inom planområdet. En gemensamhetsanläggning med andelstal för samtliga ingående fastigheter kommer troligen att behöva bildas. Garaget kommer att kunna avstyckas som en 3D-fastighet. I de fall en 3D-fastighet bildas för garaget kommer ett flertal servitut att behöva bildas för åtkomst till olika ytor inom blivande garagefastighet. Vid bildande av en 3D-fastighet för garaget kommer även fastigheter ovanför garaget att behöva avstyckas som 3D-fastigheter. Exploatören ansvarar för att ansöka om eventuellt bildande av 3D-fastigheter samt svara för förrättningskostnader.
- Kommunen och exploatören behöver teckna servitutsavtal för allmänhetens tillträde över kvartersmark enligt område markerat med rött på nedanstående karta. Servitutsavtal ska vara till förmån för Hallunda 4:34.
- Servitut till olika byggnader inom gårdskärnan över naturmark.

Totalt möjliggörs enligt detaljplanen omkring 50 nya fastigheter.

Fastighetskonsekvenser

Nedan följer en redovisning av konsekvenserna för fastigheter som påverkas av förslaget till detaljplan.

Hallunda 4:34

Fastigheten Hallunda 4:34 ägs av Botkyrka kommun och är en gatu- och naturmarksfastighet. Delar av fastigheten kommer att ingå i detaljplanen.

Fastigheten planläggs för följande ändamål:

- Allmän gata,
- Bostäder,
- Förskola,
- Vård- och omsorgsboende,
- Naturmark,
- Parkmark,
- Torg,
- Allmän parkering, samt,
- Teknisk försörjning.

Överenskommelser om marköverföring och fastighetsbildning som är nödvändiga för detaljplanens genomförande kommer att regleras i marköverlåtelse- och genomförandeavtalet mellan kommunen och exploitören.

Förskola samt vård- och omsorgsboende kommer att styckas av som separata fastigheter som ska ägas av Botkyrka kommun.

Hallunda 4:20

Fastigheten Hallunda 4:20 ägs av en privatperson. Titania AB har köpt fastigheten genom en köpoption med nuvarande fastighetsägare. Köpet träder i kraft vid kommunfullmäktigser antagande av detaljplanen. I de fall detaljplanen inte antas av kommunfullmäktige upphör köpoptionen. Hela fastigheten kommer att ingå i detaljplanen. Fastigheten planläggs för följande ändamål:

- bostäder,
- enskild gata,
- allmän gata
- naturmark,
- restaurang,
- odling, samt,
- parkering.

Odalåkern 1

Fastigheten Odalåkern 1 ägs av Botkyrka kommun och är en kvartersmarksfastighet. Hela fastighet Odalåkern 1 omfattas av en gemensamhetsanläggning

(Odalåkern ga 1). Del av Odalåkern 1 behöver för planens genomförande fastighetsregleras till nybildad bostadsfastighet. Odalåkern ga 1 behöver, i samband med förrättningen för fastighetsreglering av Odalåkern 1, omprövas hos lantmäteriet vid genomförande av detaljplanen. Varje ingående andelsägare i Odalåkern 1 behöver godkänna omregleringen av gemensamhetsanläggningen. Kommunen kommer att ansöka om omregleringen av gemensamhetsanläggning samt om fastighetsregleringen. Inget avtal avses tecknas innan ansökan om omreglering till lantmäteriet med ingående fastighetsägare i gemensamhetsanläggning.

Rättigheter

Den del av fastigheten Hallunda 4:34 som ligger inom planområdet belastas av följande officialservitut:

0127-92/72.1, avseende rätt för fastigheterna Hallunda 4:40, 4:41 och 4:42 att köra till sina fastigheter över Hallunda 4:34. Servitut kommer att behöva ändras för berörda fastigheter så att in-/utfarter med bil går via kommunal fastighet Hallunda 4:34 och för gång/cykel via befintlig väg.

0127-93/69.1, avseende rätt för fastigheterna Hallunda 4:40, 4:42 att ha enskilda avloppsledningar över Hallunda 4:34. Servitutet bedöms inte att komma behöva ändras.

0127-82/52.1 avseende rätt för fastigheterna Hallunda 4:37 att köra till sin fastighet över Hallunda 4:34. Servitut kommer att behöva ändras för berörda fastigheter så att in-/utfarter med bil gå via kommunal fastighet Hallunda 4:34 och för gång/cykel via befintlig väg.

01-IM7-78/28234.1, avseende rätt för Norsborg 5:1 att ha vattenledningar inom Hallunda 4:34 och 4:41. Eventuellt kommer vattenledningar att behöva flyttas och servitutet kommer då att behöva ändras.

0127K-1224, avseende rätt för Hallunda 4:20 att ta sig ut till allmän väg på Hallunda 4:34. Servitutet kommer troligen att behöva ändras i enlighet med blivande fastighetsbildning enligt detaljplan.

0127IM-12/36951.1, avseende rätt för Tumba 8:21 till att ha markförlagda elledningar inom fastighet Odalåkern 1. Servitut har oklar utbredning. Då endast liten del av Odalåkern 1 ingår i detaljplanen tordes berörda ledningar ligga utanför planområdet.

I den mån gemensamhetsanläggningar, servitut och ledningsrätt kommer att behövas inom planområdet kommer dessa att upprättas i samband med fastighetsbildningen. Exploatören ansvarar för att ansöka till lantmäteriet för rättigheter inom kvartersmark.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Detaljplanen medför att ca 170 000 kvadratmeter BTA för bostäder möjliggörs. Detaljplanen möjliggör också en förskola, ett vård- och omsorgsboende, en restaurang samt kontor och handel. För att genomföra detaljplanen krävs dock bland annat, utbyggnad av gator och allmänna ledningar och marksanering.

I marköverlåtelse- och genomförandeavtal regleras kommunens överlåtelse av blivande kvartersmark till exploatören samt köpeskillingen för marköverlåtelsen. I det avtalet regleras bland annat ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, överlåtelse av mark, ytterligare fastighetsrättsliga frågor samt övriga förekommande exploateringsfrågor med mera. Marköverlåtelse- och genomförandeavtal reglerar att kommunen är ansvarig för utbyggnad av allmän platsmark och att kommunen ansöker om lantmäteriförrättningar för allmän platsmark. Marköverlåtelse- och genomförandeavtalet reglerar att exploatören finansierar kommunens faktiska kostnader för utbyggnad av samtliga allmänna platser (gator, park, natur, med mera) inom exploateringsområdet. I faktisk kostnad ingår bland annat kostnad för lantmäteriförrättningar, projektering, entreprenad/-er, projektledning och andra byggherrekostnader.

Inlösen och ersättning

Botkyrka kommun ska överlåta markområde för bostadsändamål till exploatören. De markområden som planläggs som allmän plats och i dagsläget inte ägs av kommunen ska överlåtas till kommunen utan ersättning. Samtliga marköverlåtelser kommer att ingå i det marköverlåtelse- och genomförandeavtal som upprättas mellan Botkyrka kommun och exploatören.

På plankartan finns planbestämmelserna K och q som behandlar skyddsåtgärder för befintliga byggnader inom Hallunda 4:20. Planbestämmelserna kan innebära ersättningsskyldighet. Kommunen kommer att skriva ett föreläggande till exploatören, som företräder fastighetsägaren till Hallunda 4:20, att inget ersättningsanspråk ska utkrävas för dessa byggnader efter antagen detaljplan.

Gatukostnader

Kostnader för utförande av allmänna gator som uppstår när detaljplanen genomförs regleras i det marköverlåtelse- och genomförandeavtal som upprättas mellan Botkyrka kommun och exploatören.

VA-kostnader

Anläggningsavgift för vatten och avlopp debiteras exploatören enligt Kommunens vid tillfället gällande VA-taxa.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Charlotte Rickardsson
Planchef

Kaisa-Leena Aksli
Planarkitekt

Medverkande tjänstepersoner

Magnus Hansson, projektledare
Anders Forsberg, miljöutredare
Sofia Didrik, landskapsarkitekt
Erik Nilsson, trafikplanerare
Lars Lönnkvist, VA-ingenjör
Åsa Anderljung, kultursekreterare

Mark-och exploatering
Miljöenheten
Gata-och parkenheten
COWI, Gata-och parkenheten
VA-enheten
Kultur-och fritid

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

Gränser

	Planområdesgräns
	Användningsgräns
	Egenskapsgräns
	Administrativ gräns
	Administrativ- och egenskapsgräns

Användning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap

(PBL 4 kap 5 § punkt 2)

	Gata
	Parkeringsplats
	Park
	Natur
	Torg

Användning av kvartersmark

(PBL 4 kap 5 § punkt 3)

	Bostäder
	Restaurang
	Handel och kontor
	Vård- och omsorgsboende
	Tekniska anläggningar
	Odling med tillhörande handelsträdgård
	Odling och djurhållning
	Markparkering
	Parkering och bostadskomplement får uppföras under mark
	Förskola

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

- Stacket eller häck ska finnas vid fastighetsgräns
- Endast en huvudbyggnad per fastighet. Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 105 kvadrater. Utöver det kan en carport med största byggnadsarea på 35 kvadrater uppföras. (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- Minsta byggnadsarea per radhusenhet är 92 kvadrater (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- Minsta byggnadsarea per radhusenhet är 80 kvadrater (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- Handel är tillåten i bottenvåningen mot torg eller Tomtebergavägen (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- Endast bostäder (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- Högsta nockhöjd i meter (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Högsta byggnadshöjd i meter (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Intervall mellan den minsta och den största takvinkeln i grader (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Största takvinkeln i grader (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Minsta fastighetstork är 345 kvadrater (PBL 4 kap 18 § första stycket)
- Minsta fastighetstork är 430 kvadrater (PBL 4 kap 18 § första stycket)
- Minsta fastighetstork är 500 kvadrater (PBL 4 kap 18 § första stycket)
- Huvudbyggnadens fasad ska placeras 2 meter från gatan och carport ska placeras 4,5 meter från gatan (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Endast friliggande enbostadshus får byggas. Fasaden ska utformas i trä och målas med i kulörerna mossgrön/olivgrön, varmvitt/ljusgrå, svart/mörkgrå. Tak ska utformas som pulpettak och beläggas med papp eller plåt. Taket och byggnadsdetaljer ska utformas monokromt i samma kulör som resten av fasaden. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Endast radhus får byggas. Fasaden ska utformas i trä och målas med svart. Byggnadsdetaljer ska utformas i naturfärgat trä. Tak ska utformas som pulpettak och beläggas med svart bandplåt. Takplåten kan dras ner i gavelfasad. Carport ska utformas i svart eller naturfärgat trä (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Radhusenhet ska byggas med varierande byggnadshöjd, där varannan radhusenhet har två våningar och varannan tre våningar. Utskjutande entré-delar på gatusidan och bakgrändsidan ska vara en våning hög. Se principsektion och illustration på kartblad nr 3 av plankartan. Fasaden ska utformas i naturfärgat eller ljus gråmålad trä. Taket ska utformas som platt tak eller som pulpettak. Taket ska vara belagd med papp, plåt eller utformas som växtbeklädd grönt tak. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Byggnad ska utformas monokromt i röda toner. Fasaden ska utformas i trä och målas faluröd (NCS S 4550-Y70R). Tak ska utformas som sadeltak och beläggas med rött taktegel. Byggnadsdetaljer på taket som takkupor och skorstenar ska utformas i plåt och i samma kulör som resten av taket. Byggnadsdetaljer som fönsteromfattningar och balkongräcken ska utformas antingen i takets eller fasadens röda kulör. Balkongerna får vara högst 1,5 meter djupa och utförs endast på husets långsida. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Fasaden ska utformas i trä och sockelväningen ska utformas i tegel eller natursten. Fasaden ska vara faluröd (NCS S 4550-Y70R), grågrön (NCS S 4010-G90Y), oliv (NCS S 6030-G90Y), ljus grå/varmvitt (NCS S 1505-Y2005Y) eller turkosgrå (NCS S 4010-G10Y). Sockelväningen ska utformas i sandfärgat tegel, grått tegel, brunrött tegel, skiffersten eller mörkgrå granitsten. Taket ska utformas som sadeltak med minimal taklut och beläggas med plåt. Takplåt får dras ner till över husets översta våning. Takplåt ska vara ljusgrå (RAL 7044), mossgrön (RAL 6003), ärggrön (NCS S 3020-G10Y), brunröd (RAL8004) eller mörkröd (RAL 3009). Takkupor ska placeras indragna från taklut. Byggnadsdetaljer på taket som kupor och skorstenar ska utformas i samma kulör som resten av taket. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Fasaden ska utformas i naturfärgat eller gråmålad trä och sockelväningen ska utformas i grå natursten. Tak ska utformas som platt tak och vara belagd med papp eller plåt. Balkongbandens form ska förskjutas om vartannat mellan våningsplan. Balkongerna får vara högst 1,5 meter djupa. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Fasaden mot gatan ska utformas i sandfärgat tegel. Fasaden mot bostadsgården ska utformas i ljus gråmålad trä eller naturfärgat trä. Taket ska utformas som platt tak. Taket ska vara belagd med papp, plåt eller utformas som växtbeklädd grönt tak. Balkonger får vara högst 1,5 meter djupa. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Fasaden och fönsteromsättningar ska utformas naturfärgat trä. Husets sockel får utformas i betong. Taket ska utformas i plåt. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Huset ska utformas monokromt svart och får vara högst en våning hög. Fasad ska utformas i svartmålad stående träpanel. Tak ska utformas i trä och målas svart. Byggnadsdetaljer ska utformas i svartmålad trä eller svart plåt. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)

- Växthus ska utformas i glas med profiler i lackad profil. Sockeldelen får utformas i betong eller puts. Dörrar ska hämta sina uttryck och proportioner från befintliga Orangeri-huset. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Fasaden ska utformas i mörkbrunt tegel, mörkbrunt infärgat betong eller mossgrönt (RAL 6003) plåt. Taket ska utformas i mossgrönt (RAL 6003) plåt och utformas som pulpettak (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Byggnadsdetaljer som sockelväning, entrédel och skorstenar ska utformas i brunrött tegel. Resten av fasaden ska utformas i faluröd (NCS-S 4500-Y70R) plåt eller mattsigt betong. Tak ska utformas i faluröd (NCS-S 4500-Y70R) plåt och upp till 10% av takytan får utformas i genomskinligt glas (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Träd får inte fällas. Sjuka och skadade träd ska ersättas genom nyplantering av samma art med stamdiameter minst 15 cm, mätt från 1,3 meter ovan mark i närhet av befintligt träd (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
- Plushöjd (PBL 4 kap 10 §)
- Mångårdsbyggnad/Corps de logi: fasad och stomme ska bevaras och byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Nya fönster och dörrar får inte tas upp och befintliga fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla befintlig proportion och utformning. Taket ska behålla befintlig form (brutet tak) och vara belagd med lertegel. Interiör: befintlig planlösning ska bevaras. Paneler, listverk samt äldre dörr ska bevaras. Kakeulgnar och handtryckta tapeter samt fältindelade väggmålningar ska bevaras och får inte övertäckas (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Västra flygeln och Östra flygeln: fasad och stomme ska bevaras och byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Nya fönster och dörrar får inte tas upp och befintliga fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla befintlig proportion och utformning. Taket ska behålla befintlig form (brutet tak) och vara belagd med lertegel. Interiör: befintlig planlösning ska bevaras. Paneler och listverk samt äldre dörr ska bevaras. Kakeulgnar ska bevaras (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Lusthuset: fasad och stomme ska bevaras och byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Taket ska behålla befintlig form och vara belagd med falsad kopparplåt. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla befintlig proportion och utformning (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Klockhuset: fasad och stomme ska bevaras och byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Taket ska behålla sin befintliga form (sadeltak) och vara belagd med lertegel. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla befintliga proportioner och utformning. Befintliga paneler och listverk samt äldre dörrar ska bevaras. Kakeulgnar ska bevaras. Takmålningar i bottenväningens sydvästra rum ska bevaras (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Trädgårdsmästarbostaden: byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Taket ska utformas i faluröd (NCS-S 4500-Y70R) eller S3005-G50Y). Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla befintliga proportioner och utformning (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Långa lången: byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med lertegel. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina befintliga proportioner och utformning (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- Byggnad får inte rivas (PBL 4 kap 16 § punkt 4)
- Mångårdsbyggnad/Corps de Logi: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Färggättning: fasadpanel ska utformas i ockragull (S2030-Y20R, S2040-Y20R eller S2050-Y20R). Fönster och snickeridetaljer ska utformas i bruten vit (S1005-Y20R, S1505-Y20R, S2005-Y20R, S3005-Y20R eller S3005-G50Y). Fönsterluckor ska utformas i bruten vit (S1005-Y20R, S1505-Y20R, S2005-Y20R eller S3005-G50Y). Dörr mot söder ska utformas i engelsk rött (S6030-Y90R, S 5040-Y90R eller S5040-Y80R). Dörr mot norr ska utformas i bruten vit (S2005-Y20R, S3005-Y20R eller S3005-G50Y). Sockel ska vara antingen rosa (färgkod S1020-Y20R eller S2020-Y60R) eller beige (färgkod S4010-Y10R eller S4005-Y20R) (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Västra flygeln och Östra flygeln: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Lusthuset: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Lushuset: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Trädgårdsmästarbostaden: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Långa lången: dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Trädgårdsmagasinet: byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina befintliga proportioner och utformning. Befintliga byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras men får vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)

- Orangeriet: byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina befintliga proportioner och utformning. Befintliga byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) samt ska i första hand vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Ladugårds- och stallbyggnad: Byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina befintliga proportioner och utformning. Befintliga byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras men får vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska göras i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Vagnslider: Byggnadens proportioner och arkitektoniska uttryck ska bibehållas. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina befintliga proportioner och utformning. Befintliga byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Brandboden/Hönshus: byggnaden ska behålla proportion och arkitektoniskt uttryck. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Loftbod: Byggnaden ska behålla proportioner och arkitektoniska uttryck. Fönster, dörrar och luckor i fasaden ska behålla sina proportioner och utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Höns- och svinhus: Byggnaden ska behålla proportion och arkitektoniskt uttryck. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Garage: byggnaden ska behålla proportion och arkitektoniskt uttryck. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- Marken får underbyggas med planterbar bjälklag dimensionerat för ett jordpåk om minst 0,6 m. Minst 10 % av det planterbara ytan ska ha jordpåk 0,8 meter eller djupare. (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- På marken får endast skärmtak placeras (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- På marken får endast gemensam sophus/mljöhhus byggas (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Marken får inte förses med byggnad (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

	Skärmtak
	Sopor
	Skärmtak och sopor

Egenskapsbestämmelser för utformning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap

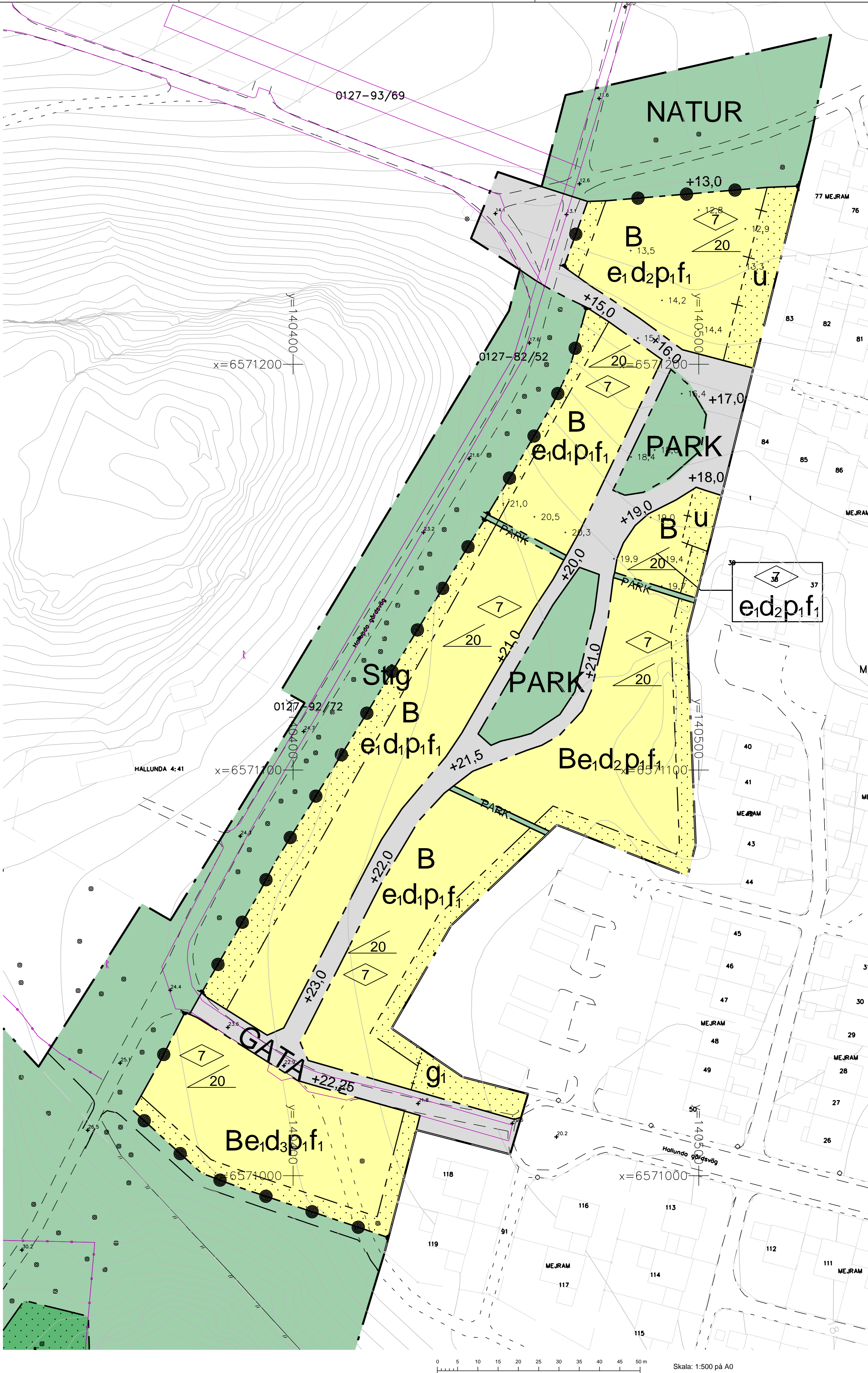
- q-skydd: Magasin: Fasad och stomme ska bevaras (PBL 4 kap 8 punkt 1 och 16 § punkt 3)
- q-skydd: Vedbod: Fasad och stomme ska bevaras (PBL 4 kap 8 punkt 1 och 16 § punkt 3)
- r-förbud: Byggnad får inte rivas (PBL 4 kap 8 § punkt 1 och 16 § punkt 4)
- varsam: Magasin: Byggnaden ska behålla proportion och arkitektoniskt uttryck. Dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- varsam: Vedbod: Byggnaden ska behålla sina proportioner och arkitektoniska uttryck. Dekorativa byggnadsdetaljer ska i första hand bevaras, eller kan vid behov ersättas med kopior lika befintligt utförande och med motsvarande hantverksmässiga utformning. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- varsam: Hönshus: Byggnaden ska behålla sina proportioner och arkitektoniska uttryck. Nya tillägg ska anpassas till byggnadens karaktär. Fasad ska vara av trä lika befintlig utformning och avfärgning av fasadpanel och knutar ska utformas i slamfärg i färgtonen standard eller ljus faluröd. Takets utformning ska bevaras (sadeltak) och vara belagd med rött tegel och kan vid behov ersättas med bandplåt, traditionell pannplåt i svart plåt (PBL 4 kap 16 § punkt 2)

Administrativa bestämmelser för hela planområdet

- a₁: Starbesked får inte ges för än sanering av förorenad mark har utförts (PBL 4 kap 14 §)
- a₂: Genomförandetid är fem år från den dagen detaljplanen har vunnit laga kraft (PBL 4 kap 21 §)

Administrativa bestämmelser för delar av planområdet

- a₃: Marklov krävs för att ta ner träd som har markerats med n-bestämmelse (PBL 4 kap 15 §)
- u: Område eller utrymme som ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar (PBL 4 kap 6 §)
- g₁: Område som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för parkering (PBL 4 kap 18 § första stycket)
- g₂: Område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensam utetvistelse och dagvattenhantering (PBL 4 kap 18 § första stycket)

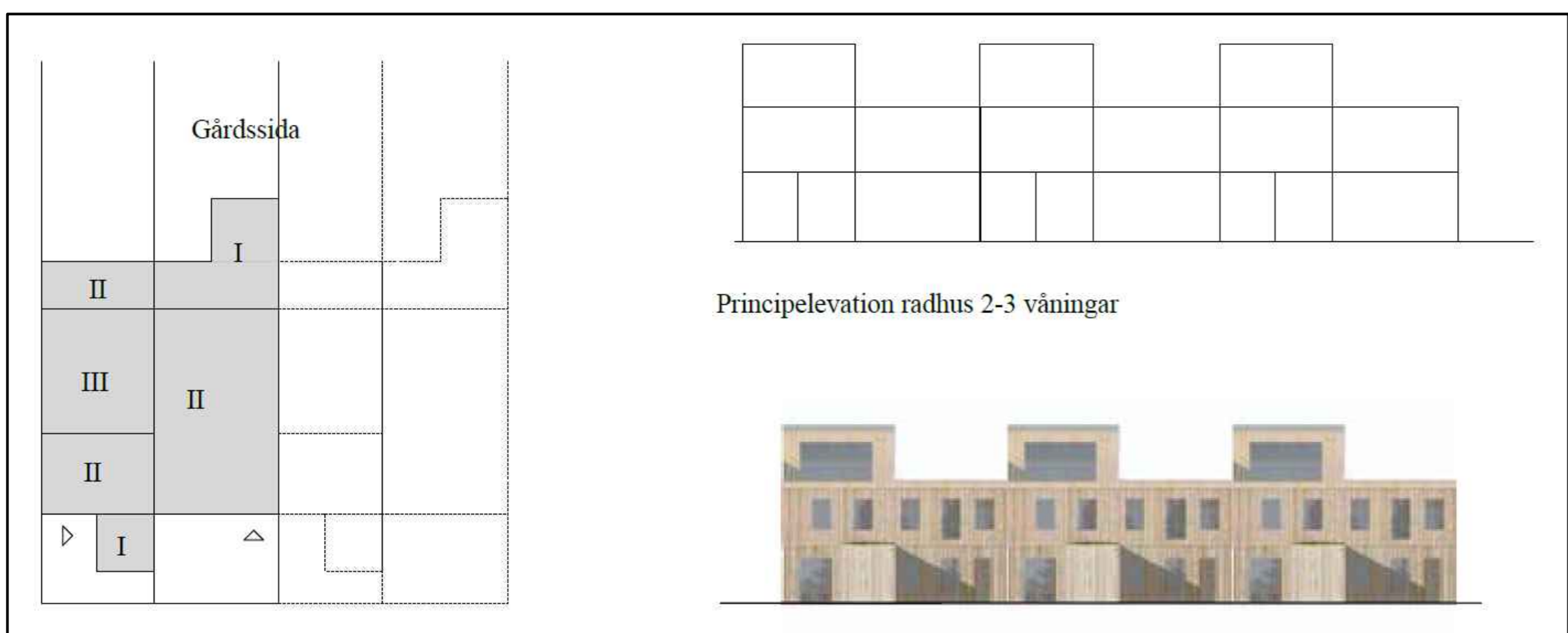
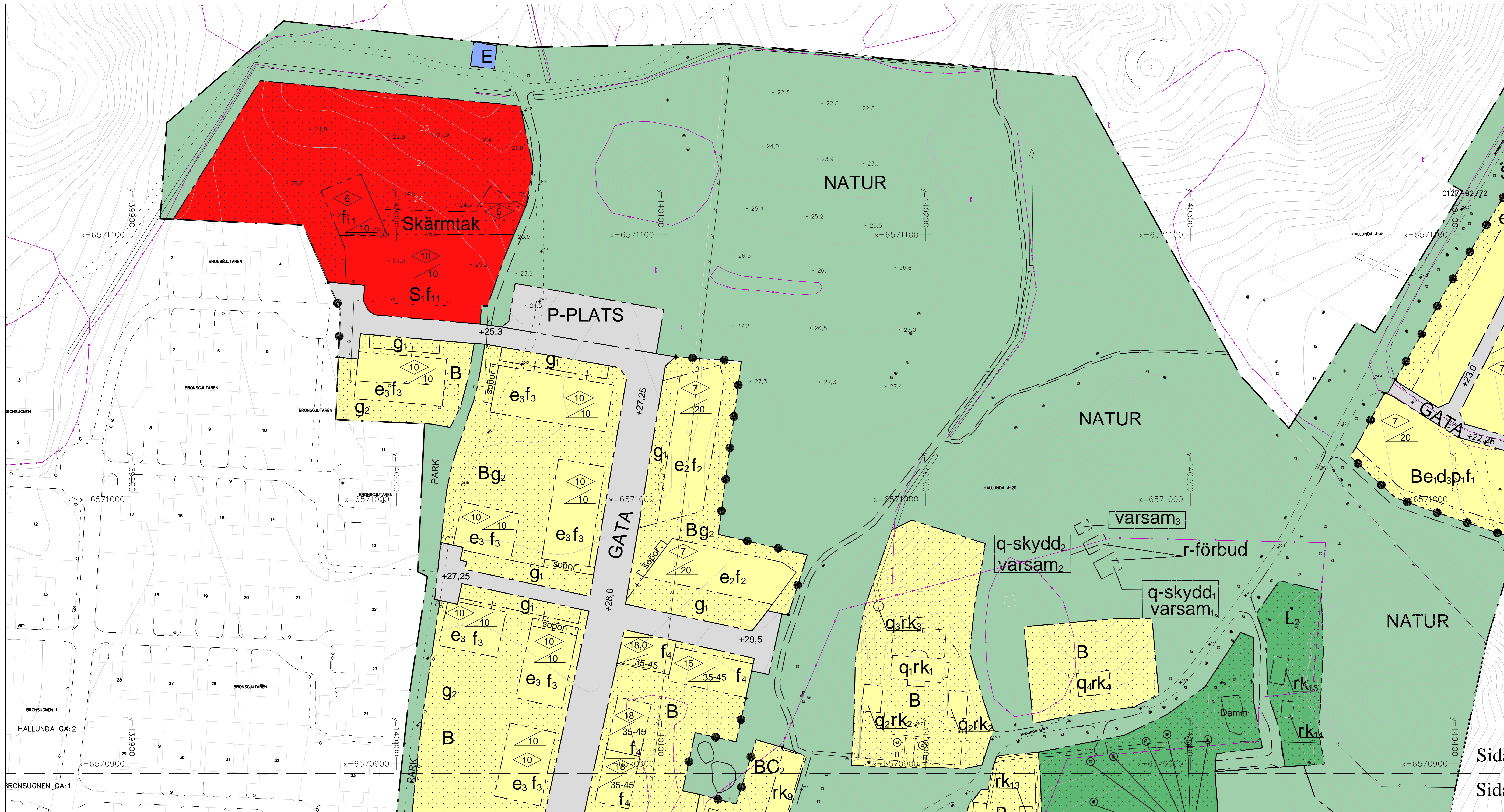

ILLUSTRATION

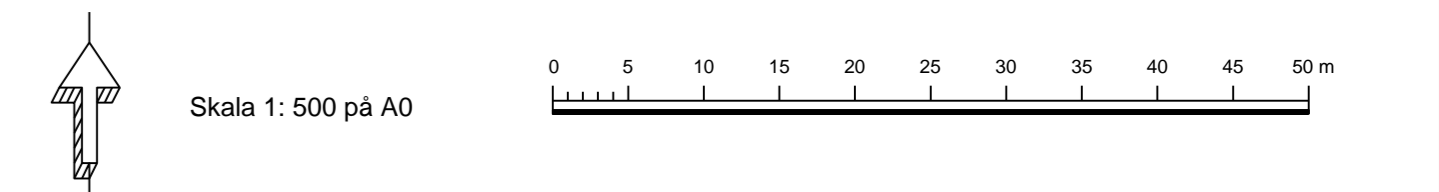
	Lek
	Damm
	Lekplats
	Befintlig damm

☐ Till planen hör:	☐ Planbeskrivning	☐ Gränskningsutlåtande
☐ Samrådsredigerat program	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredigerat program	☐ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
☐ Samrådsredigerat program	☐ Samrådsredigerat	☐ Illustrationsplan

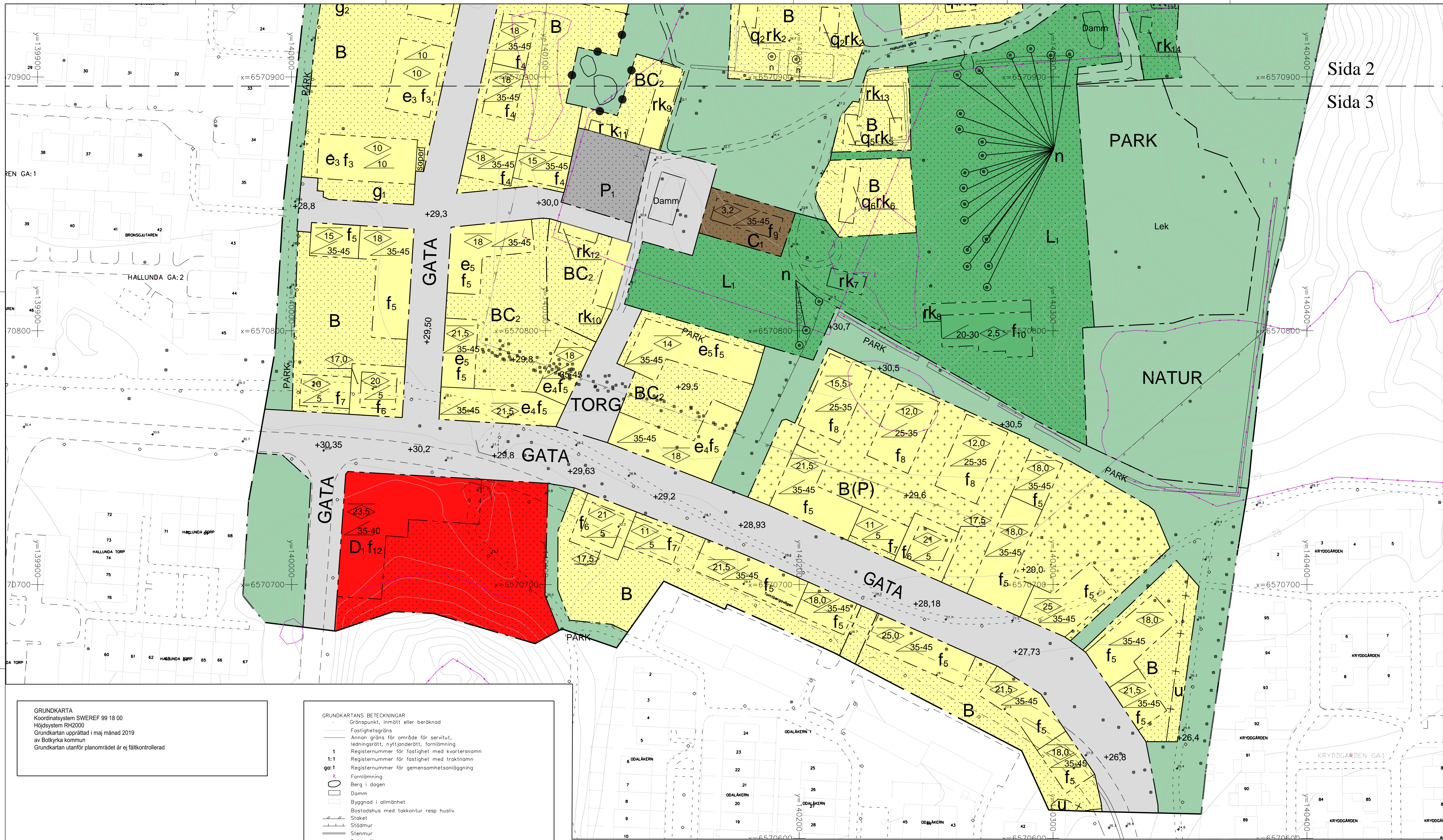
Detaljplan för Hallunda gård (Sbf 2016:182)		
Hallunda 4:20 och delar av Hallunda 4:34		
Botkyrka kommun	Stockholms län	Beslutsdatum
Samråd		Instans
		Antagande
		Laga kraft
Charlotte Rickardsson Planchef	Kaisa-Leena Aakil Plankräft	54-63

Principsektion för höjdsättningen för radhus med utformningsbestämmelse f3

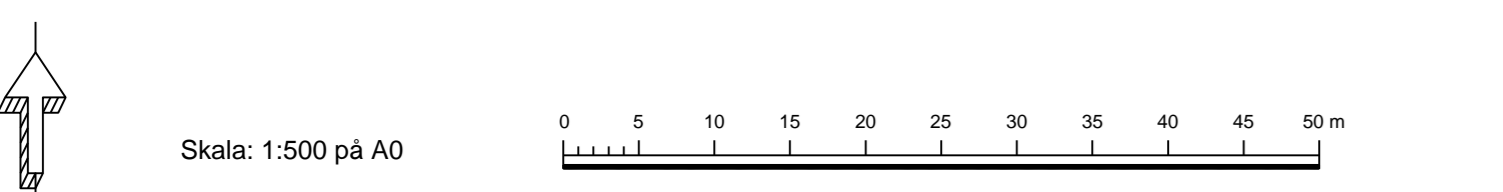
Till planen hör:		☐ Planbeskrivning	☐ Granskningsföreläggande
☐ Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram	☐ Samrådsredogörelse
☐ Samrådsredogörelse	☐ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram	☐ Illustrationsplan
<p>Detaljplan för Hallunda gård (Sbf 2016:182)</p> <p>Hallunda 4:20 och delar av Hallunda 4:34</p>			
Botkyrka kommun	Stockholms län	Beslutsdatum	Instans
Samråd		Godkännande	
		Laga kraft	
Charlotte Rickardsson Planchef	Kaisa-Leena Aklil Planarkitekt	54-63	

GRUNDKARTA
Koordinatsystem SWEREF 99 18 00
Höjdsystem RH2000
Grundkartan upprättad i maj månad 2019
av Botkyrka kommun
Grundkartan utanför planområdet är ej fältkontrollerad

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

	Gränspunkt, inmätt eller beräknad
	Fastighetsgrän
	Annan grän för område för servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, förnämling
	1 Registernummer för fastighet med kvartersnamn
	1:1 Registernummer för fastighet med traktornamn
	ga:1 Registernummer för gemensamhetsanläggning
	Fornämling
	Berg i dagen
	Damm
	Byggnad i allmänhet
	Bostadshus med takkontur resp husliv
	Staket
	Stödmur
	Stenmur
	Gata, väg
	Enstaka träd
	Belysningsstolpe
	+ 0,0 Avvägd höjd
	Höjdkurvor (med 0,5 meters ekvidistans)

Till planen hör:	☐ Planbeskrivning	☐ Granskningsutlåtande
☐ S3 Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredogörelse program	☐ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
☐ Samrådsredogörelse	☐ Samrådsredogörelse	☐ Illustrationsplan

Detaljplan för Hallunda gård (Sbf 2016:182)

Hallunda 4:20 och delar av Hallunda 4:34

Botkyrka kommun	Stockholms län	Beslutsdatum	Instans
Samråd		Godkännande	
		Anläggande	
		Laga kraft	

Charlotta Rickardsson
Planchef

Kaisa-Leena Aakil
Plankärr

54-63

§ 58

Förlikningsavtal mellan Botkyrka kommun och Stenhus Tumba Samariten 1 AB (TEF/2015:83)

Beslut

1. Teknik- och fastighetsnämndens presidium godkänner, enligt mandat som härrör ur teknik- och fastighetsnämndens beslut av den 18 februari 2020, förlikningsförslag som utgörs av ett förlikningsavtal och därtill hörande handlingar (inkl. avtal om att lyfta deponerade medel och ansökningar om utbetalningar av medel som deponerats hos länsstyrelsen dnr 208-2018-12374, 208-2018-37609, 208-2018-41827) mellan Botkyrka kommun och Stenhus Tumba Samariten 1 AB gällande Samariten 1.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Botkyrka kommun, ”**Kommunen**”, sålde efter offentlig upphandling fastigheten Samariten 1 i Tumba till Sterner Stenhus Fastigheter AB. Parterna träffade genom samma upphandling ett antal avtal om hyra av lokaler i fastigheten, däribland avtal om att Kommunen under en begränsad period skulle hyra vård- och omsorgsbostäder. Sterner Stenhus Fastigheter AB åtog sig vidare att bygga om och totalrenovera hyreslokaler för vård- och omsorgsboende i fastigheten. Avtalet genom vilket vård- och omsorgsbostäder hyrdes under en begränsad period skulle avvecklas successivt på grund av Sterner Stenhus Fastigheter AB ombyggnation. De ombyggda lokalerna hyrs idag ut till Kommunen som vård- och omsorgsboende under två nya blockhyresavtal (Blockhyresavtal A och B).

Fastigheten övertogs sedermera av Stenhus Tumba Samariten 1 AB, ”**Stenhus**”.

Ett antal tvistiga frågor föreligger mellan Kommunen och Stenhus gällande bland annat Kommunens skyldighet att erlægga hyra för ytor från vilka Kommunen avflyttat på grund av Stenhus ombyggnation, ansvar för

2020-06-17

Dnr TEF/2015:83

försening av Stenhus ombyggnation, krav på ersättning på grund av förseningen, hyrans storlek under blockhyresavtalen, blockhyresavtalens omfattning och ersättning för tilläggsarbeten samt ersättningskrav avseende bland annat dolt fel i fastigheten. Kommunen har löpande deponerat tvistig hyra och Stenhus har ansökt om stämning för utfående av deponerade belopp. Samtliga tvistiga frågor omfattas inte av aktuell domstolsprocess.

För att få till stånd en lösning på de långvariga, komplexa och kostsamma tvisterna gav Kommunen dess teknik- och fastighetsdirektör, efter teknik- och fastighetsnämndens beslut av den 18 februari 2020, § 20, mandat att inleda ett medlingsförfarande med Stenhus. Inom ramen för det angivna beslutet ger teknik- och fastighetsnämnden dess presidium mandat att godkänna eller förkasta förlikningsförslag som presenteras.

Parterna har nu enats om ett förlikningsförslag som utgörs av ett förlikningsavtal och därtill hörande tilläggsavtal, avtal om att lyfta deponerade belopp och ansökningar om utbetalningar av medel som deponerats hos länsstyrelsen i enlighet med till ärendet hörande bilaga. Parterna har enats om denna förlikning under förutsättning av teknik- och fastighetsnämndens presidiums godkännande.

Ärendet

Ett antal tvistefrågor föreligger mellan Kommunen och Stenhus med anledning av överlåtelsen av fastigheten Samariten 1, de hyresavtal som träffades genom upphandlingen samt ingångna blockhyresavtal. Tvistefrågorna rör bland annat tolkning av hyresavtalen och blockhyresavtalen, dröjsmål, vite och ersättning för försening samt dolt fel i fastigheten. Kommunen har löpande deponerat hyra under hyresavtalen som varit tvistiga och domstolsprocess pågår då Stenhus ansökt om stämning för utfående av deponerade belopp. Samtliga tvistiga frågor omfattas inte av aktuell domstolsprocess och ytterligare domstolsprocesser kommer att krävas för rättslig prövning av samtliga frågor.

Blockhyresavtalen är långvariga och sträcker sig många år framåt i tiden. Behovet av god samverkan mellan parterna är oundgängligt när det föreligger ett långvarigt hyresavtal mellan parterna. Det är av väsentlig betydelse att Kommunen inom ramen för sin nyttjanderätt av vård- och omsorgsboendet i Samariten 1 främst kan fokusera på sin kärnverksamhet, det vill säga att tillhandahålla god och kvalitativ vård och omsorg till sina vårdtagare. Med utgångspunkt från det som parterna har överenskommit i hyresavtalet gällande parternas rättigheter och skyldigheter är en god dialog med Stenhus gällande fastighetsrelaterade frågor viktig för att störningar inte ska uppstå i Kommunens dagliga vård- och omsorgsverksamhet.

2020-06-17

Dnr TEF/2015:83

En god affärsmässig och ömsesidig relation är en viktig förutsättning i ett långvarigt hyresförhållande; en sådan relation innefattar bland annat att parterna har förtroende för varandra. Förtroendet mellan parterna kan ta märkbar skada för det fall tvistefrågor avhandlas i utdragna processer i allmän domstol och kan skapa misstro.

Efter samråd med rättsliga ombud är Kommunens slutsats att en förlikning är ett för båda parter gynnsamt alternativ till rättsliga processer i allmän domstol. För att upprätthålla en relation som bygger på lojalitet så har parterna enats om ett förlikningsavtal som är rimligt och väl avvägt. Förlikningsavtalet innebär en helhetslösning där samtliga tvistiga frågor regleras, även sådana frågor som inte omfattas av aktuell domstolsprocess. Vidare syftar förlikningsavtalet till att undanröja oklarheter i blockhyresavtalen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår teknik- och fastighetsförvaltningen att förlikningsavtalet avseende Samariten 1 godkänns. Ärendet är brådskande för att Stenhus accept till förlikningsavtalet inte ska förfalla. Teknik- och fastighetsförvaltningen har gjort en helhetsbedömning och analys av situationen i förevarande ärende. Slutsatsen är att teknik- och fastighetsnämndens presidiums beslut får verkställas innan det vunnit laga kraft.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2020-06-16.

Expedieras till
Teknik- och fastighetsnämnden
Teknik- och fastighetsdirektören

8

Delegationsbeslut (TEF/2020:13)

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden har tagit del av anmälda delegationsbeslut.

Ärendet

Teknik- och fastighetsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till tjänstemän enligt nämndens delegationsordning. Beslut som fattats med stöd av delegering ska återrapporteras till nämnden.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redovisar delegationsbeslut i skrivelse daterad 2020-08-10.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		Ersättare	
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-06-22	Mikael Henning, teknik- och fastighetsdirektör
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Sofie Trulsson V 27-29, Peter Arnhjort V 30-31 och Tove Liljegren V 32.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-06-24	Dan Wallén, enhetschef fordonservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Fredriks Samuelsson 2020-07-06—2020-07-10, Peter Arnhjort 2020-07-13—2020-07-17 och Anna Wester 2020-07-20—2020-07-31.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-06-24	Fredrik Samuelsson, enhetschef transportservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Dan Wallén 2020-06-25—2020-07-01			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-07-05	Ingela Berg Magnusson, enhetschef städservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Anne Sakko 2020-07-27—2020-08-07 och Anna Elestad 2020-08-10—2020-08-14.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-07-10	Fredrik Samuelsson, enhetschef transportservice
Beskrivning av ärendet			

2020-08-10

Dnr TEF/2020:13

Ersättare Peter Arnhjort, 2020-07-13—2020-07-31.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-07-15	Violeta Tasic, enhetschef, städservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Anne Sakko 2020-07-27—2020-08-21.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-07-29	Peter Arnhjort, verksamhetschef driftservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Fredrik Samuelsson 2020-08-03—2020-08-09, Dan Wallén 2020-08-10—2020-08-16.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
G3	TEF/2020:12	2020-08-07	Fredrik Samuelsson, enhetschef transportservice
Beskrivning av ärendet			
Ersättare Dan Wallén 2020-08-10—2020-08-14.			
Rubrik/ärendemening:		Lokalförsörjning och fastighet	
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
A 4 och D 1	TEF/2020:99	2020-05-29	Nelli Issa, kommunjurist
Beskrivning av ärendet			
Beslut att säga upp och ansöka om medling hos hyresnämnden, förrådslokal, Tumba centrum 1.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
D 1	TEF/2020:113	2020-06-22	Pär Ihr, tf fastighetschef
Beskrivning av ärendet			
Beslut att säga upp hyresavtal för avflyttning 301.1647-5, Tumba soc boende.			

2020-08-10

Dnr TEF/2020:13

Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
D 1	TEF/2020:144	2020-08-03	Nelli Issa, kommunjurist
Beskrivning av ärendet			
Beslut att säga upp hyresavtal för avflyttning, lokal Albyvägen 8.			
Ärendetyp	Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)
D 1	TEF/2018:290	2020-08-03	Nelli Issa, kommunjurist
Beskrivning av ärendet			
Beslut att bevilja uppskov med avflyttning, lokal Alfred Nobels Allé 212-216, kontrakt 74744, 74738-2,74735-1.			